SEB

Årsredovisning 1998

98

Vi ska berika våra kunder genom ledande kompetens och långsiktiga relationer.

ÅRSREDOVISNING 1998

SEB

Innehåll

Syfte, affärsidé, vision	1
1998 i korthet	2
1998 i siffror	4
Styrelseordföranden har ordet	6
Till aktieägarna	8
SEB-aktien	10
Det immateriella värdeskapandet	12
SEB och omvärlden	18
Miljöaspekter	23
Detta är SEB	24
Affärsområden	
Retail	28
Trygg-Hansa	34
SEB Asset Management	38
SEB Trygg Liv	42
SEB Merchant Banking	46
Enskilda Securities	50
SEB i Baltikum	54
Finansiell koncernöversikt	56
Koncernens riskhantering	64
Förvaltningsberättelse	68
Redovisningsprinciper	69
Definitioner	72
Resultaträkningar	73
Balansräkningar	74
Noter	76
Femårsöversikter	104
Förslag till vinstdisposition	106
Revisionsberättelse	107
Styrelse	108
Koncernledning och revisorer	110
Rådgivande regionalstyrelser/adresser	112
Ordlista	

Ekonomisk information via Internet: www.seb.se

SEB:s webbtjänst innehåller rikligt med ekonomisk information i form av årsredovisningar, delårsrapporter, flerårshistorik m m. Möjlighet finns att prenumerera på pressmeddelanden via e-post. Utöver aktiedata som aktuell kurs och nyckeltal per aktie kan SEB:s aktiekursutveckling jämföras mot konkurrenter och relevanta jämförelseindex.

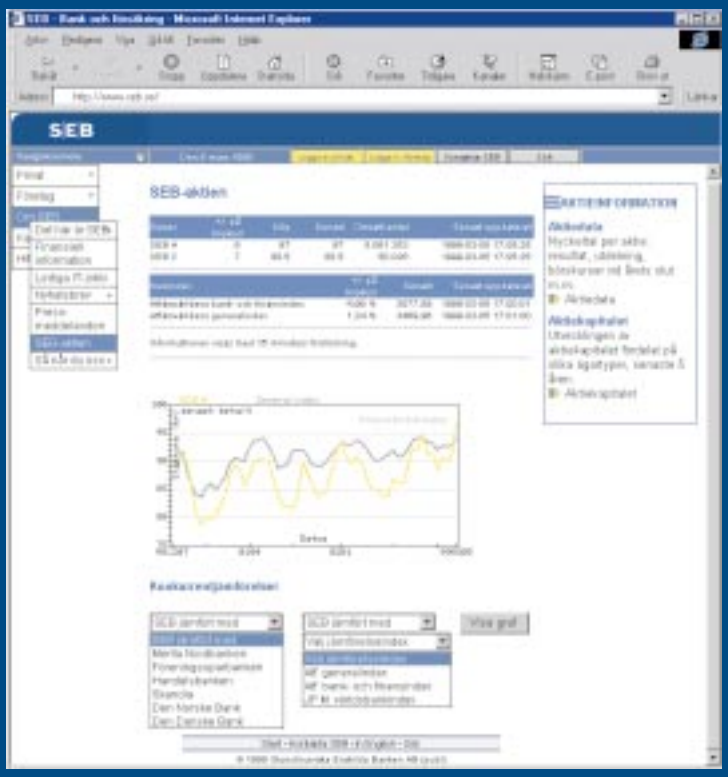

Ekonomisk information under 1999

Bokslutsmeddelande	15 februari
Årsredovisning	början av april
Bolagsstämma	29 april
Delårsrapport januari – mars	29 april
Delårsrapport januari – juni	17 augusti
Delårsrapport januari – september	25 oktober

Redovisningar och rapporter kan beställas från:

Koncernstab Information, telefon: 08-763 81 30, 08-763 85 85.

Internet: www.seb.se

Kontaktpersoner:

Gunilla Wikman
Koncerninformationschef
Telefon: 08-763 81 25
E-post: gunilla.wikman@enskilda.se

Lotta Treschow
Chef Investor Relations
Telefon: 08-763 95 59
E-post: lotta.treschow@enskilda.se

Boo Ehlin
Presschef
Telefon: 08-763 85 77
E-post: boo.ehlin@enskilda.se

Annika Halldin
Ansvarig Finansiell information/Aktieägarfrågor
Telefon: 08-763 85 60
E-post: annika.halldin@enskilda.se

Vårt syfte: Vi skall berika våra kunder och aktieägare.

Vår affärsidé: Vi skall berika våra kunder genom ledande kompetens och långsiktiga relationer.

Vår vision: Vi skall vara det ledande företaget inom finansiella tjänster i norra Europa.

Stockholm
Kapitalförsäkringar kan vara utmärkta för att trygga framtiden för nästa generation. Läs mer på sid 45.

Malmö
Trygg-Hansas call-center tog förra året emot 2,8 miljoner samtal – planering av telefonbemanning är en balansakt. Läs mer på sid 37.

Hongkong
30 års investeringserfarenhet och medarbetare som pratar alla de stora lokala språken underlättar fondverksamheten i Fjärran Östern. Läs mer på sid 41.

Baltikum
Genom förvärv av tre baltiska banker kan SEB erbjuda befintliga kunder en bredare servicebas. Kunskapsöverföring gör att bankerna snabbt utvecklas. Läs mer på sid 55.

Köpenhamn
Databaserade analysverktyg är ett säljstöd och konkurrensmedel på den danska bostadsobligationsmarknaden. Läs mer på sid 49.

Norden / Europa
SEB erbjuder nordiska, internationellt verksamma företag en flexibel lösning för likviditetshantering i euro. Läs mer på sid 21.

New York
Globaliseringen ökar förvärvs- och fusionsaktiviteten mellan nordiska och nordamerikanska företag. Läs mer på sid 53.

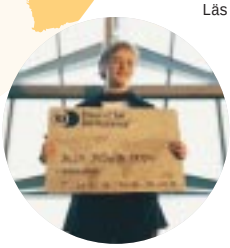

Oslo
Snart kan Diners kunder via Internet få information och erbjudanden baserade på individuella intresseprofiler. Läs mer på sid 33.

Hög aktivitetsnivå inom hela koncernen

JAN

- Banken startar på försök – och som första svenska bank – direktbetalningar över Internet.
- Livsäljkårerna inom S-E-Banken Försäkring och Trygg-Hansa börjar integreras.

MAR

- Beslut tas om bolagisering av Enskilda Securities.

APR

- 44 bankfastigheter säljs till Vasakronan.
- Trygg-Hansa och Statoil startar gemensamt call-center i Danmark.
- Banken börjar installationen av sammanlagt 50 nya insättningsautomater.

JUN

- Trygg-Hansa säljer affärsområde Industrial & Marine till Zurich Group.
- Enskilda Securities lanserar nya index för nordiska branschsektorer.

JUL

- Euromoney utnämner S-E-Banken till bästa bank i Sverige.
- Fem eurofonder lanseras.
- 10,5 miljarder kronor tillförs försäkringstagarna i f d Trygg-Hansa Liv AB, utöver en genomsnittlig återbäring på 12,25 procent.

AUG

- Finansbolagen Trygg-Finans och FinansSkandic slås samman till SEB Finans.
- Trygg-Hansa bildar sakförsäkringsbolag tillsammans med danska Nykredit.
- ABB Investment Management förvärvas.
- Samarbete inleds med tre utländska förvaltare: Fidelity, Mercury och Fleming.

SEP

- Koncernen lanserar nytt varumärke – SEB. Trygg-Hansa lever vidare som varumärke för sakförsäkringar, livförsäkringsverksamheten samordnas under varumärket SEB Trygg Liv och investmentbankverksamheten fortsätter som Enskilda Securities.
- Telefonbankerna Trygg-Banken och Sesam slås samman under namnet Sesam.
- Fondsortimentet i SEB Fonder och Trygg Fonder samordnas.
- Koncernens call-center- och back-officeverksamheter samordnas till Göteborg där banken därmed får ett av norra Europas största call-centers för finansiella tjänster.
- 100 nya tjänster tillsätts för att minska köerna på de mest belastade kontoren.
- Inlåningskonto i euro lanseras.

OKT

- Enskilda Securities rankas i Euromoney som Sveriges bästa fondkommissionär.
- SEB blir delägare i management- och IT-konsultföretaget Adacra.
- Trading Station, en ny Internettjänst innehållande bland annat valutahandel för medelstora företag, lanseras.
- Internetkontoret får sin 200 000:e kund (230 000 vid årsskiftet 1998/99).

NOV

- SEB satsar i Baltikum – tecknar samarbetsavtal med Eesti Ühispank, Estland, Latvijas Unibanka, Lettland och Vilniaus Bankas, Litauen. Vid årsskiftet går SEB också in som delägare i de tre bankerna.

DEC

- SEB öppnar ny Internettjänst, Fondmarknaden, där 1 100 fonder kan jämföras.
- De tidigare livförsäkringsbolagen inom S-E-Banken och Trygg-Hansa sammanförs i en gemensam underkoncern med SEB Trygg Liv Holding som moderbolag. Även fondförsäkringsbolagen slås samman.
- Trygg-Hansa säljer sin del i Förenade Trygg till Förenade Liv.
- Ett nytt verkställande utskott bildas i SEB-koncernen.
- Ansökan om bolagisering av SEB Kort inlämnas.

JAN

- Försäljning av sakförsäkringsrörelsen i Trygg-Hansa övervägs.
- SEB Asset Management startar verksamhet i Danmark.
- SEB:s engagemang i Baltikum samlas i SEB Baltic Holding AB.
- Enskilda Securities bolagiseras.

Förvaltningsresultatet ökade med 30 procent

På detta uppslag kommenteras några av de ekonomiska nyckeltal som är viktiga att ta hänsyn till när man analyserar SEB. Fördjupad information återfinns huvudsakligen i avsnittet Finansiell koncernöversikt, sid 56–63.

Resultat

Resultat
Koncernens förvaltningsresultat – d v s rörelseresultat, pensionsavräkning och förändring av övervärden i livförsäkringsverksamheten – ökade med 30 procent. Det berodde främst på att rörelseresultatet förbättrades med 26 procent samtidigt som förändringen av övervärdet var 70 procent större än under 1997.

Räntabilitet på eget kapital
Räntabiliteten på eget kapital 1998 var 14,8 procent med traditionella mått. När förändringen av övervärdet i livförsäkringsrörelsen räknas med uppgår räntabiliteten till 16,1 procent. Målet för SEB är att uppnå en uthållig räntabilitet på eget kapital på minst 15 procent efter skatt.

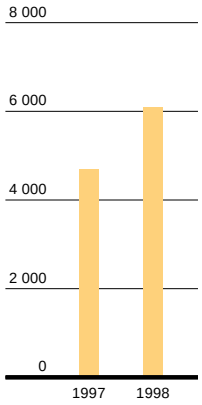

Förvaltningsresultat (Mkr)

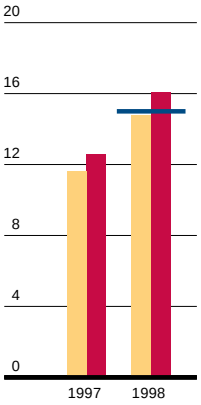

Räntabilitet på eget kapital (%)
Räntabilitet inklusive förändring övervärden (%)
Målsättning (%)

Intäkter

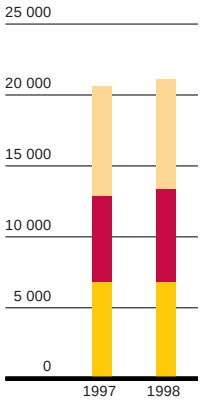

Under 1998 ökade provisionsnettots andel av koncernens intäkter. I övriga intäkter ingår realisationsvinster från försäljning av fastigheter samt affärsområdet Industrial & Marine. Nettoresultatet av finansiella intäkter påverkades av att värdeutvecklingen för koncernens placeringsportföljer inte var lika stark som under det goda börsåret 1997.

Övrigt (Mkr)
Provisionsnetto (Mkr)
Räntenetto (Mkr)

Resultat per aktie

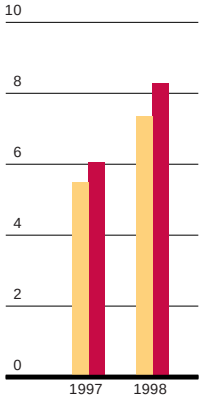

Årets resultat efter skatt uppgick till 4 326 Mkr, vilket fördelat på 588 246 062 aktier motsvarade 7:35 kronor per aktie. Vinsten per aktie grundad på förvaltningsresultatet efter skatt var 8:27 kronor.

Årets resultat per aktie (kr)
Vinst per aktie (kr)

Kreditkvalitet

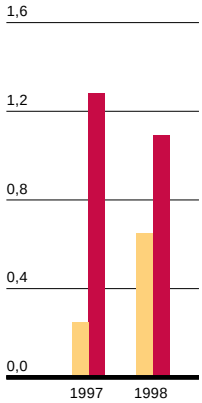

Efter några år av stadigt sjunkande kreditförluster, ökade reserveringarna under 1998, främst till följd av koncernens exponering i Ryssland. Under året har exponeringen på emerging markets minskat från 47 miljarder till drygt 18 miljarder kronor netto. Andelen osäkra fordringar sjönk till 1,09 procent medan reserveringsgraden för fordringarna steg från 47,6 till 52,0 procent.

Kreditförlustnivå (%)
Andel osäkra fordringar (%)

Kreditportfölj

Kreditportfölj per bransch, 1998 och (1997)

525 (535) Mdr

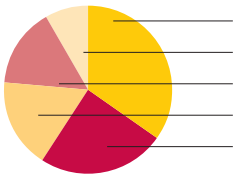

Service och övrigt	34,9%	(34,2)
Offentlig förvaltning	8,3%	(8,8)
Industri	15,2%	(14,1)
Hushåll	17,3%	(15,7)
Bank och finans	24,3%	(27,2)

Under 1998 minskade SEB:s kreditexponering mot banker och finansiella företag medan krediterna till tillverkningsindustrin- och transportsektorn ökade. Även utlåningen till hushållen ökade, främst i form av bostadsfinansiering.

Kapitaltäckning

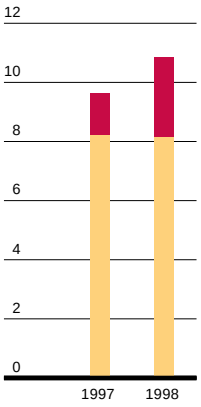

Kapitalbasen (som inte omfattar försäkringsbolagen i koncernen) uppgick vid utgången av 1998 till 33,6 miljarder kronor. I relation till de riskvägda tillgångarna på 309 miljarder kronor gav det en kapitaltäckningsgrad på 10,9 procent. Primärkapitalrelationen var 8,1 procent.

Kapitaltäckningsgrad (%)
Primärkapitalrelation (%)

Kostnadsnivå

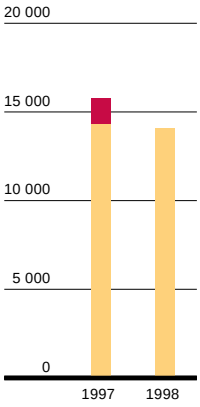

Kostnaderna sjönk med 2 procent, när omstruktureringskostnaderna på nära 1,5 miljarder kronor under 1997 exkluderas i jämförelsen. IT-kostnaderna steg med 21 procent, medan personalkostnaderna var i stort sett oförändrade. Exklusive omstruktureringskostnader, satsningarna på IT och expansionen i övriga Norden sjönk kostnaderna med 9 procent.

Omstruktureringskostnader (Mkr)
Totala kostnader exkl. omstruktureringskostnader (Mkr)

Capital at Risk

Miljarder kronor

Motpartsrisk	Affärsområdena fristående	21	
	- Diversifiering	-2	19
Marknadsrisk	Affärsområdena fristående	7	
	- Diversifiering	-2	5
Försäkringsrisk	Affärsområdena fristående	5	
	- Diversifiering	-1	4
Operationell och residual risk	Affärsområdena fristående	18	
	- Diversifiering	-11	7
	Diversifiering mellan risktyper		-11
Capital at Risk			**24**
Allokerad del av goodwill			6
Allokerat kapital			**30**

För att utnyttja koncernens kapitalbas på bästa möjliga sätt och bedöma lönsamheten i de olika affärsområdena har SEB infört en styrmodell baserad på Capital at Risk. Detta är det kapital som koncernen behöver som buffert för oväntad, negativ påverkan på affärsvolymen. Modellen bygger på statistiska sannolikhetsberäkningar för olika typer av risk (motparts- och marknadsrisker, operationella risker m m).

Rating

Moody's		Standard & Poor's		FitchIBCA		Thomson Bankwatch	
Kort	Lång	Kort	Lång	Kort	Lång	Kort	Lång
P-1	Aaa	A-1+	AAA	F1+	AAA	TBW-1	AAA
P-2	Aa1	A-1	AA+	F1	AA+	TBW-2	AA+
P-3	Aa2	A-2	AA	F2	AA	TBW-3	AA
	Aa3	A-3	AA-	F3	AA-	TBW-4	AA-
	A1		A+		A+		A+
	A2		A		A		A
	A3		A-		A-		A-
	Baa1		BBB+		BBB+		BBB+
	Baa2		BBB		BBB		BBB
	Baa3		BBB-		BBB-		BBB-

I tabellen visas ratinginstitutens ratingskalor och SEB:s placering avseende kort- respektive långfristig upplåning.

Allokerat kapital och räntabilitet

Kapitalets fördelning per affärsområde

	Allokerat kapital Mkr	Räntabilitet procent
Retail	8 800	19,2
Trygg-Hansa	3 500[1)]	9,3
SEB Asset Management	3 750	17,9
SEB Trygg Liv	3 250	12,7
SEB Merchant Banking	10 400	2,2
Enskilda Securities	650	24,0
Övrigt	-150[2)]	
Koncernen totalt	**30 200**	**16,1**

1) Avser allokerat eget kapital.
2) Eliminering.

Det kapital som allokerats till koncernens olika affärsområden har beräknats i proportion till deras riskexponering. Det allokerade kapitalet består av Capital at Risk samt den andel av goodwill som är hänförbar till förvärvade bolag och motsvaras av ett behov av eget kapital.

Inför ett nytt millennium: Ett år av prövningar och glädje

Ökad fokusering på våra kunder och lönsam kärnverksamhet; ökad transparens, delegering och riskjusterad avkastning skapar mervärde för våra aktieägare.

Sammanslagningen av S-E-Banken och Trygg-Hansa har gått bättre än jag och styrelsen vågade hoppas. Det nya varumärket SEB står starkt inför det nya millenniet. Den nya koncernen kan erbjuda både företag och privatpersoner ett fördjupat utbud av tjänster, baserat på ökad kompetens inom prioriterade affärsområden.

Vårt fokus på kundernas behov är en av drivkrafterna bakom satsningen på teknologisk utveckling. Vi skall fortsätta att vara ledande bank på IT-området.

En annan framtidsfaktor är strategivalet att stärka aktiviteten inom sparande- området. SEB är den svenska bank som konsekvent ökat andelen provisionsintäkter, vilket gör oss mindre beroende av räntenettot.

Vi är störst i Norden på kapitalförvaltning. Enligt branschtidningen Euromoneys senaste årliga ranking är SEB bästa bank i Sverige och bäst i världen på handel med nordiska valutor och räntor. Enskilda Securities utnämns till bästa fondkommissionär i Sverige, Norge och Finland.

Global oro påverkar SEB

Dessa positiva besked innebär inte att det gångna året har varit problemfritt. Hög turbulens har präglat de internationella finansmarknaderna. Under andra halvåret ledde den tidigare uppkomna finansiella oron i Sydostasien, händelseutvecklingen i Ryssland och farhågorna för spridningseffekter i Latinamerika till en kraftig åtstramning av den tidigare allmänna kreditexpansionen.

Sådana stora skeenden påverkar mest de internationellt orienterade bankerna, även SEB. Aktiekursen, som under de första två kvartalen hade legat över aktieindex, föll under det tredje kvartalet till följd av bankens exponering mot de nya tillväxtmarknaderna, framförallt Ryssland. Att vi underskattade djupet i det ekonomiska fallet i Ryssland har hos oss, i likhet med de flesta andra banker med liknande affärsprofil, lett till en strategisk ompositionering. Det bidrog till styrelsens bedömning att det risktagande som är en naturlig del av vår affärsverksamhet snabbt måste reduceras, en process som hade inletts tidigare men nu fick påskyndas.

En annan konsekvens är att vi ha gjort stora reserveringar i årets bokslut, främst för krediter till Ryssland. Trots dessa reserveringar har vi nått vårt avkastningsmål.

För en bank med stor internationell exponering är världsutvecklingen, accentuerad i globaliseringens tid, alltid en osäkerhetsfaktor. Vi måste följa våra internationella kunder i de snabbväxande marknaderna, utan att för den skull ta större risker än vad som är rimligt i förhållande till avkastningen. Det är ett krav för framtiden att all utlåningsverksamhet måste ses i ett riskjusterat perspektiv.

Behov av ökad genomlysning

En väsentlig lärdom är att skärpta krav måste ställas på genomlysning av de ekonomiska förhållandena och de finansiella systemen i utvecklingsländerna, så att stabilare institutioner kan växa fram i dessa länder. Det är en uppgift för de internationella organen i samarbete med nationella centralbanker. Annars riskerar hela det internationella finanssystemet att skadas av bristande tilltro och funktionalitet. Det åligger oss att fortsätta förfina vår egen kapacitet och kvalitet när det gäller riskbedömning.

Fokusering på lönsam kärnverksamhet

Det strategiska arbetet i koncernen har gått vidare. Tyngdpunkten har legat på integration av S-E-banken och Trygg-Hansa, i kombination med en decentralisering av bankens verksamhet och ökad transparens. Arbetet har inte varit problemfritt men löpt enligt plan.

Som finansiell koncern, aktiv inom alla delar av finanssektorn, måste vi ständigt utvärdera varje affärsområdes styrka och svaghet i ljuset av en allt hårdare konkurrens. Det gäller t ex de områden där nischbanker utan kundkrav på full service pressar lönsamheten. Omvandlingstrycket gäller i än högre grad området företagsfinansiering, där företagens tilltagande direktupplåning på kreditmarknaden gör att bankernas roll som mellanhand passeras. Sammantaget måste vi därför arbeta hårdare för att utveckla kundnytta. Gamla meriter räcker inte om vi skall kunna vara konkurrenskraftiga och därmed öka värdet för aktieägarna.

Ett resultat av förändringsprocessen är ökad fokusering på lönsam kärnverksamhet. Det är viktigare att vara lönsam än stor. Det har lett till avyttringar, t ex av bankfastigheter till Vasakronan och av affärsområdet Industrial & Marine som har sålts till Zurich Group. Renodlingen av bankens verksamhet fortsätter i år med bankstyrelsens beslut att sälja sakförsäkringsrörelsen i Trygg Hansa. I offensiv riktning har vi förvärvat ABB Investment Management och också köpt

Jacob Wallenberg, t h i bild, är bankens styrelseordförande sedan december 1997.

strategiska andelar i banker i alla de tre baltiska länderna. Därigenom har koncernens plattform i norra Europa blivit starkare. Sammantaget vill vi vara den ledande banken i Nordeuropa.

Större omvärldsförändringar

Globaliseringen får konsekvenser. Skärpt konkurrens driver på konsolideringen av den finansiella sektorn; av den totala volymen förvärv och samgåenden i Europa under året, stod bank och försäkring för närmare en tredjedel. En rad spektakulära affärer på de amerikanska och europeiska marknaderna är ett tecken på att omstruktureringen ännu inte är avslutad. Branschen går in i ett nytt millennium där skalfördelarna efter avregleringen utsätter aktörerna för hårdare prov och krav på förändring.

Den framtida euromarknaden blir av central betydelse. Ett svenskt medlemskap i EMU underlättar Sveriges integrering i den europeiska ekonomin, som utgör huvudmarknad för de flesta av våra företagskunder. Redan nu ställer dessa krav på full tillgång till Euroland. SEB har därför sedan flera år förberett de nya eurotjänster, som vi utifrån företagens behov skräddarsyr tillsammans för att valutaströmmarna skall flyta effektivt över nationsgränserna.

Införandet av euron sätter press på bankerna. När antalet valutor drastiskt reduceras kommer intäkterna från valutahandel, utlandsbetalningar och utlåning i utländska valutor att minska. Samtidigt ger integrerade kapitalmarknader ökat utrymme för nya affärsmöjligheter och tillväxt.

En jämförelse med amerikanska förhållanden visar att Europas marknader för aktier och företagsobligationer fortfarande är små i relation till ekonomiernas storlek; det samlade börsvärdet i Europa utgör hälften av det amerikanska, marknaden för företagsobligationer bara en femtedel. Med euron upphör valutafragmenteringen och eurodenominerade aktie-, kredit- och obligationsmarknader uppstår. Dessa kommer sannolikt att i storlek och likviditet bli jämbördiga med USA:s, till nytta för både utlåning och sparande.

En framtid full av möjligheter

Med hjälp av informationsteknologin skall vi ta tillvara de nya möjligheterna att öka vår lönsamhet i affärerna, på samma sätt som vi har tagit tekniken i bruk för att förbättra den inhemska verksamheten. SEB gör stora insatser för att utveckla nya system på Internetområdet både för privatpersoner och företag; vi är en av Europas största Internetbanker. Det är en investering i framtida konkurrenskraft under ett 2000-tal fyllt av utmaningar och möjligheter.

Stockholm i februari 1999

Jacob Wallenberg
Styrelsens ordförande

Resultatet för 1998 – en god grund för forsatt utveckling

1998 var ett intensivt år för SEB-koncernen. Det var den nya koncernens första verksamhetsår efter sammanslagningen av S-E-Banken och Trygg-Hansa i slutet av 1997.

När SEB den 4 januari 1999 – årets första bankdag – gjorde världens första valutaaffär i euro markerade detta inte bara avslutningen på bankens långa och omfattande förberedelsearbete inför införandet av den nya valutan, utan också starten för en ny tid, en tid då koncernen lagt integrationsarbetet bakom sig och kan lägga all kraft på det kundinriktade arbetet.

Neddragna risknivåer på emerging markets

Resultatmässigt blev 1998 till slut ett tillfredsställande år, även om händelseutvecklingen i omvärlden kom att påverka oss negativt. Det starka första halvåret med ekonomisk tillväxt och starka börser följdes av oro på världens finansmarknader och sammanbrottet i Rysslands banksystem under det andra halvåret och resultatet det tredje kvartalet blev negativt. Den finansiella oron i vissa emerging markets föranledde oss redan under våren att börja minska koncernens risktagande i dessa länder. Exponeringen på emerging markets har under året minskat från 47 till 18 miljarder kronor netto. Under det fjärde kvartalet utvecklades dock resultatet väl, vilket tydligt visar att koncernen har en stark underliggande intjäningsförmåga.

Stark tillväxt för välfärdsprodukter

Många enheter inom koncernen agerar på marknader med stark tillväxt, och på dessa har koncernen fortsatt växa under 1998. Det gäller framförallt de enheter som verkar inom sparande- , pensions- och kapitalförvaltningsområdet. Det gäller Asset Management, där bland annat ABB Investment Management förvärvades och marknadsandelen på fonder ökat under året. Även SEB Trygg Liv har vuxit markant och mer än fördubblat sitt förvaltningsresultat.

Vi har gjort en inbrytning på de baltiska marknaderna genom förvärv av strategiska aktieposter i tre banker – Eesti Ühispank, Estland, Latvijas Unibanka, Lettland och Vilniaus Bankas, Litauen.

Rationaliseringar inom hela koncernen

Effektiviseringsarbetet, som pågått inom alla affärsområden och centrala staber, har börjat ge resultat. Kostnaderna har minskat enligt plan, men arbetet fortsätter och det finns ytterligare utrymme för förbättringar. Exklusive satsningar på IT-området och expansionen i Norden utanför Sverige har kostnaderna minskat med 9 procent. Vi fortsätter att satsa på IT, för att öka kundservice och därmed intäkter, samt för att minska kostnaderna.

Under 1998 har vi också infört nya metoder för att effektivisera kapitalanvändningen. Alla affärsområden har nu ett allokerat kapital som är baserat på den risk de bär, vilket leder till ett effektivare utnyttjande av kapitalet och en bättre balans mellan risk och kapitalutnyttjande. Vidare har kapital frigjorts och verksamheten renodlats genom försäljning av koncernens rörelsefastigheter samt Industrial & Marine.

För närvarande undersöker vi möjligheterna att sälja sakförsäkringsrörelsen i Trygg-Hansa. Vi har goda erfarenheter av distributionen av sakförsäkringar tillsammans med banktjänster. Det är ett område vi vill fortsätta utveckla, t ex när det gäller olika kombinationslösningar mellan finansiering och försäkring.

Däremot har vi efter att ha undersökt olika alternativ kommit fram till att vi inte behöver äga sakbolaget. Sakförsäkringsrörelsen i Trygg-Hansa är en av de mest effektiva och lönsamma i branschen, men trots detta finns det behov av än större skala för att klara sig i den europeiska konkurrensen på lång sikt.

Förbättrade möjligheter att öka kundnyttan

Av naturliga skäl har 1998 ägnats åt mycket internt arbete, som inte alltid syns utåt. De tillväxtområden som var grunden till samgåendet och dess olika enheter har nu integrerats. Vi har nu en organisation, strategi och inriktning som är klarare och våra kunder kommer nu i allt högre utsträckning att kunna se och uppleva de ansträngningar vi gör. Utmaningarna för 1999 handlar om att se till att mer kraft ligger närmare våra kunder, att öka den operationella effektiviteten och att ytterligare effektivisera kapitalanvändningen. Här har vi bara kommit en liten bit på väg. Samtidigt fortsätter satsningarna på tillväxt inom framför allt de sparanderelaterade enheterna.

Medarbetarkompetensen och -motivationen är avgörande

SEB-koncernen är ett kunskapsföretag. Många av de direkta tjänsterna till våra kunder är rådgivningsorienterade och en av våra viktigaste framgångsfaktorer är just att ha ledande

Lars H Thunell, t v i bild, är VD och koncernchef sedan december 1997.

kompetens. Det gäller inte bara specifik ämneskompetens utan alltmer ledarskap och förmåga att skapa bra laganda. Idag är 20 procent av högre befattningshavare kvinnor, samtidigt som andelen kvinnliga anställda totalt är 55 procent. För att underlätta för kvinnor att avancera satsar vi nu bland annat på mentorskap och att aktivt uppmuntra kvinnor att söka ledande befattningar. Koncernen erbjuder också hemhjälp för att underlätta kombinationen arbete / familj för alla heltidsarbetande medarbetare med barn under åtta år. Som motivationsfaktor har koncernen utrett en ny typ av kompensationssystem som innebär att en del av lönen utgörs av personaloptioner enligt det system som beslutats i riksdagen i juli 1998. Detta system introduceras nu i ett första led för koncernledningen. Personalens vinstandelar ökade i år till 292 Mkr (88 Mkr), vilket betyder cirka 17 000 kronor per anställd.

1998 års resultat – en god grund för långsiktigt aktieägarvärde

Sammantaget ger resultatet för 1998 en god grund för fortsatt utveckling och effektivisering av SEB-koncernen. Den oroliga finansiella omvärlden, det ökade privata sparandet och införandet av euron har intensifierat konkurrensen och satt press på världens alla banker. Det stora förändringsarbete som skett inom SEB-koncernen under 1998 är bara början. Det finns stora möjligheter till tillväxt både i volym och resultat under 1999 och framöver, vilket ger er aktieägare ett långsiktigt värde. Det sätt på vilket alla medarbetare klarat utmaningarna under det gångna året styrker den framtidstron.

Stockholm i februari 1999

Lars H Thunell
Verkställande direktör och koncernchef

Ny utdelningspolitik

Under 1998 sjönk kursen på SEB-aktien med 15 procent, från 100:50 till 85:50. Från årsskiftet har kursen till den 12 mars ökat med 18 procent till 101 kronor.

Aktiekapital

SEB-aktien noteras på Stockholms Fondbörs. Aktiekapitalet uppgår till 5 882 Mkr, fördelat på 588 miljoner aktier om nominellt 10 kronor. A-aktien berättigar till en röst, C-aktien till 1/10 röst.

Börshandel

Under 1998 sjönk SEB-aktien med 15 procent medan generalindex steg med 10 procent. Index för bank- och finansaktier steg med 18 procent. Under året omsattes SEB-aktier till ett värde av 55 miljarder kronor, vilket innebär att SEB-aktien är en av de mest omsatta på Stockholmsbörsen. Högsta kursen, 145:50 kronor, uppnåddes i maj. Som lägst betalades A-aktien till 56:50 kronor i oktober 1998.

Utdelningspolitik

Styrelsens målsättning är att utdelningen per aktie skall motsvara 30–50 procent av vinsten per aktie beräknad med hänsyn till förvaltningsresultatet efter skatt. Utdelningens storlek avgörs av koncernens finansiella ställning och utvecklingsmöjligheter. Koncernen eftersträvar en långsiktig tillväxt baserad på en kapitalbas för den finansiella företagsgruppen som ej långsiktigt skall understiga en primärkapitalrelation om 7 procent.

SEB-aktien

Data per aktie	1998	1997	1996	1995	1994
Rörelseresultat, kr	**5:88**	4:66	8:02	4:76	-0:96
Årets resultat, kr	**7:35**	5:50	8:91	4:80	0:40
Förvaltningsresultat efter skatt, kr	**8:27**	6:04			
Justerat eget kapital, kr	**52:39**	47:84	40:85	46:62	44:60
Utdelning					
per A-aktie, kr	**3:50***	3:00	2:75	1:50	1:50
per C-aktie, kr	**3:50***	3:00	2:75	1:50	1:50
Börskurs vid årets slut					
per A-aktie, kr	**85:50**	100:50	70:00	55:00	42:50
per C-aktie, kr	**77:50**	93:50	65:50	49:50	40:00
Högsta kurs under året					
per A-aktie	**145:50**	106:50	70:00	56:50	73:00
per C-aktie	**131:00**	97:50	66:50	51:50	66:00
Lägsta kurs under året					
per A-aktie	**56:50**	66:00	45:00	32:60	39:80
per C-aktie	**52:00**	62:50	40:50	30:00	36:50
Utdelning per aktie i relation till					
årets resultat per aktie, %	**47,6**	54,5	30,9	31,2	375,0
justerat eget kapital per aktie, %	**6,7**	6,3	6,7	3,2	3,4
börskurs per A-aktie, %	**4,1**	3,0	3,9	2,7	3,5
Börskurs per A-aktie vid årets slut i relation till					
vinst per aktie (28/30% skatt), P/E	**11,6**	18,3	7,9	11,5	106,3
justerat eget kapital per aktie, %	**163,2**	210,0	171,4	118,0	95,3

De resultatrelaterade uppgifterna för 1997 är proforma.

*) Utdelning enligt styrelsens förslag.

Årets resultat och utdelning
per SEB-aktie, kronor

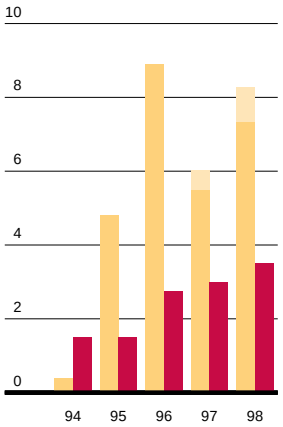

Årets resultat
Inkl övervärden i livförsäkringsrörelsen
Utdelning

Vinst per aktie 1997 och 1998, räknat på förvaltningsresultat efter skatt, blev 8:27 kronor (6:04).

SEB-aktien, kronor

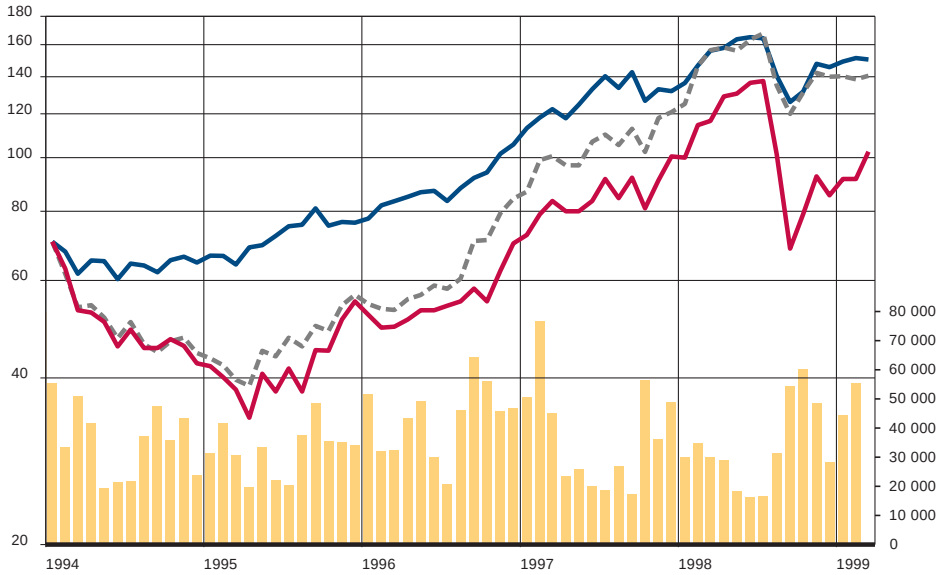

Affärsvärldens Generalindex.
Affärsvärldens Bank- och finansindex.
SEB Aktien, logaritmskala. Kurs avser senast betalt, sista i varje månad.
Omsatta antal aktier i tusental, linjär skala (inkl efteranmälningar).

Aktiekapital

Aktieslag	Antal aktier	Antal röster	Andel i procent av kapital	röster
A	562 553 128	562 553 128	95,6	99,5
C	25 692 934	2 569 293	4,4	0,5
Summa	**588 246 062**	**565 122 421**	**100,0**	**100,0**

Varje A-aktie berättigar till en röst medan varje C-aktie berättigar till 1/10 röst. Varje aktie har ett nominellt värde på 10 kronor.

Aktiekapitalets förändring

SEBs aktiekapital har sedan starten 1972 förändrats enligt följande:

År	Transaktion	Kurs, kr	Tillkommande antal aktier	Ackumulerat antal aktier	Aktie-kapital Mkr
1972				5 430 900	543
1975	Nyemission 1:5	125	1 086 180	6 517 080	652
1976	Nyemission 1:6	140	1 086 180	7 603 260	760
1977	Split 2:1		7 603 260	15 206 520	760
1981	Nyemission 1B:10	110	1 520 652	16 727 172	837
1982	Fondemission 1A:5		3 345 434	20 072 606	1 004
1983	Nyemission 1A:5	160	4 014 521	24 087 127	1 204
1984	Split 5:1		96 348 508	120 435 635	1 204
1986	Nyemission 1A:15	90	8 029 042	128 464 677	1 284[1)]
1989	Fondemission 9A+1C:10		128 464 677	256 929 354	2 569
1990	Riktad emission[2)]	88:42	6 530 310	263 459 664	2 635
1993	Nyemission 1:1	20	263 459 664	526 919 328	5 269
1994	Konvertering		59 001	526 978 329	5 270
1997	Apportemission	91:30	61 267 733	588 246 062	5 882

1) Per den 31 december 1986 var det bokförda aktiekapitalet alltjämt 1 204 Mkr, då nyemissionslikviden inte betalades in förrän i början av 1987.

2) Emissionen riktades till banker ingående i Scandinavian Banking Partners. Genom delning 1977 (2:1) och 1984 (5:1) har aktiernas nominella värde ändrats från 100 kronor till 10 kronor.

Aktiernas fördelning

Ägare till	Antal aktier	Procent	Antal ägare
1–500	48 648 835	8,27	323 400
501–1 000	24 545 460	4,17	32 980
1 001–2 000	22 937 191	3,90	15 496
2 001–5 000	27 072 991	4,60	8 661
5 001–10 000	14 307 929	2,43	2 012
10 001–20 000	10 362 633	1,76	724
20 001–50 000	10 432 530	1,77	332
50 001–100 000	10 499 615	1,78	146
100 001–	419 424 961	71,30	281
Övrigt*	13 917		
Summa	**588 246 062**	**100,00**	**384 032**

*) Eventuella hembudsaktier, kupongaktier, okända ägare och outnyttjade fondaktier.

Aktieägarstruktur

Andel av aktiekapitalet den 31 december 1998.

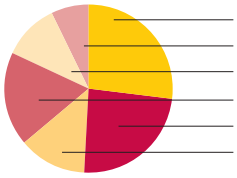

Av bankens drygt 380 000 aktieägare är de flesta privatpersoner med små innehav. Merparten av aktiekapitalet ägs av institutioner och stiftelser. 17,5 procent innehas av utländska ägare, varav ungefär hälften i USA.

Aktien på börsen

	1998	1997	1996	1995	1994
Börsvärde vid årets slut, Mkr	**50 089**	58 759	36 773	28 842	22 332
Börsomsättning, Mkr	**54 831**	38 188	29 262	16 942	23 299

De största aktieägarna

Per den 31 december 1998	Antal aktier	Varav C-aktier	Procent av antalet aktier	röster
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	57 741 868	1 001 868	9,8	10,1
Trygg-Stiftelsen	54 731 635		9,3	9,7
Investor	48 403 420		8,2	8,6
SPP	21 162 782	199 758	3,6	3,7
SEB/Trygg/ABBs värdepappersfonder	17 730 111		3,0	3,1
Skandia Liv	13 858 830	3 521 530	2,4	1,9
Nordbankens värdepappersfonder	11 146 000		1,9	2,0
Handelsbankens värdepappersfonder	7 270 800		1,2	1,3
SB-Stiftelsen, Skandinaviska Enskilda Bankens Pensionsstiftelse	6 405 200	1 070 000	1,1	1,0
AMF Sjukförsäkring	6 317 800	442 000	1,1	1,0
EB-Stiftelsen, Skandinaviska Enskilda Bankens Pensionsstiftelse	5 855 000	538 401	1,0	1,0
Wasa Liv	5 678 849		1,0	1,0
Ratos	5 170 000		0,9	0,9
Banco	4 124 038	493 951	0,7	0,7
Marianne & Marcus Wallenbergs Stiftelse	4 061 158	61 158	0,7	0,7
Utländska ägare	102 912 036	1 742 214	17,5	17,9

Förändringen bland de största aktieägarna har varit små under det gångna året. Utländska ägare har ökat sin andel med 1 procent sedan den 31 december 1997.

Kunskapsföretaget SEB

Under 1998 har SEB formulerat om sin affärsidé – ”Vi skall berika våra kunder genom ledande kompetens och långsiktiga relationer”. Formuleringen innebär inte en dramatiskt ny inriktning, men lyfter fram värdeskapandet och dess processer i förgrunden.

Under de senaste åren har förmågan att skapa aktieägarvärde allt mer kommit att betonas i företagen och i utvärderingen av företag. Därmed har också värdeskapandets processer hamnat i fokus, liksom insikten att aktieägarvärde är en effekt av att värden skapas i andra intressentgrupper, främst hos kunder och anställda.

I de flesta moderna företag sitter de stora värdena inte i fasta tillgångar eller substansvärdet utan i ”mjuka” tillgångar som så gott som aldrig visar sig i de formella räkenskaperna. Företagets samlade kompetens och förhållandet till kunderna hör till de viktigaste av dessa mjuka eller ”immateriella” tillgångar.

Många företag försöker sedan ett par år beskriva de immateriella tillgångarna under rubriken intellektuellt kapital, i sin tur uppdelat i struktur- respektive individkapital. Det råder ingen konsensus om hur dessa tillgångar skall beskrivas, namnges eller än mindre redovisas. Hittills har också allt för liten vikt lagts vid kundrelationernas betydelse i hela värdeskapandet liksom vid varumärkets roll.

Under 1998 har SEB gjort en pilotstudie i en affärsenhet med avsikt att hitta en metod att värdera de immateriella tillgångarna. Olika delkapital har analyserats och bedömts i tre dimensioner: värdet av kapitalets effektivitet i dag, inriktningen och värdet av dess förnyelse samt slutligen en bedömning av stabilitet / risk, med ett försök att identifiera de hot som kan urholka kapitalen.

Metoden är under utvärdering och målet är att finna en form som är generellt tillämpbar för SEB.

En infrastruktur för kundnytta

Affärsidén anger alltid spelplanen för ett företag. SEB:s nya affärsidéformulering tydliggör och besjälar en affärsidé som företaget arbetat efter under lång tid. Betoning av konkret kundnytta, långa kundrelationer och ledande kompetens har dock blivit allt viktigare framgångsfaktorer.

De olika enheterna i SEB har olika affärsrecept, som skall förverkliga affärsidén och skapa kundnytta inom sitt respektive område.

Kunden som utgångspunkt

Även om kontorsrörelsen alltid varit en kundorganisation har SEB i likhet med flertalet banker och finansföretag haft en i hög grad produktstyrd organisation. Under 1998 har kundorienteringen tydliggjorts som grundprincip i organisationens arbete. Syftet är att kunden skall ha tillgång till alla koncernens produkter via en enda relation med SEB och oavsett vilken kanal kunden väljer (one stop shopping).

Övergripande fokus ligger på företag och privatpersoner med behov av hög kompetens i finansiella frågor. På privat-

Antal anställda, ålders- och könsfördelat, 1998

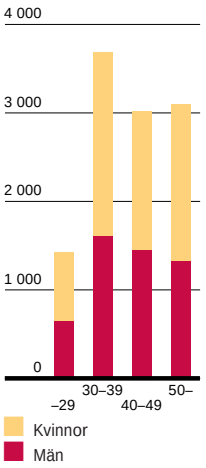

Personalomsättning, procent

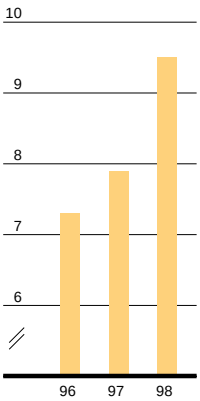

Investeringar i utveckling per anställd 1998, kr

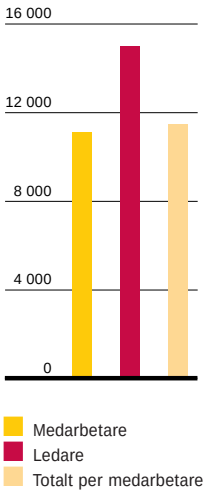

sidan bygger segmenteringen på ekonomiskt intresse och ekonomiska möjligheter och på företagsmarknaden bland annat på tillväxt. Utveckling av organisationen, liksom framtagning av nya produkter, skall drivas utifrån de behov som finns i de prioriterade kundsegmenten. Avveckling skall ske på områden som inte är i fokus.

Fokuseringen på kund innebär också nya styrningsmetoder.

Grundprincipen är operativ decentralisering utifrån koordinerade mål. Detta ger små resultatenheter, där medarbetarna kan påverka resultatet. Ansvar och befogenheter skall ligga så nära kunden som möjligt och lönsamhetsansvaret har tydliggjorts utifrån vem som har kundrelationen. Bolagiseringar, kapitalallokering och internstyrelser i affärsområdena skapar en ny formell struktur.

Effektiva produktionssystem

Organisationen har ett antal verktyg till sitt förfogande för att driva verksamheten mot ett bra affärsresultat och en nöjd kund.

Affärsplanering är ett gemensamt verktyg för alla chefer och medarbetare. Det IT-stödda kompetensplaneringssystemet TRUE implementeras i hela koncernen och knyter ihop affärsplaneringen med de personella resurserna.

SEB ligger mycket långt framme, även i ett internationellt perspektiv, när det gäller att utnyttja informationsteknologin både i det interna arbetet och gentemot kund. IT-kostnaderna i SEB på 2,9 miljarder kronor motsvarade 21 procent (17 procent) av den totala kostnadsmassan. Det inkluderar stora tidsbundna projekt som Y2K- och EMU-anpassning men också investeringar i en rationellare drift och en högre kundnytta.

IT-infrastrukturen är av stor betydelse för att systematisera och på ett effektivt sätt tillgängliggöra organisationens kunskap för de enskilda medarbetarna. Det finns mycket kunskap i företaget, som systematiserats och paketerats och är tillgänglig för många i t ex kunddatabaser, projektdatabaser, kunskapsdatabaser och intranät. SEB:s intranät, som alla medarbetare har tillgång till, innehåller drygt 500 000 skärmsidor, varav många uppdateras i realtid. Utöver den del som alla medarbetare har tillgång till finns affärsområdes- och enhetsspecifika delar. Därmed ingår intranätet i allra högsta grad i SEB:s produktionssystem.

I projektet ”säljstöd kontor” (se sid 17) har ett nytt IT-verktyg skapats, som dels systematiserar kunddialogen och därmed skapar en jämnare kvalitet, dels ökar servicegraden och bidrar till att bygga kundrelationer.

IT en allt viktigare del av distributionssystemet

IT-gränssnittet gentemot kund blir allt bredare genom olika former av självbetjäningskanaler, både i automater och på Internet. Men IT nyttjas också för att öka den personliga servicen.

Sesam Telefonbanken och bankens call-center har från den 1 mars 1999 fusionerats till en högteknologisk kanal med stort inslag av personlig service, vilket tydligt visar att IT inte behöver anonymisera kundkontakten. Ett stort arbete har under året lagts ned för att kraftigt skjuta fram SEB:s positioner inom ”distans-banking” och få hela ”kanal telefon” mer funktionell ur kundens perspektiv. Call-center-funktionen fungerar både som en säljorganisation och fullödig serviceenhet på telefon. Nu testas ny teknologi som integrerar tele- och Internetteknik, vilket bland annat möjliggör att kunden och säljaren kan samtala i telefon samtidigt som de gemensamt gör kalkyler på skärmen.

S-E-Banken var pionjär med nya servicefunktioner på Internet. Utnyttjandet av Internet, som fick snabbt genomslag på privatmarknaden, har under året utvecklats vidare på företagssidan. Vid årsskiftet hade SEB 230 000 Internet-kunder, varav 15 000 företag. Att även göra Internet-interaktionen mera personlig är nästa utvecklingsområde.

IT-systemen har stor betydelse för SEB:s internationella satsning. Det gör det möjligt att ha tillgång till koncernens samlade kompetens utan att bygga organisation. På företagssidan kan SEB:s kunder exempelvis koppla upp sig till bankens cash management-system via koncerndotterbolagens terminaler.

Den kollektiva kunskapen och kulturen

Mycket arbete inom SEB drivs i projekt och projektform. Det bidrar inte bara till kompetensöverföring, utan också till att omvandla individkapital till organisationskapital. Andra systematiska insatser som bidrar till det kollektiva kunnandet är lagarbete, gränsöverskridande arbete och kompetensutbyte inom och mellan koncernbolagen.

SEB:s företagskultur är resultatet av ett flertal fusioner genom åren. SEB har lärt sig att leva med olika typer av kulturer. Till viss del är det nödvändigt och önskvärt att särkulturer får blomstra, eftersom det bidrar till de övergripande målen. Likväl är det viktigt att det finns gemensamma värderingar, som är starka i hela koncernen. I SEB:s fall finns de centrala värderingarna nu i affärsidén.

Intranätet är ett viktigt instrument för att upprätthålla och utveckla en gemensam företagskultur. Men personliga kontakter fortsätter att vara den viktigaste källan till information. En levande företagskultur är en vital del av organisationskapitalet och dess betydelse ökar i takt med decentraliseringen.

Medarbetare i kontinuerlig utveckling

SEB är ett kunskaps- och serviceföretag. I alla sådana företag är människorna den viktigaste resursen. Det gäller i synnerhet för ett företag som definierat ledande kompetens och långsiktiga kundrelationer som så affärskritiska att de byggts in i affärsidén.

SEB skall kännetecknas av bra ledarskap, decentraliserad organisation, kompensation efter prestation, kompetensutveckling, öppenhet, god information och en arbetsmiljö där det är ”högt i tak”. En sådan miljö skall ge förutsättningar att vidareutveckla den finansiella marknadens ”ledande kompetens”.

Kraven på kompetens ökar

Under 1998 var medeltalet befattningar i SEB 12 771 (13 015). Fusionen med Trygg-Hansa medförde att en rad funktioner dubblerades. Redan dessförinnan hade S-E-Banken en relativt hög personalkostnad per intäktsenhet. SEB är i dag mitt inne i ett strukturprogram, som innebär både ökning och minskning av arbetsstyrkan, men netto en reduktion. Under

1998 minskade antalet anställda netto med 607 personer, vilket motsvarar 5,4 procent. Det inkluderar avyttrade verksamheter med 187 personer.

I takt med att de finansiella frågorna blir viktigare och allt mer komplexa ökar kundernas krav på ledande kompetens.

En ständig kompetensutveckling, som innebär att SEB ligger i framkant inom affärskritiska områden, är en avgörande framgångsfaktor för koncernen. Därför satsar SEB på att behålla och utveckla försprånget när det gäller avancerade tjänster, kunnande, expertis, omdöme samt teknisk skicklighet. Erfarenheten är basen, men strategin kräver nytänkande. Detta ställer stora krav på medarbetarna.

SEB har många kompetensnischer av spjutspetskaraktär. Exempelvis har koncernen mycket kvalificerade nationalekonomer som aktivt deltar vid kundkontakter. Inom SEB finns också ett antal s k kvantanalytiker, som genom avancerade matematiska modeller kan prognosticera beteendemönstret hos obligationer och andra finansiella instrument.

Utveckling av medarbetare

Utifrån affärsplanen definieras ansvarsområden och befogenheter för olika befattningar eller grupper samt kompetenskrav och individuella utvecklingsmål.

Varje medarbetare i SEB har ansvar för sin egen kompetens och utveckling. Utbildningen är behovsstyrd utifrån affärsenheternas och de enskilda medarbetarnas behov. Varje medarbetare har ett personligt utvecklingsprogram. Behoven ringas in med hjälp av bland annat utvecklingssamtal, som också ligger till grund för upprättandet av kompetensprofiler och ansvarsbeskrivningar.

Ett system för IT-stödd kompetensplanering, TRUE, knyter ihop affärsplanearbetet med de personella resurserna. Implementering pågår nu i hela SEB. Systemet ger bland annat indikationer som gör det möjligt att tidigt upptäcka och analysera kompetensgap, i organisationen i dess helhet och hos enskilda medarbetare. De enskilda medarbetarnas kompetensprofiler blir underlag för enskilda utvecklingsinsatser, men också för internrekrytering. Systemet har mycket hög säkerhet för att skydda medarbetarnas integritet. IT-kunskaperna är en viktig del av kompetensutvecklingen. Vid utgången av 1998 hade 4 300 medarbetare tagit PC-körkort. Drygt 60 procent av de anställda i koncernen har en hem-PC.

Totalt investerade SEB under 1998 cirka 117 Mkr i utbildning och utveckling av medarbetarna (inklusive ledare).

Utbildningsnivå

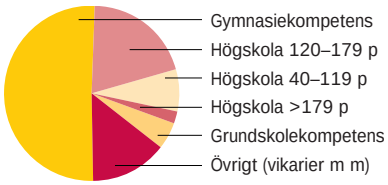

Erfarenhet och kompetensväxling

Att arbeta tillsammans med skickliga kollegor, dra lärdom av den kollektiva och systematiserade kunskapen i företaget samt vinna kunskaper i samarbetet med skickliga kunder är i sig en högskola. Den kompetens som enskilda medarbetare tillägnar sig i sitt arbete på banken låter sig inte ersättas av någon annan utbildning.

Erfarenheten är själva plattformen för ”ledande kompetens” och medarbetarutveckling huvudstrategin för att upprätthålla kompetensförsprånget. Dock måste detta kompletteras med nyrekrytering och kompetensväxling. Syftet är att skapa balans mellan äldre och nya medarbetare, mellan erfarenhet och ny kompetens. Behoven identifieras bland annat genom ett centralt kompetensväxlingsprogram, ”Paletten”.

Personalomsättningen i SEB uppgick 1998 till 9,5 procent (7,9 procent), vilket är en rimlig nivå mot bakgrund av rationaliseringar och behovet av kompetensväxling.

Ledarutveckling och -försörjning

På ett systematiskt och konsekvent sätt sammanställs årligen sedan nio år tillbaka utvecklingsplaner för den befintliga ledarpotentialen på top management-nivå i koncernen. Kontinuerliga kartläggningar av tänkbara ledare sker på tre nivåer. Utvecklingsbehov identifieras på kort och lång sikt med hänsyn tagen till erfarenhet och kompetens. Ledarutvecklingen följer samma mönster d v s systematik och långsiktighet.

I floran av ledarskapsteorier håller SEB fast vid utbildning i det situationsanpassade ledarskapet och Koestenbaums ”det autentiska ledarskapet”. Båda dessa teorier har sin plats i Basprogrammet för nyetablerade ledare. Hittills har cirka 1 000 chefer i koncernen tagit del av det autentiska ledarskapet. Under 1998 startades 18 basprogram med 375 deltagare.

Under 1998 har totalt 20 program genomförts med 65 kurstillfällen och cirka 1 300 deltagare.

Wallenberginstitutet, SEB:s eget exklusiva managementprogram, spelar en stor roll i vidareutbildningen av etablerade chefer. Här sätts fokus på personlig utveckling, omvärldskunskap och praktisk tillämpning av ledarskapet. Externa samarbeten avseende högre managementutbildning har SEB med Handelshögskolan, IFL, Ruter Dam m fl i Sverige och i internationella samarbeten med främst IMD, Schweiz och Wharton, USA.

Hur mår organisationen?

PULS är en undersökning som regelbundet mäter de anställdas motivation, affärsorientering och nöjdhet samt ledarskapet i koncernen. Den senaste mätningen genomfördes under försommaren 1998. Den gav ett tämligen gott resultat, framför allt mot bakgrund att mätningen genomfördes mitt i efterdyningarna av en fusion, vilket påverkar värdena negativt.

”Nöjdhet” anger hur nöjda medarbetarna är totalt sett med sin arbetssituation, uttryckt som ett index med maxvärdet 100. För medarbetarna i hela SEB ligger nöjdhetsindex på 54.

Motivations-index anger hur motiverade medarbetarna är i sitt arbete. För SEB totalt var värdet 69. Mest motiverade var

medarbetarna i Enskilda Securities och SEB Asset Management på vardera 73.

Affärsorienteringen är jämn över koncernen med få avvikelser runt SEB-snittet 68, vilket kan anses vara ett mycket bra värde. Även cheferna i SEB får värdet 68.

Motivationsfaktorerna har också analyserats. Vilka arbetsuppgifter man har påverkar motivationen mest. Vilken arbetsgrupp man jobbar i därnäst. PULS-mätningarna används i affärsplaneringen och mål och åtgärder definieras för samtliga indikatorer i syfte att främja motivation, engagemang och affärsmannaskap hos både medarbetare och chefer.

Fusionsåret 1998 innebar stora omställningar för många i SEB. Förändringar och oro över den egna arbetssituationen innebär en extra press på många medarbetare. Sjukfrånvaron i antal timmar per anställd ökade trots detta med endast 0,4 procent.

En jämställd arbetsplats

SEB har under flera år prisbelönts för sitt jämställdhetsarbete. Likväl är utgångsläget inte tillfredsställande.

Var tredje chef i SEB är kvinna och hälften av dem är gruppchefer, d v s chefer på relativt låg nivå. Av kvinnorna är 24 procent befordrade eller chefstjänstemän mot 40 procent bland männen. Av alla kvinnor deltidsarbetar 40 procent. Kvinnornas sjukfrånvaro är dubbelt så hög, fast skillnaden minskar med befordran. Andelen akademiker är också lägre bland kvinnorna än männen.

Under 1999 implementeras en ny jämställdhetsplan i SEB. Den blir en integrerad del av affärsplanen på koncernnivå och de olika affärsenheterna. Den fastslår också en rad principer med direkt syfte att skapa ökad jämlikheten, t ex vid rekrytering, lönesättning och kompetensutveckling.

Det långsiktiga målet för jämlikheten i SEB är att en jämn fördelning mellan kvinnor och män skall vara uppnådd den 1 september 2005. ”Jämn fördelning” innebär att inget kön är representerat med mindre än 40 procent.

Löne- och vinstandelssystem

SEB skall betala marknadsmässiga löner och ha en individuell lönesättning efter prestation. Rörliga lönedelar är under utveckling.

1998 års avsättning till vinstmedel för de anställda i SEB-koncernen uppgick till 292 Mkr (88 Mkr).

Utvalda befattningar, 1998

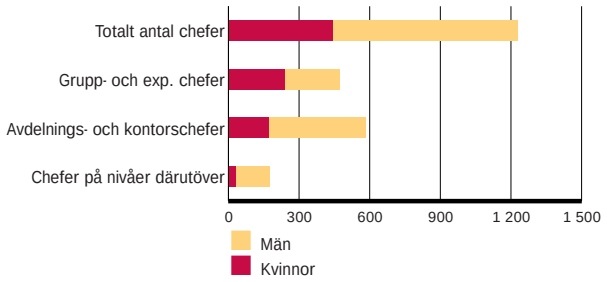

En tradition av långa, nära relationer

SEB har en tradition av långa kundförhållanden. På företagssidan är många relationer närmare 100 år gamla och privatsidan visar kundrelationer över flera generationer.

Allt fler företag betonar vikten av långa kundrelationer, ofta i termer av lojalitet. Skälet är enkelt – långa kundrelationer är oftast berikande för båda parter.

Vilken andel man har av kundens totala engagemang (kundandel) är också viktigt att följa. På bankmarknaden är det vanligt att man utöver sin huvudbank också har en annan bankförbindelse (bibank). Andelen bibankskunder ökar för flertalet banker, vilket innebär en generellt minskad lojalitet på bankmarknaden.

Vägen till långsiktiga relationer, lojalitet och helkundsengagemang går över kundnöjdhet.

SEB:s kundmål

SEB skall ”berika” sina kunder. Inte bara genom att vara skickliga rådgivare och hjälpa kunderna att få god avkastning på sitt kapital, utan också genom att förenkla det för dem – och på så sätt ge kunderna tid att ägna sig åt annat av värde. För företag att ägna sig åt sin verksamhet. För privatpersoner t ex att ägna sig åt familj och fritid, ”immateriella” värden.

SEB skall få nöjda kunder genom ökad tillgänglighet när och där det passar kunderna, genom effektiv ärendehantering, högre kvalitet i direkt kundkontakt och djupare engagemang i varje kund och kundens behov.

Mycket hög kännedom

Ett flertal undersökningar visar att drygt 2/3 av svenskarna har god kännedom om vardera Skandinaviska Enskilda Banken och Trygg-Hansa.

Bland opinionsledare är Skandinaviska Enskilda Banken den bäst kända banken bland tolv mätta banker (SvD Imagebarometer/TEMO 1998).

SEB gör löpande så kallade trackingstudier, som mäter både kännedom och attityder. S-E-Banken har cirka 50 procent spontan kännedom i undersökningarna. Det nya namnet SEB, som lanserades i september 1998, har ännu inte fått genomslag.

En god image

Image, d v s olika målgruppers uppfattning om SEB eller SEB-bolag, mäts på en rad olika sätt och nivåer.

En lika stor andel av svenskarna som är kunder i banken – 17 procent – är positiva till den (Sifo Monitor 1998).

Bland opinionsledarna får SEB näst högst attitydvärde (helhetsbedömning) av alla banker (SvD Imagebarometer/TEMO 1998). Den internationella imagen är också mycket god.

SEB rankades under 1998 som bästa bank i Sverige och Baltikum av tidningen Euromoney. Samma tidning utnämnde Enskilda Securities till bästa nordiska fondkommissionär. Enskilda rankades också på första plats inom corporate finance i Norden av Affärsvärlden. SEB placerades på första plats inom valutahandel i Norden och på 5:e plats i världen som ”tekniskt avancerad” bank (Corporate Finance Magazine och

Euromoney) och SEB Securities Services rankades som ledande i Norden (Global Custodian och ICB Magazine).

Kundnöjdheten går att utveckla ytterligare

Under 1998 gjordes den första samlade undersökningen (KNIX) av nöjda kunder för alla affärsområden.

Undersökningen visar att merparten av kunderna är mycket eller ganska nöjda. Mätningen görs långt ut i olika kundgränssnitt och problem kan identifieras och åtgärdas.

Generellt kan konstateras att kundnöjdheten är tämligen god, men att stora förbättringspotentialer finns.

Knappt hälften av svenskarna är lojala mot sin bank eller sitt försäkringsbolag. Det ger rörlighet i marknaden och möjligheter för aktörer som är aktiva.

Koncernens marknadsandelar har varit tämligen stabila under många år.

Banken har 11–13 procent av hushållens in- och utlåning och cirka 20 procent inom fondsparande och livförsäkringar. På företagsmarknaden är marknadsandelarna ännu högre (se vidare sid 25).

Andelen svenskar som på något sätt är kunder i Skandinaviska Enskilda Banken är 17 procent (Sifo Monitor 1998), medan andelen som har banken som huvudbank är 10 procent. Lika stor andel är lojala. Det indikerar en hyggligt stabil situation och en god potential, om banken lyckas öka sin kundandel i hela kundbasen. Under 1998 hade 33 procent (34 procent) av bankens kunder alla sina bankaffärer där. Dock har en större andel bytt bank än genomsnittligt i marknaden.

Drygt en fjärdedel av alla företag i Sverige är kunder i SEB. Banken är klar marknadsledare i segment såsom valutahandel och internationella betalningar. Enskilda Securities är störst på Stockholms Fondbörs (se vidare sid 25).

Ett starkt varumärke byggs utifrån en stark kundbas

En av SEB:s största tillgångar är den totala kundbasen, som kan anses vara en av Sveriges bästa. Totalt har koncernen 3 miljoner kunder i sina system. SEB har någon typ av kundförhållande med ett mycket stort antal attraktiva kunder.

Det är dyrt att ha många kunder om man inte bearbetar dem. Ett omfattande projekt har därför satts igång i syfte att integrera koncernens kundbaser i en gemensam aktiv kunddatabas. Telefonbankerna och call-centers står till stor del förebild med sitt sätt att arbeta aktivt med kundbasen. En ökad interaktion med kunderna får omedelbart effekter på intäkterna och bidrar samtidigt till kundnöjdheten.

Mål för varumärket SEB

Det långsiktiga målet är att utveckla SEB:s varumärke till det starkaste inom finansiella tjänster i norra Europa.

Varumärket skall förknippas med internationell täckning och lokal närvaro, ledande kompetens, nytänkande på bas av erfarenhet, engagemang och långsiktiga kundrelationer.

Som en konsekvens av fusionen mellan S-E-Banken och Trygg-Hansa introducerades en ny logotyp och ny grafisk profil i september 1998. Det koncerngemensamma namnet är SEB, som också bildar logotyp för Skandinaviska Enskilda Banken.

Profilbytet skedde kontinuerligt under perioden september–januari och har kostat cirka 80 Mkr. Största delen avser byte av fasadskyltar.

Enskilda Securities bolagiserades vid årsskiftet 1998/99 och uppträder under eget varumärke med tillägget ”Ett företag i SEB-koncernen”.

SEB-koncernens totala reklaminvestering uppgick 1998 till 108 Mkr (98 Mkr). Ökningen hänför sig helt till banken, som ökade sin reklaminvestering till 75 Mkr (56 Mkr), medan Trygg-Hansa minskade till 33 Mkr (40 Mkr). Sesam Telefonbanken hade inga egna aktiviteter.

Bankens reklamandel *(share of voice)* uppgick för året till 18,2 procent mot 12–13 procent de tre föregående åren.

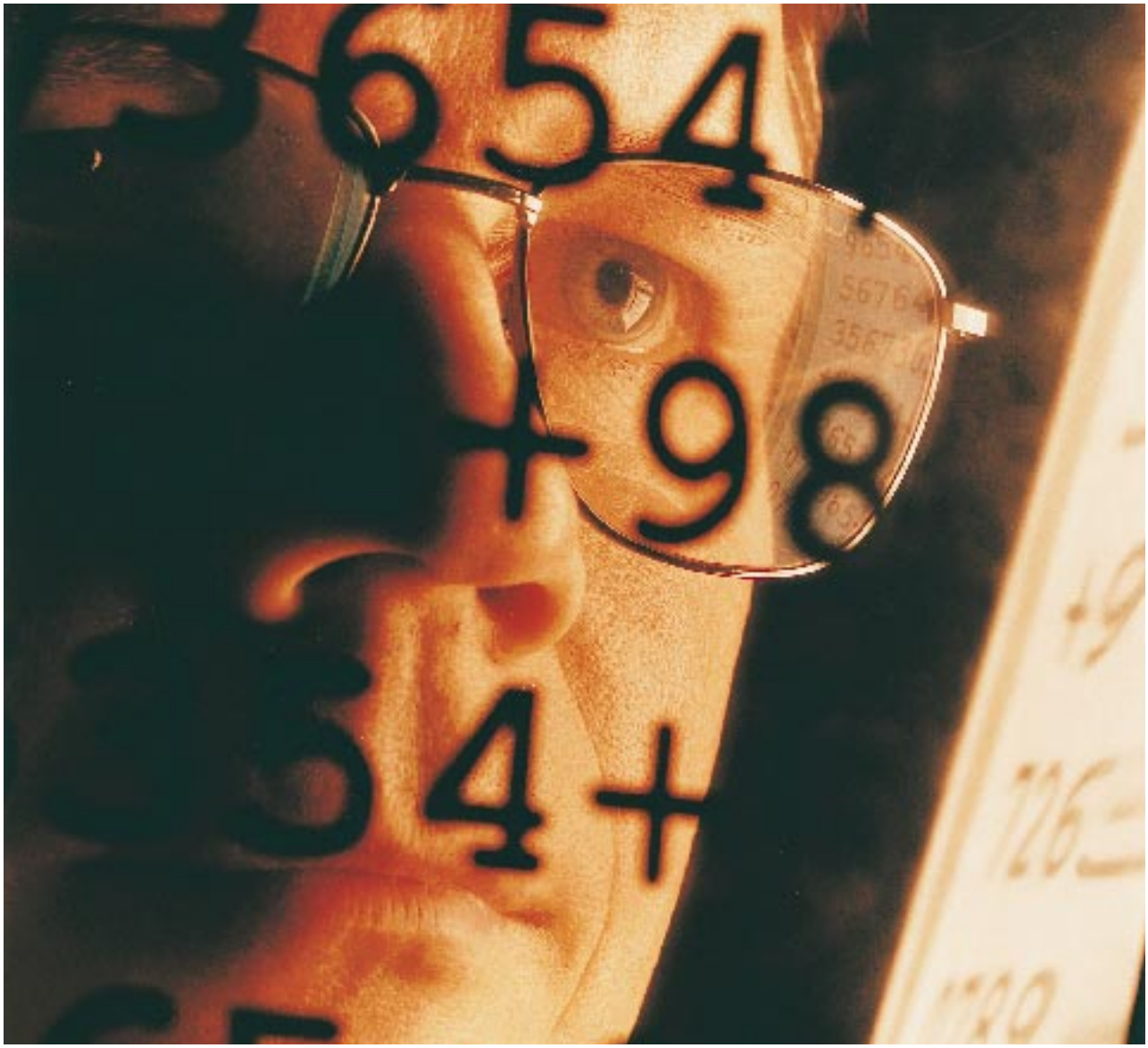

”Nu kan kunden och vi komma fram till besluten gemensamt.”

Namn: Lars-Jöran Lindholm.
Yrke: Systemerare/programmerare. Arbetar på SEB IT och ingår i ett team som bistår olika projekt i banken. Deltog i utvecklingen av bankens projekt ”säljstöd kontor”.
Stolt över: Den solklara målbild projektet har haft.

”Det här projektet hade som mål att skapa ett verktyg som stödjer säljarbetet på kontoren. Nu när man ser hur det fungerar blev det hela mycket större än så – en metod att få en bättre dialog och relation med kunden. ”Verktyget” är helt enkelt ett program i kontorssäljarens PC, som visualiserar hela handläggningen av ett kundärende.

Med ett par knapptryckningar kan man hämta ner en översiktsbild av kundens engagemang i banken. Sedan tar man sig igenom processen via fyra nyckelord: Intresse, Behov, Lösning och Beslut. Applikationen är byggd så att kunden och säljaren skall kunna titta på skärmen tillsammans för att gemensamt komma fram till beslut. De gör en resa ihop på skärmen, helt enkelt.

Programmet understödjer hela processen ända tills ärendet är färdigprocessat. Handlar det om exempelvis ett lån så resulterar några slutliga knapptryckningar i ett skuldbrev och att pengar bokas på ett konto. Det har sättet att jobba innebär en väldig effektivisering av hela processen. På vissa lån har vi minskat processtiden från fem, sex timmar till 30 minuter. Ur kundens perspektiv innebär detta givetvis mycket bättre service. Tidigare kunde kunden få vänta 14 dagar på beslut.”

En bransch i omdaning

SEB har trots den hårdnande konkurrensen lyckats behålla en ledande position på flertalet av sina prioriterade marknader.

Under 1997 utbröt en djup real och finansiell kris i Sydostasien. Valutor och börser föll kraftigt, och i flera länder följde produktion och sysselsättning efter. Asienkrisen fick under 1998 globala konsekvenser. I ett första skede pressade den inflation och räntor runt om i världen, vilket medförde ett ökat inflöde till börserna i västvärlden. Medan tillgångspriserna föll i Asien, steg de således i Väst. Första halvåret 1998 steg därför börserna kraftigt över hela västvärlden, inklusive Sverige.

I augusti 1998 ställde Ryssland in betalningarna och lät rubeln falla. Det fick dramatiska effekter på de finansiella marknaderna. Den ryska betalningsinställelsen medförde att kreditrisken plötsligt ökade. Åtskilliga placerare gjorde stora förluster; även SEB gjorde en förlust tredje kvartalet som följd av att ett antal ryska banker inte längre kunde fullgöra sina förpliktelser.

Placerarna höjde därmed riskpremien på farofyllda placeringar. Det drev upp ränteläget i en rad så kallade emerging markets och förorsakade börsfall över hela världen. Såväl den amerikanska som den svenska börsen föll kraftigt i augusti–september. Oron steg också i Latinamerika.

Det speciella med finanskrisen hösten 1998 var att den spred sig blixtsnabbt, från marknad till marknad, från valuta till valuta och från tillgångsslag till tillgångsslag. När placerarna sålde sina mer riskfyllda placeringar för att i stället koncentrera sig på mindre osäkra papper med god likviditet, drabbade det först aktier men gynnade obligationer. I nästa steg missgynnade det obligationer i osäkra nationer, vilket skapade valutaoro. De placerare vars portföljer utgick från en relativt stabil syn på världsekonomin gjorde stora förluster. När de tvingades sälja ut för att realisera vinster och täcka förluster, uppstod följdeffekter på andra marknader – ofta helt oförutsägbara. Så föll plötsligt den amerikanska dollarn kraftigt mot yenen – inte därför att den amerikanska ekonomin verkade svag, utan för att många stora placerare valde att realisera de vinster de tidigare gjort på sina dollarinnehav.

Under början av oktober nådde den finansiella oron sin kulmen. Åtskilliga fruktade att världskonjunkturen skulle vända skarpt nedåt som en följd av minskad kreditgivning. En vändning till det bättre kom emellertid under det fjärde kvartalet, då politiker och centralbanker ingrep genom en samordnad offensiv av räntesänkningar, IMF fick nya resurser, Japan lade fram ett omfattande åtgärdsprogram för att sanera banksektorn och ett internationellt stödpaket till Brasilien presenterades.

Som en följd av allt detta återfick placerarna förtroendet,

Kursutveckling
Svenska kronan mot dollar och D-mark

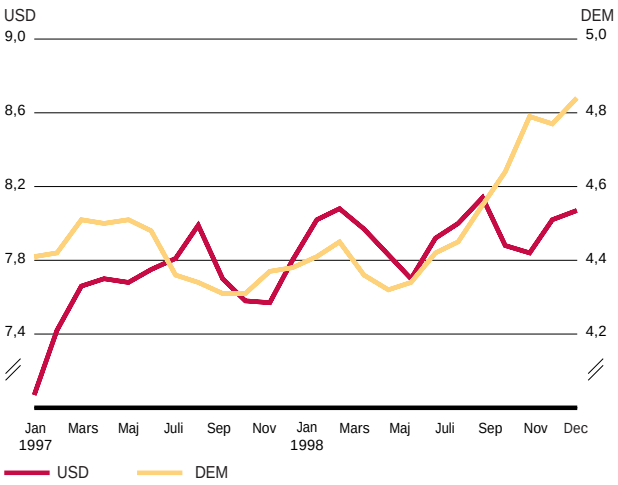

Ränteutveckling i Sverige
Månadsgenomsnitt, procent

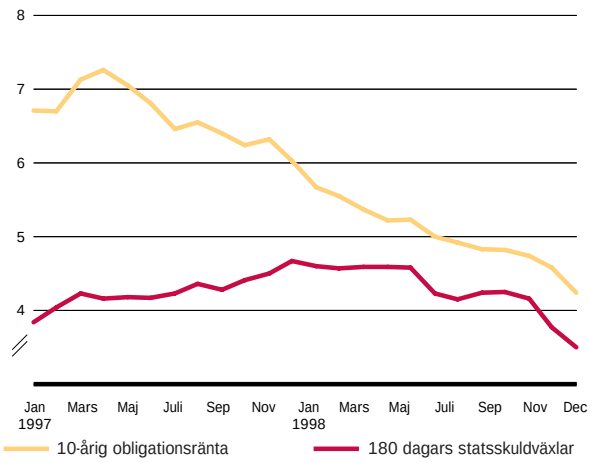

Utvecklingen på de största börserna

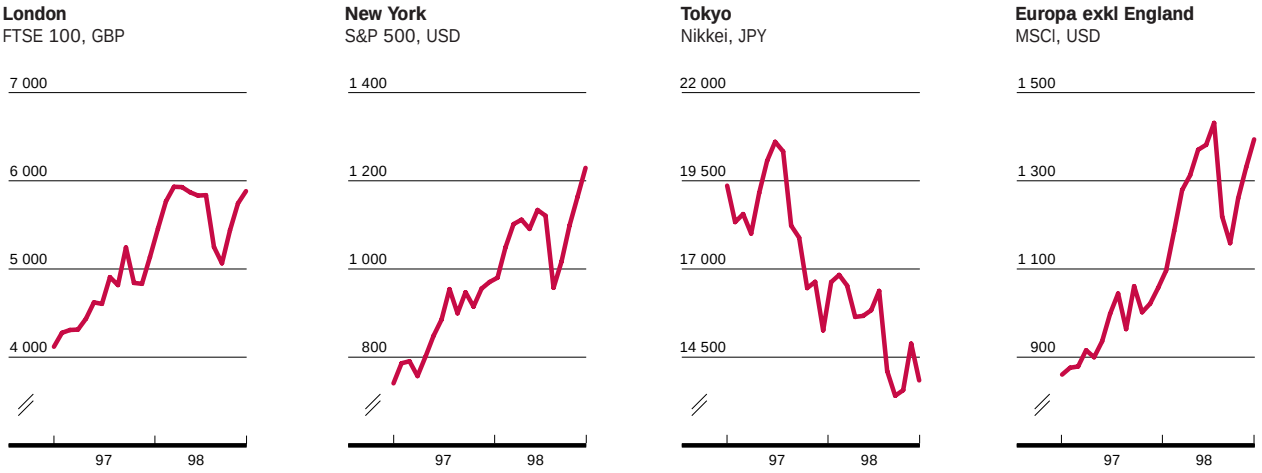

och börserna återhämtade sig snabbt. Årets sista kvartal blev mycket starkt på de globala finansmarknaderna – men börsernas snabba uppgång har också lett till att risknivån är hög. Konjunkturutsikterna för 1999 tyder på en avmattning av de globala konjunkturen. Att den brasilianska valutapolitiken lagts om efter stora kapitalutflöden, skapar också nya smittoeffekter.

EMU stabiliserande faktor

De kontinentaleuropeiska marknaderna var under 1998 lugnare än t ex de amerikanska och de nordiska marknaderna (både Danmark, Norge och Sverige uppvisade stor volatilitet). Ett skäl till den relativa europeiska stabiliteten var förberedelserna inför valutaunionen EMU. I maj 1998 stod det klart att elva länder skulle bilda unionen, och under resten av året var dessa länders valutor helt stabila inbördes; de fluktuerade dessutom i tämligen liten grad gentemot omvärlden. Vid årsskiftet skapades så formellt den nya valutan, euron.

Att Sverige stod utanför denna grupp euroländer var en bidragande faktor till att den svenska valutan under sommaren och hösten försvagades kraftigt – med cirka 10 procent. Inte förrän regeringen efter årsskiftet 1998–99 började sända ut signaler om förberedelser inför ett kommande svenskt EMU-medlemskap kunde kronan återhämta en del av denna försvagning.

Den svenska ekonomin växte relativt starkt under 1998. Det var framför allt hushållens konsumtion som började stiga, efter flera års svag ökning. Dock kom exportindustrin under loppet av året att påverkas negativt av Asienkrisen och dess följder. Orderingången föll och antalet varsel steg. Hushållens optimism dämpades något under hösten. Sammantaget tyder det på att den svenska ekonomin mattas av under 1999, dock inte på något dramatiskt sätt.

Den svenska inflationen var extremt låg under 1998; Asienkrisen och sänkta indirekta skatter samverkade till att prisnivån under en stor del av året faktiskt föll, d v s att det rådde deflation. Den låga inflationen gjorde å andra sidan att Riksbanken fick utrymme att sänka sina styrräntor mer än väntat. Såväl korta som långa räntor föll. De rörliga låneräntorna fortsatte därmed att ligga under de bundna, även om gapet dem emellan minskade.

Under början av 1999 fortsatte inflationen, liksom räntorna, att ligga på en låg nivå. En oväntat stark amerikansk konjunktur bidrog dock till en viss uppgång av marknadsräntorna från denna låga nivå.

Branschtendenser

De finansiella marknaderna har expanderat avsevärt under senare år. Transaktionsmängden har ökat och nya produkter har utvecklats. Intresset för sparande har vuxit kraftigt i stora delar av västvärlden. Samtidigt har de senaste åren kännetecknats av en rad förändringar, som sammantaget resulterat i en allt hårdare konkurrens för företagen i branschen.

Demografiska trender

Befolkningen blir allt äldre såväl i Sverige som i övriga Europa. I kombination med en ökad osäkerhet om de framtida välfärdssystemen har detta lett till ett växande behov av att spara till sin egen ålderdom. De senaste årens tillväxt i hushållens finansiella tillgångar förväntas fortsätta under de närmaste åren.

Avreglering

Under senare år har avregleringen av de finansiella marknaderna, framför allt inom EU, medfört en ökad internationell konkurrens samt en snabb och omvälvande strukturomvandling inom den finansiella branschen. Denna utveckling fortsätter.

Tekniska landvinningar

De senaste årens utveckling av informationstekniken har skapat stora möjligheter att erbjuda kunderna alternativa

distributionskanaler, inte minst via Internet. Nya IT-lösningar gör det också möjligt att bearbeta kundbasen på ett bättre sätt än tidigare.

Kunnigare kunder

Kraven på mer sofistikerade produkter och nya tjänster har vuxit i takt med de ökade kunskaperna hos både bank- och försäkringskunder. Det gäller självfallet för SEB:s partners i näringslivet, där företagens finansavdelningar i stor utsträckning fungerar som interna banker. Men det gäller också i hög grad för hushållen, som blivit allt mer aktiva och kunniga i ekonomiska frågor.

Fler nischaktörer

Avregleringen av finansmarknaderna har öppnat möjligheten för nya nischaktörer att gå in på olika delar av marknaden. Bland de nya aktörerna märks bland annat försäkringsbolagens telefonbanker och detaljhandelsföretag, som konkurrerar om hushållens placerings- och betalningsvolymer med egna kort och nominellt höga räntor.

EMUs tillkomst

Bildandet av valutaunionen EMU är en historisk händelse, som får stora återverkningar på det finansiella systemet och på hela den europeiska ekonomin. Genomlysningen ökar på marknaderna, konkurrensen hårdnar och fusionsverksamheten tilltar över gränserna. Verksamheten internationaliseras för bankernas kunder och kraven skärps på leverans av produkter för denna nya verklighet.

För Sverige innebär utanförskapet något högre räntor och en större finansiell osäkerhet än om vi skulle varit med från början. Det finansiella systemet får ökade kostnader eftersom bankerna måste arbeta med dubbla system. SEB räknar dock med att dessa kostnader blir övergående, under förutsättning att Sverige inom några år blir medlem av EMU.

Införandet av euron

Den nya valutan innebär stora förändringar och en ny konkurrenssituation på i första hand valuta- och räntemarknaderna men även inom aktiehandel, betalningsförmedling, cash management, fondförvaltning etc. Den svenska kronan riskerar att vara mer volatil så länge Sverige står utanför EMU, men så länge finansmarknaderna tar hänsyn till ett kommande medlemskap i sin prissättning begränsas dessa effekter. Att Sverige står utanför innebär en sämre konkurrenssituation för SEB jämfört med stora europeiska konkurrenterna, men ger samtidigt tid för ytterligare förberedelser, där ambitionen är att SEB skall vara Nordens ledande eurobank.

Globalisering och värdepapperisering

Under senare år har världens ekonomier och finansmarknader vävts samman allt mer. Det innebär bland annat att de ekonomiska spelreglerna och villkoren på olika marknader närmar sig varandra, vilket öppnar för ytterligare konkurrens över gränserna. En annan tendens under senare år är att värdepapperisering, d v s företagens upplåning direkt på marknaden i stället för i banksystemet, ökat i omfattning.

Konkurrensbild

SEB:s position på de finansiella marknaderna

Konkurrensen skärps kontinuerligt på samtliga områden där SEB-koncernen är verksam. På den svenska retail-marknaden utgörs konkurrenterna huvudsakligen av traditionella svenska banker, försäkringsbolag och fondkommissionärer samt olika nischaktörer. Inom valuta- och räntehandel, aktiehandel, corporate finance och andra storföretagsinriktade tjänster i och utanför Sverige är konkurrensen i hög utsträckning internationell.

SEB-koncernen har trots den hårdnande konkurrensen lyckats behålla en ledande position på flertalet av sina prioriterade områden. Koncernen är till exempel störst i Sverige på valutahandel, internationella betalningar, börshandel och depåhantering samt näst störst inom fondförvaltning och livförsäkring. SEB har också i flera år rankats som nummer ett när det gäller handel med nordiska valutor av tidningen Euromoney. Under 1998 fick SEB 124 poäng att jämföra med 65 för tvåan, Handelsbanken, och 51 för trean, Den Danske Bank. Dessutom hamnade SEB på femte plats på listan över de tekniskt mest avancerade valutabankerna i världen, efter Citibank, Chase Manhattan, Bank of America och Deutsche Bank.

Under året rankades Enskilda Securites som bästa nordiska fondkommissionär i Euromoney och utsågs också till bästa corporate finance-team i Norden i Affärsvärlden.

Koncernens enhet för depåförvaltning, SEB Securities Services, rankades som nummer ett i Norden, såväl i tidskriften Global Custodian som i ICB Magazine.

SEB:s internationella ranking inom valutahandel, 1998

Placering enligt ledande internationell finanspress	SEB:s ranking
Corporate Finance, september 1998	
Finanschefernas bästa valutabanker	9
Bästa valutabanker i	
-New York	5
-Singapore	4
Bästa banker, skandinaviska valutor	1
Euromoney, maj 1998	
Toppbanker, servicekvalitet	11
Bästa handlare, skandinaviska valutor	1
Bästa banker, DEM/SEK-handel	1
Elektronisk trading-teknologi	5
FX & MM, 1998	
Valutahandelsöversikt, skandinaviska valutor	2
FX Week	
Bästa banker, skandinaviska valutor	1

Nordens ledande eurobank

Världens största valutareform, EMU, innebär nya hot men också nya möjligheter för det internationella banksystemet – och för SEB. Konkurrensen på den enorma euromarknaden

”Det känns som vi brutit ny mark varje dag det senaste året.”

Namn: Håkan Aldrin och Pernille Skog.
Yrke: Bildar tillsammans ett av 15 kundteam som ansvarar för svenska storföretags Cash Management och Trade Finance affärer.
Stolta över: Att en av deras kunder, Gränges, blivit första SEB-kund med en heltäckande eurolösning. Genom SEB kan Gränges effektivt samla och hantera betalflöden i euro mellan 11 europeiska länder.

”Det är en speciell känsla att få vara med när en ny valuta skapas. För första gången kan internationellt verksamma företag på ett bra sätt hantera spridda betalflöden och tillgångar i en och samma valuta. Det finns stora kostnadsbesparingar att göra och många kommer att utnyttja möjligheten.

Euron har varit en av de viktigaste frågorna för banken under senare år. Fler än 200 marknadsförare, produktutvecklare, cash management-specialister, jurister, och programmerare har ägnat en stor del av sin tid åt den nya valutan. Vi kan nu erbjuda företag kompletta tjänster för affärer i euro.

En fördel med SEB:s koncept för likviditetshantering i euro är flexibiliteten. Vi levererar inte en färdig hyllösning, utan utgår ifrån en flora av produkter och tjänster som sätts samman med utgångspunkt från kundens behov. Tekniskt sett är det en mycket avancerad lösning, som i hög utsträckning utnyttjar Internet-teknik. Dessutom är det enkelt att komma igång – kunderna kan ofta behålla nuvarande rutiner och bankrelationer.

Det har varit mycket pionjärkänsla i projektet. Många frågor har inte haft några givna svar och gång efter annan har man behövt testa nya angreppssätt. Resan till euron har verkligen varit både stimulerande och utmanande.”

hårdnar ytterligare, vilket innebär att priset på information, analys och finansiella tjänster pressas. Utvecklingstakten för nya tekniker ökar, vilket ökar transparensen. Marknaden för nya företagsanknutna värdepapper expanderar.

SEB:s ambition är att vara den ledande eurobanken i Norden med både bredd och spjutspetsprodukter i utbudet. Den ambitionen har stöttats med såväl stora interna utbildningsinsatser som investeringar i nya tekniker.

De europrodukter som SEB-koncernen erbjuder företagen är: kontohållning, euro cash-pools, euroversion av SEB Screen, krediter och lån, factoring och leasing (från 1 juli 1999), girobetalningar, leverantörsbetalningar samt bankgiroanslutning till eurokonto.

Till privatpersoner erbjuds bland annat följande europrodukter: kontokredit, fonder, valutalån, betalservice, överföringar och kontobetalningar.

Störst på kapitalförvaltning

Med 499 miljarder kronor i aktiv förvaltning och cirka 1 800 miljarder kronor i depåförvaring för institutioner, företag och privatpersoner är SEB-koncernen Nordens största kapitalförvaltare.

Sparmarknaden

Under 1998 ökade de svenska hushållens finansiella tillgångar (exklusive direktinnehav i aktier) med 188 miljarder kronor eller 13 procent till 1 615 miljarder kronor. Av detta svarade banksparandet för 25 procent, fonder (inklusive fondförsäkring och IPS) och traditionellt försäkringssparande för 34 procent. Av ökningen svarade nysparandet för 26 miljarder kronor, medan värdetillväxten stod för 129 miljarder kronor, trots oron på världens börser under tredje kvartalet.

Det totala hushållssparandet i SEB-koncernen ökade med 15 procent till 344 miljarder kronor, vilket motsvarade en samlad marknadsandel på 21,3 procent (21 procent).

SEB-koncernens sparformer på svenska privatmarknaden

Miljarder kronor	31 december 1998	31 december 1997	Förändring procent
Bankinlåning	54	52	3,8
Traditionell livförsäkring	145	130	11,5
Fondförsäkring	30	21	42,9
Fondsparande inkl. IPS	100	81	23,5
Privatobligationer	15	16	-6,3
Summa	**344**	**300**	**14,6**

I tabellen ingår inte rådgivningsverksamheten inom SEB Kapitalförvaltning och Ane Gyllenberg.

De största aktörernas andel av sparandet i Sverige, 1998

SEB är störst inom fondförsäkring, näst störst inom traditionell livförsäkring och fonder samt nummer fyra när det gäller bankinlåning.

De svenska hushållens sparande (exkl aktier), miljarder kronor

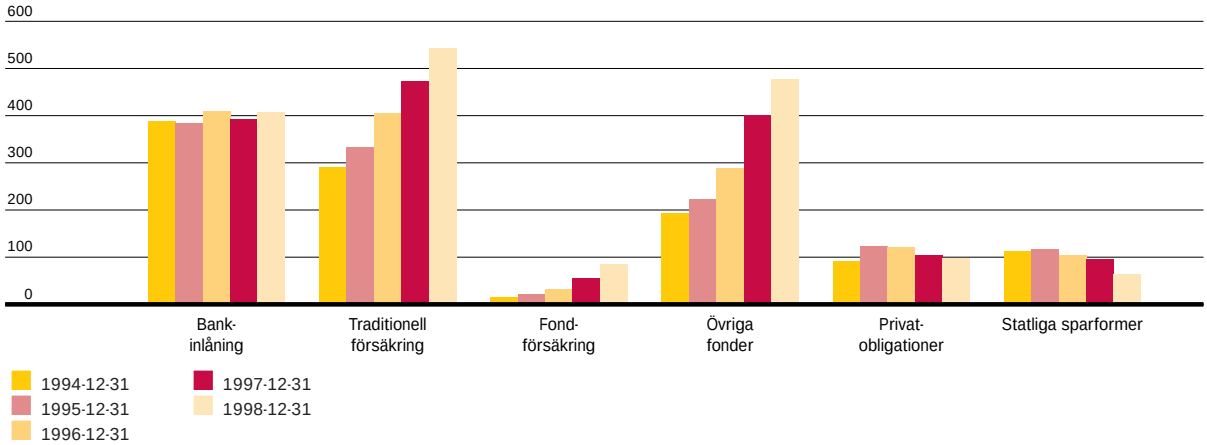

Allt högre miljökrav på externa parter

Banker och försäkringsbolag har inte särskilt stort direkt inflytande på miljön jämfört med många andra branscher. Naturligtvis är miljöfrågor ändå av stor betydelse för SEB-koncernen, som under många år verkat för förbättrad miljövård – såväl i den egna verksamheten som i kontakten med kunder och leverantörer.

Enligt den miljöpolicy som antogs i SEB i slutet av 1995 skall koncernen bland annat
- bedriva en successiv miljöanpassning av verksamheten
- hålla miljökunskaperna hos alla anställda på en nivå som krävs för ett konstruktivt miljöarbete samt
- ta hänsyn till miljön i samband med krediter och vid utformning av produkter och tjänster.

Miljöfaktorer utgör numera en naturlig del av SEB:s bedömning av företag i samband med kreditgivning. I koncernens kreditpolicy finns regler för vilka huvudfrågor avseende miljön som skall beaktas vid kreditgivning. Frågorna gäller bland annat kundernas egna produkter och produktion, deras leverantörers produkter och produktionsmetoder samt eventuellt förekommande markföroreningar.

Bortsett från önskan att bidra till en förbättrad miljö grundar sig SEB:s miljöarbete även på företagsekonomiska skäl. Låntagare som bedriver eller anses bedriva miljöfarlig verksamhet riskerar att försäljningen viker. Miljörisker hos ett företag påverkar därmed dess återbetalningsförmåga negativt samtidigt som värdet av eventuella säkerheter minskar. I de fall där företag med negativ miljöpåverkan arbetar med att minska denna kan det dock vara motiverat med fortsatt kreditgivning.

På försäkringssidan ställer koncernen krav på att leverantörerna kan redovisa konkreta miljöhandlingsprogram och att de har en miljöpolicy. Miljöhänsyn är en viktig faktor när Trygg-Hansa väljer verkstäder för skadereparationer och lackering av skadade bilar. Trygg-Hansa kräver också att begagnade reservdelar används och att plastdetaljer repareras där så är möjligt.

Eftersom miljöskador ofta ingår i försäkringar finns ytterligare skäl att försöka reducera och eliminera miljörisker så att inga skador inträffar.

SEB-koncernen har undertecknat både FNs och ICCs (Internationella Handelskammarens) miljödokument, där undertecknarna förbinder sig att ta hänsyn till och verka för en bättre miljö i sin verksamhet.

Väl förberedda inför millennieskiftet

Målet att merparten av SEB:s anpassningar av datasystem och annan teknisk utrustning inför år 2000 skulle vara klara till årsskiftet 1998/1999 uppfylldes. Det innebär att koncernen i allt väsentligt har anpassat och testat sina system.

Koncernen har lagt ned stort arbete på tester och den grupp som utfört arbetet har varit en annan än den som gjort anpassningarna av systemen. Bland annat har dataenheten installerat speciella år 2000-miljöer, där personalen på ett realistiskt sätt kunnat testa att systemen fungerar i ett simulerat läge där sekelskiftet passeras och där verksamheten sedan befinner sig på 2000-talet.

Koncernens anpassningar och tester inför millennieskiftet har granskats av oberoende, extern expertis och även följts av koncernens externa och interna revisorer.

Arbetet med att se över den finansiella risken med avseende på kundernas och motparternas agerande i år 2000-frågan har skett parallellt med koncernens eget anpassningsarbete. Det arbetet kommer fortsätta under 1999, då förberedelserna i huvudsak gäller följande områden:
- Tester med externa samarbetspartners
- Kontinuerlig granskning av kritiska system
- Färdigställande av beredskapsplan inför millennieskiftet.

En av Nordens ledande finansiella koncerner

SEB-koncernen är en av Nordens största finansiella koncerner med ett förvaltat kapital på nära 500 miljarder kronor och en balansomslutning på 690 miljarder kronor vid utgången av 1998. SEB erbjuder privatpersoner, företag och institutioner ett brett utbud av bank- och försäkringstjänster via ett antal olika kanaler: kontor, telefonbank, Internet, call-centers och fältsäljare. Koncernen finns representerad i ett 20-tal länder jorden runt och har cirka tre miljoner kunder.

Affärsidé

SEB-koncernens affärsidé är att berika kunderna genom ledande kompetens och långsiktiga relationer.

Vision

Koncernens vision är att bli ledande på finansiella tjänster i norra Europa.

Sedan flera år utgör Norden en naturlig hemmamarknad för SEB-koncernen. Till att börja med utgjordes kunderna i Danmark, Finland och Norge enbart av företag. Under senare tid har satsningarna på kortverksamhet, försäkring och kapitalförvaltning gjort att kundkretsen nu även omfattar privatpersoner i dessa länder.

Nu har definitionen hemmamarknad utvidgats till att omfatta hela Östersjöregionen. Genom strategiska investeringar i tre baltiska banker i slutet av 1998 har SEB stärkt sin ställning i regionen.

Mål

SEB:s finansiella mål är att uppnå en långsiktig avkastning på eget kapital på minst 15 procent efter skatt. Lönsamhet prioriteras före volym. SEB:s aktieägare skall få bästa möjliga avkastning på sitt kapital.

Strategi och åtgärder

SEB fokuserar på företag och privatpersoner med intresse och behov av hög kompetens i finansiella frågor. Strategin varierar för koncernens olika enheter.

Ett offensivt deltagande i de växande sparmarknaderna i hela Norden är en av SEB:s övergripande huvudstrategier. För de två affärsområden som är verksamma här, SEB Asset Management och SEB Trygg Liv, skall tillväxten ske både organiskt och på andra sätt, som via förvärv, allianser och samarbeten.

För Merchant Banking och Enskilda Securities är strategin att växa inom vissa nischer, t ex acqusition finance (förvärvsfinansiering) inom Merchant Banking och europeisk branschanalys inom Enskilda Securities. Bägge enheterna arbetar också med att växa vidare i Norden.

Inom Merchant Banking pågår dessutom ett program för ökad kapitaleffektivitet, ytterligare riskreducering samt ökad operationell effektivitet.

Strategi och åtgärder

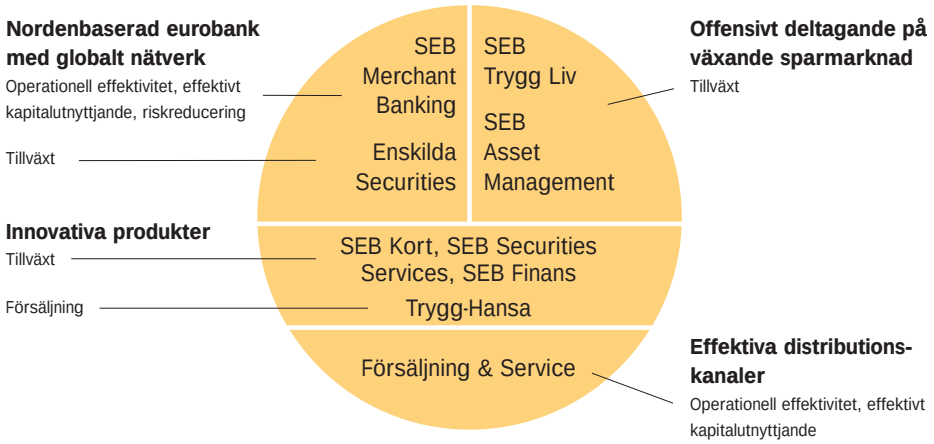

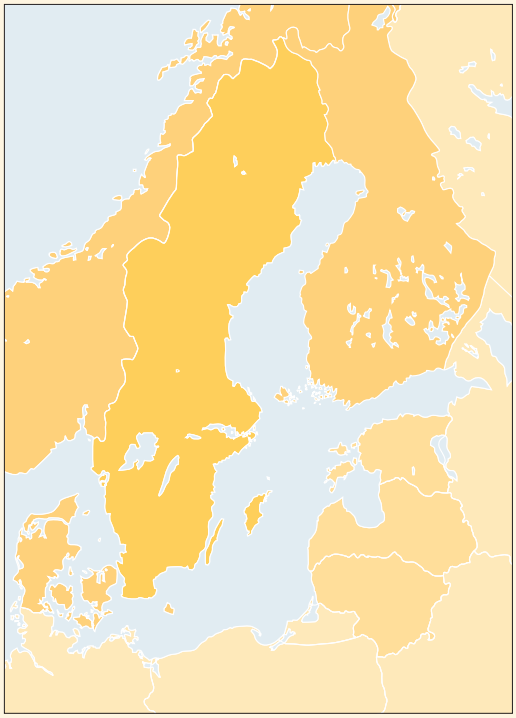

Sedan flera år utgör Norden en naturlig hemmamarknad för SEB-koncernen. Vid årsskiftet gick SEB in som delägare i banker i Estland, Lettland och Litauen.

SEB:s verksamhet i Norden

Land	Anställda	Verksamhet		Marknadsandelar, % 1998	1997
Norge	256	Finansiella Tjänster (kort, bilfinansiering), Trygg-Hansa, SEB Asset Management, SEB Merchant Banking, Enskilda Securities	Kort	28	28
			Fonder	22,6[1]	1[1]
			Aktier	3,4	2,5
Danmark	295	Finansiella Tjänster (kort), SEB Asset Management (fr 1999), Trygg-Hansa, SEB Merchant Banking, Enskilda Securities	Kort	20	20
			Obligationer	9	4
			Aktier	4	3
Finland	290	Finansiella Tjänster (kort), SEB Asset Management (Gyllenberg), SEB Trygg Liv, SEB Merchant Banking, Enskilda Securities	Kort	55	55
			Fonder	13,7	16,2
			Aktier	8	7
Sverige	11 100	*Koncernens samtliga tjänster tillhandahålls via sju affärsområden:* Försäljning & Service, Finansiella Tjänster, Trygg-Hansa, SEB Asset Management, SEB Trygg Liv, SEB Merchant Banking och Enskilda Securities	Inlåning	19,1	18,9
			Hushåll	*13,2*	*13,4*
			Företag	22,8	23,1
			Utlåning inkl bostadskrediter	15,7	16,5
			Hushåll	*11,6*	*11,3*
			Företag	*18,1*	*19,4*
			Bostadsfinansiering	11,2	11,0
			Leasing	17,0[2]	17,1
			Fondförvaltning	23,2	22,0
			Livförsäkringar[3]	20,8	22,0
			Kort[4]	50–60	50–60
			Depåservice	50–60	50–60
			Aktiehandel	9,2	11,4
			Valutahandel	35–40	35–40
			Internationella betalningar	50–55	50–55

1) Nyförsäljning.
2) Avser 30 september 1998.
3) Nytecknade premier.
4) T/E-kort (Travel and Entertainment).

I affärsområdena Finansiella Tjänster och Trygg-Hansa ligger fokus på tydligt avgränsade produkter och tjänster. På dessa områden är strategin att renodla produktutveckling, produktion och direkt försäljning – i samtliga fall genom högt IT-utnyttjande. Sakförsäkringsrörelsen i Trygg-Hansa avses säljas.

Strategin inom Försäljning & Service bygger främst på att vårda och utveckla relationen med kunderna. Det handlar såväl om att förenkla de ekonomiska vardagsärendena för både privatpersoner och mindre / medelstora företag; som att vara en kompetent partner och rådgivare vid större eller mer komplicerade affärer. En viktig nyckel till framgång är samtidigt att hantera de båda rollerna så effektivt som möjligt – bland annat genom att utnyttja modern IT i interna processer, som säljstöd och för att ge kunderna ökad tillgänglighet till SEB:s kompetens. Även inom Försäljning & Service pågår program för ökad operationell effektivitet och kapitalutnyttjande.

Framgångsfaktorer

Målsättningen är att utveckla SEB:s varumärke till ett av de starkaste inom finansiella tjänster i Östersjöområdet. Detsamma gäller undervarumärken inom respektive marknadssegment. SEB:s varumärke skall förknippas med internationell täckning och lokal närvaro, ledande kompetens, erfarenhet och nytänkande samt engagemang och långsiktiga kundrelationer.

Internationell täckning och lokal närvaro

SEB är den mest internationella av de svenska finansiella företagen med verksamhet i ett 20-tal länder världen runt. Koncernen bedriver till exempel aktiehandel i åtta länder och valutahandel på nio platser världen över. Lokal närvaro innebär också att vara tillgänglig var kunderna än befinner sig och hur och när de än söker kontakt. SEB:s 255 kontor i

Sverige har därför kompletterats med Internetkontor, telefonbank, dygnet-runt-öppna call-centers och automatiserade bankkontor.

Ledande kompetens

SEB betjänar företag och privatpersoner som har behov av hög kompetens i finansiella frågor. Koncernen har ledande expertis inom en rad spjutspetsområden och satsar också kraftfullt på att erbjuda kvalificerad rådgivning till både företag och privatpersoner. Det är av stor vikt att behålla och utveckla försprånget när det gäller medarbetarnas kompetens och utbudet av avancerade tjänster.

Erfarenhet och nytänkande

SEB har – genom sina föregångare inom bank och försäkring – en närmare 150-årig erfarenhet som finansiell partner till företag och privatpersoner. Samtidigt satsar koncernen hårt på modern teknik för att kunna erbjuda kunderna ökad valfrihet och tillgänglighet via Internet, bemannade telefoner och dygnet-runt-öppna call-centers.

Engagemang och långsiktiga kundrelationer

Motiverade och engagerade medarbetare med förmåga att sätta sig in i kundernas behov är en förutsättning för att bygga upp långsiktiga relationer med såväl företags- som privatkunder. Bland medarbetarna skall SEB kännetecknas av gott ledarskap, decentraliserad organisation, kompensation efter prestation, kompetensutveckling, öppenhet, god information och ”högt i tak”.

SEB skall få nöjda kunder genom:

- ökad tillgänglighet när och där det passar kunderna
- effektiv hantering av ärenden
- högre kvalitet i den direkta kontakten
- djupare engagemang i varje kund och dennes speciella problem.

Koncernens organisation

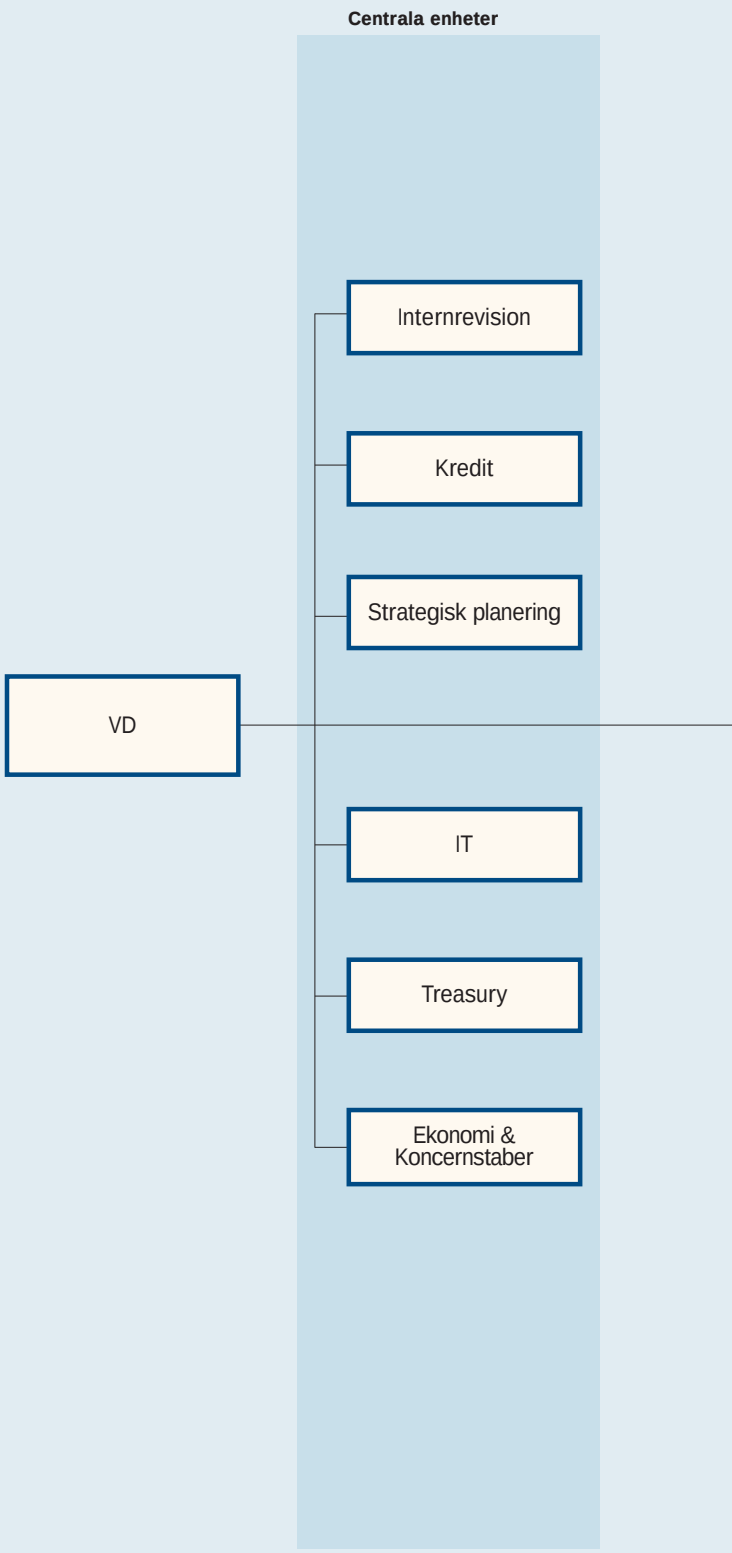

Affärsområde och verksamhet	Andel av koncernens totala intäkter	Andel av koncernens förvaltningsresultat	Andel av antal anställda
Försäljning & Service Försäljning & Service samlar SEB:s olika ”butiker” för privatpersoner, mindre och medelstora företag och kommuner: kontorsnätet (255 kontor), Sesam Telefonbanken samt Internetkontoret för privatpersoner och företag. I affärsområdet ingår också produktbolag och enheter för krediter, placeringar och betalningar.	24%	22%	34%
Finansiella Tjänster I Finansiella Tjänster ingår SEB Kort (Diners, Eurocard m fl), SEB Finans (leasing, factoring m m), SEB Securities Services (depåservice) och SEB Företagsinvest (riskkapitalförsörjning).	11%	16%	9%
Trygg-Hansa Affärsområde Trygg-Hansa erbjuder alla sorts sakförsäkringar avsedda för privatpersoner samt små och medelstora företag.	8%	7%	10%
SEB Asset Management SEB Asset Management omfattar all aktiv förvaltning av värdepappersportföljer inom SEB. Det inbegriper hela fondverksamheten, förvaltningen av de samlade tillgångarna från koncernens liv- och sakförsäkringsverksamheter, förvaltningen av institutioners och privatpersoners portföljer samt privatbanken SEB Kapitalförvaltning.	11%	15%	6%
SEB Trygg Liv Affärsområde Trygg Liv erbjuder liv- och pensionsförsäkringar, fondförsäkringar, kapitalförsäkringar, välfärdsprodukter (ekonomisk ersättning för privat sjukvård, rehabilitering m m) till privatpersoner och företag i Norden.	4%	9%	6%
SEB Merchant Banking Affärsområde SEB Merchant Banking samlar de aktiviteter som riktar sig till internationellt inriktade nordiska storföretag och institutionella placerare samt internationella storföretag och institutionella placerare. SEB Merchant Banking har verksamhet i 14 länder.	24%	5%	13%
Enskilda Securities Affärsområde Enskilda Securities är en fristående investmentbank inom SEB-koncernen, som primärt vänder sig till nordiska företag och institutionella placerare i Norden, Europa och USA. Enskilda Securities har verksamhet i åtta länder och eget produkt- och marknadsföringsansvar för tjänster inom finansiell rådgivning, aktiehandel och analys.	6%	4%	3%
Baltikum Banken är sedan årsskiftet delägare i tre av Baltikums ledande banker; Eesti Ühispank i Estland, Latvijas Unibanka i Lettland och Vilniaus Bankas i Litauen.			

Förvaltningsresultatet ökade med 29 procent

Retail, som består av affärsområdena Försäljning & Service och Finansiella Tjänster, uppvisade till följd av framförallt minskade kostnader ett klart förbättrat resultat. Stor vikt har under året lagts på förbättrad tillgänglighet och teknikutveckling.

Chef Finansiella Tjänster
Monica Caneman

Chef Försäljning & Service
Fleming Carlborg

I Försäljning & Service ingår de kanaler som kunderna utnyttjar för sina bankaffärer, d v s kontorsrörelsen, telefonbanksverksamheten inklusive Sesam, Internetkontoret samt automater. Här finns också produktenheterna SEB Krediter (inkl SEB BoLån) och Placeringar & Betalningar. Finansiella Tjänster omfattar SEB Kort, SEB Finans, SEB Securities Services samt SEB Företagsinvest. Från och med första kvartalet 1999 redovisas de bägge nya affärsområdena vart för sig.

Fördelning av intäkter (externa intäkter), Mkr

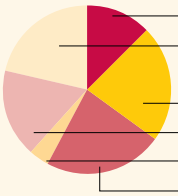

Bolån	990
Värdepapper och Securities Services	1 647
Bankutlåning inkl leasing	1 724
Bankinlåning	1 321
Övrigt	289
Betalningar och kort	1 781

	1998	1997
Andel av SEB:s intäkter, %	39	39
Andel av SEB:s resultat, %	39	39
Andel av SEB:s anställda, %	43	44
Resultaträkning, Mkr		
Intäkter	7 912	8 003
Kostnader	-5 344	-5 869
Kreditförluster	-222	-321
Förvaltningsresultat	**2 346***	**1 813**
I/K-tal (före kreditförluster)	1,48	1,36
Allokerat kapital, Mkr	8 800	
Räntabilitet, %	19,2	
Antal anställda (medeltal)	5 486	5 768
Volymuppgifter, miljarder kr		
Inlåning	92,0	92,6
Utlåning	177,2	169,0
Depåvolym	1 650,2	1 349,9
varav Securities Services	1 575,0	1 280,0

*) Av detta svarade Försäljning & Service för 1 324 Mkr och Finansiella Tjänster för 996 Mkr.

Marknad

I likhet med tidigare år under 1990-talets andra hälft, har bankmarknaden i Sverige präglats av en växande konkurrens och etableringar av nya aktörer – såväl svenska som utländska. Inom privatmarknaden gäller detta inte minst på områdena sparande / placeringar samt bolån.

På bolånemarknaden förstärks trenden av att ett stort antal aktörer är aktiva på en marknad med mycket liten tillväxt. Genom framgångsrikt samarbete med bankkontoren har SEB BoLån under året ökat sin marknadsandel på privatmarknaden till 11,7 procent (11,0) med bibehållen marginal. Även när det gäller nyutlåningen är marknadsandelen 11,7 procent.

Generellt karakteriseras också den svenska ”retail”-marknaden av snabb teknikutveckling – exempelvis Internet, elektroniska betalningar och kort – och ökat fokus på service, tillgänglighet och kompetens som viktiga delar i kunderbjudandena.

Strategi

Huvuddelen av SEB:s privat- och företagskunder betjänas inom Kontorsrörelsen med sammanlagt 255 kontor. Under de senaste åren har andelen särskilt utbildade privat- respektive företagsrådgivare och specialister ökat. Under hösten 1998 rekryterades också ett 100-tal personer för att öka servicen och minska kötiderna på de storstadskontor där kötiden tidvis varit oacceptabelt lång. Totalt har dock antalet anställda inom Retail minskat med cirka 300 under året – främst beroende på det ökade utnyttjandet av Internet, telefon och automater.

Tillgängligheten har inte stått i fokus enbart för kontorsrörelsen. Under hösten gjordes tillsammans med SEB IT stora ansträngningar för att öka driftstabiliteten i de datasystem som utgör en gemensam grund för telefontjänster, Internetservice och automater.

Ett ökat utnyttjande av informationsteknik, IT, är också en tydlig del av affärsområdets strategi. Det handlar bland annat om att skapa nya tjänster och att öka kundernas valmöjligheter i fråga om när, var och hur de vill utföra sina bankaffärer. Med hjälp av moderna IT-verktyg ökar även den interna effektiviteten – vilket i slutändan gagnar kunderna i form av högre kvalitet, snabbhet och kompetens.

Utgivning och inlösen av kort är strategiskt viktiga områden för SEB. Till sommaren 1999 kommer också enheten SEB Kort att bolagiseras för att få en tydligare profil och ökade förutsättningar för expansion och utveckling.

Bolån till hushåll

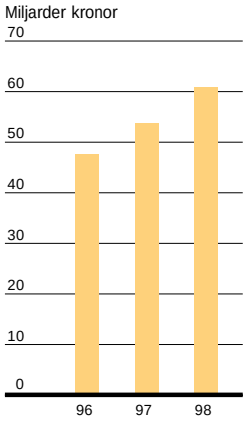

Kortvolymer

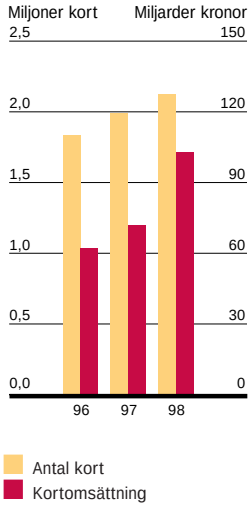

Depåvolymer

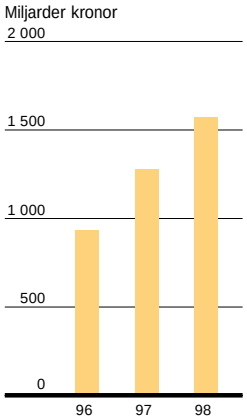

Förvaltad volym i SEB Securities Services.

Antal betalningar, per månad

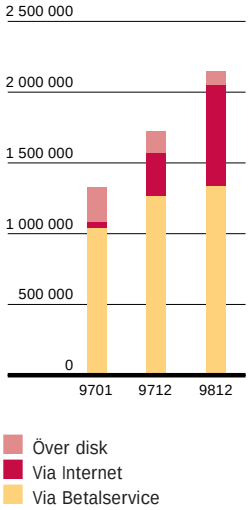

Viktiga händelser

I september 1998 gick de båda telefonbankerna Sesam och Trygg-Banken formellt samman under namnet Sesam. Efter en besvärlig start med långa väntetider har verksamheten utvecklats positivt under årets sista månader. Totalt hade det nya Sesam cirka 150 000 kunder vid årsslutet.

Under sensommaren slogs de bägge finansbolagen FinansSkandic och Trygg Finans samman till SEB Finans. Bolaget erbjuder investerings- och rörelsekrediter i form av leasing och avbetalning till företag. Under året lanserades också bilfinansiering till såväl företag som privatpersoner. SEB Finans är ett av Sveriges största finansbolag med en marknadsandel på 17 procent inom leasing och cirka 35 procent inom factoring. Under hösten lanserades kombiprodukten bilfinansiering/försäkring.

SEB har under 1998 förstärkt positionen som en av Europas ledande Internetbanker. Antalet kunder mer än fördubblades. I november, mindre än två år efter starten, loggade kund nummer 200 000 in på Internetkontoret. Vid årsskiftet 1998–99 var antalet kunder över 230 000, varav 15 000 företag.

Andelen ärenden som går via Internet mer än fördubblades. I december 1998 gjordes ungefär en tredjedel av betalningarna från SEB:s privatkunder via Internet. Motsvarande siffra för aktieaffärer var cirka 20 procent. I slutet av året lanserades Fondmarknaden, där kunderna exempelvis kan följa alla de 1 100 fonder som säljs i Sverige.

I augusti öppnade SEB ett nytt bankkontor i småländska Älghult – en ort där banken inte funnits tidigare. Dagen efter invigningen hade kontoret 11 Mkr i nya sparvolymer. Satsningen är ett första exempel på hur den lokala närvaron effektivt kan stärkas med nya typer av kontor. Under året öppnade också SEB:s femte bank-i-butik-kontor i Partille.

I början av 1999 utökades bankens representation på universitet och högskolor med en etablering i Växjö. Ytterligare sådana etableringar kommer framöver.

Under hösten samordnades flera av koncernens call-centers. I ett första steg koncentrerades kundtjänst på telefon (som tar emot och direkt hanterar cirka 70 procent av de inkommande samtalen och telefonärendena till bankkontoren) till Göteborg. I ett andra steg slogs den verksamheten ihop med Trygg-Hansas call-center i Göteborg. I början av 1999 samordnades denna verksamhet med Sesams telefonbanksverksamhet.

I maj presenterade SEB sin första s k Öresundsbarometer – en rapport över den ekonomiska utvecklingen i Öresundsregionen som fick stor uppmärksamhet i massmedia och näringsliv. En andra Öresundsbarometer publicerades i december.

Under året installerade banken 50 nya insättningsautomater.

Under 1998 gjordes de första transaktionerna med den nya standarden SET där SEB Kort medverkat i utveckling och försök. I dag saknas en helt säker metod för kortbetalningar via Internet, vilket bland annat avspeglas i en ökande mängd reklamationer på köp över Internet. När SET införs som global standard, blir kort det enklaste och säkrare alternativet för alla parter också vid elektronisk handel.

Verksamheten i övrigt

SEB Kort är Nordens ledande kortföretag med drygt 2 miljoner utgivna kort och 103 miljarder kronor i omsättning (1998). Enheten har 600 anställda, varav hälften i Sverige och hälften i övriga Norden. I SEB Kort ingår bland annat Diners Club, Eurocard och inlösenföretaget Euroline. Hanteringen av företagsprofilerade kort (kundkort) och kombinerade kort med utvalda partners är en annan betydande del av verksamheten.

SEB Securities Services förvarar och förvaltar värdepapper i drygt 50 länder för kunders räkning. 85 procent av verksamheten avser svenska värdepapper, framförallt ägda av utländska institutionella investerare. Enheten är marknadsledande i Norden. Vid utgången av året förvaltades värdepapper för mot-

svarande 1 575 miljarder kronor, inklusive enheten i Luxemburg. Under året ökade antalet processade institutionella värdepappersaffärer med 67 procent till över 7 000 per dag.

SEB Företagsinvest är en självständig enhet i koncernen med uppgift att investera riskkapital samt tillföra kompetens och kontaktnät till mindre och medelstora företag med tydlig tillväxtpotential och som befinner sig i ett utvecklings- eller expansionsstadium.

Företagsinvest arbetar genom bankens kundansvariga samt genom kontakter med universitet, högskolor och lokalt näringsliv. Investeringar görs i tillväxtföretag med belopp i intervallet 2–20 Mkr. Investeringsportföljen innehöll vid årsskiftet åtta företag och investeringarna uppgick till 55 Mkr.

Affärer/volymer

Retails inlåning från allmänheten uppgick vid årets slut till 92 miljarder kronor, vilket var i stort sett oförändrat jämfört med föregående årsslut. Av Retails totala utlåning (inklusive leasing) till allmänheten på 177,0 miljarder kronor (169,0 miljarder) svarade bostadslån för 102,7 miljarder (100,9 miljarder). Volymen utestående bolån till hushåll uppgick till 62,8 miljarder, en ökning med 13 procent jämfört med föregående årsskifte.

Resultat

Resultatet för Retail utvecklades väl. De externa intäkterna ökade, medan de interna intäkterna föll på grund av ändrade interna avräkningsprinciper. Tillsammans med minskade kostnader och sjunkande kreditförluster förbättrades förvaltningsresultatet med 29 procent till 2 346 Mkr (1 813 Mkr), 38 procent av koncernens totala förvaltningsresultat. Räntabiliteten på det allokerade kapitalet för Retail totalt var 19,2 procent.

Retail är sedan slutet av 1998 uppdelat i affärsområdena *Försäljning & Service* och *Finansiella Tjänster*. Försäljning & Service, som består av kontorsrörelsen, Telefonbanken, Internet, Placeringar & Betalningar samt krediter inklusive SEB BoLån, redovisade ett förvaltningsresultat på 1 324 Mkr (22 procent av koncernens förvaltningsresultat). Under året har antalet befattningar kunnat minskas med cirka 300 till följd av intern effektivisering, sammanslagningen av Sesam och Trygg-Banken samt det ökade användandet av telefon, Internet och automater. Finansiella Tjänster, d v s SEB Kort, SEB Finans, SEB Securities Services och SEB Företagsinvest, svarade för 996 Mkr (16 procent).

Fördelar för kunden

SEB kan nog i dag sägas ha det bredaste tjänsteutbudet av alla aktörer på den svenska finansmarknaden. Den bredden – och djupet i form av kvalificerad expertis – är bokstavligt talat tillgänglig direkt innanför dörren till bankkontoren, via telefon eller Internet.

Såväl privat- som företagskunder ställer rent generellt två krav på sin finansiella partner: Att de skall erbjuda enkla, bekväma och effektiva rutiner som underlättar hanteringen av ”vardagsekonomin”. Och att de vid större eller svårare affärer eller frågor skall fungera som en kompetent diskussionspartner, som helst också tar egna initiativ i kundens intresse.

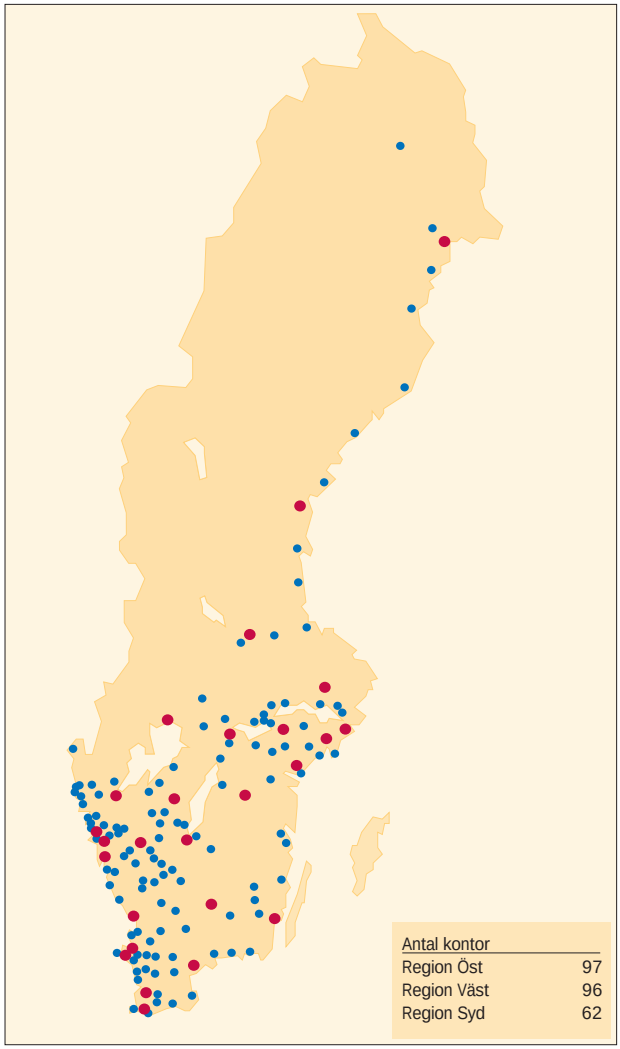

SEB har 255 bankkontor samt fem ”bank i butik”-kontor, samlade i 35 rörelser och tre regioner (Region Syd 62, Väst 96 och Öst 97). Under 1999 planeras nyetableringar på flera platser. Den första av dem är ett kontor vid Växjö Universitet, invigt i januari.

SEB har i dag en uttalad multikanal-strategi som grund för relationen med sina kunder. Det innebär att kunden själv varje gång skall kunna välja kanal i sina kontakter med SEB: kontor, automat, personlig alternativt automatisk telefontjänst eller Internet. Det är därför koncernens ambition att ligga i framkant av utvecklingen av både befintliga och helt nya kanaler.

Att effektivt tillhandahålla kompetens kräver både en kontinuerlig satsning på kompetensutveckling och rekrytering; och ett arbetssätt och organisation som gör kompetensen lätt tillgänglig. I SEB:s kontorsrörelse har exempelvis andelen anställda med högskoleexamen ökat från 15 till 22 procent de senaste åren. En viktig del har varit satsningen på särskilt utbildade rådgivare för såväl privat- som företagskunder.

Framtidsutsikter

SEB:s retail-verksamhet bedrivs på en marknad där konkurrensen under en rad år blivit allt hårdare och kraven från

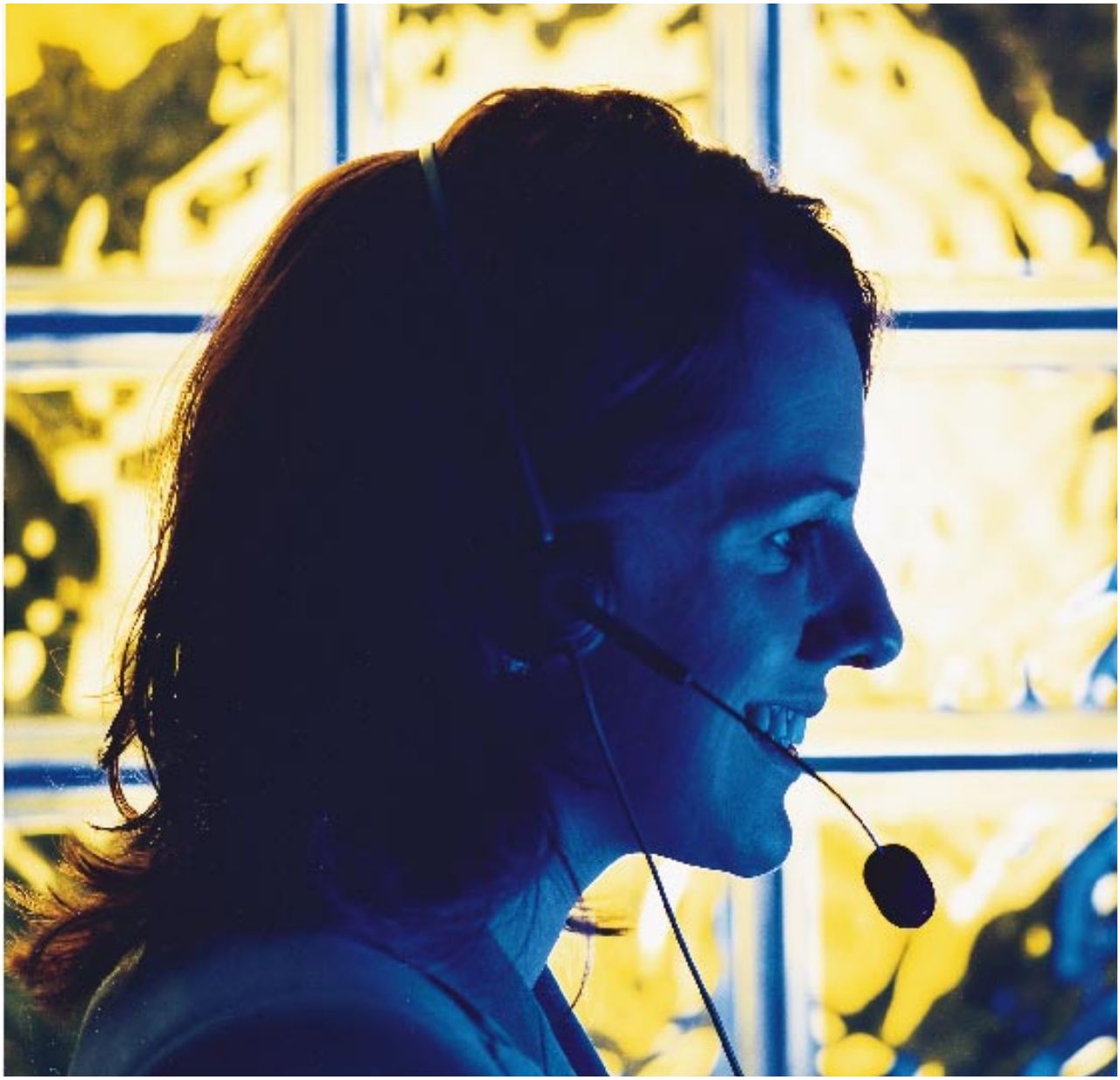

”Det bästa är när man får riktigt bra kontakt och kan hitta en lösning som passar.”

Namn: Maria Zachs.
Yrke: Kundrådgivare på Sesam Telefonbanken.
Sporre i jobbet: ”När man får riktigt bra kundkontakt och kan hitta en lösning som passar.”

”Sesam Telefonbanken har ett mycket stort utbud av tjänster. De flesta som vänder sig hit bor i större städer, har ett ekonomisk intresse och vill engagera sig i sin privatekonomi. Hos Sesam kan de själva bestämma när, var och hur de vill göra sina bankaffärer. Råd och hjälp finns tillgängligt dygnet runt, året om och oavsett var kunden befinner sig.

I mitt arbete får man omedelbar feed-back av kunderna. Det tycker jag om. Arbetsuppgifterna är varierande. Hälften av min tid ägnar jag åt rådgivning, det kan gälla lån eller fondaffärer, och resten går åt till att hjälpa mina kunder med transaktioner av olika slag.

Sitter man i frontlinjen är det viktigt att ha bra stöd bakom. Produktutbildning ingår förstås och våra coacher kompletterar med värdefull kunskap och erfarenhet. Vi tränas också för att bli bättre i telefon: att ha ett trevligt bemötande, behandla språket på ett bra sätt och lära sig fånga upp och tolka signaler.

Som kundrådgivare har man ett hektiskt arbete och man har sällan en lugn stund. Men jag tränar tae kwondo fem gånger i veckan. Då kan jag helt stänga av.”

kunderna allt större. Förutsättningarna i form av produkter, kompetens och kanaler är ändå goda för att ytterligare stärka SEB:s position. Innevarande år kommer därför främst att handla om:

- Ökad kvalitet i mötet med kunderna. Vänligare bemötande, bättre och snabbare service, större tillgänglighet och mer aktivitet och initiativ.
- Fortsatt effektivisering och förenkling. Rationellare processhantering, nya arbetssätt både på kontor och i ”back-office”, samt tillvaratagande av satsningarna på IT-stöd.
- Utveckling av Internet- och telefontjänster. I mars lanserar SEB sin tredje generation Internettjänster för privatpersoner och under våren kommer telefonbanksservicen att öppnas för alla kunder i koncernen.

Under 1999 lanseras e-giro som är en integrerad tjänst för fakturering och betalning via Internet. Företaget skapar webbfakturor som via länk visas för kunden i Internetkontoret. Kunden gör sedan fakturabetalningen genom att bekräfta med ett enkelt klick på skärmen.

Hela kortområdet är inne i ett intensivt utvecklingsskede vad gäller både nya affärslösningar och ny teknik. SEB Kort är delaktigt både i utvecklingen av smarta kort – CASH – och elektronisk handel. 1999 präglas av fortsatt utveckling av Cash och SET, samt av anpassningar till euron. För Diners Club Finland OY är euron verklighet redan i år, och systemen står klara att utföra transaktioner och fakturera i euro. I Sverige har Eurocard, som är det ledande företagskortet, fått de första förfrågningarna kring kort- och resekontofakturering i euro och är redo att genomföra ett pilotprojekt tillsammans med ett eller flera kundföretag.

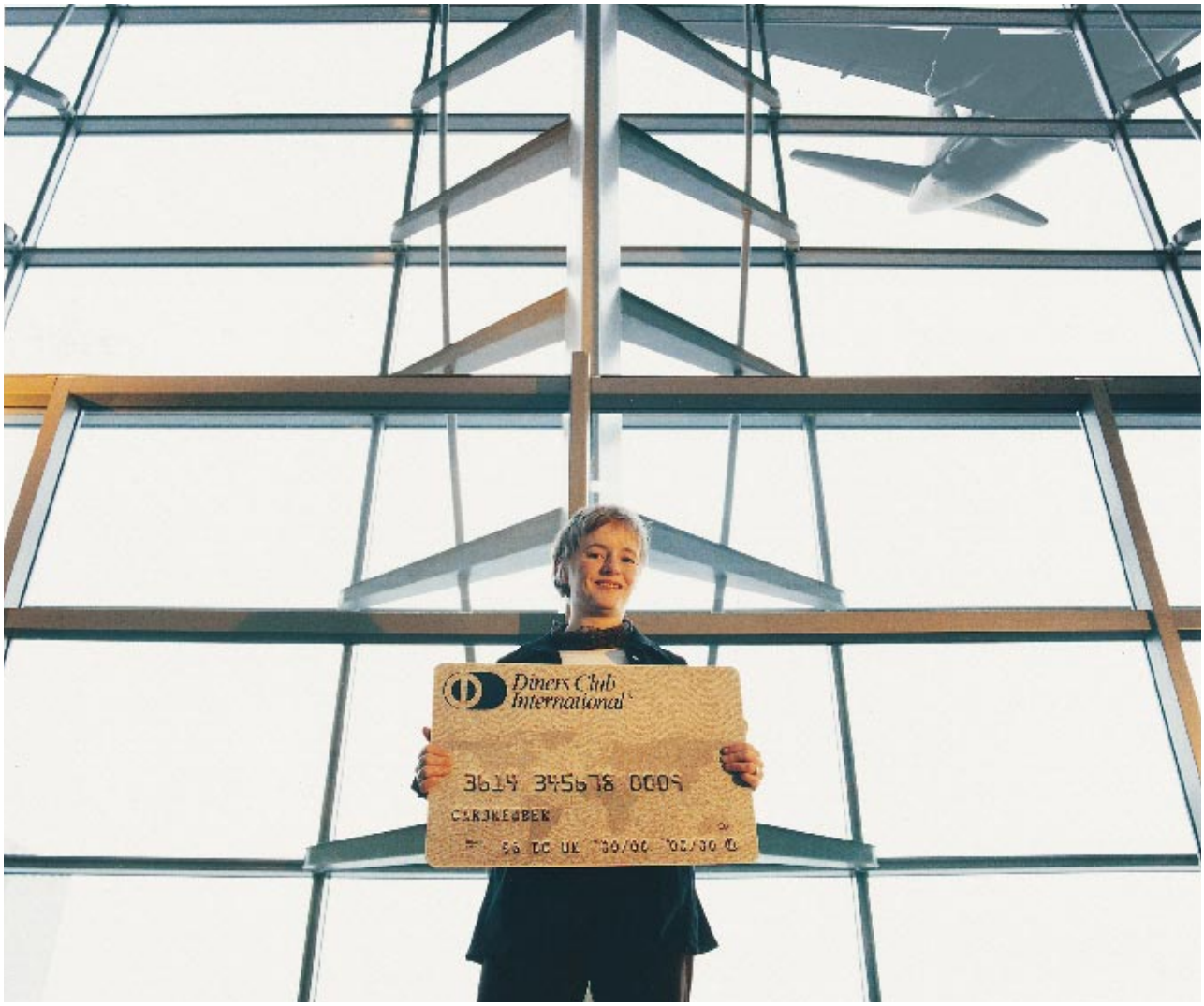

”Nu är det dags att individualisera Diners Club-förmånerna.”

Namn: Berit Kringlebotn.
Yrke: Produktchef på SEB Kort med ansvar för Diners Clubs partnersamarbete med SAS och Statoil i Norge samt Diners Club Norge på Internet. Arbetar nu bland annat med att skapa en interaktiv Diners Club-site.
Jobbar bäst: I team och ute på fältet.

”Vi arbetar i en marknad som är mycket hårt konkurrensutsatt. De olika betalkorten blir allt mer likvärdiga när det gäller räckvidd och grundläggande villkor. Därför blir produktutveckling, tilläggsservice och den känsla vi bygger in i korten allt viktigare.

’A part of your personality’ är vårt kommunikationskoncept för Diners Club-medlemmarna. Kunderna vill bli igenkända i dialogen med oss och få en mer personlig behandling. Vi försöker nu på olika sätt skräddarsy vår service utifrån varje kunds och varje firmas individuella behov, bland annat genom att utveckla en ny tjänst på Internet. Via en ’Members Only’-kanal skall medlemmarna kunna få individualiserad information och service samt specialerbjudanden från de 35 000 företag som är anslutna till Diners Club i Norge.

Det hela bygger på att kunderna anger vad de är intresserade av genom att klicka sig igenom en intressemeny. Vi fångar upp informationen i en databas, som ger oss möjlighet att lära känna alla kunderna bättre, så vi kan vidareutveckla vår generella service. Men framför allt blir detta plattformen för individualiserad dialog med varje medlem. En kund som angivit att han är intresserad av t ex golf och och resor till Västindien kommer att få mycket attraktiva erbjudanden just på de områdena.

Vi håller som bäst på att samla ihop bra erbjudanden från alla våra ’membership establishments’. Vi jobbar nordiskt i det här projektet och får mycket bra synergieffekter. Den tekniska delen av projektet testas också just nu och avsikten är att servicen skall finnas i alla nordiska länder innan året är slut. Projektet innebär enorma möjligheter att ge oss ännu nöjdare kunder.”

Premieintäkterna steg med sex procent

Trygg-Hansa hade en god försäljningsutveckling och premieintäkten steg med sex procent. Drifts- och skaderegleringskostnaderna sjönk, medan skadekostnaderna ökade. För närvarande (medio mars) förs diskussioner om försäljning av Trygg-Hansas sakförsäkringsrörelse.

Trygg Hansa ansvarar för all sorts sakförsäkring avsedd för privatpersoner samt små och medelstora företag. Verksamheten bedrivs förutom i Trygg-Hansa även i dotterbolaget Aktsam (bilförsäkring), Trygg-Hansa Danmark, Trygg-Hansa Norge, och polska Partner.

Affärsområdeschef
Per-Erik Coos

Premieintäkter 1998, Mkr

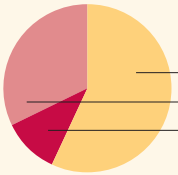

Privat	
Bil	1 802
Hus & Hem	1 011
Olycksfall	344

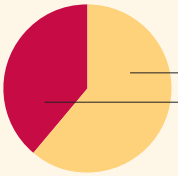

Företagsmarknad	
Trafik	662
Företag	419

	1998	1997
Andel av SEB:s intäkter, %	8	9
Andel av SEB:s resultat, %	7	14
Andel av SEB:s anställda, %	10	10

Resultaträkning, Mkr

Intäkter, netto	1 650	1 959
Kostnader	-1 199	-1 317
Förvaltningsresultat	**451**	**642**

I/K-tal	1,38	1,49
Allokerat eget kapital, Mkr	3 500	
Räntabilitet, %	9,3*	
Antal anställda (medeltal)	1 270	1 295

*) Beräknat på en schabloniserad avkastning. Om den faktiska avkastningen på placeringsportföljen tillförs affärsområdet blir räntabiliteten 29 procent.

Marknad

Tillväxten för sakförsäkringar var fortsatt låg under 1998. Koncentrationen och omstruktureringen av marknaden pågår fortfarande med samgåendet av Länsförsäkringar och Wasa som exempel. Samtidigt fortsätter de nischbolag och utländska aktörer som etablerat sig i Sverige under senare år att ta marknadsandelar.

Strategi

I Trygg-Hansa sker cirka 85 procent av försäljningen av försäkringar till hushållen per telefon via call-center. Andelen anställda som arbetar direkt mot kund fortsatte att öka. Även försäljning och kundservice avseende företagskunder sker i ökad omfattning via telefon.

En viktig del av Trygg-Hansas försäljning sker inom ramen för de avtal som bolaget träffat med olika organisationer. Denna verksamhet fortsatte att utvecklas positivt med ökande premieintäkter och under 1998 ingicks avtal även med Skattebetalarnas förening.

Under 1998 introducerades vidare flera nya produktlösningar där försäkring kombinerats med olika typer av finansiering. Som exempel kan nämnas en bilfinansieringsprodukt där bilförsäkringen ingår och bolån inkluderande försäkring.

Viktiga händelser

Det två år gamla samarbetet med Statoil utökades under året till att omfatta även Danmark, där Trygg-Hansa och Statoil under våren startade ett gemensamt call-center.

Under året bildade Trygg-Hansa och danska Nykredit ett nytt gemensamt sakförsäkringsbolag, Nykredit Forsikring A/S. Nykredit har 60 procent och Trygg-Hansa 40 procent av aktierna i det nya bolaget, som är specialiserat på försäkringar i samband med boende och fastighetsöverlåtelser. Nykredit, som har 450 000 kunder, säljer också andra liv- och sakförsäkringar från Trygg-Hansa och SEB Trygg Liv.

Vid årsskiftet 1998–99 ökade Trygg-Hansa sin ägarandel i det polska bolaget Partner med 18 procent, vilket innebär att bolaget nu ägs till 67 procent. Därutöver har Trygg-Hansa en option att förvärva ytterligare 30 procent.
Vid utgången av 1998 sålde Trygg-Hansa sin andel i Förenade Trygg till Förenade Liv. Bolaget, som därmed blir ett helägt dotterbolag till Förenade Liv, ändrar namn till Förenade Liv Gruppförsäkring AB. Trygg-Hansa och Förenade Liv förlängde samtidigt sitt samarbetsavtal till utgången av 2002.

Premieintäkter, Mkr

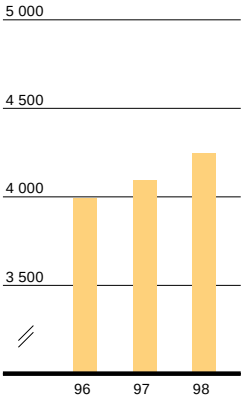

Driftskostnadsprocent*

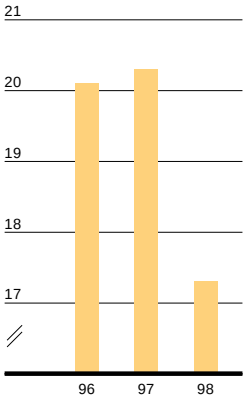

*Driftskostnaden i relation till premieintäkten.

Skaderegleringskostnadsprocent*

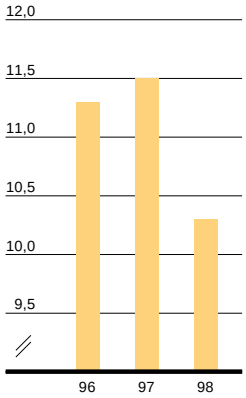

*Kostnaderna för skadereglering i relation till premieintäkten.

Affärer/volymer

Bolagets nyförsäljning av bilförsäkring samt hem- och villaförsäkring var fortsatt hög och antalet kunder ökade. Detta uppnåddes genom en fortsatt effektivisering av verksamheten och en översyn av prissättningen inom vissa områden.

Inom företagsförsäkring uppgår Trygg-Hansas marknadsandel numera till 5 procent, till följd av att målgruppen begränsats till små och medelstora företag i och med försäljningen av stora delar av företagsaffären till Zurich Group. Inom de segment där Trygg-Hansa numera verkar är dock marknadsandelen betydligt högre. Inom yrkestrafikförsäkring är Trygg-Hansa marknadsledande i Sverige.

Skadeutfall

Under året försämrades skadeutfallet, främst till följd av kraftiga ökningar av antalet bilstölder och stölder ur bilar. Även övriga bilskador som vagnskador och personskador ökade jämfört med 1997. Ökningen av bilskador drabbade hela branschen under 1998. Inom hem- och villaförsäkring var skadeutfallet i nivå med föregående år. Även företagsförsäkringar uppvisade ett något försämrat skadeutfall, bland annat på grund av några större brandskador. Inom yrkestrafikområdet utvecklades skadeutfallet mer gynnsamt.

I likhet med 1997 tvingades Trafikförsäkringsföreningen göra mycket stora förstärkningar av sina reserver, vilket belastade Trygg-Hansas resultat med cirka 90 Mkr under 1998. Trafikförsäkringsföreningen handhar alla skador orsakade av oförsäkrade fordon och av okända förare. Samtliga bolag i Sverige ansvarar solidariskt för föreningens kostnader.

Resultat

Premieintäkterna ökade med 6 procent jämfört med föregående år. Samtidigt kunde drifts- och skaderegleringskostnaderna sänkas med 8 procent tack vare ett aktivt förändringsarbete, som bland annat syftade till effektivitetsförbättringar. Försäkringsrörelseresultatet nådde emellertid inte upp till föregående års resultat. Det berodde huvudsakligen på det försämrade skadeutfallet – något som drabbade hela branschen under 1998. Om hänsyn tas till bland annat de lägre avvecklingsvinsterna har den underliggande lönsamheten i försäkringsaffären förbättrats.

Den hårdnande konkurrensen – bland annat från de nya nischaktörerna – innebar fortsatt pressade marginaler på såväl bil som hem- och villaförsäkringar. De tariffer som under 1997 introducerades inom flertalet områden för att öka konkurrenskraften och öka lönsamheten genom ett förbättrat riskurval gav dock positiv effekt under 1998.

Förvaltningsresultatet minskade till 451 Mkr (642 Mkr), vilket bland annat förklaras av lägre riskfri kalkylränta, lägre avvecklingsvinster och högre totalkostnadsprocent. Resterande del av den faktiska avkastningen, 980 Mkr, har gottgjorts det koncerngemensamma området Övrigt.

Under 1998 mättes räntabiliteten i Trygg-Hansa på ett allokerat eget kapital inom affärsområdet, 3 500 Mkr, samt antagandet om normalavkastning på normalportföljen. Detta gav en räntabilitet på 9,3 procent.

Om den faktiska avkastningen på placeringsportföljen tillförs affärsområdet uppgår förvaltningsresultatet till 1 431 Mkr och räntabiliteten till 29 procent.

Fördelar för kunder

Inom företagsförsäkring togs ett nyutvecklat affärs- och systemstöd i full drift under 1998. Systemet innebär effektivare arbetsprocesser med kortare ledtider och ökade möjligheter till kundanpassade lösningar.

Trygg-Hansas hemsida på Internet besöktes av allt fler.

Under 1998 lanserade Trygg-Hansa som det första försäkringsbolaget i Europa och ett av de första i världen möjligheten att ”chatta” med kundservice, vilket bidragit till många offertförfrågningar. Den direkta försäljningen är än så länge relativt liten, men för vissa speciella produktområden har försäljningen via Internet utvecklats mycket positivt. Hemsidan blev under sommaren rankad som nummer fyra av de 100 bästa företagssiterna i Sverige i tidskriften Internet World.

Under året fortsatte arbetet med att förkorta hanteringstiden av skadeärenden i syfte att ge kunderna snabbare service och systemet med dygnet runt service har permanentats. Andelen skador som regleras direkt via telefon har ökat i betydande grad.

Framtidsutsikter

Trygg-Hansas starka varumärke borgar för goda möjligheter till fortsatta marknadsframgångar. Affärsområdets kärnprocesser har genomgått kraftfulla effektiviseringar och moderniseringar under de senaste åren vilket kommer att bidra till ytterligare förbättrad kostnadseffektivitet.

Erfarenheterna av distribution av sakförsäkringar tillsammans med banktjänster är goda. Även om SEB överväger att sälja sakförsäkringsrörelsen är siktet inställt på en fortsatt försäljning av försäkringsprodukter med hjälp av ett distributionsavtal.

Utvecklingen och tillväxten i de nordiska och polska verksamheterna skapar en bra plattform för vidare expansion och ytterligare ökning av affärsvolymerna.

Många av de strategiska samarbetsavtalen – bland annat samarbetet med Statoil – har utvecklats väl och innebär stora möjligheter till fortsatt utveckling av de framgångsrika koncepten.

”Man blir något av jonglör i det här jobbet.”

Namn: Helene Bäckström.
Yrke: Floor manager på Trygg-Hansa.
Kopplar av: I trädgården med en bok eller på promenad med hunden.

”På Trygg-Hansas call-center i Malmö arbetar närmare 200 personer med kundservice, rådgivning och försäljning.

Som Floormanager ansvarar jag för bemanningen av alla telefonplatser; att allt fungerar på ”golvet” och att våra resurser används optimalt. Kommer kunderna fram tillräckligt snabbt? Behöver något säljteam förstärkning? Är nivån på inkommande samtal låg – kan vi ”vända” säljteamen och arbeta med utgående kampanjsamtal i stället? Frågeställningarna sinar aldrig.

Vårt call-center är en rekryteringsbas för hela SEB-koncernen. De flesta som arbetar här är akademiker som börjat sin bana med extraarbete under kvällar och helger och nu har fortsatt. Här får man en väldigt god förståelse för hur kunder resonerar och får genom intensiv utbildning snabbt sätta sig in i hela utbudet av försäkringsprodukter. Det är viktigt med hög kompetens för kunden skall med en och samma person kunna diskutera hela sin försäkringssituation.

Det ringer mycket och tempot är högt. Förra året tog vi emot 2,8 miljoner samtal. Det är en balansakt att få det hela att fungera och man blir något av en jonglör med kollegornas tid.”

Förvaltningsresultatet förbättrades med elva procent

Ökat nettosparande och stigande börskurser bidrog till kraftigt ökade intäkter för SEB Asset Management. Samtidigt steg kostnaderna för utlandssatsningar samt nyrekrytering av analytiker och förvaltare. Under hösten förvärvades ABB Investment Management.

Affärsområde SEB Asset Management omfattar fondverksamheten samt förvaltningen av de samlade tillgångarna från koncernens fond-, liv- och sakförsäkringsverksamheter. Förvaltningen handhas av SEB Investment Management med 86 förvaltare och analytiker samt 45 fastighetsförvaltare. Enheten är representerad i New York, London, Zürich, Hongkong, Tokyo och de nordiska länderna.

Affärsområdeschef
Lars Lundquist

SEB Kapitalförvaltning är en ”privatbank” med 450 medarbetare på ett 15-tal orter i Sverige och med cirka 40 000 kunder bland privatpersoner med större placeringsbar förmögenhet, stiftelser, företag och mindre institutioner. SEB Institutionell Förvaltning erbjuder skräddarsydda kapitalförvaltningstjänster för större institutioner såsom kommuner, landsting och organisationer. Utomlands finns SEB Asset Management etablerat i Luxemburg, Norge, USA, Polen och Schweiz samt i Finland genom det helägda Ane Gyllenberg.

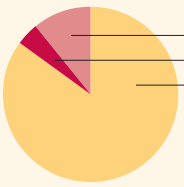

Fördelning av intäkter, Mkr

Räntenetto	250
Övriga intäkter	95
Provisionsnetto	1 922

	1998	1997
Andel av SEB:s intäkter, %	11	9
Andel av SEB:s resultat, %	15	18
Andel av SEB:s anställda, %	7	6

Resultaträkning, Mkr

Intäkter	2 267	1 846
Kostnader	-1 335	-1 003
Förvaltningsresultat	**932**	**843**

I/K-tal	1,70	1,84
Allokerat kapital, Mkr	3 750	
Räntabilitet, %	17,9	
Antal anställda (medeltal)	860	812

Marknad

Efter en stark utveckling på aktiemarknaden under första halvåret fick världen under hösten uppleva ett av de kraftigaste börsfallen i modern tid. USAs centralbank agerade i detta läge kraftfullt och genomförde flera räntesänkningar, vilket ledde till att förtroendet återvände och att börserna under årets sista månader kunder återhämta större delen av nedgångarna. Sammantaget blev utvecklingen i Europa och USA med något undantag positiv. Börserna steg i allmänhet med 10 till 40 procent. Till exempel blev uppgången på den amerikanska aktiemarknaden 27,9 procent mätt i lokal valuta. Den svenska aktiemarknaden steg med knappt 10 procent. Utvecklingen i Asien blev en besvikelse. Den japanska aktiemarknaden föll med 8,5 procent, och även i övriga Asien var utvecklingen i huvudsak negativ. Exempelvis sjönk aktiemarknaden i Hongkong med 13,9 procent i lokal valuta.

Strategi

Målet är att skapa en god avkastning och ett mervärde i jämförelse med snittet på aktiemarknaden för koncernens fond- och försäkringssparare genom att överträffa jämförelseindex. Ambitionen är också att fortsätta vara en av de ledande förvaltarna i Norden för såväl institutioner som privatpersoner, samtidigt som positionen i Europa skall stärkas.

Det stora förvaltade kapitalet ger fördelar för både kunder och aktieägare. Bland de stora nordiska aktörerna har SEB flest analytiker och förvaltare i norra Europa samtidigt som skalfördelarna i verksamheten påverkar vinsterna positivt. SEB satsar dessutom ytterligare på de rådgivare som möter kunderna, så att den fördel som det stora antalet analytiker och förvaltare ger kombineras med att den kompetensen blir tillgänglig på ett kundanpassat sätt via rådgivarna.

Viktiga händelser

Fonder. Under sommaren startades arbetet att slå ihop S-E-Bankens och Trygg-Hansas överlappande fonder samtidigt som fondbolagen införde en enhetlig prissättning. Sammanslagningen av fonderna blir klar i juni 1999.

Under sommaren startade SEB – som första svenska bank – två nya fonder, som placerar i EMU-området och har euro som basvaluta. Samtidigt ändrades tre befintliga fonders basvaluta till euro.

I augusti kompletterades SEB:s fondutbud med åtta ut-

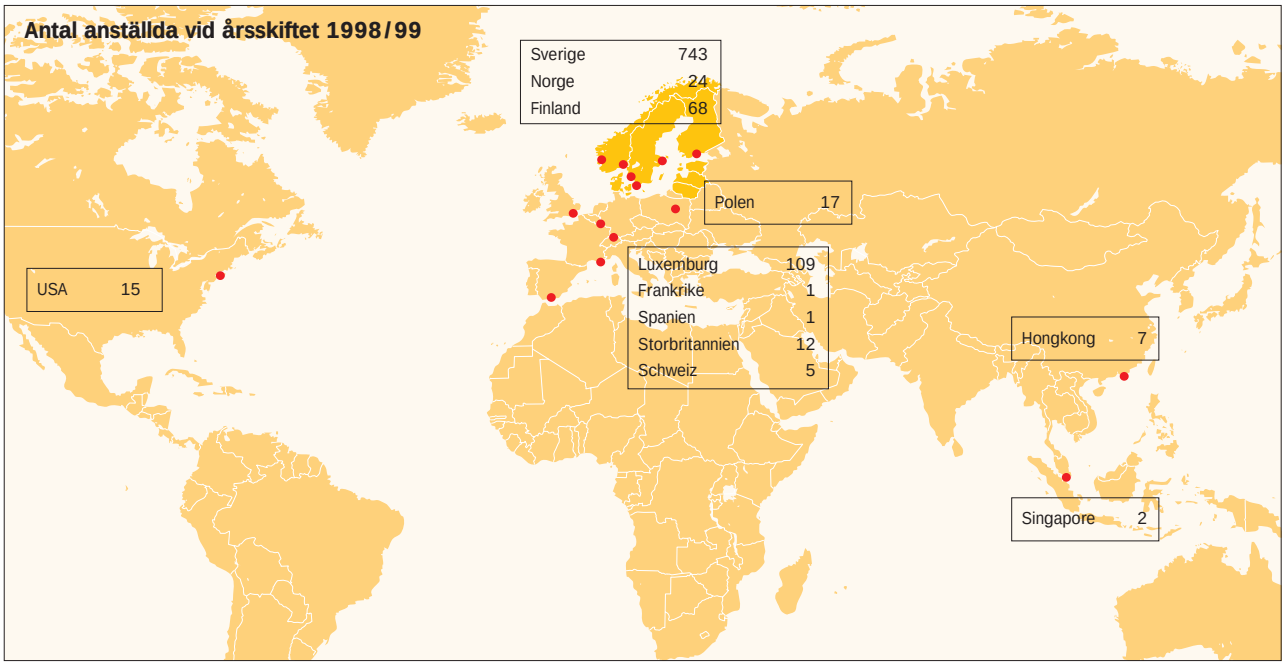

ländska fonder, därav sex länderfonder och två specialfonder, genom samarbetet med tre välrenommerade utländska förvaltare – Fidelity, Flemings och Mercury Asset Management.

I november aviserades lanseringen av två nya fonder – Cancerfonden och Svenska Läkaresällskapets forskningsfond. Fonderna startar i början av 1999.

I samarbete med Världsnaturfonden WWF lanserades i januari 1999 en Östersjöfond.

Förvärv av ABB Investment Management. Under hösten 1998 träffade SEB avtal med ABB om att förvärva ABB Investment Management, som bedriver kapitalförvaltningsverksamhet i Sverige, Finland, Norge, Polen, Schweiz och USA. Bolaget, som har cirka 80 anställda, konsoliderades in i SEB-koncernen den 1 december 1998.

Vid utgången av året förvaltade bolaget 32 miljarder kronor, varav 5,7 miljarder kronor inom ABB Fonder. Övriga förvaltningsuppdrag omfattar bland annat företag inom ABB-koncernen, till exempel försäkringsbolaget Sirius, och medel för flera av ABB:s pensionsfonder. Genom förvärvet har SEB Asset Management fått tillgång till nya marknader som Schweiz och Polen.

Ny Internetjänst. I slutet av 1998 startade SEB en ny tjänst, Fondmarknaden, på Internet. Den nya fondtjänsten visar kursutvecklingen för samtliga 1 100 fonder i Sverige och ger dessutom mer utförlig information om SEB:s drygt 100 egna fonder. Samtidigt avlägsnades inträdesprovisionen i samband med köp av fondandelar i SEB:s fonder. Den nya tjänsten är utvecklad även för att kunna ge service och möjlighet för personer som ännu inte är kunder i banken att börja fondspara. Dessutom erbjuder SEB Kapitalförvaltning Internettjänster med bland annat börs- och marknadsinformation till sina kunder.

Etablering i Danmark och England. I början av 1999 öppnade SEB Kapitalförvaltning ett kontor i Danmark. Målet är att bli en långsiktig leverantör av kapitalförvaltningstjänster på den danska marknaden och nå en marknadsandel på 5–10 procent.

Under 1999 startas privatbanksverksamhet även i London mot bakgrund av det stora antalet skandinaver som är bosatta där.

Affärer/volymer

SEB Asset Management är Nordens största privata kapitalförvaltare med 499 miljarder kronor i förvaltat kapital. Det totala förvaltade kapitalet fördelas geografiskt och per produkt enligt nedanstående tabell:

	Fonder inkl fondförsäkring	Traditionell livförsäkring	Övrig diskretionär och rådgivande förvaltning		Totalt
			Institutioner	Privatpersoner	
Sverige	130	153	103	55	441
Finland	6		21	3	30
Norge	1		3	0	4
Luxemburg	4		6	7	17
Schweiz	2		4	0	6
USA	1		9	0	10
Elimineringar	-9		-	-	-9
Totalt	**135**	**153**	**146**	**65**	**499**

Förvaltad volym, miljarder kronor

*) 1/3 diskretionärt, 2/3 rådgivning.

Ansvaret för den svenska förvaltningen av fonderna, livportföljerna och de stora diskretionära institutionella uppdragen ligger på SEB Investment Management, som vid utgången av 1998 förvaltade 347 miljarder kronor.

Ansvaret för de mindre institutionella uppdragen samt koncernens svenska ”private banking-verksamhet” ligger i SEB Kapitalförvaltning. Portföljrådgivarna i SEB Kapitalförvaltning utgår i sitt arbete från den placeringsstrategi som tas fram av Strategi- och Analysavdelningen inom SEB Kapitalförvaltning. Strategi- och Analys samarbetar med både SEB Investment Management och med andra analytiker på marknaden.

Av de 499 miljarder kronor som vid utgången av 1998 förvaltades i SEB-koncernen, svarade svenska och utländska aktier för cirka 65 procent. Fastigheter svarade för cirka 3 procent och resterande delen avsåg räntebärande tillgångar.

Vid utgången av 1998 uppgick det totala fondsparandet inklusive fondförsäkring på den svenska marknaden till 561 miljarder kronor jämfört med 456 miljarder under 1997. Samtidigt uppgick den av SEB-koncernen förvaltade förmögenheten i fonder till 135,1 miljarder kronor (106,4 miljarder) inklusive ABB. Marknadsandelen uppgick till 23,2 procent inklusive ABB (22,4 procent).

Resultat

SEB Asset Managements intäkter steg med 23 procent, bland annat till följd av ökat nettosparande och stigande börskurser. Kostnaderna ökade med 33 procent, främst beroende på satsningarna i Finland och Norge. Dessutom utökades antalet analytiker och förvaltare under hösten. Förvaltningsresultatet förbättrades med 10,6 procent till 932 Mkr (843 Mkr). Räntabiliteten uppgick till 17,9 procent.

Fördelar för kunder

SEB Asset Management satsar på aktiv förvaltning och lokal närvaro även globalt, vilket innebär att man har förvaltare och analytiker placerade i New York, London, Hongkong, Tokyo, Zürich, Helsingfors, Oslo och Köpenhamn.

	Aktieförvaltning		Ränteförvaltning		Fastighets-
Placeringsort	Förvaltare	Analytiker	Förvaltare	Analytiker	förvaltning
Stockholm	16	12	10	2	45
Oslo	1	1			
London	9	7			
Zürich	2				
New York/Stamford	6	3	1	1	
Hongkong	3	2			
Tokyo	1	1			
Helsingfors	5	2	1		
Totalt	**43**	**28**	**12**	**3**	**45**

SEB har Sveriges bredaste fondutbud med drygt 100 olika fonder. Skandifond North America och S-E-Banken Fund ingår i tidsskriften Forbes lista över världens bästa offshorefonder 1998. SEB Chans/Risk har i Dagens Industri utsetts till bästa svenska fond under de två senaste åren. Kunderna kan köpa, sälja och byta fondandelar och få personlig rådgivning på flera olika sätt; genom ett personligt besök på kontor, på telefon hos SEB Fonders kundtjänst, via Fondmarknad på Internet, Sesam och Internetkontoret.

Kunder som ställer extra höga krav erbjuds individuellt anpassad personlig rådgivning och service i privatbanken SEB Kapitalförvaltning. Enheten är baserad på specialistkompetens inom förmögenhetsförvaltning, placeringsrådgivning, juridik, försäkringar och skatterådgivning. Dessutom erbjuds fondkomissionärsverksamhet via Aktiehandel för kunder som handlar aktivt med aktier och derivatinstrument. Med många års erfarenhet är Aktiehandel inom SEB Kapitalförvaltning marknadsledande på aktieoptioner i Sverige.

Framtidsutsikter

Det privata långsiktiga sparande som bygger på kapitalförvaltning har vuxit snabbt under senare år. Enligt SEB:s beräkningar fortsätter tillväxten i de nordiska hushållens finansiella tillgångar att öka med 10–12 procent per år. Beräkningarna grundar sig bland annat på ökad genomsnittlig livslängd och avreglering av de kollektiva pensionssystemen i Norden. Till detta kommer för Sveriges del det nya pensionssystemet, där arbetstagarna själva får bestämma över placeringen av motsvarande 2,5 procent av lönesumman. Detta beräknas motsvara placeringar på i storleksordningen 15–20 miljarder kronor per år.

”Få arbeten ger samma möjligheter att visa vad man kan prestera.”

Namn: David Wong
Yrke: Ansvarar för SEB:s aktieplaceringar i Fjärran Östern.
”Jag hjälper människor investera för framtiden.”
Tänker bäst: ”När jag flyger.”

”Jag bär alltid jobbet med mig. Ett samtal med en taxichaufför eller en promenad på stan, överallt kan jag få uppslag eller föraningar om sådant som kan påverka våra placeringar.

I Hongkong är vi fyra medarbetare, samtliga med asiatiskt ursprung och bakgrund som analytiker. Vi kan länderna i regionen och pratar alla de stora lokala språken, som mandarin och filippinska. Sammanlagt har vi över 30 års investeringserfarenhet.

SEB har kontor och kontakter i hela Asien-regionen. Vi finns nära marknaden och har goda möjligheter att få tillgång till information. Mina kollegor och jag gör varje år cirka 200 företagsbesök.

Vi har en egen aktiehandlare på plats. Det ger oss fördelar jämfört med andra skandinaviska fondförvaltare eftersom vi kan utföra alla våra affärer i realtid. Det är viktigt i marknader där vi fått vänja oss vid snabba och kraftiga kursrörelser.

Vi har ett stort ansvar. Vi hjälper ju människor att investera för sin framtid.”

Mer än fördubblat förvaltningsresultat

SEB Trygg Livs försäljning ökade kraftigt och nyteckningen, framförallt avseende fondförsäkringar, var den högsta någonsin. Året präglades av integrationen mellan livförsäkringsenheterna inom S-E-Banken och Trygg-Hansa.

SEB Trygg Liv ansvarar för koncernens utveckling och försäljning av produkter inom livförsäkrings- och pensionsområdet. Sortimentet omfattar kapitalförsäkring, privat pensionsförsäkring, tjänstepensionsförsäkring inklusive olika typer av kompletteringspensioner enligt kollektivavtal. Samtliga produkter erbjuds både som traditionell försäkring och som fondförsäkring. SEB Trygg Liv ansvarar också för sparprodukten IPS (Individuellt PensionsSparande) och så kallade välfärdsprodukter, t ex sjukvårdsförsäkring. Affärsområdet SEB Trygg Liv har cirka en miljon kunder.

Affärsområdeschef
Anders Mossberg

	1998	1997
Andel av SEB:s intäkter, %	4	4
Andel av SEB:s resultat, %	9	6
Andel av SEB:s anställda, %	6	5

Resultaträkning, Mkr		
Intäkter	894	908
Kostnader	-1 071	-1 071
Rörelseresultat	**-177** *	**-163**
Förändring övervärden	752	443
Förvaltningsresultat	**575**	**280**

*) Netto efter reservering i SEB Trygg Life (UK).

I/K-tal	0,85	0,85
Allokerat kapital, Mkr	3 250	
Räntabilitet, %	12,7	
Antal anställda (medeltal)	705	650

Volymuppgifter, Mkr		
Försäljning	7 252	5 867
Premieinkomst	12 524	10 904

Förvaltat kapital, Mkr		
Traditionell livförsäkring	152 869	135 044
Fondförsäkring	37 065	27 482
	189 934	**162 526**

Marknad

Totalmarknaden för livförsäkring ökade kraftigt, eller med 30 procent, under 1998. Ökningen var koncentrerad till engångsbetald kapitalförsäkring, en produkt som i ökad utsträckning marknadsförs som ett konkurrenskraftigt långsiktigt sparande i bankernas kontorsnät.

Räknat i nominella tal ökade nyteckningen av fondförsäkring med 34 procent och av traditionell livförsäkring med 22 procent. Fondförsäkring svarade därmed för 71 procent av totalmarknaden. Oron på finansmarknaderna och sjunkande marknadsvärden under hösten ledde till en viss försiktighet beträffande fondförsäkringsprodukter under det tredje kvartalet.

Delsegmenten på marknaden utvecklades olika. Marknaden för kapitalförsäkring ökade väsentligt under året eller med 36 procent. Samtliga större aktörer redovisade kraftigt ökad försäljning. Pensionsförsäkring ökade med 18 procent. Tjänstepensionsförsäkring ökade med 9 procent. Orsaken till den låga tillväxten för tjänstepensioner var främst att ett mindre antal avtalspensioneringar genomfördes under 1998 jämfört med 1997.

1998 blev ett genombrottsår när det gäller den accelererande tendensen i Sverige att införa fria val avseende pensionsmedlens förvaltning. Under året startades systemet med Avtalspension SAF-LO, där LO-kollektivet fick välja. Ett nytt ITP-avtal med större grad av egna val väntas under 1999. År 2000 följer enligt planerna val inför premiepensionen (med reservation för försening p g a dataproblem) och val inom den kommunala sektorn.

Strategi

Integrationen av de båda tidigare livförsäkringsverksamheterna inom S-E-Banken och Trygg-Hansa medförde en utvidgad kundbas, som kan bearbetas effektivare än förut. De båda företagens kundbaser överlappade inte varandra i någon större utsträckning. Det nya SEB Trygg Liv utgör en mer komplett aktör, som avser att dra full nytta av att SEB nu är det enda finansiella företaget i landet som kan erbjuda ett heltäckande sortiment av bank- och försäkringstjänster.

Förändringar i verksamheten

Vid sidan av produktutveckling och renodlade försäljningsaktiviteter har verksamheten under året koncentrerats till främst fyra områden:

Fondförsäkring premieinkomst, Mkr

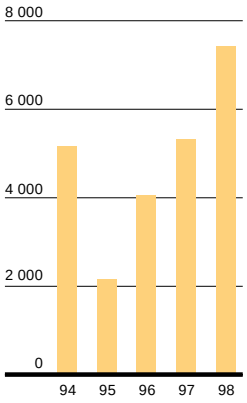

Traditionell livförsäkring premieinkomst, Mkr

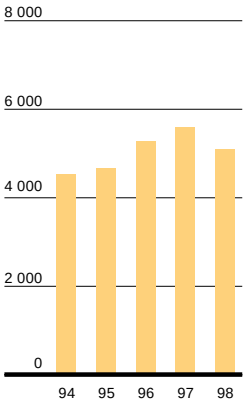

Premieinkomst 1998, Mkr

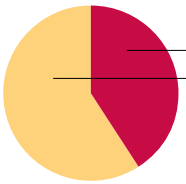

Traditionell livförsäkring	5 104
Fondförsäkring	7 354

Nyförsäljning 1998, Mkr

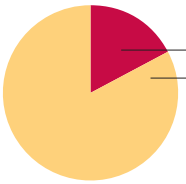

Traditionell livförsäkring	983
Fondförsäkring	4 647

Medan premieinkomsten från traditionell livförsäkring de senaste fem åren vuxit med 13 procent har premieinkomsten från fondförsäkring ökat med 44 procent.

Samordning av livrörelserna. En ny gemensam organisation skapades och ett omfattande integrationsprojekt genomfördes, inkluderande namnändring, samordning av produktutbud, koordinering av priser och avgifter, samt gemensamt datasystem.

Sänkning av försäljningskostnaderna. En gemensam försäljningskår med färre säljare än tidigare etablerades. Ett omfattande liv-call-center utvecklades. Ersättningsmodellen för försäkringsmäklare började ses över. SEB Trygg Liv har i motsats till vissa andra aktörer klart uttalat att man avser att fortsätta att arbeta med mäklarna som en viktig försäljningskanal.

Till följd av bland annat dessa åtgärder minskade försäljningskostnaderna mätt som en procentsats av nyförsäljningen med 12 procent under året. Under 1999 kommer effekten av vidtagna och planerade åtgärder att slå igenom fullt ut, varefter försäljningskostnaderna sammantaget beräknas ha reducerats med en fjärdedel jämfört med år 1997.

Nya distributionskanaler utvecklas inom liv- och pensionsförsäkring. Under 1998 blev telefonbanken en ny kanal för marknadsföring av pensionssparande.

Effektivisering av produktionsprocesser. Genom sammanläggning av de två tidigare fondförsäkringsbolagen har synergivinster uppnåtts. Administrationskostnaderna per försäkring har fortsatt att minska och beräknas, per försäkring, ha sänkts med drygt 15 procent på två år.

Samordning med andra enheter inom SEB-koncernen. En rad större samordningsprojekt med andra affärsområden har genomförts och ett antal nya gemensamma affärskoncept har startats.

Viktiga händelser

Tack vare en framgångsrik kapitalförvaltning kunde, liksom under 1997, en engångsåterbäring på totalt 10 procent av försäkringsvärdet avsättas för försäkringstagarna i Trygg-Hansa Livförsäkringsaktiebolag. Återbäringsräntan brutto var utöver detta 14 procent fram till den 30 september och ändrades därefter till 7 procent. Det senare gällde även försäkringstagarna i Trygg-Hansa Nya Livförsäkringsaktiebolag.

En ny gemensam prissättning genomfördes från den 1 oktober. Förändringarna innebär sänkta eller oförändrade avgifter för befintliga kunder.

Beslut fattades om att avveckla samarbetet angående gruppförsäkring inom Förenade Trygg.

Ett nytt bolag, Fondförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv, skapades genom en fusion av Trygg-Hansa Fri Placering och Fondförsäkringsaktiebolaget S-E-Banken Försäkring.

Som en del i omstruktureringen av livbolagen bytte Trygg-Hansa Livförsäkringsaktiebolag och Trygg-Hansa Nya Livförsäkringsaktiebolag namn till Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv respektive Nya Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv.

Den pågående internationella satsningen fortsatte genom att SEB Trygg Life (Ireland) utöver den befintliga filialen i Helsingfors också etablerade en filial i Oslo.

Den 31 december 1998 överfördes avtal gällande de tidigare livbolagen inom Trygg-Hansa från Trygg-Hansa AB till andra enheter. Fondförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv övertog uppdraget att sköta försäkringsadministration för Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv och de båda uppdragen att sköta försäkringsadministration samt marknadsföring och försäljning för Nya Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv. Banken övertog uppdraget att sköta bolagens kapitalförvaltning.

I slutet av året samlades hela organisationen för livförsäkrings- och pensionstjänster formellt under ett nytt holdingbolag, SEB Trygg Liv Holding AB.

Affärer / volymer

Försäljningen var högre än något tidigare år. Såväl för marknaden totalt som för SEB Trygg Liv saknar ökningstakten motstycke, för SEB:s del trots ett omfattande samordningsarbete. Försäljningen, d v s nyteckning plus extra premier på befintliga försäkringar, steg med 24 procent. Hela ökningen avser fondförsäkring.

Nyteckningen av kapitalförsäkring ökade med 22 procent till 4 450 Mkr. Pensionsförsäkring steg med 20 procent till 189 Mkr, medan tjänstepension ökade med 14 procent till 772 Mkr. Totalt ökade SEB Trygg Livs nyteckning med 21 procent till 5 630 Mkr.

SEB Trygg Livs marknadsandelar avseende nyteckning, mätt som summan av engångsbetalda premier och tio gånger löpande premier, minskade något, från 22,0 till 20,8 procent. Andelen ökade inom löpande försäkring, men sjönk inom engångsbetald, ett område där nya konkurrenter tillkommit under året.

SEB Trygg Liv nådde en marknadsandel på 35 procent av marknaden för nyteckning av löpande tjänstepensionsförsäkring. Bakom framgången låg tjänstepensionsprogrammet TryggPlan, som efter fyra år på marknaden fortfarande möter växande efterfrågan tack vare sin lättillgänglighet och flexibilitet.

Resultat

Förvaltningsresultatet mer än fördubblades till 575 Mkr (280 Mkr proforma för 1997). Förbättringen förklaras till stor del av att den kraftiga försäljningsökningen medförde att övervärdet i livförsäkringsrörelsen, d v s nuvärdet av framtida vinster från gällande försäkringsavtal, förändrades på ett positivt sätt (se vidare Finansiell koncernöversikt sidan 58 och Redovisningsprinciper sidan 71).

I det engelska livförsäkringsbolaget SEB Trygg Life (UK) ökades en tidigare gjord reservering med 151 Mkr till 350 Mkr. Reserveringen gäller kompensation till engelska pensionsförsäkringstagare avseende försäkringar, sålda genom oriktig rådgivning före 1993 då bolaget förvärvades.

Resultatet inom livrörelsen påverkas starkt av ändringar på värdet av det förvaltade kapitalet. Under årets sista månader återhämtades i stort sett hela nedgången i förvaltningsportföljerna under tredje kvartalet.

Räntabiliteten på allokerat kapital inklusive hänförbar goodwill uppgick till 12,7 procent efter skatt.

Fördelar för kunderna

SEB Trygg Liv kan nu erbjuda sina liv- och pensionsförsäkringskunder ökad service och ett utvidgat sortiment. Så till exempel kan företagskunderna i SEB nu erbjudas helhetsservice när det gäller liv- och pensionsförsäkringstjänster för företagaren, företaget och de anställda. SEB:s bredare lokala närvaro på olika orter är till fördel för de tidigare Trygg-Hansa-kunderna.

Som en följd av den genomförda nya prisstrukturen har många kunder fått lägre försäkringsavgifter.

Framtidsutsikter

Det finns flera skäl till att intresset för livförsäkrings- och pensionsfrågor – och därmed också försäkringssparandet – fortsätter att öka. Införandet av ett nytt pensionssystem med lägre nivåer än tidigare och andra neddragningar av det offentliga ersättningssystemet medför krav på ett ökat ansvarstagande hos den enskilda individen för den egna pensionen och tryggheten. Ett ökat sparande kan därför förutses. Demografiska förhållanden talar också för ett ökat sparande, eftersom de åldersgrupper som sparar mest ökar medan övriga, ungdomar och äldre, minskar relativt sett under de närmaste åren. Affärsområdet står väl rustat inför framtiden, såväl när det gäller produkter som marknadspositioner.

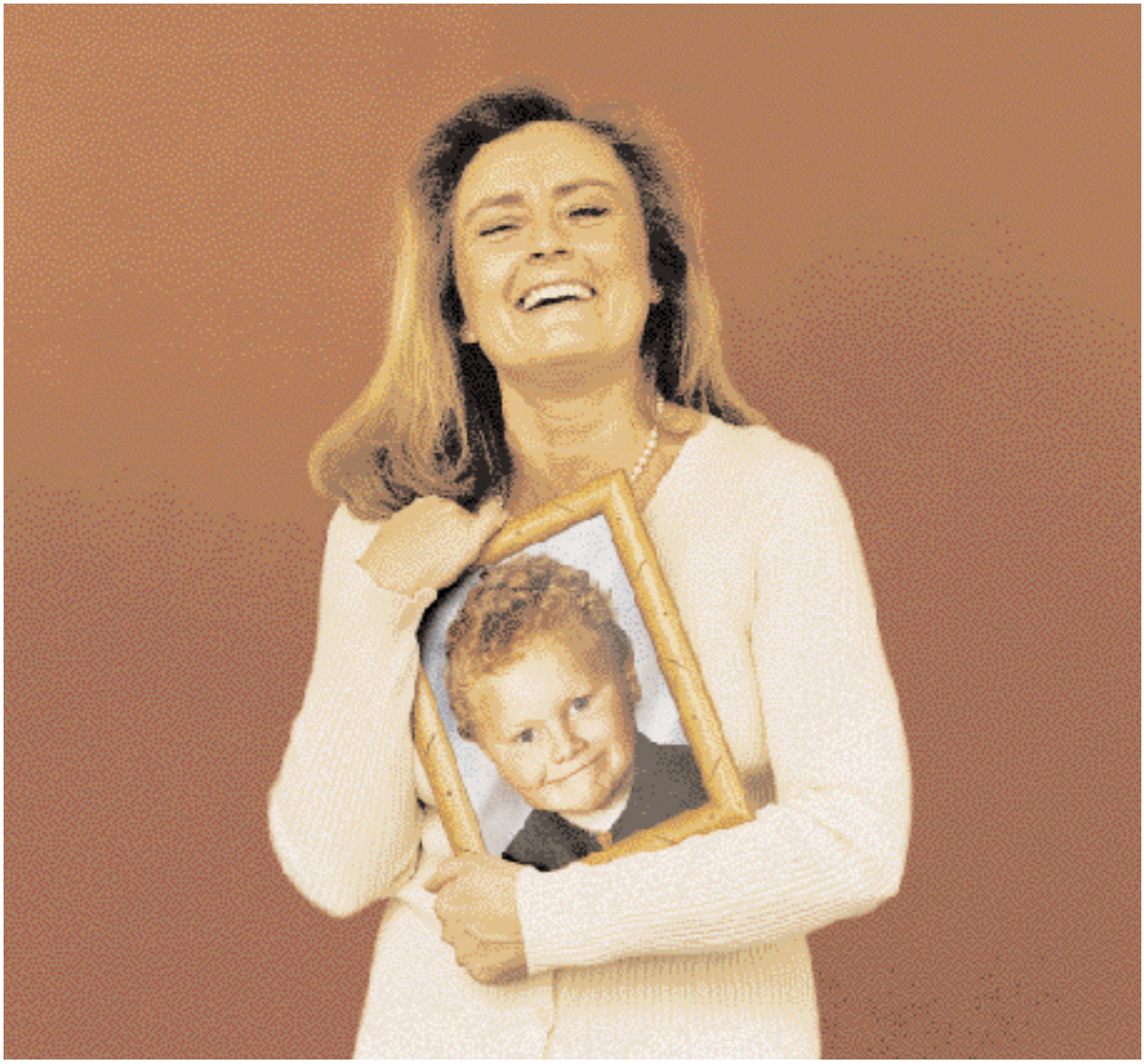

”Jag får ägna mig åt det som mina kunder håller allra kärast.”

Namn: Margaretha Nilsson.
Yrke: Livförsäkringsspecialist.
Trivs med i jobbet: ”Det är ett utåtriktat arbete där man träffar många och vitt skilda typer av människor. Och så har vi så god stämning på kontoret!”

”Jag arbetar med SEB Kapitalförvaltnings kunder, d v s människor som har en relativt stor placeringsbar förmögenhet. Många av de människor jag möter står inför viktiga och angelägna frågor. Hur kan man på ett bra sätt förbereda ett generationsskifte? Vad händer privatekonomiskt om makan eller maken skulle gå bort?

Kapitalförsäkringar är ur skattehänseende gynnsamma och kan, om de konstrueras på rätt sätt, vara utmärkta för att hantera s k generationsskiftesproblematik. Innan vi lämnar vår rekommendation till kunden gör vi en ordentlig genomgång av familjesituationen, den ekonomiska ställningen samt ser över eventuella testamenten och äktenskapsförord.

Samgåendet mellan Trygg-Hansa och S-E-Banken har betytt mycket för oss. Vi kan nu erbjuda ett komplett utbud av livförsäkringsprodukter, vilket inte tidigare var möjligt. Det är en styrka. Vi har också en bred och djup kompetens inom alla aktuella områden; livförsäkringar, kapitalförvaltning, skatter och juridik.

I mitt arbete måste man kunna ta människor och ha ett genuint intresse för dem – inget är så viktigt som att kunna lyssna.”

Reserveringar för Ryssland gav försämrat resultat

Till följd av betydande reserveringar för engagemang i Ryssland försämrades resultatet för SEB Merchant Banking. Den underliggande intjäningsförmågan var dock god, och resultatet före kreditförluster ökade med 22 procent.

Affärsområdeschef
Mats Larsson

SEB Merchant Banking, som bedriver verksamhet i 14 länder, är uppdelad i fem enheter:

- Trading ansvarar på global basis för koncernens handel med valutor och räntebärande instrument, derivat, futures och råvaror.
- Debt Capital Markets ansvarar för verksamheten på kapital- och skuldmarknaderna.
- Treasury Operations & Proprietary Trading förvaltar koncernens svenska och utländska kassa och likviditetsportfölj samt ansvarar för SEB:s valuta- och räntehandel i egen portfölj.
- Corporate Banking omfattar Commercial Banking, d v s cash management-tjänster, betalningar, handelsfinansiering m m. Enheten har också det övergripande ansvaret för affärerna med de stora företagskunderna i Norden, finansiella institutioner och internationella banker.
- Project and Structured Finance omfattar export- och projektfinansiering, shipping och förvärvsfinansiering.

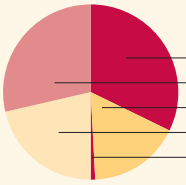

Fördelning av intäkter, Mkr

Finansiering	1 648
Trading	1 447
Cash Management	866
Eget positionstagande	1 090
Övrigt	31

	1998	1997
Andel av SEB:s intäkter, %	24	24
Andel av SEB:s resultat, %	5	34
Andel av SEB:s anställda, %	13	13

Resultaträkning, Mkr

Intäkter	5 082	4 859
Kostnader	-2 756	-2 953
Kreditförluster	-2 010	-306
Förvaltningsresultat	**316**	**1 600**

I/K-tal (före kreditförluster)	1,84	1,65
Allokerat kapital, Mkr	10 400	
Räntabilitet, %	2,2	
Antal anställda (medeltal)	1 700	1 650

Marknad

Valuta- och räntemarknaderna präglades av den kommande eurostarten och oron på de finansiella marknaderna i Asien och Ryssland under det tredje kvartalet. Rubeln devalverades och det ryska banksystemet kollapsade. De valutor som ingår i EMU från starten låg i stort sett stilla under året. Räntorna fortsatte att konvergera nedåt mot en gemensam nivå. Den svenska kronan var mycket volatil under året och försvagades kraftigt mot flertalet valutor. Samtidigt sjönk femårsräntan med cirka 200 räntepunkter till 4 procent vid årets slut.

De finansiella institutionerna i Europa ägnade en stor del av 1998 till att förbereda sig på eurostarten. Den internationella bankmarknaden fortsatte konsolideringen och stora fusioner genomfördes. SEB låg långt framme i arbetet med nya europrodukter och befäste under 1998 sin ledande roll inom elektronisk handel.

Även den svenska obligationsmarknaden genomgick stora strukturella förändringar under året. Införandet av en börshandlad future har lett till stora förändringar i handelssätt och riskhantering, bland annat en ökad automatisering. SEB har varit en drivande kraft i förändringsprocessen, och skall också i fortsättningen arbeta för att anpassa marknaden till de nya möjligheter tekniken ger.

Inom Cash Management och handelsfinansiering var konkurrensen om företagskunderna fortsatt hård, såväl inom Norden som i övriga Europa.

Strategi

För 1999 är den viktigaste strategiska åtgärden att effektivisera både kapitalbehovet och verksamheten generellt. Under 1998 drog SEB ned exponeringen på emerging markets från 47 till drygt 18 miljarder netto. Under 1999 handlar det om att balansera risk och avkastning, men också om att dra ned på volymer där avkastningen är låg.

I syfte att ytterligare förbättra riskuppföljningen har under året en daglig rapportering av value at risk införts. Dessa åtgärder bidrar till att ytterligare förbättra riskkulturen (se vidare avsnittet om riskhantering sidan 64). Samtidigt växer affärsområdet inom vissa nischer.

För att leva upp till ambitionen att vara den ledande nordiska eurobanken satsar SEB offensivt på tjänster anpassade till euron inom bland annat trading, cash management och skuldmarknadsområdet. Merchant Banking satsar också på ny verksamhet inom ett begränsat antal nischer, som förvärvs-

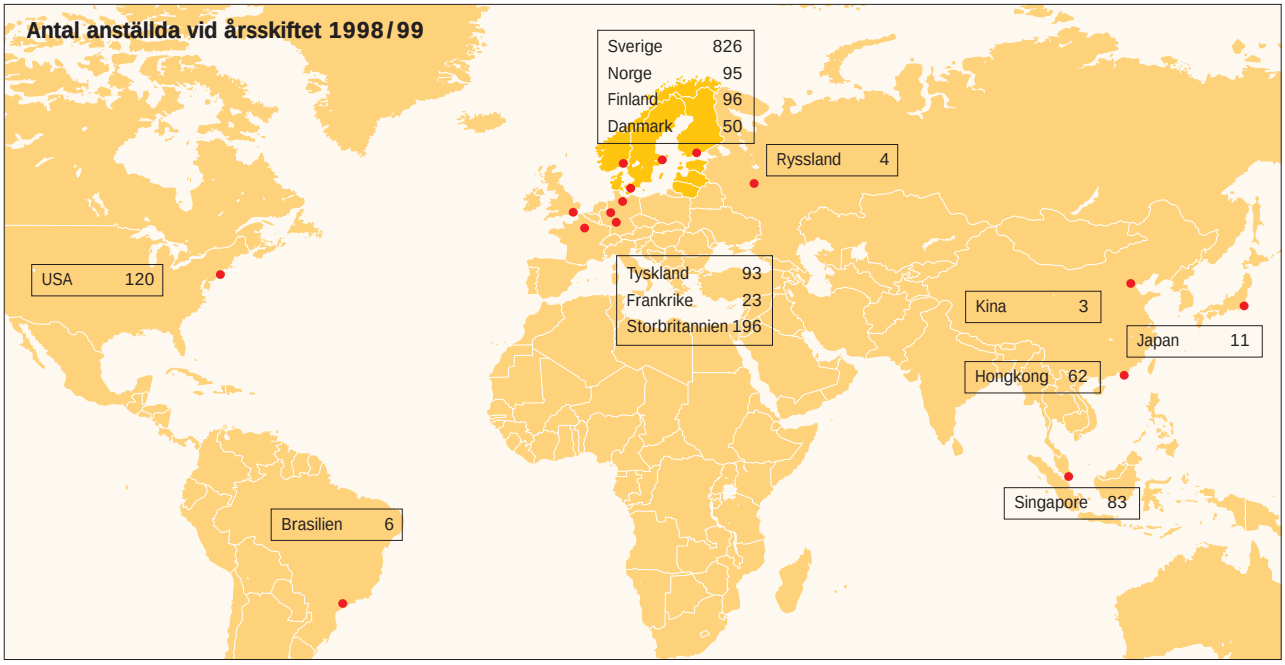

och värdepappersfinansiering och IT-baserad distribution.

Inom tradingområdet är bankens mål att vara världsledande på nordiska finansiella produkter. Detta skall uppnås genom att tillhandahålla en överlägsen kvalitet vad gäller verkställandet av affärer, s k exekution, riskhantering, rådgivning och analys i fråga om valutor och ränteprodukter.

Tradingverksamheten bedrivs dygnet runt på elva platser världen över. I Sverige är SEB störst på valutahandel med en andel på 35–40 procent.

Bildandet av världens största marknad för statsobligationer påverkar investerare i Norden på olika sätt, beroende på landets relation till EU och EMU. Att kartlägga och tillfredsställa den nordiska kundbasens nya behov har därför varit ett av årets viktigaste strategiska mål.

Debt Capital Markets (DCM) fokuserar på den växande kapitalmarknaden för krediter och arbetar med de flesta av de stora nordiska låntagarna, till exempel industriföretag, fastighetsbolag, offentliga institutioner och finansiella institutioner med såväl rådgivning som finansiering. Som stöd för placeringen av lånen producerar DCM såväl en rad analyser (över såväl branscher som individuella låntagare) som den årliga utgåvan av Nordic Credit Guide, med detaljerad finansiell information om cirka 125 låntagare i Norden.

DCM:s kunnande när det gäller kredit-research och strukturerad finansiering, liksom SEB:s starka position inom valuta- och derivathandel, utgör en integrerad del av marknadsföringen mot investerarna.

Commercial Bankings strategi är att, i egen regi eller genom allianser, utveckla, producera och sälja finansiella lösningar inom cash management och handelsfinansiering. Målet är att ge kunderna – nordiska företag och finansiella institutioner – möjligheter till att förbättra sina finansiella processer och stärka sin lönsamhet, och att Commercial Banking kan fortsätta utveckla sin verksamhet med god lönsamhet.

Viktiga händelser/nya aktiviteter

Under 1998 fortsatte utvecklingen av valutahandel på Internet. En avancerad tjänst inom området lanserades under namnet Trading Station. Tjänsten innehåller fakta om priser och nyheter samt möjlighet att handla valuta i realtid. Under våren 1999 blir det möjligt att handla i räntebärande papper och futures via Trading Station.

Hösten 1998 startades en särskild eurodesk. Dess uppgift är att handla räntebärande papper från länderna inom EMU, värdepapper denominerade i euro, samt att förse kunderna med snabb och kvalificerad analys av euromarknaderna. Fokus ligger på ränteskillnader mellan euroobligationer och skandinaviska värdepapper. Eurodesken är aktiv både på primär- och sekundärmarknaden för statspapper och likartade obligationer med hög kreditvärdering. Handeln med europeiska räntepapper är ett av de områden som prioriterats inom Trading inför tillkomsten av den europeiska valutaunionen.

Under hösten introducerades handel med räntefutures i Sverige, d v s standardiserade terminskontrakt som kan handlas över börsen. De första kontrakten hade tvåårigа respektive tioåriga svenska statsobligationer som underliggande papper.

Under året bildades också en råvarugrupp, som handlar i derivat knutna till pappersmassa och elektricitet.

SEB har lång erfarenhet av att förse nordiska och internationella investmentbanker, fondkommissionärer och hedgefonder med olika finansieringsupplägg. För att utveckla denna service skapades under året Securities Finance, en ny tjänst som arbetar med upplägg kring finansiering, värdepapperslån, samt rådgivning i samband med kapitalanskaffning. Securities Finance arbetar för närvarande med Stockholm, Oslo och London som bas.

SEB förvärvade 10 procent (med option att förvärva ytterligare 15 procent) i IT- och managementkonsultbolaget Adacra, som Commercial Banking samarbetat med inom electronic

banking sedan 1996. Bland annat har en ny unik Intranet produkt för likviditetsprognoser för företag lanserats.

För att ytterligare kunna utveckla servicen kring euron tecknade Commercial Banking också strategiska samarbetsavtal med ett antal ledande europeiska affärsbanker, samt EMU-anpassade en rad produkter. Ett antal viktiga uppdrag inom euro cash management-området vanns under året.

Affärer/volymer

SEB behöll under 1998 den ledande positionen på valutamarknaden och rankades även under 1998 som nummer ett när det gäller handeln med nordiska valutor av tidningen Euromoney. Introduktionen av valutahandel på Internet inverkade positivt på affärsvolymen.

SEB befäste under det gångna året sin position som en av de ledande aktörerna på de nordiska penning- och obligationsmarknaderna. Genom en fortsatt utveckling av avancerade lösningar och affärsförslag behöll banken sin ställning som nummer ett på ränteoptionsmarknaden, samt på marknaden för privatobligationer.

Inom enheten för export- och projektfinansiering, fartygs- och förvärvsfinansiering var aktiviteten hög och lönsamheten god. Sjöfartsmarknaderna var svaga under året. SEB:s kreditportfölj var dock av fortsatt god kvalitet.

SEB är ledare på marknaden för förvärvsfinansiering, som under året kännetecknades av mycket stor aktivitet. Vid till exempel Bonnierföretagens köp av Marieberg arrangerade och syndikerade SEB en facilitet på 5,9 miljarder kronor.

Koncernens andel av inhemska bankgirobetalningar uppgick till cirka 30 procent. Därutöver utför SEB stora volymer företagsbetalningar via telefonöverföringar och med hjälp av bankens egna system. Marknadsandelen för utlandsbetalningar uppgår till mellan 50 och 55 procent.

Resultat

SEB Merchant Bankings resultat påverkades negativt av reserveringarna för engagemangen på emerging markets, framför allt i Ryssland (se vidare Finansiell koncernöversikt sidan 61). Under fjärde kvartalet har 150 Mkr i generell landriskreserv, som tidigare legat på koncernnivå, redovisats på Merchant Banking.

De kundrelaterade intäkterna före kreditförluster ökade med 14 procent. Detta berodde främst på en mycket positiv utveckling för valutahandeln och satsningen på nya finansiella tjänster. Expansionen i Norden bidrog också till tillväxten. Intäkterna från eget positionstagande och kassahantering var något lägre än under 1997, huvudsakligen beroende på den minskade skillnaden mellan lång och kort ränta.

Fördelar för kunderna

Trading-enheten fortsätter att utveckla nya produkter och erbjuda kunderna nya marknader. En ökad satsning på risk- och behovsanalys har inneburit att ett stort antal kunder kunnat öka kunskaperna om sin risksituation och hitta effektiva metoder för att kontrollera sin risk.

1998 innebar också nya möjligheter för kunderna att effektivisera sin verksamhet. Kunderna gavs möjligheter till att integrera sina datasystem mot bankens globala tjänster, till exempel cash management och handelsfinansiering.

Kunderna erbjöds även att tillvarata eurons fördelar genom nya tjänster för kassahantering i euro i alla viktiga länder i Europa, samt genom nya betaltjänster inom Europa.

Framtidsutsikter

Det igångsatta förändringsarbetet med att öka den operationella effektiviteten samt minska kapitalet förväntas ge effekt redan 1999. Arbetet utgår från kontinuerlig jämförelse med de bästa aktörerna i världen. Ökande konkurrens inom både cash management och handelsfinansiering gör att kampen om kundernas affärer hårdnar alltmer.

Under 1999 kommer många av de största kunderna att fatta beslut om val av europeisk bank. Dessa beslut får betydande inverkan på Merchant Bankings resultat på lång sikt. Erfarenheterna under slutet av 1998 och början av 1999 visar att bankens europrodukter fått ett positivt mottagande av kunderna.

Inom handelsfinansiering förväntar vi oss en positiv utveckling till följd av ett nytt system för tjänster inom handelsfinansiering, Trade Finance, som fortsätter att lanseras under 1999.

Exponering på emerging markets, brutto, före landriskreservering

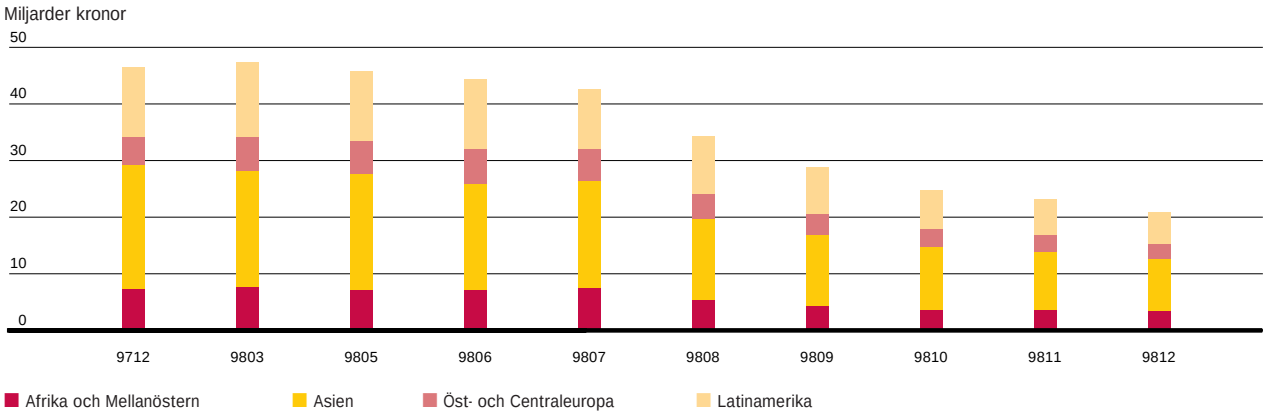

”Våra rådgivare har bokstavligt talat analytikern i handen.”

Namn: Peter Høltermand.
Yrke: Ansvarar för handel med danska räntebärande papper.
Spänning i jobbet: ”Ovissheten. Vi sitter ju mitt i ett globalt informationsflöde, där vi kan behöva agera på alla slags nyheter. Det som någon säger i Brasilien kan avgöra vad jag måste göra inom fem sekunder och kan påverka bostadsräntorna de närmsta 30 åren.”

”I Danmark finns, förutom en traditionell statsobligationsmarknad, en av Europas största och mest komplexa bostadsobligationsmarknader. Det speciella med marknaden är att låntagaren när som helst har möjlighet att återbetala lånet, utan att långivaren kan ställa krav på räntekompensation. Totalt handlas på marknaden fler än 2 000 olika obligationsserier, var och en med sin typ av tänkbart återbetalningsbeteende.

Förmågan att förutse när och vilka låntagare som i förtid kommer att återbetala sina lån är en viktig konkurrensfaktor och något som SEB tog fasta på när obligationsverksamheten i Danmark startades i juni 1997. Vi har ägnat mycket kraft åt att utveckla säljstödjande kvantitativa analysverktyg med avancerade prognosmodeller för olika obligationers beteende under löptiden. Vår inriktning har delvis styrts av ett förändrat kundbeteende, där allt högre krav ställs på kvalificerad rådgivning. Förr ville kunderna köpa eller sälja en viss typ av obligation till bästa möjliga pris. Nu vill de hellre få svar på frågor som ”vilken obligation” eller ”hur skall jag bygga upp min obligationsportfölj”.

Med hjälp av SEB:s egenutvecklade analysverktyg kan våra kundrådgivare själva analysera marknadsförhållanden, identifiera arbitragemöjligheter och diskutera relativt komplicerade problemställningar med kunden. Analyskompetensen har helt enkelt blivit mer lättillgänglig och användbar. Förändringarna i sättet att arbeta mot kund är så stora att vi skapat en ny enhet inom försäljningsavdelningen: ’Research Sales’.”

Turbulenta finansmarknader påverkade resultatet negativt

Ett starkt första halvår på börserna, med gott resultat för Enskilda Securities, motverkades av den finansiella oron under hösten. Under hösten rankades Enskilda Securities som bästa mäklarhus i tre av fyra nordiska länder.

Enskilda Securities är en fristående investmentbank inom SEB-koncernen med eget produkt- och marknadsföringsansvar för tjänster inom finansiell rådgivning, aktiehandel och aktieanalys för institutioner. Enskilda Securities består av Corporate Finance, Equities och Capital Management. Inom Enskilda Securities finns även Enskilda Juridik som erbjuder juridisk rådgivning, med fokus på corporate finance-transaktioner. Enskilda Securities finns representerat i Stockholm, London, Helsingfors, Köpenhamn, Oslo, och New York samt genom Equities även i Paris och Frankfurt. I New York samarbetar Corporate Finance med den amerikanska investmentbanken Blackstone Limited Partnership. För att kunna tillhandahålla analys till nordiska kunder även på vissa utomeuropeiska marknader samarbetar Equities med J P Morgan Securities Ltd (Nordamerika) och Henderson Crosthwaite (Storbritannien). Från och med den 1 januari 1999 är verksamheten bolagiserad och bedrivs i Enskilda Securities AB och Enskilda Juridik AB.

Affärsområdeschef
Lars Linder-Aronson

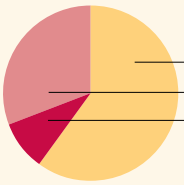

Fördelning av intäkter, Mkr

Equities	798
Corporate Finance	409
Övrigt	123

	1998	1997
Andel av SEB:s intäkter, %	6	7
Andel av SEB:s resultat, %	4	9
Andel av SEB:s anställda, %	3	3

Resultaträkning, Mkr

Intäkter	1 330	1 446
Kostnader	-1 084	-1 117
Kreditförluster	-29	0
Förvaltningsresultat	**217**	**329**

I/K-tal (före kreditförluster)	1,2	1,3
Allokerat kapital, Mkr	650	
Räntabilitet, %	24	
Antal anställda (medeltal under året)	402	380

Marknad

Under första hälften av 1998 var marknadsförhållandena mycket goda och aktiviteten på de finansiella marknaderna i Norden hög. De goda marknadsförhållandena möjliggjorde ett stort antal börsintroduktioner, men även inom M&A (mergers & acquisitions, d v s fusioner och förvärv) var aktiviteten hög och Enskilda Securities var delaktig i ett flertal stora publika transaktioner. Även inom s k privat M&A, d v s där Enskilda Securities agerar som rådgivare till säljare eller köpare av icke noterade företag eller verksamheter, genomfördes ett stort antal transaktioner. Flera av dessa gjordes mellan verksamheter i olika länder. Under första halvåret 1998 var även volymen i aktiehandeln mycket hög.

De turbulenta förhållandena på världens finansiella marknader under andra hälften av 1998 ledde dock till att den tidigare mycket positiva utvecklingen inom såväl corporate finance som aktiehandel avtog. Trots detta noterades stigande kurser och stor omsättning på samtliga nordiska börser för helåret 1998.

Konkurrensen på de nordiska marknaderna utgörs främst av de stora nordiska investmentbankerna samt i ökande utsträckning av de större amerikanska och engelska investmentbankerna. Vidare finns ett stort antal mindre och medelstora lokala konkurrenter i varje enskilt land.

Strategi

Målet för Enskilda Securities är att vara den ledande internationella investmentbanken för nordiska kunder samt en av de ledande internationella fondkommissionärerna på de viktigare aktiemarknaderna i Kontinentaleuropa.

Strategin för att nå de uppsatta målen kan sammanfattas i att Enskilda Securities verksamhet skall ha en nordisk bas, ett europeiskt fokus och ett globalt perspektiv samt växa med de expanderande marknaderna för aktiehandel och corporate finance. Detta innebär att Corporate Finance fokuserar på finansiell rådgivning inom Equity Capital Markets och M&A avseende företag i såväl Norden, övriga Europa som Nordamerika, men där affären skall vara nordiskt relaterad. Equities strategi är att erbjuda en analysprodukt för nordiska och, inom vissa branscher, europeiska företag till en global kundbas.

Verksamhet

Corporate Finance. Corporate Finance bedriver finansiell rådgivning huvudsakligen inom Equity Capital Markets (emis-

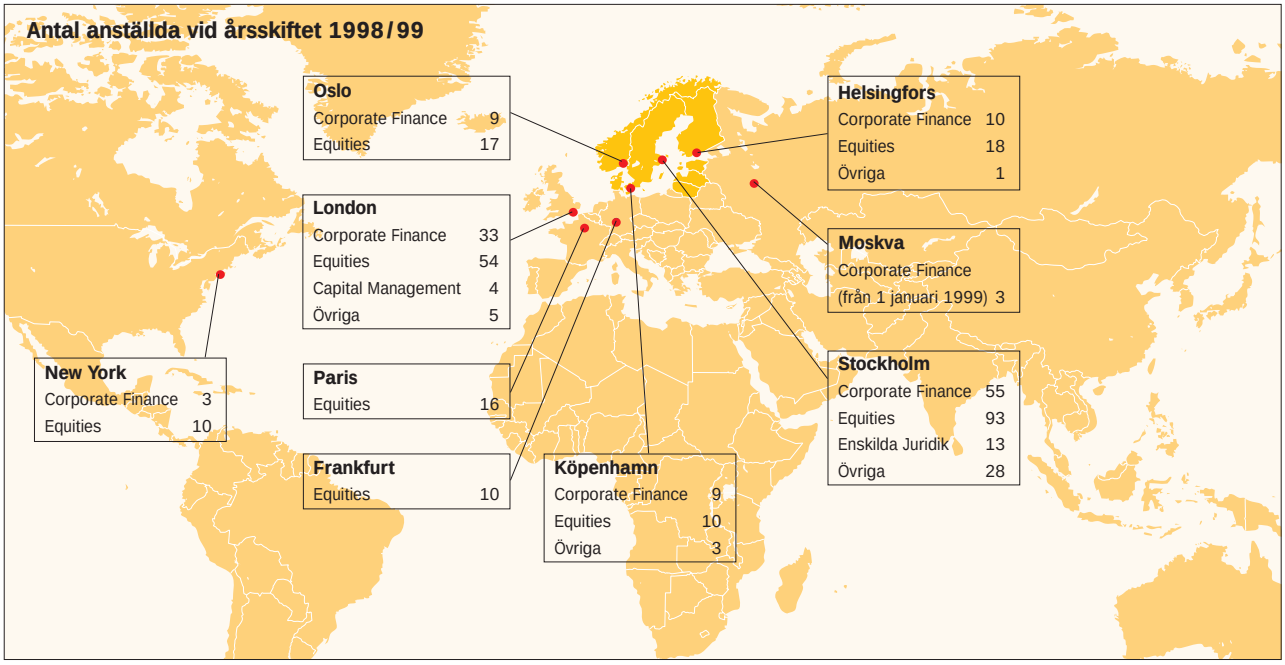

sioner, börsintroduktioner m m) samt inom M&A. Enskilda Securities är en av de ledande nordiska investmentbankerna inom corporate finance. Som exempel kan nämnas att Enskilda Securities var den investmentbank som under 1998 genomförde flest M&A-transaktioner där antingen den förvärvande eller den förvärvade parten är nordisk.

Bland de större transaktioner som Enskilda Securities genomförde under 1998 kan nämnas samgåendet mellan det finska skogsbolaget Enso och svenska Stora – en affär om knappt 41 miljarder kronor, Gambros (tidigare Incentive) avyttring av aktieinnehavet i ABB – en transaktion om drygt 12 miljarder kronor samt Investors avknoppning av Saab Aerospace – en transaktion om drygt 4 miljarder kronor.

Exempel på andra transaktioner som genomfördes i Sverige med Enskilda Securities som rådgivare under 1998 var Diligentias avknoppning och därpå följande notering av Asticus, Haldex nyemission samt börsintroduktionerna av CityMail, MSC Konsult och Nilörngruppen.

Under 1998 genomförde Enskilda Securities även ett flertal transaktioner i de övriga nordiska länderna. I Finland var Enskilda Securities bland annat rådgivare åt svenska Scandic Hotels vid förvärvet av finska Arctias hotell- och restaurangrörelse – en affär om knappt 800 Mkr. Vidare var Enskilda Securities rådgivare åt svenska Nordic Capital vid förvärvet av SCA Mölnlyckes division Clinical Products och Kolmi, en division inom finska Tamro.

I Norge var Enskilda Securities rådgivare åt det noterade bolaget Hunsfos Fabrikker vid det offentliga erbjudandet från schweiziska Cham-Tenero – en affär om cirka 160 miljoner norska kronor. Ett annat exempel är börsintroduktionen av TTI Holdings i februari 1998 – en affär om cirka 125 miljoner norska kronor – där Enskilda Securities var ledare av transaktionen.

I Danmark var Enskilda Securities rådgivare åt norska Merkantildata vid förvärvet av Danadata från TeleDanmark – en affär om knappt 500 miljoner danska kronor. Ett annat exempel är EQTs förvärv av Scientific Product Group från danska Radiometer i början av 1998 – en affär om drygt 700 miljoner danska kronor – där Enskilda Securities var rådgivare åt EQT.

Equities. Equities svarar för analys och försäljning av, samt handel med, aktier och aktierelaterade instrument. Kundkretsen utgörs huvudsakligen av institutionella placerare, framför allt i Norden, Kontinentaleuropa, Storbritannien och USA. Institutionella placerare utanför Norden svarar för drygt hälften av Enskilda Securities omsättning vad avser aktierelaterade affärer.

Förutom egna analyser av de nordiska och kontinentaleuropeiska aktiemarknaderna kan Enskilda Securities genom samarbete med andra analysföretag även erbjuda analyser för Storbritannien, Nordamerika och Fjärran Östern.

Euromoney / Global Investor rankade under hösten 1998 Enskilda Securities som det bästa mäklarhuset i tre av de fyra nordiska länderna vad avser genomförande av aktieaffärer. Analysrankingen visar en fortsatt förstärkning av positionen i Norden, där Enskilda Securities var etta eller tvåa i samtliga nordiska länder.

I Sverige befäste Enskilda Securities sin position på Stockholmsbörsen genom att återigen vara största aktör med en andel på drygt 9 procent av aktiehandeln. Även på aktiederivat var Enskilda Securities störst i Sverige med en marknadsandel på cirka 40 procent. I Danmark, Finland och Norge stärktes Enskilda Securities andelar av aktiehandeln ytterligare.

Capital Management. Capital Management, som inom givna limiter kan ta egna positioner i aktier och aktierelaterade instrument, verkar på armlängds avstånd till övriga delar inom Enskilda Securities. Trots de turbulenta marknadsförhållan-

Geografisk fördelning av intäkter, Mkr

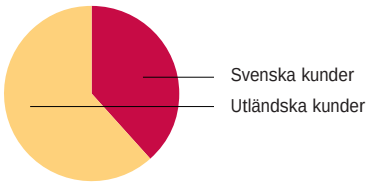

dena under den senare delen av året visar Capital Management ett gott resultat för 1998.

Resultat

Enskilda Securities intäkter uppgick under 1998 till 1 330 Mkr, en minskning med cirka 9 procent jämfört med 1997. De goda marknadsförhållandena under första halvåret möjliggjorde ett stort antal corporate finance- transaktioner, vilket tillsammans med den ökade volymen i aktiehandeln påverkade Enskilda Securities positivt. Turbulensen på de finansiella marknaderna under hösten 1998 ledde dock till att den positiva utvecklingen avtog och intäkterna för helåret 1998 därmed blev sämre än för 1997. Inom Corporate Finance ledde den finansiella oron bland annat till att ett antal planerade affärer såsom börsintroduktioner, private placements och nyemissioner senarelades. Equities påverkades negativt av såväl lägre volymer som fortsatt courtagepress. Det besvärliga börsklimatet under hösten ledde även till såväl trading- som vissa kreditförluster. Kostnaderna minskade med cirka 3 procent till 1 084 Mkr.

Fördelar för kunderna

Enskilda Securities är en av de ledande investmentbankerna inom såväl corporate finance som aktiehandel och aktieanalys avseende nordiskt relaterade affärer. Enskilda Securities är också en av de investmentbanker med längst och mest gedigen kunskap om de företag och kunder som verkar på de nordiska marknaderna. Enskilda Securities erbjuder finansiella tjänster av hög kvalitet anpassade efter respektive kunds önskemål och ser också mycket långsiktigt på sina kundrelationer. Enskilda Securities har till följd av sin långa erfarenhet, globala närvaro och ledande position ett mycket stort kontaktnät med institutionella investerare såväl i Norden som i övriga världen. Vidare har Enskilda Securities goda kanaler till allmänheten i Sverige genom SEB Kapitalförvaltning, som är en av Nordens ledande kapitalförvaltare och genom SEB:s kontorsnät. Goda kanaler till såväl institutionella kunder som allmänheten är viktigt t ex vid börsintroduktioner då det är betydelsefullt att ha en stor distributionskapacitet för att kunna genomföra en framgångsrik transaktion.

Framtidsutsikter

Förutsättningarna för att 1999 skall bli ett bra år för Enskilda Securities bedöms som mycket goda bland annat beroende på att marknadsförutsättningarna under inledningen av 1999 har varit gynnsamma.

Bolagiseringen av Enskilda Securities är ett led i decentraliseringen av verksamheten inom SEB-koncernen. Genom bolagiseringen tydliggörs, såväl internt som externt, Enskilda Securities relation till den övriga SEB-koncernen.

Den globala marknaden för tjänster inom finansiell rådgivning, aktiehandel och aktieanalys, som vuxit kraftigt under de senaste åren, bedöms fortsätta växa. Samtidigt väntas konkurrensen från såväl nationella som internationella aktörer skärpas ytterligare under de kommande åren. Detta förväntas leda till fortsatt prispress främst inom aktiehandel, vilket dock till viss del kan kompenseras av ökande volymer.

Flertalet av de transaktioner som var planerade till slutet av 1998 sköts upp i avvaktan på att marknaden skulle stabiliseras. Under slutet av 1998 och början av 1999 har dock intresset för t ex emissioner, börsintroduktioner och företagsförvärv återigen ökat. Investerarna är dock fortfarande betydligt mer försiktiga än före marknadsturbulensen. Det stora antal corporate finance-transaktioner som tidigare aviserats för 1999 samt de transaktioner som skjutits upp från 1998 innebär att ett stort antal transaktioner kan komma att genomföras under 1999, under förutsättning att marknadsförhållandena fortsätter att stabiliseras. Detta skulle påverka såväl Corporate Finance som Equities mycket positivt.

”Vi erbjuder nordiska företag en bättre väg in i Nordamerika.”

Namn: Petter Ski.
Yrke: Ansvarar för företagsförvärv och fusioner vid Enskilda Securities i New York.
Roligast i arbetet: ”Kombinationen Nordamerika/Norden och möjligheten till direkt kontakt med aktörer på båda sidor av Atlanten.”
Kopplar av: Som gast vid havskappseglingar.

”Enskilda Securities har sedan 1995 haft ett formellt samarbete med The Blackstone Group, en välrenommerad nordamerikansk investmentbank. Vi har varit rådgivare till ett stort antal företag i skilda branscher i samband med transatlantiska förvärv och fusioner. Uppdragen har ofta varit både svåra och utmanande och stora krav har ställts på kreativitet, konfidentialitet, noggrannhet och förhandlingsskicklighet.

Enskilda och Blackstone bildar en stark enhet. Tillsammans har vi ett mycket fint kontaktnät bland många av de största företagen i Norden och Nordamerika, och kan därmed öppna dörrar för våra klienter. Vi har erfarenhet och kunskap från företagsförvärv på båda sidor av Atlanten och har förståelse för vilka konsekvenser en tänkt transaktion kan få i ett kapitalmarknads-, bransch- eller företagshänseende.

De senaste åren har globaliseringen kommit att påverka våra klienters strategier i allt högre utsträckning. De förvärv och fusioner vi medverkar i är en del av dessa företags ständiga utvecklingsprocess. Förhoppningsvis har vi varit med om att skapa något som i slutänden blir till det bättre.”

Strategiska förvärv stärker närvaron

I slutet av 1998 tecknade SEB samarbetsavtal med tre av de ledande bankerna i Baltikum – Eesti Ühispank i Estland, Latvijas Unibanka i Lettland och Vilniaus Bankas i Litauen. Vid årsskiftet gick SEB in som en betydande delägare i de tre bankerna.

Den baltiska satsningen innebär sammanlagt en investering på drygt 1,4 miljarder kronor (t o m medio mars 1999) och är en viktig del i SEB:s strategi för att bli det ledande finansiella företaget i norra Europa. De tre baltiska bankerna hade redan tidigare ett samarbete inom Baltikum.

Eestí Ühispank i Estland

Eesti Ühispank är den näst största banken i Estland med en balansomslutning på 13,6 miljarder estniska kroon (drygt 8 miljarder svenska kronor) vid utgången av 1998. Ühispank är en universalbank med 97 kontor och 1 500 anställda. Under 1998 svarade Ühispank för en tredjedel av affärsvolymen på den estniska bankmarknaden, där antalet banker de senaste fyra åren minskat från 40 till sex.

Resultatet för 1998 var negativt, -383,4 miljoner estniska kroon (cirka 220 Mkr), huvudsakligen till följd av Asienkrisen och det ekonomiska sammanbrottet i Ryssland. 1997 hade banken en vinst på 211 miljoner estniska kroon.

Avtalet med Ühispank innebär att SEB tecknat aktier i en riktad emission om 15 miljoner aktier i Ühispank till ett pris av 40 estniska kroon per aktie. Tillsammans med ett förvärv om ytterligare 7 630 000 utestående aktier hade SEB i början av 1999 en ägarandel på 34 procent av kapitalet och rösterna i Ühispank. SEB:s totala investering i Ühispank uppgår till 510 Mkr.

I samband med SEB:s investering i Ühispank beslutade International Finance Corporation (IFC), som ingår i Världsbanksgruppen, att teckna ett konvertibelt lån till Ühispank på 20 miljoner US-dollar. SEB har dessutom ingått ett aktieägaravtal med Swedfund Financial Markets AB, som vid utgången av 1998 ägde 4,8 procent av kapitalet och rösterna i Ühispank.

Latvijas Unibanka i Lettland

Latvijas Unibanka är den näst största banken i Lettland med en balansomslutning på 312,9 miljoner lettiska lat vid utgången av 1998. Unibanka är den ledande företagsbanken i Lettland, som under 1998 hade ett 30-tal banker. På senare tid har Unibanka, som har 1 200 anställda och 70 kontor spridda över landet, också börjat växa på privatmarknaden. Unibankas marknadsandelar i Lettland ligger mellan 15 och 30 procent.

Unibanka redovisade en förlust på 15,1 miljoner lat (211 Mkr) 1998.

SEB:s investering i Unibanka bestod i att banken tecknade en riktad emission om 8,55 miljoner aktier i Unibanka till ett pris av 1.33 lettiska lat per aktie. Dessutom emitterades ett sjuårigt konvertibelt förlagslån på 10 miljoner lettiska lat till en konverteringskurs av 1.33 lettiska lat. Efter full konvertering ger den riktade emissionen SEB en ägarandel på 36 procent av kapitalet och rösterna i Unibanka.

SEB tecknade samtidigt ett aktieägaravtal med Swedfund Financial Markets AB. Swedfund ägde vid årsskiftet 7,7 procent av kapitalet och rösterna i Unibanka.

Efter årsskiftet har SEB ökat sitt ägande i Latvijas Unibanka till 44,3 procent före konvertering. SEB:s totala investering i Unibanka uppgår därmed till 447 Mkr, den tredje största investeringen i landets historia.

Vilniaus Bankas i Litauen

Vilniaus Bankas, som bildades 1990, blev snabbt den ledande privatägda banken i Litauen. Idag är banken näst störst med en balansomslutning på 3,7 miljarder litauiska litas (7,5 miljarder kronor) 1998 och över 900 anställda. Banken har 14 egna kontor och samarbete med posten på 150 kontor. Tyngdpunkten ligger på företagsmarknaden, men banken expanderar nu även på hushållsidan. Marknadsandelen 1998 uppgick till 21 procent för inlåning och 26 procent för utlåning.

Med en vinst på 59,8 miljoner litas (121,5 Mkr) var Vilniaus Bankas den mest lönsamma banken i Litauen under 1998. Det goda resultatet förklaras bland annat av att banken har en relativt liten exponering mot Ryssland och nästan ingen exponering alls mot aktiemarknaden.

Även i Vilniaus Bankas tecknade SEB en riktad emission. Denna uppgick till 4,8 miljoner aktier till ett pris av 46 litauiska litas per aktie. Därutöver köptes 570 000 aktier i marknaden. Vid årsskiftet hade SEB 35,8 procent av aktierna och rösterna i Vilniaus Bankas. Investeringen uppgick till 474 Mkr.

I samband med överenskommelsen med Vilniaus Bankas slöt SEB ett aktieägaravtal med Swedfund Financial Markets AB, som vid årsskiftet ägde 9,7 procent av aktierna och rösterna i Vilniaus Bankas.

SEB Baltic Holding AB

SEB:s avtal med de tre bankerna ger alla parter möjlighet att expandera de nordisk-baltiska företagsaffärerna. Avsikten är att både öka distributionen av SEB:s egna sparandeprodukter och företagstjänster och hjälpa de tre baltiska bankerna att utveckla produkter för både privatpersoner och företag på de baltiska marknaderna.

I början av 1999 samlades SEB:s baltiska engagemang i SEB Baltic Holding AB. Koncernen har också satt in en operativ representant och ett par styrelseledamöter i var och en av de baltiska bankerna.

”De här bankerna kommer snabbt att bli väl så moderna som de svenska”

Namn: Mats Kjaer
Ålder: 48
Yrke: Verkställande direktör i SEB Baltic Holding AB, tidigare Regionchef Region Syd. Ansvarig för SEB:s engagemang i bankerna i Estland, Lettland och Litauen.
Tänker bäst: När han mekar med sin engelska sportbil, en Triumph TR 6, -71.

”För oss handlar Baltikum inte bara om en ny marknad. Genom de tre baltiska bankerna kan vi erbjuda våra befintliga kunder en bredare servicebas.

De baltiska länderna återskapades ju först för några år sedan och då privatiserades också banksystemet i de tre länderna. Det är en ung bankmarknad, som på kort tid funnit en bra form. Vi är tacksamma att ha fått möjlighet att köpa in oss i tre utmärkta företag. Men mycket behöver struktureras. Vi har definierat vilka områden som vi gemensamt skall förädla i bankerna – produkt- och kompetensutveckling, IT, m m. De här bankerna kommer snabbt att bli väl så moderna som de svenska. Hela IT-infrastrukturen är ju t ex helt ny.

Det är viktigt att den produktkunskap och bankerfarenhet som vi har kan föras över på ett bra sätt. Därför har vi en erfaren ledningsperson på plats i varje bank och en person för varje bank i Sverige, som ansvarar för produktöverföring och -utveckling. Kompetensöverföring sker också via trainee- och utbildningsprogram och ett antal mycket välutbildade ungdomar är redan på plats.

Ändå skall vi förstås inte ”stämpla” SEB i pannan på någon. Varje bank är självständig och noterad på respektive lokalbörs. De måste arbeta utifrån den lokala marknaden för att kunna växa i den. Var och en verkar i sin egen kultur. Vi måste inse att det är stora skillnader mellan länderna. Estland ligger t ex långt framme när det gäller IT och teknik och har en väl utvecklad Internet-bank. I Lettland och Litauen har inte ens 50 procent av befolkningen bankkonto än. Men utvecklingen går oerhört fort. När man tittar på framtida expansion i Europa är Baltikum och Polen de länder som förväntas ha bäst tillväxt.”

Finansiell koncernöversikt

Verksamhetsåret 1998 präglades av arbetet med att integrera de gamla S-E-Banks- och Trygg-Hansa-koncernerna, effektivisera verksamheten och kapitalanvändningen samt renodla koncernen genom strategiska köp och försäljningar. Betydande investeringar gjordes i IT och utbyggnaden av verksamheten i Norden. Flera åtgärder vidtogs också för att minska risknivån i koncernen:

- Exponeringen på emerging markets drogs ned från 47 till drygt 18 miljarder kronor netto.
- Risken i sakförsäkringsbolagets placeringsportfölj reducerades.
- Systemen för riskuppföljning och prissättning av risk sågs över och vidareutvecklades.

Resultat och lönsamhet

Koncernens förvaltningsresultat uppgick till 6 084 Mkr (4 687 Mkr proforma 1997). Rörelseresultatet steg med 26 procent till 4 801 Mkr (3 804 Mkr).

Resultatet påverkades negativt av reserveringar för koncernens engagemang på emerging markets, varav 1,3 miljarder i Ryssland. Realisationsvinster på sammanlagt närmare 1,7 miljarder kronor och förändringarna i övervärdet i livförsäkringsrörelsen hade positiv inverkan.

Rationaliseringsarbetet började ge effekt, men motverkades delvis av stigande kostnader för informationsteknik, IT. Den underliggande intjäningsförmågan var stabil.

Räntenetto

Räntenettot minskade marginellt till 6 777 Mkr (6 830 Mkr). Nettot från bankens räntekänsliga värdepapper och kassa minskade till följd av att skillnaden mellan den långa och korta räntan i Sverige i genomsnitt var mindre än under 1997. Resultatet påverkades positivt av lägre kostnader för att finansiera de fortsatt minskande problemtillgångarna.

Räntenettot från in- och utlåning ökade, främst till följd av ökade volymer. Räntenettot belastades med kostnader för insättningsgarantin med 268 Mkr (249 Mkr).

Provisionsnetto

Provisionsnettot ökade med 10 procent till 6 619 Mkr (6 027 Mkr). Den positiva utvecklingen berodde främst på att värdepappersprovisionerna steg till följd av ökade volymer inom aktiehandel och fondförvaltning, men också på stigande kortprovisioner.

Försäkringsnetto

I sakförsäkringsrörelsen minskade försäkringsnettot, d v s premieintäkter med avdrag för försäkringsersättningar exklusive skaderegleringskostnader plus kalkylmässig avskrivning, till 1 220 Mkr (1 534 Mkr). I SEB Trygg Liv bidrog en reservering för det engelska bolaget SEB Trygg Life till att försäkringsnettot sjönk till 144 Mkr (279 Mkr). Resultatet av Industrial & Marine, som såldes vid halvårsskiftet, och run-off-verksamheten uppgick till 373 Mkr (690 Mkr). Sammantaget innebar detta att försäkringsnettot minskade till 1 737 Mkr (2 503 Mkr).

Nettoresultatet av finansiella transaktioner

Värdeutvecklingen för koncernens placeringsportföljer 1998 var inte lika stark som under 1997, som var ett bättre år för aktiemarknaden. Detta var den främsta orsaken till att nettoresultatet av finansiella transaktioner minskade med 6 procent till 3 467 Mkr (3 675 Mkr).

Försäljningsresultat och värdeförändringar på värdepappersportföljer och derivatkontrakt uppgick sammantaget till 2 490 Mkr (2 713 Mkr). Försäljningsresultatet var 2 964 Mkr (3 542 Mkr), medan de orealiserade värdeförändringarna uppgick till -474 Mkr (-829 Mkr).

Börsnedgångens negativa påverkan på Trygg-Hansas aktieportfölj under tredje kvartalet begränsades genom ett hedgingförfarande under våren 1998. Hedgen, som ursprungligen utgjordes av optioner, byttes under november till terminspositioner. Den aktieportfölj på närmare 7 miljarder som Trygg-Hansa hade vid årsskiftet 1998-99 har sålts ut och terminerna stängts. Vid utgången av februari utgjordes kvarvarande position av aktiefondandelar om cirka 1 miljard kronor.

Resultatet av eget positionstagande och kassahantering minskade något.

Valutaagiot minskade totalt med 12 procent till 984 Mkr (1 117 Mkr). Resultatet av valutahandeln för kunders räkning utvecklades dock positivt.

Övriga rörelseintäkter ökade till 2 166 Mkr (1 269 Mkr) till följd av realisationsvinster på sammanlagt 1 655 Mkr. Av detta svarade försäljningen av 44 rörelsefastigheter till Vasakronan för drygt 1 miljard kronor före skatt, medan realisationsvinsten från försäljningen av affärsområde Industrial & Marine till Zurich Group var 450 Mkr.

Sammantaget uppgick koncernens intäkter 1998 till 21 097 Mkr (20 644 Mkr).

Kostnader

Koncernens kostnader exklusive omstruktureringskostnader minskade med 2 procent jämfört med i fjol, vilket innebär att de senaste årens trend med ökande kostnader kunnat brytas.

Resultatet av SEB:s uppdrag att förvalta de ömsesidiga livbolagens verksamhet och kapital har tidigare nettoredovisats. I samband med ombildningen av SEB Trygg Liv-koncernen har redovisningen ändrats till bruttoredovisning. Detta har påverkat både intäkter och kostnader med 645 Mkr för 1997. Även kvartalssiffrorna för 1998 har omräknats.

SEB-koncernens kvartalsvisa utveckling

Mkr	1998:4	1998:3	1998:2	1998:1	1997:4
Ränteintäkter	*7 938*	*7 740*	*7 925*	*7 937*	*7 486*
Räntekostnader	*-6 182*	*-6 094*	*-6 264*	*-6 223*	*-6 073*
Räntenetto	1 756	1 646	1 661	1 714	1 413
Erhållna utdelningar	23	6	278	24	20
Provisionsintäkter	*2 077*	*1 962*	*2 057*	*1 923*	*1 917*
Provisionskostnader	*-412*	*-302*	*-363*	*-323*	*-391*
Provisionsnetto	1 665	1 660	1 694	1 600	1 526
Försäkringsnetto	259	444	533	501	601
Nettoresultat av finansiella transaktioner	1 158	-819	1 190	1 938	206
Övriga rörelseintäkter	217	507	1 147	295	596
Summa intäkter	**5 078**	**3 444**	**6 503**	**6 072**	**4 362**
Administrationskostnader:					
Personalkostnader	1 903	1 691	1 906	1 947	1 955
Övrigt	1 082	1 033	1 109	934	1 334
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	261	267	271	281	336
Övriga rörelsekostnader	425	301	327	307	490
Omstruktureringkostnader					1 472
Summa kostnader	**3 671**	**3 292**	**3 613**	**3 469**	**5 587**
Resultat före kreditförluster	**1 407**	**152**	**2 890**	**2 603**	**-1 225**
Kreditförluster, netto	246	1 487	385	119	417
Värdeförändring på övertagen egendom	-5	17	-9	7	2
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar	4				409
Rörelseresultat	**1 162**	**-1 352**	**2 514**	**2 477**	**-2 053**
Pensionsavräkning	196	113	112	110	126
Skatt på periodens resultat	204	345	-734	-815	544
Minoritetens andel	1	-3	-5	1	3
Periodens resultat	**1 563**	**-897**	**1 887**	**1 773**	**-1 380**
Rörelseresultat enligt ovan	**1 162**	**-1 352**	**2 514**	**2 477**	**-2 053**
Förändring av övervärden livförsäkringsverksamheten	357	-9	140	264	3
Pensionsavräkning	196	113	112	110	126
Förvaltningsresultat	**1 715**	**-1 248**	**2 766**	**2 851**	**-1 924**

Siffrorna för fjärde kvartalet 1997 är proforma.

Nyckeltal för SEB-koncernen

	1998	1997*
Räntabilitet på eget kapital[1], %	14,8	11,6
Räntabilitet inklusive förändring övervärden, %	16,1	12,6
Årets resultat per aktie, kr	7:35	5:50
Vinst per aktie (förvaltningsresultat efter skatt), kr	8:27	6:04
I/K-tal, **före** förluster	1,50	1,31
I/K-tal, **efter** förluster	1,29	1,26
Kreditförlustnivå[2], %	0,65	0,25
Reserveringsgrad för osäkra fordringar, %	52,0	47,6
Andel osäkra fordringar, %	1,09	1,28
Kapitaltäckningsgrad, %	10,85	9,61
Primärkapitalrelation, %	8,12	8,22
Skadekostnadsprocent, netto, %	90,5	82,4
Driftskostnadsprocent, netto %	21,6	24,9
Totalkostnadsprocent, netto, %	112,1	107,3

*) För de nyckeltal som är resultatrelaterade är 1997 proforma.

1) Årets resultat i relation till genomsnittligt eget kapital.

2) Kreditförluster i relation till ingående balans för utlåning exklusive banker, kreditgarantier och övertagen egendom.

Personalkostnaderna uppgick till till 7 447 Mkr (7 466 Mkr). Antalet medarbetare minskade under året med 607. Medeltalet befattningar under året var 12 771 (13 015). Vinstandelen uppgick till 292 Mkr (88 Mkr).

IT-kostnaderna steg med 21 procent till 2 930 Mkr. Ökningen förklaras dels av koncernens målmedvetna satsning på Internetkontoret och andra IT-baserade tjänster, dels av kostnader inför millennieskiftet och EMU – satsningar som nu i allt väsentligt är avklarade. De närmaste åren kommer datakostnaderna att ligga kvar på en hög nivå till följd av fortsatt utveckling av bland annat Internettjänster.

Med hänsyn till IT-kostnadernas utveckling och satsningarna i Norden har 1998 inneburit en avsevärd kostnadsneddragning på 9 procent i övriga verksamheten.

Vid utgången av 1998 hade 1 054 Mkr av omstruktureringsreserven på 2 255 Mkr tagits i anspråk. Summan fördelar sig enligt följande: Retail (Försäljning & Service och Finansiella Tjänster), 251 Mkr, Trygg-Hansa, 184 Mkr, SEB Merchant Banking, 141 Mkr, SEB IT, 184 Mkr, Centrala funktioner / staber, 143 Mkr och övriga enheter, 151 Mkr.

Kreditförluster och osäkra fordringar

Koncernens kreditförluster inklusive värdeförändringar på övertagen egendom och nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar uppgick till 2 251 Mkr (1 089 Mkr). De konstaterade förlusterna efter återvinningar uppgick till 242 Mkr (83 Mkr) medan årets reserveringar för befarade förluster uppgick till 1 995 Mkr (559 Mkr) efter upplösningar.

Kreditförluster inklusive reserveringar per bransch

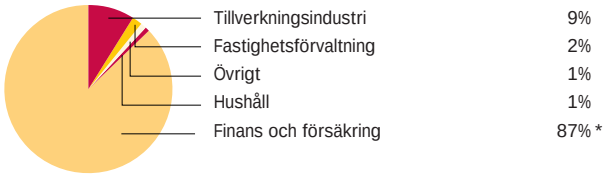

*) varav Ryssland 60 procentenheter.

Sammantaget uppgick koncernens exponering på emerging markets vid utgången av året till drygt 18 miljarder kronor netto, varav 0,4 miljarder i Ryssland. Reserveringsgraden på Ryssland uppgick vid utgången av 1998 till 82 procent (se vidare sidan 61).

Övervärde i livförsäkringsrörelsen

Ett försäkringsbolags kostnader för ett försäkringsavtal uppstår främst vid tecknandet. Intäkterna däremot flyter in löpande under försäkringstidens gång. Under år med snabbt växande försäkringsbestånd kommer därmed de faktiska utgifterna att överstiga intäkterna, vilket således har negativ inverkan på rörelseresultatet. Samtidigt leder ett sådant skeende till att övervärdet ökar. Denna förändring redovisas som en särskild resultatrad, Förändring övervärden i livförsäkringsverksamheten, efter rörelseresultatet.

Övervärdet i livförsäkringsverksamhet utgörs av nuvärdet av förväntade framtida vinster av gällande försäkringsavtal. Detta värde beräknas som en nuvärdeskalkyl kombinerad med vedertagna försäkringstekniska metoder för hantering av framtida slumpmässiga händelser. Framtida överskott har nuvärdesberäknats med en räntesats på 11 procent. Antaganden om fondtillväxt har fastställts till 6 procent per år. Begreppet embedded value är summan av detta övervärde plus eget kapital i livbolaget.

Med gällande regler får övervärden i livförsäkringsrörelsen inte räknas in i utdelningsbara medel, eftersom de utgörs av framtida vinster. Däremot utgör de en naturlig grund för beräkning av vinst per aktie.

Pensionsavräkning

Rörelsens kostnader belastas löpande med faktiskt betalda allmänna pensionsavgifter och kalkylmässiga pensionskostnader enligt bankens tilläggspensionsplan. I koncernens förvaltningsresultat återläggs dessa pensionskostnader, eftersom SEB har rätt att gottgöra sig för dessa typer av kostnader från de från banken fristående pensionsstiftelserna. Denna rätt gäller så länge stiftelsernas förmögenhet väl överstiger beräknad pensionsförpliktelse.

För 1998 uppgick pensionsavräkningen till 531 Mkr (440 Mkr). Stiftelsernas förmögenhet uppgick till 19 miljarder kronor, medan förpliktelserna uppgick till 6 miljarder kronor. Övervärdet var således 13 miljarder.

Skattekostnader

Skatt hänförbar till förvaltningsresultatet uppgår till 1 211 Mkr (1 138 Mkr), vilket ger en vägd skattesats på 20 procent. Av skattekostnaden utgör betald skatt 527 Mkr, uppskjuten skatt 923 Mkr samt en beräknad skatt om 211 Mkr hänförbar till livförsäkringsverksamhetens övervärdesförändringar. Sammantaget motsvarar detta en skattesats på 27 procent. Den lägre faktiska skattekostnaden beror på återföring av skatt om 450 Mkr som belastat tidigare års resultat.

Resultat

Förvaltningsresultatet, som således omfattar rörelseresultat, förändringar i övervärden inom livförsäkringsrörelsen samt pensionsavräkning, uppgick till 6 084 Mkr (4 687 Mkr) före skatt och 4 867 Mkr (3 552 Mkr) efter skatt. Rörelseresultatet ingår med 4 801 Mkr (3 804 Mkr) före skatt.

Vinst per aktie och räntabilitet

Beräkningen av vinst per aktie med och utan hänsyn till förändringar av övervärden i livförsäkringsrörelsen framgår av följande tabell:

	Resultat inkl. förändring av övervärden		Resultat exkl. förändring av övervärden	
Mkr	1998	1997	1998	1997
Rörelseresultat	4 801	3 804	4 801	3 804
Pensionsavräkning	531	440	531	440
Förändringar av övervärden i livförsäkringsrörelsen	752	443	-	-
Förvaltningsresultat	6 084	4 687		
Skatter och minoritet	-1 217	-1 135	-1 006	-1 011
Resultat efter skatt	**4 867**	**3 552**	**4 326**	**3 233**
Vinst per aktie, kr	**8:27**	**6:04**	**7:35**	**5:50**
(588 246 062 aktier)				
Räntabilitet på eget kapital, %	**16,1**	**12,6**	**14,8**	**11,6**

Förvaltningsresultat, allokerat kapital och räntabilitet per affärsområde

Mkr	Förvaltningsresultat 1998	1997	Förändring procent	Allokerat kapital	Räntabilitet procent
Retail	2 346	1 813	29	8 800	19,2
Trygg-Hansa	451	642	-30	3 500[1]	9,3
SEB Asset Management	932	843	11	3 750	17,9
SEB Trygg Liv	575	280	105	3 250	12,7
SEB Merchant Banking	316	1 600	-80	10 400	2,2
Enskilda Securities	217	329	-34	650	24,0
Övrigt	1 247	-820	-	-150[2]	
Koncernen totalt	**6 084**	**4 687**	**30**	**30 200**	**16,1**

1) Avser allokerat eget kapital.
2) Eliminering.

Finansiell struktur

Koncernens balansomslutning uppgick vid slutet av 1998 till 690 miljarder kronor, en ökning med 3 procent jämfört med föregående årsskifte.

Utlåning

SEB:s utlåning till allmänheten var under året i princip oförändrad och uppgick vid årets slut till 324 miljarder kronor. Koncernens totala kreditportfölj inom och utom balansräkningen var också stabil och uppgick vid årets slut till 525 miljarder kronor. Repor minskade med 5,8 miljarder kronor och räntebärande placeringar i bankrörelsen ökade med 1,6 miljarder kronor.

Under de senaste åren har exponeringen mot allmänheten ökat. Hushållssektorn har haft en stadig tillväxt och SEB:s marknadsandel har stigit något. Inom företagssegmentet har tendensen varit nedåtgående beträffande exponering mot kommersiella fastigheter och ökande speciellt inom områdena verkstadsindustri, shipping samt el-, värme- och vattenförsörjning.

Förändringar inom portföljen under 1998 syns framförallt inom banksektorn, inklusive Riksgäldskontoret, som minskat med drygt 13 miljarder kronor och hushållssektorn som ökat med närmare 7 miljarder kronor.

Exponeringen mot banker och andra finansiella institutioner representerar den största andelen av portföljen. Av den totala exponeringen mot denna sektor svarar banker inklusive Riksgäldskontoret för 92 miljarder kronor och övriga finans- och försäkringsbolag för 36 miljarder. Tillverkningsindustrin uppgick till 74 miljarder kronor, vilket är en ökning med 6 miljarder jämfört med föregående år. Störst är verkstadsindustrin som representerar drygt 50 procent, massa- och pappersindustrin cirka 15 procent och kemisk-teknisk industri 12 procent. Huvuddelen av exponeringen mot transportsektorn är hänförlig till shipping, som under de senaste åren ökat främst till följd av öppnandet av en filial i Oslo. Denna portfölj, som per den 31 december uppgick till närmare 15 miljarder kronor, är väl spridd inom olika segment. Portföljen är huvudsakligen säkerställd med pantbrev i fartyg, garantier eller kontanter. Inom hushållssektorn ökade kreditvolymen med 8,3 procent, till totalt 91 miljarder kronor. Knappt två tredjedelar utgörs av bostadskrediter, där också den största ökningen skett.

Kundkoncentration

Under 1998 hade koncernen tre engagemang, som översteg 10 procent av kapitalbasen (vilket vid utgången av året motsvarade 3 359 Mkr). Den sammanlagda nettoexponeringen mot dessa bolag uppgick till 14 298 Mkr. Föregående år fanns fem kundengagemang som vart och ett översteg 10 procent av koncernens kapitalbas.

Minskad volym problemkrediter

Koncernens osäkra fordringar netto, d v s efter reserv för befarade kreditförluster, minskade med 15 procent till 3 577 Mkr (4 206 kr), vilket motsvarade 1,09 procent (1,28 procent) av koncernens utlåning och leasing vid årets slut (se not 49).

Osäkra fordringar per bransch netto

Volymen övertagna panter ökade till 1 031 Mkr (633 Mkr). Ökningen berodde bland annat på att SEB under 1998 konverterat en osäker fordran till aktieinnehav.

Koncernens reserv för befarade kreditförluster framgår av nedanstående tabell:

Mkr	1998	1997
Reserv för befarade kreditförluster	3 877	3 827
varav reserveringar avseende		
företag i emerging markets	661 *	199
Reserv för länderrisker	1 864 *	552
Reserv för utombalansposter	210	191
Summa	**5 951**	**4 570**

*varav Ryssland sammantaget 1 318 Mkr.

Kreditportföljen fördelad per bransch och sektor
(efter reserv för befarade kreditförluster)

	Lån och leasing		Ansvarsförbindelser och åtaganden		Valuta- och räntederivat[3]		Total			
KREDITPORTFÖLJ	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	%	1997	%
Företag och banker										
Bank[1]	48 135	55 561	12 826	10 664	30 971	38 740	91 932	17,5	104 965	19,6
Finans och försäkring	12 770	15 881	19 523	19 953	3 664	4 786	35 957	6,8	40 620	7,6
Fastighetsförvaltning	54 655	52 520	4 907	2 803	1 125	156	60 687	11,6	55 479	10,4
Handel, hotell och restaurang	20 340	21 781	10 101	9 733	314	205	30 755	5,9	31 719	5,9
Transport	16 545	14 604	4 173	3 327	602	235	21 320	4,1	18 166	3,4
Övrig serviceverksamhet	13 594	12 915	5 593	7 914	395	580	19 582	3,7	21 409	4,0
Byggnadsindustri	3 370	4 582	2 409	2 827	140	108	5 919	1,1	7 517	1,4
Tillverkningsindustri	36 409	35 428	30 974	27 172	6 427	5 114	73 810	14,1	67 714	12,7
Övrigt	20 427	17 773	11 620	14 238	2 953	2 101	35 000	6,7	34 112	6,4
	226 245	**231 045**	**102 126**	**98 631**	**46 591**	**52 025**	**374 962**	**71,5**	**381 701**	**71,4**
Offentlig förvaltning										
Kommuner och landsting	9 058	9 381	3 937	5 058	130	0	13 125	2,5	14 439	2,7
Kommunägda bolag	25 473	25 006	5 034	6 850	223	644	30 730	5,8	32 500	6,1
	34 531	**34 387**	**8 971**	**11 908**	**353**	**644**	**43 855**	**8,3**	**46 939**	**8,8**
Hushåll										
Bostadskrediter (bolån)	57 645	52 747	0	0	0	0	57 645	11,0	52 747	9,9
Övrig utlåning	29 171	27 560	4 044	3 585	0	0	33 215	6,3	31 145	5,8
	86 816	**80 307**	**4 044**	**3 585**	**0**	**0**	**90 860**	**17,3**	**83 892**	**15,7**
Ej sektor och branschfördelat	0	0	15 632	22 503	0	0	15 632	2,9	22 503	4,1
Summa kreditportfölj	**347 592**	**345 739**	**130 773**	**136 627**	**46 944**	**52 669**	**525 309**		**535 035**	
ÖVRIG KREDITEXPONERING										
Repor[2]										
Kreditinstitut	41 323	52 223					41 323		52 223	
Allmänhet	25 890	20 831					25 890		20 831	
	67 213	**73 054**					**67 213**		**73 054**	
Obligationer och räntebärande papper i bankrörelsen										
Svenska bostadsinstitut	9 035	11 261					9 035		11 261	
Övriga svenska emittenter	4 958	6 587					4 958		6 587	
Övriga utländska emittenter	20 434	14 968					20 434		14 968	
Totalt	**34 427**	**32 816**					**34 427**		**32 816**	

1) Inklusive Riksgäldskontoret.
2) Repa (återköpsavatal), avser en transaktion där en part säljer ett värdepapper avista och samtidigt ingår avtal om återköp av samma slags värdepapper på termin.
3) Valuta och räntederivat redovisas med hänsyn tagen till avtal om nettning vilket reducerar den totala kreditrisken med ca 34 miljarder kronor. Exponeirngen är beräknad enligt marknadsvärderingsmetoden d v s postitivt marknadsvärde och beräknat belopp för möjlig riskförändring.
Principen för bransch- och produktfördelningen har ändrats under 1998. Uppgifterna för 1997 har justerats för att uppnå jämförbarhet.

Geografisk fördelning

Den största andelen av kreditexponeringen finns inom Norden. En stor del av den övriga kreditrisken är dessutom relaterad till nordiska affärer och avser exponering på de nordiska kundernas dotterbolag i utlandet. Exponeringen mot emerging markets svarade vid utgången av 1998 för cirka 4 procent av den totala kreditportföljen.

Emerging Markets

Som emerging market definieras alla länder inom riskklass 3–10 i bankens 10-gradiga landklassificeringsskala där 1 är bäst och 10 sämst. Vid en sammanställning av portföljen

Kreditportföljen geografiskt fördelad

inkluderas även exponering på motparter vars ägande ligger utanför emerging markets (exempelvis en amerikansk banks dotterbolag i Hongkong). Exponering som är täckt med godtagbar säkerhet utanför området exkluderas.

Under våren 1998 fattades beslut om neddragning av portföljen, som under året minskat med närmare 60 procent till drygt 18 miljarder kronor netto, efter avdrag med 2,5 miljarder för reserv för befarade kreditförluster, vid utgången av 1998.

Exponeringen, geografiskt fördelad

	Företag	Banker	*därav OECD banker* [7]	Stater	Total
Asien[1]	**5 103**	**3 646**	***728***	**395**	**9 144**
Hongkong	2 436	1 280	*619*	0	3 716
Kina	787	733	*0*	0	1 520
Tigerländer[2]	1 823	1 197	*95*	31	3 051
Latinamerika[3]	**2 342**	**2 451**	***1 461***	**740**	**5 533**
Brasilien[4]	1 758	911	*427*	0	2 669
Öst- och Centraleuropa[5]	**634**	**1 631**	***21***	**498**	**2 763**
Ryssland	492	1 050	*0*	139	1 681
Afrika och Mellanöstern[6]	**204**	**2 806**	***38***	**363**	**3 373**
Turkiet	16	777	*0*	304	1 097
Total	**8 283**	**10 534**	***2 248***	**1 996**	**20 813**
Reserv					2 525
Total netto					**18 288**

1) Inkluderar bl a Hongkong, Kina, Tigerländerna, Indien, Pakistan, Taiwan och Macao.
2) Inkluderar Filippinerna, Malaysia, Thailand, Korea och Indonesien.
3) Inkluderar bl a Brasilien, Argentina, Mexiko och Peru.
4) Tidigare innehav av s k Brady bonds har avyttrats.
5) Inkluderar bl a Ryssland, Grekland, Israel, Estland, Lettland, Litauen, Polen, Tjeckien, Slovakien, Rumänien, Ungern, Slovenien, Kroatien, Kazachstan och Ukraina.
6) Inkluderar bl a Turkiet, Iran, Saudiarabien, Egypten, Sydafrika, Etiopien och Algeriet.
7) OECD medlemsländer exklusive Grekland, Korea, Mexiko, Polen, Tjeckien, Turkiet och Ungern.

Huvuddelen av bankens exponering mot emerging markets är direktrelaterad till finansiering av nordisk export. Fördelningen av exponeringen i olika produkttyper framgår av nedanstående bild.

Emerging Markets – exponering per produkt, brutto

20 813 Mkr

Ryssland

SEB:s strategi i Ryssland har varit att stötta nordiskrelaterad handel samt bygga upp relationer med de största statliga och privata bankerna. Största delen av exponeringen är mot ryska banker och en mindre del mot ett fåtal ryska företag inom energisektorn.

Under 1998 drogs exponeringen i Ryssland ned till knappt 1,7 miljarder kronor brutto. Exponeringen avseende valutaterminer har lösts eller säkrats. Under andra hälften av 1998 återbetalade ryska motparter cirka 570 Mkr. Reserveringsgraden uppgick vid årsskiftet till 82 procent. Om hänsyn även tas till att en del av exponeringen har säkerheter utanför Ryssland blir reserveringsgraden 93 procent.

Latinamerika

SEB:s exponering mot Brasilien är relaterad till bankens nordiska kundbas. Två tredjedelar är direkta risker på nordiska dotterbolag. Resterande exponering gäller brasilianska banker, varav drygt hälften utgörs av dotterbanker eller filialer till OECD-banker. Återstoden av bankexponeringen, knappt 200 Mkr, avser motparter där cirka 40 procent har OECD-banker som minoritetsägare. En tredjedel av bankexponeringen avser remburser. SEB:s exponering är till sin helhet handelsrelaterad.

De största exponeringarna på Latinamerika i övrigt gäller Argentina, Peru och Mexiko med vardera cirka 800 Mkr. Av den sammanlagda exponeringen på dessa länder, 2,4 miljarder, utgörs knappt 600 Mkr av s k Brady Bonds (statsrisk), cirka 800 Mkr exponering på OECD-bankers filialer eller dotterbolag, cirka 400 Mkr på övriga banker och cirka 500 Mkr på företag, varav hälften dotterbolag till nordiska företag. Resterande 100 Mkr utgörs av statsrisk.

Derivat

Vid utgången av 1998 uppgick det nominella värdet av koncernens derivatkontrakt till 4 412 miljarder kronor (4 815 miljarder). Motpartsrisken på denna kontraktsvolym uppgick till 51,9 miljarder kronor (65,1 miljarder). I relation till det nominella beloppet utgör motpartsrisken 1,2 procent (1,4 procent).

Tyngdpunkten för koncernens derivatengagemang ligger på kontrakt med kort återstående löptid, vilka i sin tur domineras av valutaterminer. De längsta kontrakten, med mer än fem år i återstående löptid, omfattar framför allt ränteswappar, som svarar för i stort sett hela motpartsrisken i dessa kontrakt.

Värdet på motpartsrisker fördelade på motpartskategorier
Miljarder kronor

Motpartsklass	Totalt	1 år	1–5 år	>5 år
A	1,3	0,4	0,6	0,3
B	39,8	23,7	11,1	5,0
C	10,8	7,4	2,4	1,0
Summa	**51,9**	**31,5**	**14,1**	**6,3**

Bland motparterna dominerar banker i OECD-länder, svenska kommuner och centralbanker (grupp A) samt banker och andra finansiella institutioner som står under finansiell tillsyn i sina respektive hemländer (grupp B). Kreditrisken på övriga kunder (grupp C) svarar för 21 procent av den totala motpartsrisken. Därav har tre fjärdedelar en återstående löptid kortare än ett år.

Värdepappersportföljer

SEB-koncernens likviditetsportfölj hade vid utgången av 1998 ett aktuellt marknadsvärde på 14 963 Mkr (8 739 Mkr), medan tradingportföljen uppgick till 80 816 Mkr (56 298 Mkr).

Produkter

	Kontraktsbelopp				Kreditriskbelopp			
		Återstående löptid				Återstående löptid		
Miljarder kronor	Totalt	Mindre än 1 år	1–5 år	Mer än 5 år	Totalt	Mindre än 1 år	1–5 år	Mer än 5 år
OTC								
Terminer	3 081	2 623	458	0	23,5	21,9	1,6	0,0
Swappar	1 170	560	501	109	26,7	8,1	12,3	6,3
Optioner	117	100	16	1	1,7	1,5	0,2	0,0
Börshandlade								
Terminer och optioner	44	27	17	0				
Summa	**4 412**	**3 310**	**992**	**110**	**51,9**	**31,5**	**14,1**	**6,3**

Innehaven i dessa portföljer, som klassificeras som finansiella omsättningstillgångar, är marknadsvärderade.

Portföljerna består av värdepapper, i svenska kronor och de viktigaste utländska valutorna, som omedelbart går att omsätta. Därmed spelar de en viktig roll i bankens strävan att alltid hålla likviditeten på en sådan nivå att det alltid finns tillräckliga medel för att betala lån på förfallodagen, tillgodose kundernas kreditbehov samt ha en hög beredskap för den egna verksamheten.

Investmentportföljen, som värderas till anskaffningsvärdet, 14 564 Mkr (12 149 Mkr), hade vid årsskiftet ett övervärde på 531 Mkr.

Värdet på placeringstillgångarna i koncernens försäkringsportföljer uppgick till totalt 27 453 Mkr (19 604 Mkr), fördelade enligt nedan:

Mkr	1998	1997
Aktier	6 421	8 475
Räntebärande värdepapper	20 839	10 842
Fastigheter	193	287
Summa	**27 453**	**19 604**

Skulder och eget kapital

Inlåning och upplåning

In- och upplåningen från allmänheten (hushåll, företag m fl) ökade med 2 procent till 188 miljarder vilket gav en oförändrad andel på 27 procent av koncernens totala skulder.

Vid sidan av inlåningen från allmänheten utgörs koncernens finansiering av lån från svenska och utländska finansinstitut samt emissioner av penningmarknadsinstrument, obligationslån och förlagslån. Att emittera förlagslån i utländsk valuta har hittills varit det enda sättet att säkra valutaexponeringen i kapitalbasen. Eviga förlagslån har haft en speciell ställning även genom att de får räknas med fullt ut i kapitalbasen, medan tidsbundna lån gradvis reduceras under de fem sista åren av löptiden.

In- och upplåning per den 31 december 1998

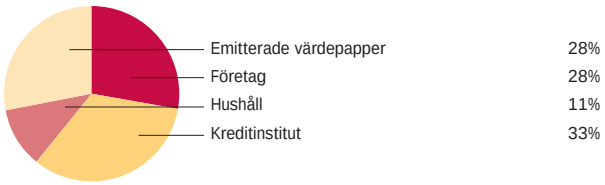

Under 1998 emitterade banken ett evigt förlagslån på 500 miljoner US-dollar på den amerikanska marknaden.

Genom förändringar i reglerna för kapitaltäckning under slutet av 1998 har det nu blivit möjligt för svenska banker att säkra sin valutaexponering i kapitalbasen genom att emittera räntebärande skuldinstrument, s k primärkapitaltillskott. Dessa får räknas in i primärkapitalrelationen.

Eget kapital

Koncernens eget kapital uppgick vid ingången av 1998 till 28,0 miljarder kronor. Av detta togs 1 765 Mkr (1 449 Mkr) i anspråk för utdelning i enlighet med beslut på bolagsstämman i april 1998.

Under 1998 ökade det egna kapitalet med 9 procent till 30,4 miljarder kronor.

Kapitaltäckning och rating

Fortsatt stark kapitalsituation

SEB är en finansiell koncern som innefattar bolag med bank, värdepappers- och försäkringsrörelse. Reglerna om kapitalkrav gäller för de bolag inom koncernen som har tillstånd att driva bank- och värdepappersrörelse och samtidigt för den så kallade finansiella företagsgruppen, d v s konsolideringen av alla bolag inom koncernen som inte bedriver försäkringsverksamhet.

Kapitalbasen för den finansiella företagsgruppen uppgick vid utgången av 1998 till 33,6 miljarder kronor (29,1 miljarder), varav det primära kapitalet utgjorde 25,1 miljarder kronor (24,9 miljarder). Primärkapitalet består av det egna kapitalet samt minoritetsintressen, men med avdrag för förvärvsgoodwill och av styrelsen föreslagen utdelning. I kapitalbasen får utöver det primära kapitalet även ingå förlagslån upp till högst 100 procent av primärkapitalet (från 1999: 115 procent) enligt särskilda regler. Men avdrag skall göras för investeringar i bolag som inte konsolideras i den finansiella företagsgruppen, bland annat bolag som bedriver försäkringsverksamhet. För SEB:s del beror avdraget på 12 miljarder i allt väsentligt på förvärvet av Trygg-Hansa-koncernen. Värdet på avdraget har kunnat reduceras genom överföring av fritt eget kapital från Trygg-Hansa till Skandinaviska Enskilda Banken i form av utdelningar, dels genom avytt-

ring av Industrial & Marine, dels genom årlig goodwill-avskrivning.

Den riskvägda volymen av tillgångar, åtaganden utanför balansräkningen och marknadsriskpositioner uppgick sammanlagt till 309 miljarder kronor (303 miljarder). Därmed uppgick den totala kapitaltäckningsgraden till 10,9 procent (9,6 procent) och primärkapitalrelationen till 8,1 procent (8,2 procent). Mot bakgrund av att den lägsta tillåtna kapitaltäckningsgraden är 8 procent uppfylldes kravet med bred marginal.

Primärkapitalrelationen kan enligt reglerna begränsas till 4 procent. I praktiken kan relationen för SEB:s del för närvarande läggas på lägst 6 procent. Det beror på att utrymmet för inräkning av förlagslån är utnyttjat till 80 procent och på att avdraget från kapitalbasen genom sin storlek tvingar fram ett högre beroende av primärt kapital än vad reglerna föreskriver. Vid en internationell utblick kan konstateras att primärkapitalrelationen i många fall ligger högre och SEB har ställt upp målet att primärkapitalrelationen långsiktigt skall ligga på lägst 7 procent.

Ytterligare upplysningar om kapitaltäckning och kapitalbas lämnas i not 54.

Kapitaltäckning, procent

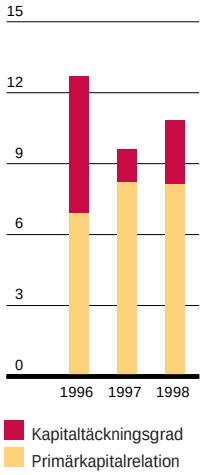

Rating

Bankens förbättrade riskhanteringssystem och stärkta finansiella ställning ledde vid slutet av 1997 till att det internationella ratinginstitutet Standard & Poor's höjde sitt kreditbetyg för SEB. Under 1998 förändrade Standard & Poor's sin s k outlook – d v s möjlighet till framtida förändring av den långsiktiga ratingen – från stabil till negativ till följd av bankens reserveringar på Ryssland. Kreditbetyget var dock oförändrat såväl hos Standard & Poor's som övriga ratinginstitut.

Moody's		Standard & Poor's		FitchIBCA		Thomson Bankwatch	
Kort	Lång	Kort	Lång	Kort	Lång	Kort	Lång
P-1	Aaa	A-1+	AAA	F1+	AAA	TBW-1	AAA
P-2	Aa1	A-1	AA+	F1	AA+	TBW-2	AA+
P-3	Aa2	A-2	AA	F2	AA	TBW-3	AA
	Aa3	A-3	AA-	F3	AA-	TBW-4	AA-
	A1		A+		A+		A+
	A2		A		A		A
	A3		A-		A-		A-
	Baa1		BBB+		BBB+		BBB+
	Baa2		BBB		BBB		BBB
	Baa3		BBB-		BBB-		BBB-

I tabellen visas ratinginstitutens ratingskalor och SEB:s placering avseende kort- respektive långfristig upplåning.

Koncernens riskhantering

En finansiell koncern som SEB tar på sig många sorts risker – vid långivning, teckning av försäkringar, värdepappershandel och andra aktiviteter som koncernen utför för både kunders och egen räkning runtom i världen. Att hantera risker är således en naturlig och väsentlig del av verksamheten. En väl utvecklad riskhantering är följaktligen av mycket stor betydelse. Vid prissättningen av våra tjänster strävar vi efter att sätta priset i förhållande till risken och att förluster i verksamheten minimeras.

De huvudsakliga risker som hanteras i banker och försäkringsbolag är motparts- eller kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker, försäkringsrisker och operationella risker.

Ansvar för styrning och kontroll

Det yttersta ansvaret för koncernens verksamhet och den interna kontrollen ligger hos styrelsen.

En viktig utgångspunkt för koncernens riskhantering är att affärsområdena regelbundet skall utvärdera och kontrollera alla typer av risker som uppstår i deras egna verksamheter. Respektive affärsområdeschef har således ansvar för att, inom givna koncernövergripande riktlinjer, tillse att riskerna inom sitt affärsområde hanteras och kontrolleras på ett tillfredsställande sätt på daglig basis. En viktig del i riskkontrollen utgörs också av de stresstester och scenarioanalyser som utförs på regelbunden basis.

Inom styrelsen arbetar ett särskilt kreditutskott. Under styrelsen sorterar olika kommittéer med olika mandat att fatta beslut beroende på typen av risk, däribland Asset & Liability-kommittén, som behandlar frågor om riskpolicy, de olika affärsområdenas risknivå samt fastställer risklimiter och metoder för riskmätning.

Kreditorganisationen har en oberoende ställning, vilket understryks av att koncernkreditchefen rapporterar direkt till koncernchefen och att respektive ordförande i varje kreditkommitté har vetorätt i kreditbeslut. Kreditorganisationen är dessutom skild från de affärsdrivande enheterna och består av personal som enbart hanterar kreditfrågor. Eventuella undantag från kreditpolitiken skall hänföras till en högre nivå i beslutshierarkin.

Andra viktiga enheter med ansvar för styrning och kontroll av olika risktyper är koncernens centrala kontrollfunktioner, Group Risk Control, samt dess motsvarighet inom Group Treasury och respektive affärsområde.

Utöver ovan nämnda riskkontrollfunktioner finns koncernens internrevision som är en oberoende granskningsfunktion, direkt underställd styrelsen, som också har en särskild revisionskommitté.

Motparts- eller kreditrisker

Motparts- eller kreditrisk är risken för oväntade förluster till följd av att någon av koncernens kunder eller motparter inte förmår fullgöra sina skyldigheter gentemot koncernen.

Kreditrisk, som utgör koncernens största riskexponering, omfattar fordringar på företag, banker, offentliga institutioner och privatpersoner. Fordringarna består huvudsakligen av lån men också av ansvarsförbindelser och åtaganden som remburser, garantier, värdepapperslån och kreditlöften samt derivat och valutakontrakt.

Kreditrisken kan också utlösas av politisk risk. Landet som motparten befinner sig i kan råka i sådan kris att motpartens betalningsförmåga försämras. Till den politiska risken hör också att staten inte kan fullgöra sina betalningar på skuld i lokal eller internationell valuta.

Kreditpolitiken bygger på följande principer: Utlåningen skall vara analysbaserad och stå i proportion till kundens förmåga att betala tillbaka. Kunden skall vara känd i koncernen så att betalningsförmågan kan bedömas.

För att hantera kreditrisken på varje enskild kund eller kundgrupp sätts en global limit, som följs upp kontinuerligt. Limiten utgör gränsen för vilken maximal exponering koncernen kan tänka sig att ha på en kund. Limiter sätts även för politisk risk och det finns begränsningar på exponeringen mot specifika länder.

Under de senaste åren har koncernen kompletterat den traditionella kreditriskhanteringen med statistiska metoder för mätning och kontroll av olika risker. Metoden utgår från att kreditrisken kan härledas ur följande tre komponenter:

1. Bedömning av kundens / motpartens återbetalningsförmåga. Inom SEB riskklassificeras alla juridiska motparter på en skala, som består av 11 riskklasser. Skalan är avstämd mot de internationella ratinginstitutens skalor, där riskklass 1 hos SEB är jämförbar med Standard & Poor's och Moody's högsta kreditbetyg och riskklass 11 är lika med nödlidande engagemang.
2. Total fordran på kunden / motparten över engagemangets återstående löptid. Exponeringen mäts både nominellt (vid t ex lån, leasing, remburser och garantier) och genom beräknade marknadsvärden med ett påslag för framtida, tänkbar exponering (derivat och valutakontrakt) och avser såväl inom- som utombalansposter.
3. Bedömning av hur mycket koncernen kan erhålla av utestående fordran i en nödlidande situation bland annat med beaktande av ställda säkerheter.

Tradingverksamhetens resultatfördelning 1998

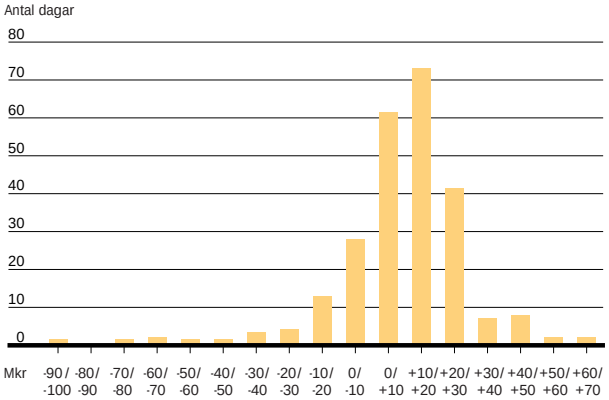

Resultatet av SEB:s tradingverksamhet dag för dag. Höjden på staplarna anger antalet dagar med den resultatnivå som anges i undre kanten av diagrammet.

Räntebindningstider

	<3m	3–6m	6–12m	1–3 år	3–5 år	>5år	Total
Utlåning till kreditinstitut	69 946	3 537	984	6 168	5 677	4 825	91 137
Utlåning till allmänheten	205 844	24 310	14 923	46 275	25 861	7 229	324 442
Räntebärande värdepapper	45 134	14 395	9 005	41 003	11 493	10 152	131 182
Övriga tillgångar	104 609	1 244	6 848	11 954	10 800	7 441	142 896
Summa tillgångar	**425 533**	**43 486**	**31 760**	**105 400**	**53 831**	**29 647**	**689 657**
Skulder till kreditinstitut	114 730	18 481	4 975	5 810	5 516	4 312	153 824
In- och upplåning från allmänheten	180 195	3 637	2 087	1 056	269	657	187 901
Emitterade värdepapper	54 420	17 068	4 301	37 970	16 854	2 439	133 052
Efterställda skulder	4 084	552	308	5 495	7 617	5 954	24 010
Övriga skulder	117 014	2 790	7 144	15 924	10 616	6 948	160 436
Eget kapital						30 434	30 434
Summa skulder och eget kapital	**470 443**	**42 528**	**18 815**	**66 255**	**40 872**	**50 744**	**689 657**
Räntekänslighet netto	44 910	-958	-12 945	-39 145	-12 959	21 097	
Kumulativ räntekänsliget	44 910	43 952	31 007	-8 138	-21 097		

Metoden baseras på enskilda transaktioner. Beräkningarna sker på såväl portfölj- som koncernnivå, varvid diversifieringseffekter beaktas när kreditriskerna läggs samman.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för oväntade förluster på koncernens tillgångar, skulder och s k utombalansposter till följd av ofördelaktiga förändringar av räntor, valuta- och aktiekurser samt råvarupriser. Risken gäller främst tradingverksamheten, men kan också finnas på andra håll, där det finns strukturella skillnader i tillgångar och skulder.

Marknadsrisken hanteras framförallt genom daglig uppföljning av Value at Risk, VaR, på olika organisatoriska nivåer samt en strikt tillämpning av sk ”stop loss” limiter (d v s faktiska begränsningar av förluster när samtliga positioner måste stängas). I den dagliga verksamheten kompletteras VaR med andra risk – och positionsmått som ”en procents parallellskift av avkastningskurvan”, kontraktslimiter och särskilda begränsningar för optionsaktiviteter.

VaR är en statistisk metod som uttrycker den maximala potentiella förlusten i kronor som med viss sannolikhet kan uppstå under en viss tidsperiod. I den dagliga uppföljningen har koncernen valt en 99-procentig sannolikhetsnivå och en tidshorisont på en dag.

Fördelen med VaR-modellen är att den kan hantera olika typer av marknadsrisker på ett homogent sätt, vilket underlättar mätning och kontroll. Användningen av VaR kompletteras även med olika typer av scenarioanalyser och stresstester för att täcka in extrema händelser som VaR-modellen inte beaktar.

Ränterisken är den enskilt största marknadsrisken och uppstår vid ränteförändringar till följd av att bindningstiderna för tillgångar, skulder och derivat är olika långa. Som ett komplement till VaR görs också beräkningar av nettovärdeförändringen till följd av ett enprocentigt parallellskift av avkastningskurvan. VaR är dock mer heltäckande; bland annat genom att beakta sannolikheten för ofördelaktiga prisförändringar och väga in portföljeffekter, som innebär att den totala risknivån blir lägre än summan av de enskilda riskerna. VaR ger även möjlighet att kontrollera modellens riktighet genom s k backtestning dag för dag.

Försäkringsrisk

Sakförsäkringsrisk är risken för oväntat stora eller oväntat många skadehändelser som innebär större försäkringsersättningar än beräknat.

Riskbedömning och riskurval baseras på sk underwriting standards. I försäkringssystemen dokumenteras normalt exponeringar per enskild risk. Återförsäkring upphandlas för risker som överskrider beslutade limiter, såväl vad avser enskilda större skadehändelser som i de fall när flera försäkringsobjekt drabbas av samma skadehändelse – s k kumuler.

Livförsäkringsrisk är huvudsakligen risken för att skattade övervärden (d v s nuvärdet av framtida vinster från redan tecknade försäkringar) inte kan realiseras på grund av oväntat långsam kapitaltillväxt, många annullationer, eller ogynnsam pris / kostnadsutveckling. Vidare är livförsäkringsverksamheten utsatt för risken av förskjutningar i dödstalen: Minskade dödstal medför mer långvariga pensionsåtaganden; ökade dödstal leder till fler dödsfallsersättningar. Dessa risker hänförs dock endast till koncernen när det gäller fondför-

säkringar. För den traditionella livförsäkringen innebär den ömsesidiga karaktären att försäkringstagarna kollektivt bär riskerna.

Livförsäkringsriskerna kontrolleras via så kallad aktuariell analys och stresstester av befintligt försäkringsbestånd. Dödsfallsrisker återförsäkras på motsvarande vis som inom sakförsäkring mot oväntat stora enskilda skador eller många skador orsakade av samma skadehändelse.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att koncernens betalningsåtaganden inte omedelbart kan fullgöras.

Koncernens målsättning är att hålla en sådan likviditetsnivå att löpande betalningsåtaganden fullgörs, samtidigt som det finns betalningsberedskap för oförutsedda händelser. Likviditetshanteringen omfattar bland annat kontinuerlig uppföljning av koncernens likvida ställning, utnyttjandet av likviditetslimiter, analys av balansposter och deras löptid samt koncentration av finansieringskällor. Verksamheten omfattar även en beredskapsplan som säkerställer att även mycket ansträngda likviditetslägen kan hanteras på ett tillfredsställande sätt. Koncernens närvaro på de internationella marknaderna och det egna internationella nätverket spelar en betydande roll i beredskapsplanen.

I syfte att reducera likviditetsrisken har koncernen spritt sin finansiering genom att nyttja olika finansiella marknader, instrument, valutor, geografiska områden etc.

Operationell risk

Operationell risk är risken för oväntade förluster till följd av såväl händelser i omvärlden (naturkatastrofer, extern brottslighet etc) som interna faktorer (t ex nedgång i IT systemen, bedrägerier, bristande efterlevnad av lagar och interna föreskrifter samt övriga brister i den interna kontrollen).

Utöver traditionella instruktioner och policies har SEB-koncernen utvecklat ett antal tekniker för att hjälpa affärsområdena att reducera de operationella riskerna till en acceptabel nivå:

- *ORSA (Operational Risk Self-Assessment)*, som syftar till att på ett strukturerat sätt identifiera, värdera, kontrollera och rapportera operationell risk.
- *Key Risk Indicators (riskindikatorer)* d v s olika nyckeltal som syftar till att ge tidiga varningssignaler i avsikt att upptäcka potentiella problem och utvärdera effektiviteten i verksamheten.
- *Databas*, i vilken alla inträffade operationella förluster registreras och kategoriseras med syftet att reducera framtida operationella förluster genom att lära av tidigare misstag.
- *Kvantifiering av operationellt riskkapitalbehov*. Koncernen har, som en av de första i världen, med statistiska metoder kvantifierat det operationella riskkapital som bör hållas för att kunna motstå potentiella, extrema operationella förluster. Kvantifieringen baseras på faktiskt inträffade operationella förluster av väsentlig storlek på global basis inom finansindustrin. Risknivån påverkas även av kvaliteten på affärsområdenas riskhantering; en stark operationell riskhantering innebär ett lägre riskkapitalbehov, medan en sämre riskhantering medför ett högre riskkapitalbehov.

SEB:s syn på operationell riskhantering är inarbetad i hela koncernen – från affärsenheterna till de centrala staberna.

Koncernens riskbaserade styrmodell

De senaste årens utveckling av olika metoder för att mäta risk inom koncernen har skapat möjligheter att vidareutveckla en koncernövergripande, riskbaserad, styrmodell. I första hand har riskmätningsmetoderna fokuserats på motparts- och marknadsrisk, men på senare tid har även operationell risk och försäkringsrisk inkluderats. Syftet med mätmetoderna har varit att bättre kunna kvantifiera riskkapitalbehovet för såväl hela koncernen som dess olika affärsområden, varvid diversifieringseffekter inom och mellan risker beräknas, och att bättre kunna bedöma den riskjusterade lönsamhet för koncernen och dess affärsområden.

Capital at Risk

I grunden handlar styrmodellen om att bedöma hur mycket kapital som behövs för att driva olika affärsverksamheter. Ju större risk, desto större ”riskbuffert” behövs. Detta riskkapital kallas CAR (Capital at Risk). Jämfört med de internationella kapitaltäckningsreglerna, de så kallade BIS-reglerna, som bygger på relativt mekaniska metoder för beräkning av riskvägt kapital, ger CAR ett mer exakt mått på hur mycket riskkapital som behövs inom varje affärsområde och för koncernen totalt. Den nya styrmodellen är ett komplement till BIS-reglerna som fortfarande måste tillämpas för koncernen.

CAR beräknas för alla risktyper som koncernen är föremål för. Beräkningarna bygger på statistiska metoder och historiska data och görs på ett års sikt. Den valda sannolikhetsnivån på 99,97 procent speglar det kapitalkrav som en AA-rating ställer. Nedanstående bild illustrerar hur CAR för kreditrisk beräknas (ett liknande resonemang tillämpas vid beräkning av CAR för övriga risktyper):

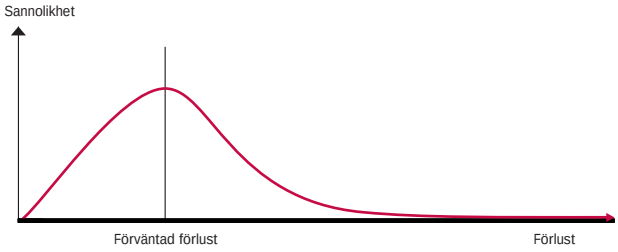

Även om kreditgivare aktivt arbetar med att minimera kreditförluster, måste de ändå räkna med att kreditförluster uppstår i den löpande verksamheten. Strecket i mitten av kurvan visar den genomsnittligt förväntade kreditförlusten för den samlade kreditvolymen. Det sannolika är att de faktiska förlusterna hamnar runt denna förväntade förlust – antingen blir de mindre eller större än väntat. Det är kurvans utsträckning åt höger som indikerar att förlusterna kan bli extremt mycket större än förväntat och som därför står i fokus för

kvantifieringen av riskkapitalbehov. Eftersom det inte är möjligt att gardera sig mot all risk har SEB valt en sannolikhetsnivå på 99,97 procent. Det innebär att av 10 000 tänkbara förlustutfall i den samlade kreditvolymen skall koncernen hålla så mycket kapital att den kan täcka alla utfall utom tre.

I detta sammanhang är det viktigt att observera de betydande så kallade diversifierings- eller portföljeffekter, som uppstår när en stor koncerns risker läggs samman. Koncernens totala riskkapitalbehov blir genom diversifieringseffekterna väsentligt lägre än summan av de enskilda affärområdenas risker.

Capital at Risk, miljarder kronor

Motpartsrisk	Affärsområdena fristående	21	
	- Diversifiering	- 2	19
Marknadsrisk	Affärsområdena fristående	7	
	- Diversifiering	- 2	5
Försäkringsrisk	Affärsområdena fristående	5	
	- Diversifiering	- 1	4
Operationell och residual risk	Affärsområdena fristående	18	
	- Diversifiering	- 11	7
	mellan risktyper		-11
Capital at Risk			**24**
Allokerad del av goodwill			6
Allokerat kapital			**30**

Av det kapital som allokeras till de olika affärsområdena utgör således CAR en viktig del. Resterande del utgörs av den goodwill som är hänförbar till förvärvade bolag och som motsvaras av ett behov av eget kapital. Det tilldelade kapitalet per affärsområde för 1999 framgår nedan:

Allokerat kapital och räntabilitet per affärsområde

	Allokerat kapital Mkr	Räntabilitet procent
Retail	8 800	19,2
Trygg-Hansa	3 500 [1]	9,3
SEB Asset Management	3 750	17,9
SEB Trygg Liv	3 250	12,7
SEB Merchant Banking	10 400	2,2
Enskilda Securities	650	24,0
Övrigt	-150 [2]	
Koncernen totalt	**30 200**	**16,1**

1) Avser allokerat eget kapital. 2) Eliminering.

Användningsområden

Med hjälp av uppgiften om riskkapitalbehovet går det att bedöma lönsamheten för såväl koncernen som varje affärsområde med större precision. Lönsamheten mäts genom användandet av måttet RoCAR (Return on Capital at Risk), vilket i princip innebär att redovisat resultat sätts i relation till riskkapitalbehov. RoCAR uttrycker således den riskjusterade avkastningen.

Fördelarna med CAR är att det kan användas för olika risker och har flera olika användningsområden, samtidigt som det möjliggör en förbättrad riskkontroll.

Affärsplanering, resultatuppföljning och kapitalallokering

Genom beräkningen av RoCAR dels för koncernen totalt, dels per affärsområde skapas bättre möjligheter för koncernledningen att bedöma affärsområdenas lönsamhetsutveckling och hur de bör dimensioneras i fråga om kapitalbehov. Det innebär en bättre kapitalallokering och underlättar också bedömningen av olika typer av strukturaffärer som koncernen kan tänkas vara intresserad av. RoCAR underlättar samtidigt affärsområdeschefernas bedömningar när det gäller att sätta samman olika portföljer på ett så optimalt sätt som möjligt.

Effektivt utnyttjande av koncernens kapitalbas

Vart och ett av koncernens affärsområden står individuellt sett starkt och intar i flera fall ledande positioner på sina respektive marknader. Diversifieringseffekterna mellan de olika affärsområdenas risker innebär vidare att koncernens totala riskkapitalbehov blir avsevärt lägre jämfört med om affärsområdena skulle stå helt på egna ben. Koncernens väl diversifierade verksamhet innebär således en positiv effekt på koncernens RoCAR. Styrkan i koncernens totala kapitalbas och nämnda diversifieringseffekter är dessutom något som de individuella affärsområdena kan dra stor fördel av.

Genom styrmodellen har koncernen även skapat bättre möjligheter för att på ett framgångsrikt sätt kunna dra fördelar av de nya möjligheter till kapitalrationalisering som på senare tid har börjat utvecklas på kapitalmarknaden. Exempel på detta är kreditderivat, CLOs (Collateralized loan obligations) och andrahandsmarknader för lån där banker kan sälja av låneportföljer direkt till investerare.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) får härmed lämna redovisning för verksamheten under 1998, bankens tjugosjunde verksamhetsår. Efterföljande redovisningsprinciper, resultat- och balansräkningar samt notapparat utgör en integrerad del av förvaltningsberättelsen.

Skandinaviska Enskilda Banken är moderbolag i en bank- och försäkringskoncern med ett brett utbud av finansiella tjänster till hushåll, företag och institutioner. Verksamheten bedrivs inom sju affärsområden: Försäljning & Service (kontorsrörelsen, telefon- och Internettjänster, sparande och krediter m m), Finansiella Tjänster, (SEB Finans, SEB Kort, SEB Securities Servicies och SEB Företaginvest), Trygg-Hansa (sakförsäkring för hushåll samt mindre och medelstora företag), SEB Asset Management (fondverksamhet, förmögenhetsförvaltning), SEB Trygg-Liv (utveckling och försäljning av livförsäkrings- och pensionstjänster), SEB Merchant Banking (handel med valutor och räntebärande instrument, cash management-tjänster, export- och projektfinansiering etc) samt Enskilda Securities (finansiell rådgivning, aktiehandel och aktieanalys).

1998 dominerades av arbetet med att integrera och rationalisera verksamheterna i de tidigare S-E-Banks- och Trygg-Hansa-koncernerna, effektivisera kapitalanvändningen, reducera riskerna samt positionera koncernen inför framtiden genom strategiska köp och försäljningar.

Under året slogs de bägge koncernernas telefonbanker Sesam och Trygg-Banken samman. Finansbolagen FinansSkandic och Trygg Finans fusionerade till SEB Finans. Liv- och fondförsäkringsbolagen samlades i en underkoncern med SEB Trygg Liv Holding AB som moderbolag.

Under året avyttrades 44 bankfastigheter till Vasakronan till ett pris av 4,3 miljarder kronor. Affärsområde Industrial & Marine såldes till det schweiziska försäkringsbolaget Zurich Group.

Under hösten förvärvades ABB Investment Management. Vid årsskiftet förvärvades strategiska poster i tre baltiska banker. Därefter har ytterligare förvärv skett och i mars uppgick innehavet till 34 procent i Eesti Ühispank i Estland, 44,3 procent i Latvijas Unibanka i Lettland samt 35,8 procent i Vilniuas Bankas i Litauen. Investeringen i de tre baltiska bankerna uppgick till drygt 1,4 miljarder kronor.

I september lanserade koncernen ett nytt varumärke – SEB. Trygg-Hansa lever dock vidare som varumärke för sakförsäkringar, medan livförsäkringsverksamheten samordnats under varumärket SEB Trygg Liv. Investmentbanken behåller namnet Enskilda Securities och verksamheten är efter årsskiftet bolagiserad.

Efter bokslutsperiodens slut har beslut fattats om att undersöka förutsättningarna för en försäljning av sakförsäkringsrörelsen i Trygg-Hansa.

Förutsättningarna för att tillskapa en holdingbolagsstruktur i SEB-koncernen inför år 2000 kommer att sonderas ytterligare.

Resultat

Koncernens förvaltningsresultat, d v s rörelseresultat, pensionsavräkning och förändringar i övervärdet i livförsäkringsverksamheten, upgick till 6 084 Mkr.

Resultatet påverkades negativt av årets kreditförlustreserveringar på 1 995 Mkr, varav 1 342 Mkr gällde engagemang i Ryssland. I resultatet ingår realisationsvinster på sammanlagt 1 655 Mkr. Förvaltningsresultatet efter skatt uppgick till 4 867 Mkr, medan resultatet efter skatt exklusive förändringar av övervärden var 4 326 Mkr.

Balansomslutning och eget kapital

Koncernens balansomslutning uppgick till 689 657 Mkr och det egna kapitalet till 30 434 Mkr.

Risknivån reducerades genom en neddragning av exponeringen på s k emerging markets till 18,3 miljarder kronor netto. Dessutom minskades risken i sakförsäkringsbolagets portfölj genom ett hedgeförfarande.

Kapitaltäckning

Koncernens kapitaltäckning uppgick vid 1998 års utgång till 10,85 procent (9,61 procent). Primärkapitalrelationen var 8,12 procent (8,22 procent).

Anpassningar inför millennieskiftet

Arbetet med att säkerställa koncernens system och rutiner inför år 2000 löpte planenligt och merparten av anpassningarna var klara vid utgången av 1998. Arbetet har granskats av utomstående extern expertis samt av koncernens externa och interna revisorer.

Styrelse

Styrelsen omfattar nio ordinarie ledamöter och en suppleant valda av bolagsstämman samt två ordinarie och två suppleanter utsedda av de anställda. Under 1998 avhölls tolv styrelsemöten. Handläggningen av mötena förbereds av presidiet, som består av ordförande och två vice ordförande.

Styrelsens kreditutskott höll 18 möten, medan revisionskommittén träffades fem gånger under året. I styrelsen finns också en kompensationskommitté, som fastställer lön för verkställande direktören och koncernledningen. Kostnader för löner och ersättningar till styrelsen och verkställande direktören framgår av not 10.

Personal

Medeltalet befattningar uppgick till 12 771. Uppgifter om personalen återfinns i not 10.

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad enligt Lag om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och Finansinspektionens föreskrifter.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen upprättas enligt Redovisningsrådets rekommendation.

SEB-koncernen omfattar Skandinaviska Enskilda Banken och de bolag i vilka banken direkt eller indirekt har mer än 50 procent av aktiernas röstvärde. I koncernredovisningen ingår ej bolag som banken övertagit för skyddande av fordran om dessa har avvikande verksamhet eller är planerade att säljas inom kort tid. Livförsäkringsaktiebolag som drivs enligt ömsesidiga principer konsolideras ej.

Koncernredovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden. Det innebär att bokförda värden på aktier i dotterbolag elimineras mot det kapital i dotterbolagen som fanns när de förvärvades. Ett dotterbolags bidrag till koncernens eget kapital är således endast sådant kapital som skapats efter förvärvet. Obeskattade reserver har i förvärvskalkylen för svenska bolag belastats med 28 procent uppskjuten skatteskuld samt i utländska bolag med respektive lands gällande skattesats.

Obeskattade reserver delas upp i latent skatteskuld och bundet eget kapital. Förändring av uppskjuten skatteskuld på grund av förändringar av obeskattade reserver redovisas separat under uppskjuten skatt i koncernresultaträkningen.

De övervärden som uppstår vid förvärv av aktier i dotterbolag fördelas på tillgångarna i respektive bolag. Överskjutande del redovisas som goodwill. Avskrivningstiden anpassas till goodwillens uppskattade ekonomiska livslängd, dock högst 20 år.

Resultatet i bolag som sålts eller köpts under året konsolideras endast för den period som SEB-koncernen ägt, direkt eller indirekt, mer än 50 procent av aktiernas röstvärde.

Resultat- och balansräkningar för dotterbolag i utlandet som upprättats enligt den praxis som gäller för respektive land, har vid konsolideringen i SEB-koncernen anpassats till moderbolagets principer.

Vid omräkning till svenska kronor av boksluten för dotterbolagen i utlandet används dagskursmetoden.

Eftersom balans- och resultaträkningarnas olika poster omräknas med skilda kurser uppkommer omräkningsdifferenser. Dessa ingår ej i koncernens resultat utan förs direkt till eget kapital och fördelas på fria och bundna reserver. Som omräkningsdifferens redovisas också kurspåverkan på kapitalet i utländsk valuta i dotterbolagen till den del det är valutaexponerat.

Intressebolag

Som intressebolag klassificeras sådana bolag i vilka Skandinaviska Enskilda Banken eller något av dess dotterbolag har ett betydande men ej bestämmande, inflytande och att detta inflytande kan utövas. Prövningen av betydande inflytande inträffar när röstvärdet på aktieinnehavet uppgår till minst 20 procent. Intressebolag redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

Valutavärdering

Tillgångar och skulder i utländska valutor värderas till marknadsvärde (balansdagens stängningskurs). Skulder i utländsk valuta i moderbolaget som avser säkring av dotterbolagsaktier, värderas till anskaffningskursen i moderbolaget.

Klassificering av finansiella tillgångar

Som finansiella anläggningstillgångar klassificeras lånefordringar och värdepapper för vilka det finns en dokumenterad avsikt och förmåga att inneha till förfall eller på lång sikt.

Övriga fordringar, vari även ingår finansiella tillgångar som övertagits för skyddande av fordran, värdepapper som ej är avsedda för stadigvarande bruk, derivatinstrument samt placeringsaktier i försäkringsrörelsen klassificeras som omsättningstillgångar.

Värderingsregler

I normalfallet värderas finansiella anläggningstillgångar till anskaffningsvärde och omsättningstillgångar enligt lägsta värdets princip. Överlåtbara värdepapper och derivat som är omsättningstillgångar får dock värderas till marknadsvärde om den principen väljs. SEB-koncernen har valt marknadsvärderingsprincipen för dessa tillgångar.

Lånefordringar redovisas i balansräkningen efter avdrag för konstaterade och befarade kreditförluster.

Konstaterade förluster är sådana som bedömts vara beloppsmässigt slutgiltigt fastställda t ex i konkurs, genom att ackordsförslag antagits eller fordran eftergivits på annat sätt.

Med befarade förluster avses skillnaden mellan kreditbeloppet och vad som beräknas inflyta med hänsyn till kredittagarens återbetalningsförmåga och säkerhetens värde.

Nedskrivning görs om:

- räntor / amorteringar är förfallna till betalning sedan mer än 60 dagar eller andra omständigheter medför osäkerhet om kreditens återbetalning och
- kredittagarens återbetalningsförmåga ej bedöms kunna förbättras tillräckligt samt
- säkerhetens värde inte täcker kreditbeloppet och att en förlust bedöms sannolik.

Lånefordringar klassificeras som osäkra om ovanstående kriterier är uppfyllda eller om andra omständigheter medför osäkerhet om deras värde. I särskild not lämnas uppgift om osäkra fordringar. I de fall dessa krediter bedömts innebära förlustrisk har avsättning för befarad kreditförlust skett. Det kvarstående beloppet avseende osäkra fordringar är således

ej uttryck för förlustrisker i utlåningsportföljen. Uppgift lämnas vidare om omfattningen av räntenedsatta krediter, d v s krediter med ränteanstånd eller ränteeftergifter i de ursprungligen gällande lånevillkoren, eller för lågförräntande rekonstruktionskrediter. Räntenedsatta krediter är inte att betrakta som osäkra krediter utan skall enbart bedömas utifrån sin lägre avkastning.

Panter, inklusive övertagna anläggningstillgångar, värderas som omsättningstillgångar. Värderingen sker till ett uppskattat marknadsvärde vid övertagandet. Därefter sker värdering enligt lägsta värdets princip. Fastigheter som övertagits och där innehavet beräknas bli långvarigt värderas till ett avkastningsbaserat långsiktigt marknadsvärde med avsikten att försälja dessa fastigheter vid en tidpunkt, då marknaden stabiliserats.

För fastighetsvärderingar anlitas extern expertis. Övertagna panter exklusive fastigheter redovisas i enlighet med karaktären på tillgången. Är tillgången börsnoterad används normalt detta värde som marknadsvärde. I andra fall, t ex vid övertagna ej noterade aktier, får analogiberäkningar göras.

För koncernens räntebärande värdepapper periodiseras över- eller underkurs över instrumentets löptid. Den effektiva räntan blir därmed den räntesats som kan beräknas så att diskonterat nuvärde av instrumentets kommande betalningsströmmar blir det ursprungliga anskaffningsvärdet. Det bokförda anskaffningsvärdet förändras därmed löpande och utgör ett s k upplupet anskaffningsvärde.

De omsättningsklassificerade räntebärande värdepapper som är överlåtbara värderas till marknadsvärde. Marknadsvärdet utgörs av noterat värde på balansdagen. Vid värderingen uppkomna orealiserade vinster, som ingår i årets resultat, förs till fond för orealiserade vinster inom kapitalet efter belastning för uppskjuten skatt, då dessa vinster ej är utdelningsbara.

Överlåtbara värdepapper som inte är räntebärande men klassificerade som omsättningstillgångar värderas likaledes till marknadsvärde och avsättning görs till fond för orealiserade vinster.

Innehav av egna aktier till följd av bankens agerande som market maker värderas till 0. Vid 1998 års utgång var marknadsvärdet på sådana innehav 0,2 Mkr.

Derivatkontrakt i vilka även inkluderas valutaterminer marknadsvärderas. Positiva stängningsresultat balanseras som övriga tillgångar samtidigt som negativa stängningsresultat balanseras som övriga skulder.

Marknadsvärdena erhålls genom att de värderingsmetoder som marknaden använder för respektive instrument används vid beräkningen av respektive stängningsvärde.

För linjära instrument innebär detta att framtida flöden i instrumenten diskonteras till balansdagen efter relevant avkastningskurva.

Säkringsredovisning av finansiella tillgångar och skulder innebär att säkringsinstrumentet värderas enligt samma värderingsprincip som den skyddade positionen oavsett om grundregeln är olika för var och en. Förutsättningar för säkringsredovisning är att positionen är exponerad mot en ränte-, aktiekurs-, råvarupris – eller valutakursrisk. Den skyddande och den säkrade positionen är individuellt eller gruppvis identifierade.

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier tas upp till anskaffningsvärdet och skrivs av enligt plan. Skillnaden mellan planenliga och skattemässiga avskrivningar förs till en överavskrivningsreserv.

Leasingobjekt tas upp till anskaffningsvärdet och avskrivningar görs enligt en annuitetsmodell som baseras på ett erfarenhetsmässigt, försiktigt beräknat restvärde vid avtalsperiodens slut. För leasingobjekt som inte kan omsättas på en fungerande marknad är det planenliga restvärdet noll vid avtalsperiodens slut. I koncernredovisningen omklassificeras leasingobjekt till utlåning i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation då merparten av koncernens leasing är att betrakta som finansiell leasing. Detta innebär att leasingintäkterna till en del upptas som ränteintäkter och till resterande del som amortering.

Försäkringsrörelsens innehav av placeringsfastigheter redovisas till marknadsvärde. Värdet som definieras som det mest sannolika priset vid en försäljning i normal ordning. Samtliga fastigheter i denna kategori har externvärderats.

Finansiella skulder

Vid periodisering av finansieringsutgifter för finansiella skulder utgår beräkningen från att den ursprungliga skulden är det belopp som erhålles reducerad med väsentliga utgifter hänförliga till skuldens uppkomst. Skillnaden mellan detta anskaffningsvärde och inlösenvärdet skall tillsammans med räntor och ev avgifter periodiseras över skuldens löptid i analogi med metoden för fastförräntande tillgångar.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar består av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt avsättning för oreglerade skador och motsvarar de nominella förpliktelserna enligt försäkringsavtalen.

Avsättning för oreglerade skador består av reserv för beräknade ännu ej utbetalda försäkringsersättningar och avser såväl rapporterade som ej rapporterade redan inträffade skador.

Avsättning för ej intjänade premier har förstärkts med avsättning för kvardröjande risker och avsättning för oreglerade skador med tillägg för okända skador samt tillägg för att kompensera den kostnadsökning inflation kan medföra.

Länderrisker

Avsättningar för länderrisker görs med det belopp som bedöms erforderligt i enlighet med värdering av fordran per land. Vid bedömningen tas hänsyn till ev marknadsvärden, typ av fordran och annan relevant information.

Uppskjuten skatteskuld

Koncernens uppskjutna skatteskuld har beräknats med 28 procent skatt i Sverige och respektive lands skattesats för utländska bolag. Uppskjuten skatteskuld redovisas ej om motsvarande reserv kan upplösas utan beskattning genom utnyttjande av underskottsavdrag.

Resultaträkningens utformning

SEB-koncernen innefattar både bank och försäkring, som har separata regelverk för utformningen av resultaträkningen. Som utgångspunkt för den gemensamma resultaträkningen

har i enlighet med koncernens principer bankredovisning använts (ÅRKL). På särskild rad redovisas ”försäkringsnetto” , som visar tekniskt resultat i enlighet med ÅRFL, sånär som på att försäkringsrörelsens driftskostnader och skaderegleringskostnader återlagts och redovisas på relevanta rader bland kostnaderna. Sakförsäkringsrörelsen tillförs kalkylmässigt en kapitalavkastning som ingår i det tekniska resultatet (och därmed i försäkringsnetto). Denna kalkylintäkt avräknas i första hand från försäkringsrörelsens ränteintäkter varefter resterande del av den totala kapitalavkastningen redovisas på tillämpliga rader bland intäkterna.

Förvaltningsresultat

Förvaltningsresultatet före skatt utgörs av rörelseresultat, pensionsavräkning samt övervärdesförändringen i livförsäkringsverksamheten. Förvaltningsresultat efter skatt utgörs av årets resultat efter skatt samt övervärdesförändringen i livförsäkringsverksamheten belastad med därpå kalkylerad skatt.

Förvaltningsresultatet efter skatt innehåller således en delmängd som enligt gällande regler ej får tillföras eget kapital, nämligen övervärdesförändringen i livförsäkringsverksamheten och skall därför inte sammanblandas med rörelseresultat eller årets resultat.

Övervärde i livförsäkring

Övervärdet i livförsäkringsverksamhet utgörs av nuvärdet av förväntade framtida vinster av gällande försäkringsavtal. Detta värde beräknas som en nuvärdeskalkyl kombinerad med vedertagna försäkringstekniska metoder för hantering av framtida slumpmässiga händelser. Framtida överskott har nuvärdesberäknats med en räntesats på 11 procent. Antaganden om fondvärdetillväxt har fastställts till 6 procent per år.

Med gällande regler får övervärden i livförsäkringsrörelsen inte räknas in i utdelningsbara medel.

Affärsområdesredovisning

SEB-koncernens affärsområden redovisas i enlighet med den rådande interna organisationen. Samma redovisningsprinciper som gäller för koncernen används. Avräkning mellan affärsområden sker till förhandlade marknadsmässiga priser. Kapital som fördelats består av Capital at Risk samt den andel av goodwill som motsvaras av ett behov av eget kapital. Stödfunktionernas kostnader bärs av affärsområdena i förhållande till ianspråktagande av tjänster.

Provisionskostnader

Definieras som kostnader för köpta tjänster vilka är relaterade till erhållandet av en provisionsintäkt. Kostnaderna måste vara förenade med intäkten dock inte nödvändigtvis inom samma redovisningsperiod samt vara transaktionsbaserad d v s rörlig.

Övriga rörelsekostnader

Definieras som köpta tjänster som ej kan relateras till provisioner egen personal eller egna fastigheter.

Pensioner

För bankrörelsen redovisas enligt gällande föreskrifter kalkylmässiga pensionskostnader som personalkostnader i resultaträkningen Denna kalkylmässiga pensionskostnad återförs bland bokslutsdispositioner. Moderbolaget gottgör sig för utbetalda pensioner samt för destinatärerna erlagda ATP och andra pensionsavgifter ur pensionsstiftelserna om deras ställning så medger. Beräkningen av gottgörelsen för sociala avgifter grundas på den pensionsmedförande lönen. Utbetalda pensioner och gottgörelse ur pensionsstiftelserna redovisas likaledes bland bokslutsdispositioner.

Skatter

I posten skatter i resultaträkningen redovisas beräknad skatt i rörelsen, förändring av uppskjuten skatteskuld samt skillnad i tidigare års beräknade skatt och det faktiska utfallet. Fastighetsskatt och särskild löneskatt redovisas i förekommande fall bland rörelsekostnaderna.

Koncernbidrag

Koncernbidrag som lämnas och tas emot i syfte att minimera koncernens skatt redovisas i de juridiska personerna som minskning respektive ökning av fritt eget kapital efter justering av beräknad skatt.

Obeskattade reserver

Obeskattade reserver redovisas enbart i de juridiska enheterna. I moderbolaget redovisas förutom periodiseringsfond och skatteutjämningsreserv (SURV), överavskrivning av inventarier samt värderegleringskonton i utländska filialer.

Proforma redovisning

Förvärvet av Trygg Hansa skedde redovisningsmässigt per den 31 december 1997, varför ingen resultaträkning konsolideras vid utgången av 1997. För att erhålla en mer överskådlig jämförelse mellan 1998 och 1997 redovisas 1997 också proforma med Trygg Hansa inkluderat. För att dessutom få en fullständig bild av verksamheten har kostnaderna belastats med avskrivning på goodwill samt intäkterna med en kalkylerad effekt av minskade ränteintäkter beroende på kontantdelen av förvärvet.

Förändrade redovisningsprinciper

Försäkringsrörelsen innehav av placeringsobligationer redovisades 1997 i enlighet med principerna för finansiella anläggningstillgångar. Från och med 1998 redovisas dessa obligationer som omsättningstillgångar d v s till marknadsvärde. Effekten av denna förändring har i koncernredovisningen behandlats som byte av redovisningsprincip med påverkan av det ingående kapitalet 1998. Jämförelsetalen proforma är ändrade i enlighet med detta. Förändringen av marknadsvärdet för bankrörelsens investmentobligationer ingår inte längre i förvaltningsresultatet. Försäkringsrörelsen har till och med 1998 redovisat uppdragsavtalen med de ömsesidiga livförsäkringsbolagen netto. Genom ändring av anställningsförhållandena för den personal som omfattas av denna hantering, kommer redovisning att ske brutto från och med 1999. För att redan i redovisningen för 1998 ta hänsyn till detta har omräkning skett. Även proforma 1997 har ändrats på motsvarande sätt.

Definitioner

Placeringsmarginal
Räntenetto i förhållande till genomsnittlig balansomslutning, d v s nettoavkastningen på tillgångarna.

Räntabilitet på eget kapital
Årets resultat i förhållande till genomsnittligt eget kapital, definierat som genomsnittet av beskattat eget kapital vid årets ingång samt utgången av mars, juni, september och december justerat för under året utbetald utdelning, eventuell nyemission och minoritetens andel av eget kapital.

Räntabilitet inklusive förändring av övervärden
Förvaltningsresultat efter skatt i förhållande till genomsnittligt eget kapital samt kapitaldelen av övervärdet i livförsäkringsrörelsen.

Avkastning på totalt kapital
Rörelseresultat i relation till genomsnittlig balansomslutning.

I/K-tal, före förluster
Summa rörelseintäkter minskade med avskrivningar på leasingobjekt, dividerat med summa kostnader före kreditförluster minskade med avskrivningar på leasingobjekt.

I/K-tal, efter förluster
Summa rörelseintäkter dividerat med summa kostnader efter kreditförluster minskade med avskrivningar på leasingobjekt.

Rörelseresultat per aktie efter schablonskatt
Rörelseresultat efter schablonskatt (28 procent) dividerat med antalet aktier vid årets slut efter full konvertering.

Årets resultat per aktie
Vinst efter dispositioner och bedömd skatt dividerat med antalet aktier efter full konvertering.

Förvaltningsresultat per aktie
Förvaltningsresultat efter skatt dividerat med antalet aktier efter full konvertering.

Justerat eget kapital per aktie
Eget kapital enligt balansräkningen, samt kapitaldelen av eventuella övervärden i innehav av räntebärande värdepapper dividerat med antalet aktier vid årets slut efter full konvertering.

Riskvägd volym
Det bokförda värdet av tillgångar i balansräkningen och åtaganden utanför balansräkningen värderas, enligt bankrörelselagens regler för kapitaltäckning, med en schablon motsvarande den grad av kreditrisk som anses föreligga. Denna schablon kan vara 0, 20, 50 eller 100 procent av bokfört värde, beroende på motpart och ibland beroende på pant. Summan av de riskvägda värdena utgör den riskvägda volymen.

Primärkapitalrelation
Primärt kapital i förhållande till den riskvägda volymen i och utanför balansräkningen. Det primära kapitalet består av det egna kapitalet justerat enligt kapitaltäckningsreglerna.

Kapitaltäckningsgrad
Koncernens egna kapital justerat enligt kapitaltäckningsreglerna i förhållande till den riskvägda volymen. Detta totala kapital består av primärkapital och supplementärkapital med avdrag för innehav av aktier i bolag som inte konsolideras och föreslagen utdelning. Till supplementärkapitalet hör förlagslån samt reserver och kapitaltillskott efter regeringens godkännande. Supplementärkapitalet får inte räknas med till högre belopp än primärkapitalet.

Kreditförlustnivå
Kreditförlustnivån definieras som kreditförluster och värdeförändring på övertagen egendom dividerat med ingående balansen för utlåning till allmänheten och kreditinstitut (exkl banker), övertagen egendom samt kreditgarantier.

Osäkra fordringar
Omfattar sedan mer än 60 dagar oreglerade fordringar samt krediter där andra omständigheter medför osäkerhet om deras värde.

Reserveringsgrad för osäkra fordringar
Reserv för befarade kreditförluster i förhållande till osäkra fordringar brutto.

Andel osäkra fordringar
Osäkra fordringar (netto) dividerat med utlåning till allmänheten och kreditinstitut (exkl banker) samt leasingobjekt (netto).

Driftkostnadsprocent
Anger förhållandet mellan driftskostnad och premieintäkt.

Skadekostnadsprocent
Anger förhållandet mellan försäkringsersättningar och premieintäkt.

Totalkostnadsprocent
Anger summan av försäkringsersättningar och driftskostnader i relation till premieintäkt.

Förekommande sifferuppgifter inom parentes avser 1997, om inte annat sägs.
Procentuella förändringar avser jämförelser med 1997, om inte annat sägs.

Resultaträkningar

		KONCERNEN					MODERBOLAGET		
Mkr	Not	1998	Proforma * 1997	Förändring, %	1997 **	Förändring, %	1998	1997	Förändring, %
Intäkter									
Ränteintäkter	(1)	31 540	29 035	+8,6	29 159	+8,2	24 839	21 618	+14,9
Leasingintäkter	(2)						64	57	+12,3
Räntekostnader	(3)	-24 763	-22 205	+11,5	-21 931	+12,9	-20 010	-15 844	+26,3
Erhållna utdelningar	(4)	331	340	-2,6	180	+83,9	4 828	3 773	+28,0
Provisionsintäkter	(5)	8 019	7 215	+11,1	6 945	+15,5	5 909	5 561	+6,3
Provisionskostnader	(6)	-1 400	-1 188	+17,8	-1 113	+25,8	-1 062	-982	+8,1
Försäkringsnetto	(7)	1 737	2 503	-30,6					
Nettoresultat av finansiella transaktioner	(8)	3 467	3 675	-5,7	1 527	+127,0	1 752	1 470	+19,2
Övriga rörelseintäkter	(9)	2 166	1 269	+70,7	430		363	189	+92,1
Summa rörelseintäkter		**21 097**	**20 644**	**+2,2**	**15 197**	**+38,8**	**16 683**	**15 842**	**+5,3**
Kostnader									
Allmänna administrationskostnader	(10)	11 605	11 695	-0,8	8 783	+32,1	9 012	8 058	+11,8
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	(11)	1 080	1 089	-0,8	575	+87,8	201	289	-30,4
Övriga rörelsekostnader	(12)	1 360	1 495	-9,0	949	+43,3	1 212	815	+48,7
Omstruktureringskostnader	(13)		1 472	-100,0	1 018	-100,0		1 018	-100,0
Summa kostnader		**14 045**	**15 751**	**-10,8**	**11 325**	**+24,0**	**10 425**	**10 180**	**+2,4**
Resultat före kreditförluster		**7 052**	**4 893**	**+44,1**	**3 872**	**+82,1**	**6 258**	**5 662**	**+10,5**
Kreditförluster, netto	(14)	2 237	642		650		2 109	438	
Värdeförändring på övertagen egendom	(15)	10	38	-73,7	38	-73,7	23	101	-77,2
Nedskrivn. av finansiella anläggningstillgångar	(16)	4	409	-99,0	55	-92,7	3 330	3 558	-6,4
Rörelseresultat		**4 801**	**3 804**	**+26,2**	**3 129**	**+53,4**	**796**	**1 565**	**-49,1**
Bokslutsdispositioner	(17)	531	440	+20,7	440	+20,7	-614	-86	
Skatt på årets resultat	(18)	-1 450	-956	+51,7	-1 077	-34,6	519	-772	
Övriga skatter	(18)	450	-58		-58		300	-55	
Minoritetens andel		-6	3		3				
Årets resultat		**4 326**	**3 233**	**+33,8**	**2 437**	**+77,5**	**1 001**	**652**	**+53,5**

Rörelseresultat enligt ovan	4 801	3 804	+26,2
Förändring övervärden	752	443	+69,8
Pensionsavräkning	531	440	+20,7
Förvaltningsresultat	**6 084**	**4 687**	**+29,8**
Skatt och minoritet	-1 006	-1 011	-0,5
Skatt på förändring övervärden	-211	-124	+70,2
Förvaltningsresultat efter skatt	**4 867**	**3 552**	**+37,0**

SEB:s uppdrag att förvalta de ömsesidiga livbolagens verksamhet och kapital har tidigare nettoredovisats. I samband med ombildningen av SEB Trygg Liv-koncernen har redovisningen ändrats till bruttoredovisning. Detta har påverkat både intäkter och kostnader med 645 Mkr för 1997. Även kvartalssiffrorna för 1998 har omräknats.

*) Proformauppgifter har ej varit föremål för revision.

**) Avser gamla S-E-Bankskoncernen, exklusive Trygg-Hansa.

Balansräkningar

31 december

		KONCERNEN			MODERBOLAGET		
Mkr	Not	1998	1997	Förändring, %	1998	1997	Förändring, %
Tillgångar							
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	(19)	4 753	6 593	-27,9	4 423	6 471	-31,6
Belåningsbara statsskulds-förbindelser m m	(20)	75 916	44 370	+71,1	70 938	42 180	+68,2
Utlåning till kreditinstitut	(21)	91 137	88 450	+3,0	130 683	124 187	+5,2
Utlåning till allmänheten	(22)	324 442	325 992	-0,5	199 123	204 837	-2,8
Obligationer och andra räntebärande värde-papper i bankrörelsen	(23)	34 427	32 816	+4,9	34 298	31 656	+8,3
Obligationer och andra räntebärande värdepapper i försäkringsrörelsen	(24)	20 839	10 842	+92,2			
Aktier och andelar i bankrörelsen	(25)	3 007	3 530	-14,8	2 575	2 926	-12,0
Aktier och andelar i försäkringsrörelsen	(26)	6 421	8 475	-24,2			
Aktier och andelar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	(27)	37 454	28 371	+32,0			
Aktier och andelar i intresseföretag	(28)	452	262	+72,5	209	32	
Aktier och andelar i koncernföretag	(29)				21 378	22 129	-3,4
Immateriella anläggnings-tillgångar	(30)	10 384	10 379				
Materiella tillgångar	(31)	1 942	4 499	-56,8	4 406	731	
Övriga tillgångar	(32)	60 536	86 232	-29,8	74 329	87 998	-15,5
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	(33)	17 947	18 275	-1,8	15 800	16 453	-4,0
Summa tillgångar		**689 657**	**669 086**	**+3,1**	**558 162**	**539 600**	**+3,4**

Balansräkningar

31 december

		KONCERNEN			MODERBOLAGET		
Mkr	Not	1998	1997	Förändring, %	1998	1997	Förändring, %
Skulder, avsättningar och eget kapital							
Skulder till kreditinstitut	(34)	153 824	142 998	+7,6	153 876	146 494	+5,0
In- och upplåning från allmänheten	(35)	187 901	182 371	+3,0	185 805	176 721	+5,1
Emitterade värdepapper m m	(36)	133 052	112 805	+17,9	67 647	46 467	+45,6
Övriga skulder	(37)	86 949	115 552	-24,8	85 538	108 981	-21,5
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	(38)	18 028	18 235	-1,1	14 213	14 894	-4,6
Summa skulder		**579 754**	**571 961**	**+1,4**	**507 079**	**493 557**	**+2,7**
Försäkringstekniska avsättningar	(39)	12 433	13 236	-6,1			
Avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken	(40)	37 378	28 275	+32,2			
Övriga avsättningar	(41)	5 612	6 117	-8,3	1 269	1 562	-18,8
Summa avsättningar		**55 423**	**47 628**	**+16,4**	**1 269**	**1 562**	**-18,8**
Efterställda skulder	(42)	**24 010**	**21 507**	**+11,6**	**23 058**	**20 485**	**+12,6**
Minoritetsintressen		**36**	**23**	**+56,5**			
Obeskattade reserver	(43)				**4 712**	**3 566**	**+32,1**
Aktiekapital		5 882	5 882		5 882	5 882	
Andra fonder		18 388	17 325	+6,1	10 191	10 123	+0,7
Balanserad vinst eller förlust		1 838	2 323	-20,9	4 970	3 773	+31,7
Årets resultat		4 326	2 437	+77,5	1 001	652	+53,5
Summa eget kapital	(44)	**30 434**	**27 967**	**+8,8**	**22 044**	**20 430**	**+7,9**
Summa skulder, avsättningar och eget kapital		**689 657**	**669 086**	**+3,1**	**558 162**	**539 600**	**+3,4**
För egna skulder ställda säkerheter	(45)	**99 691**	**80 925**	**+23,2**	**89 919**	**74 843**	**+20,1**
Övriga ställda säkerheter	(46)	**35 654**	**25 651**	**+39,0**	**6 316**	**4 845**	**+30,4**
Ansvarsförbindelser	(47)	**49 052**	**47 501**	**+3,3**	**47 578**	**43 638**	**+9,0**
Åtaganden	(48)	**81 721**	**89 126**	**-8,3**	**78 621**	**83 570**	**-5,9**

Noter till resultat- och balansräkningar

Valutakoder Följande internationella valutakoder används:

AUD	australiska dollar	DKK	danska kronor	GBP	engelska pund	NOK	norska kronor	USD	amerikanska dollar
BEF	belgiska francs	EEK	estniska kroon	INR	indiska rupier	NLG	holländska floriner	XEU	european currency unit
BRL	brasilianska reales	ESP	spanska pesetas	JPY	japanska yen	PLN	polska zloty		
CHF	schweizerfrancs	FIM	finska mark	LVL	lettiska lat	SEK	svenska kronor		
DEM	tyska mark	FRF	franska francs	LUF	luxemburgfrancs	SGD	singaporedollar		

Mkr där ej annat anges

1 Ränteintäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Utlåning till kreditinstitut	6 654	4 154	8 452	5 321
Utlåning till allmänheten	20 572	19 779	11 910	10 998
Räntebärande värdepapper[1)]	3 912	4 044	4 322	4 337
Övriga ränteintäkter	402	1 182	155	962
Summa	**31 540**	**29 159**	**24 839**	**21 618**
Tillkommer Trygg-Hansa inklusive koncernjustering		-124		
Koncernen proforma 1997		**29 035**		
1) varav omsättningsklassificerade	3 727	3 671	3 189	3 576
Ränteintäkter från koncernföretag			3 214	1 841
Medelräntan på utlåning till allmänheten	6,27%	7,11%	5,62%	5,97%

2 Leasingintäkter

	Moderbolaget	
	1998	1997
Leasingintäkter	64	57
Leasingavskrivningar enligt plan	-51	-49
Summa	**13**	**8**

3 Räntekostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Skulder till kreditinstitut	8 414	6 295	8 439	6 401
In- och upplåning från allmänheten	6 413	5 601	6 419	5 310
Räntebärande värdepapper	8 490	8 744	3 634	2 690
Efterställda skulder	1 130	1 152	1 180	1 136
Övriga räntekostnader	316	139	338	307
Summa	**24 763**	**21 931**	**20 010**	**15 844**
Tillkommer Trygg-Hansa		274		
Koncernen proforma 1997		**22 205**		
Räntekostnader avseende koncernföretag			853	731
Medelräntan på inlåning från allmänheten	3,32%	3,53%	3,32%	3,28%

	Koncernen		Moderbolaget	
Räntenetto	1998	1997	1998	1997
Ränteintäkter	31 540	29 159	24 839	21 618
Leasingintäkter			64	57
Räntekostnader	-24 763	-21 931	-20 010	-15 844
Leasingavskrivningar enligt plan			-51	-49
Summa	**6 777**	**7 228**	**4 842**	**5 782**
Tillkommer Trygg-Hansa inklusive koncernjustering		-398		
Koncernen proforma 1997		**6 830**		

4 Erhållna utdelningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
från aktier/andelar (not 25)	216	176	200	166
från aktier/andelar (not 26)	112			
från intresseföretag (not 28)	3	4	3	4
från koncernföretag (not 29)			4 625	3 603
Summa	**331**	**180**	**4 828**	**3 773**
Tillkommer Trygg-Hansa		160		
Koncernen proforma 1997		**340**		

5 Provisionsintäkter

	Koncernen			Moderbolaget	
	1998	Proforma 1997	1997	1998	1997
Betalningsförmedlingsprovisioner	2 389	2 267	2 267	1 883	1 798
Utlåningsprovisioner	382	305	291	245	231
Inlåningsprovisioner	98	102	102	98	102
Garantiprovisioner	124	113	113	119	108
Värdepappersprovisioner	3 807	3 281	3 281	2 682	2 518
Övriga provisioner	1 219	1 147	891	882	804
Summa	**8 019**	**7 215**	**6 945**	**5 909**	**5 561**

6 Provisionskostnader

	Koncernen			Moderbolaget	
	1998	Proforma 1997	1997	1998	1997
Betalningsförmedlingsprovisioner	804	768	768	720	695
Värdepappersprovisioner	152	45	45	137	33
Övriga provisioner	444	375	300	205	254
Summa	**1 400**	**1 188**	**1 113**	**1 062**	**982**

7 Försäkringsnetto

	Koncernen	
Livförsäkringsverksamheten	1998	Proforma 1997
Premieinkomster, netto	7 418	5 532
Kapitalavkastning för försäkringstagarnas räkning	4 611	3 668
Försäkringsersättningar, netto	-2 443	-1 633
Förändring av livförsäkringsavsättningar	-8 933	-6 959
Övrigt	-509	-339
Försäkringsnetto	**144***	**269**
* inklusive reserveringar i SEB Trygg Life (UK)		
Skadeförsäkringsverksamheten		
Premieintäkter, netto	4 697	4 929
Tillförd kapitalavkastning	672	834
Försäkringsersättningar, netto	-3 767	-3 519
Övrigt	-9	-10
Försäkringsnetto	**1 593**	**2 234**
Summa	**1 737**	**2 503**

8 Nettoresultat av finansiella transaktioner

	Koncernen			Moderbolaget	
	1998	Proforma 1997	1997	1998	1997
Realisationsresultat					
Aktier/andelar	1 872	2 874	302	201	282
Räntebärande värdepapper	637	330	330	114	321
Andra finansiella instrument	455	338	339	573	340
Summa	**2 964**	**3 542**	**971**	**888**	**943**
Orealiserade värdeförändringar					
Aktier/andelar	-566	132	132	-36	121
Räntebärande värdepapper	89	-827	-404	-183	-498
Andra finansiella instrument	3	-134	-134	188	-120
Summa	**-474**	**-829**	**-406**	**-31**	**-497**
Valutakursförändringar	**984**	**1 117**	**1 117**	**895**	**1 024**
Skuldinlösen	**-7**	**-155**	**-155**		
Summa	**3 467**	**3 675**	**1 527**	**1 752**	**1 470**

9 Övriga rörelseintäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Fastighetsintäkter	52	117	3	1
Realisationsvinster anläggningstillgångar	1 655	164	119	35
Övriga intäkter	459	149	241	153
Summa	**2 166**	**430**	**363**	**189**
Tillkommer Trygg-Hansa		839		
Koncernen proforma 1997		**1 269**		

10 Allmänna administrationskostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Personalkostnader	7 447	5 930	5 488	5 208
Lokalkostnader	974	733	956	836
Datakostnader	1 851	872	1 543	949
Kontorsmateriel	145	131	128	120
Resor och representation	275	242	235	208
Porto och telefon	399	372	336	314
Övriga adm kostnader	514	503	326	423
Summa	**11 605**	**8 783**	**9 012**	**8 058**
Tillkommer Trygg-Hansa		2 912		
Koncernen proforma 1997		**11 695**		

	Koncernen		Moderbolaget	
Personalkostnader	1998	1997	1998	1997
Löner och arvoden	4 973	4 062	3 554	3 556
Kalkylmässiga pensionskostnader	212	183	212	183
Erlagda pensionspremier	116	88	67	53
Lönebikostnader	1 513	1 198	1 094	1 081
Vinstandel	292	88	292	88
Övriga personalkostnader	341	311	269	247
Summa	**7 447**	**5 930**	**5 488**	**5 208**
Tillkommer Trygg-Hansa		1 536		
Koncernen proforma 1997		**7 466**		

Pensionskostnaderna i Skandinaviska Enskilda Banken har beräknats enligt Finansinspektionens föreskrifter, vilket innebär en försäkringsteknisk beräkning av pensionskostnader.

Engångskostnader för förtida pensioneringar på 461 Mkr (179 Mkr) belastar bankens pensionsstiftelser.

	Koncernen		Moderbolaget	
Löner och arvoden	1998	1997	1998	1997
Styrelser och verkställande direktörer	68	44	15	11
Övriga anställda i Sverige	3 779	2 978	2 738	2 737
Övriga anställda i utlandet	1 126	1 040	801	808
Summa	**4 973**	**4 062**	**3 554**	**3 556**

Löner, arvoden och förmåner

Styrelsens ordförande Jacob Wallenberg har uppburit kr 1 362 414 som arvode under 1998. (Under 1998 har även utbetalats bonus och förmåner hänförliga till 1997 års verksamhet då Jacob Wallenberg var verkställande direktör).

Övriga av bolagsstämman utsedda styrelseledamöter har erhållit av bolagsstämman beslutat arvode.

Verkställande direktören och koncernchefen Lars H Thunell har som lön och förmåner erhållit kr 4 799 930. Därtill kommer bonus med totalt kr 3 690 000 varav kr 1 440 000 hänför sig till det kvantitativa bonussystem som är relaterat till dels koncernens avkastning på eget kapital dels värdet på SEB-aktien.

Pension utgår tidigast från 58 års ålder. Pensionsavtalet beräknas ge 65 procent av lönen till 65 års ålder och därefter 55 procent.

Vid uppsägning av anställningen från bankens sida – uppsägningstid 12 månader – utgår ett avgångsvederlag om 12 månaders lön. Banken äger rätt att från avgångsvederlaget avräkna vad befattningshavaren erhåller i kontant ersättning från annan anställning eller från egen näringsverksamhet.

För verkställande utskottet i övrigt (8 befattningshavare utöver Lars H Thunell) har under 1998 gällt följande: Vid uppsägning av anställningen från bankens sida – uppsägningstid 12 månader – utgår ett avgångsvederlag om 24 månaders lön. Banken äger rätt att från avgångsvederlaget avräkna vad befattningshavaren erhåller i kontant ersättning från annan anställning eller egen näringsverksamhet.

Ålderspension utgår från 60 års ålder med 70 procent av lönen fram till 65 års ålder och därefter med 65 procent av lönen. Pensionen inkluderar belopp som utgår i form av AFP och ATP. Ett par äldre koncernledningsavtal med smärre avvikelser löpte också under 1998.

Från och med 1999 har styrelsen beslutat om att införa ett nytt lönesystem som i ett första steg omfattar ledamöter av koncernledningen. Ersättningen till dessa befattningshavare kommer hädanefter att bestå av två komponenter. Dels en årlig baslön och en kvalitativ bonus som är kopplad till att befattningshavaren når vissa i förväg fastställda mål, dels ett personaloptionsprogram som baseras på lagförslagen i proposition 1997/98:133, ”beskattning av personaloptioner”, vilken trädde i kraft i juli 1998.

Personaloptionsprogrammet innebär att befattningshavarna tilldelas ett belopp motsvarande upp till 50 procent av baslönen i form av personaloptioner. Dessa personaloptioner löper på sju år, varav de första tre åren är en s k lock-in period, d v s om medarbetaren slutar under denna period har personaloptionerna inget värde.

Avsikten med detta program är dels att koppla ledningens kompensation till aktieägarnas framtida värdetillväxt, dels att stimulera ledande befattningshavare inom SEB till en långsiktig förmögenhetsuppbyggnad i SEB-aktier. För berörda befattningshavare ersätter detta system tidigare gällande bonusprogram.

Pensionsförpliktelser m m för ledande befattningshavare

För nuvarande och tidigare VD:ar, vVD:ar och styrelseledamöter specificeras nedan pensionsrelaterade uppgifter.

Forts. not 10 Allmänna administrationskostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
Pensionsförpliktelser	1998	1997	1998	1997
Utbetald pension	30	30	21	22
Förändring förpliktelse	14	14	11	8
Förpliktelse utgången av året	392	371	293	285

Förpliktelserna är täckta av pensionsstiftelserna eller av banken ägda kapitalförsäkringar.

	Koncernen		Moderbolaget	
Lån till ledande befattningshavare	1998	1997	1998	1997
Verkställande direktörer och vice verkställande direktörer	22	25		2
Styrelser	118	80	18	18
Summa	**140**	**105**	**18**	**20**

	Koncernen		Moderbolaget	
Medeltal befattningar i:	1998	1997	1998	1997
Moderbolaget	8 649	8 809	8 649	8 809
Svenska dotterbolag	3 279	638		
Utländska dotterbolag	843	590		
Summa	**12 771**	**10 037**	**8 649**	**8 809**
Tillkommer Trygg-Hansa		2 978		
Koncernen proforma 1997		**13 015**		
Arbetade timmar			13 538 768	14 656 161

	Koncernen		Moderbolaget	
Medeltal anställda 1998	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Brasilien	3	4	3	4
Canada	2	1		
Danmark	147	138	54	21
Estland	3	2		
Finland	130	155	70	65
Frankrike	19	22	18	22
Hongkong	36	37	33	33
Irland	5	7		
Japan	6	5	6	5
Kina	1	2	1	2
Lettland	2	1		
Litauen	1	2		
Luxemburg	59	48		
Norge	148	118	97	49
Polen	8	7		
Ryssland	2	2	2	2
Singapore	36	51		
Spanien	4	2		
Storbritannien	231	142	217	123
Sverige	5 171	6 332	3 626	4 691
Tyskland	49	69		
USA	85	52	85	52
Koncernen	**6 148**	**7 199**	**4 212**	**5 069**

Detaljerade uppgifter om medeltalet anställda samt löner och ersättningar tillhandahålls av banken på begäran.

	Pensionsförpliktelser		Förmögenhet dagsvärde	
Skandinaviska Enskilda Bankens pensionsstiftelser	1998	1997	1998	1997
SB-stiftelsen, Skandinaviska Enskilda Bankens pensionsstiftelse	4 401	3 849	8 798	8 975
EB-stiftelsen, Skandinaviska Enskilda Bankens pensionsstiftelse	1 908	1 585	10 409	9 550
Summa	**6 309**	**5 434**	**19 207**	**18 525**

11 Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Immateriella tillgångar	573	144		104
Leasingobjekt			51	49
Inventarier	460	339	150	133
Fastigheter	47	92		3
Summa	**1 080**	**575**	**201**	**289**
Tillkommer Trygg-Hansa		514		
Koncernen proforma 1997		**1 089**		

Inventarier skrivs av enligt plan, som innebär att persondatorer o dyl skrivs av på tre år och övriga inventarier på fem år. Fastigheter skrivs planmässigt av med skattemässigt högsta tillåtna belopp.

12 Övriga rörelsekostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Konsulter	471	416	430	360
Marknadsföring	398	273	386	195
Informationstjänster	145	132	131	121
Försäkringar	25	19	158	81
Realisationsförluster anläggningstillgångar	1	1		
Övriga rörelsekostnader	320	108	107	58
Summa	**1 360**	**949**	**1 212**	**815**
Tillkommer Trygg-Hansa		546		
Koncernen proforma 1997		**1 495**		

13 Omstruktureringskostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Personalavveckling		308		308
Lokalanpassning		308		308
Systemanpassning		382		382
Övrigt		20		20
Summa		**1 018**		**1 018**
Tillkommer Trygg-Hansa		454		
Koncernen proforma 1997		**1 472**		

14 Kreditförluster, netto

	Koncernen			Moderbolaget	
	1998	Proforma 1997	1997	1998	1997
Nedskrivningar och reserveringar av fordringar					
på kreditinstitut	1 896			1 896	282
på allmänheten	904	1 437	1 437	662	816
	2 800	**1 437**	**1 437**	**2 558**	**1 098**
Återföringar och återvinningar av fordringar					
på kreditinstitut					
på allmänheten	-563	-795	-787	-449	-660
	-563	**-795**	**-787**	**-449**	**-660**
Summa	**2 237**	**642**	**650**	**2 109**	**438**

Forts. not 14 Kreditförluster, netto

	Koncernen 1998	Koncernen Proforma 1997	Koncernen 1997	Moderbolaget 1998	Moderbolaget 1997
A. Individuellt värderade fordringar:					
Årets nedskrivning avseende konstaterade kreditförluster	926	891	891	767	650
Återförda tidigare gjorda reserveringar för befarade kreditförluster som i årets bokslut redovisas som konstaterade förluster	-544	-506	-506	-435	-344
Årets reservering avseende befarade kreditförluster	904	536	536	694	432
Influtet på tidigare års konstaterade kreditförluster	-185	-358	-350	-141	-331
Återförda ej längre erforderliga reserveringar för befarade kreditförluster	-227	-196	-196	-198	-150
Årets nettokostnad för individuellt värderade fordringar	**874**	**367**	**375**	**687**	**257**
B. Gruppvis värderade fordringar:					
Årets nedskrivning avseende konstaterade kreditförluster	98	112	112	47	51
Årets reservering avseende befarade kreditförluster	33	34	34	20	18
Influtet på tidigare års konstaterade kreditförluster	-52	-56	-56	-35	-45
Upplösning(-) av reserv för kreditförluster	-49	-73	-73	-23	-30
Årets nettokostnad för gruppvis värderade fordringar	**30**	**17**	**17**	**9**	**-6**
C. Länderrisker:					
Avsättning/upplösning(-) av reserv för länderrisker	**1 343**	**225**	**225**	**1 423**	**145**
D. Ansvarsförbindelser:					
Årets nettokostnad för infriande av garantier och andra ansvarsförbindelser	**-10**	**33**	**33**	**-10**	**42**
Årets nettokostnad för kreditförluster (A+B+C+D)	**2 237**	**642**	**650**	**2 109**	**438**

15 Värdeförändring på övertagen egendom

	Koncernen 1998	Koncernen 1997	Moderbolaget 1998	Moderbolaget 1997
Realiserad värdeförändring				
övertagna fastigheter	7		7	
övrig övertagen egendom		14		101
	7	**14**	**7**	**101**
Orealiserad värdeförändring				
övertagna fastigheter	-20			
övrig övertagen egendom	23	24	16	
	3	**24**	**16**	
Summa	**10**	**38**	**23**	**101**

16 Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Nedskrivning av aktier				
ABB Funusz TFI SA			6	
Ane Gyllenberg AB			32	
Enskilda España S.A.				4
Exchange Clearing House Ltd.		54		54
SEB Corporation, New York			308	
SEB Fastigheter			838	
Tove Tvedt Larsen AS	3		3	
Trygg Hansa AB			2 076	3 500
Trygg-Banken AB			67	
Övriga	1	1		
Summa	**4**	**55**	**3 330**	**3 558**
Tillkommer Trygg-Hansa		354		
Koncernen proforma 1997		**409**		

17 Bokslutsdispositioner

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Upplösning av skatteutjämningsreserv K			+300	+300
Avsättningar till obeskattade reserver			-353	-755
Avsättning till värderegleringskonto utlåning			-7	
Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan			-1 085	-71
Återläggning kalkylmässiga pensionspremier	+212	+183	+212	+183
Gottgörelse från pensionsstiftelser avs soc avg	+319	+257	+319	+257
Gottgörelse från pensionsstiftelser avs utb pensioner	+376	+330	+376	+330
Utbetalda pensioner	-376	-330	-376	-330
Summa	**531**	**440**	**-614**	**-86**

18 Skatt på årets resultat

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Beräknad bolagsskatt	-527	-961	-368	-802
Uppskjuten skatt	-923	-116	-38	+9
Skatt på koncernbidrag			+925	+21
Skatt tidigare år	+450	-58	+300	-55
Summa	**-1 000**	**-1 135**	**+819**	**-827**
Tillkommer Trygg-Hansa		+121		
Koncernen proforma		**-1 014**		

19 Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Kassa	1 482	1 406	1 363	1 401
Clearingfordringar	580	603	580	603
Checkräkning Riksbanken		30		21
Tillgodohavanden hos utländska centralbanker	2 691	4 554	2 480	4 446
Summa	**4 753**	**6 593**	**4 423**	**6 471**

20 Belåningsbara statsskuldsförbindelser m m

Närmare upplysningar om de kriterier som använts för att klassificera dessa värdepapper lämnas under Redovisningsprinciper.

	Koncernen		Moderbolaget	
a) Typ av värdepapper	1998	1997	1998	1997
Belåningsbara statspapper	70 320	43 260	70 139	41 070
Andra belåningsbara värdepapper	5 596	1 110	799	1 110
Summa	**75 916**	**44 370**	**70 938**	**42 180**

	Koncernen 1998			Koncernen 1997		
b) Emittenter	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Bokfört värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Bokfört värde
Anläggningstillgångar						
Svenska staten	4 074	4 183	4 074	3 947	3 987	3 947
Svenska kommuner	619	654	619	624	644	624
	4 693	**4 837**	**4 693**	**4 571**	**4 631**	**4 571**
Positiv skillnad mellan bokförda värden och nominella belopp			192			292
			192			**292**
Omsättningstillgångar						
Svenska staten	31 540	31 600	31 600	14 899	14 931	14 931
Svenska kommuner	180	180	180	447	486	486
Utländska stater	34 629	34 646	34 646	24 381	24 382	24 382
Övriga utländska emittenter	4 798	4 797	4 797			
	71 147	**71 223**	**71 223**	**39 727**	**39 799**	**39 799**
Positiv skillnad mellan bokförda värden och nominella belopp			3 665			1 040
Negativ skillnad mellan bokförda värden och nominella belopp			-2 991			-308
Netto			**674**			**732**

	Moderbolaget 1998			Moderbolaget 1997		
Anläggningstillgångar	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Bokfört värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Bokfört värde
Svenska staten	4 074	4 183	4 074	3 947	3 987	3 947
Svenska kommuner	619	654	619	624	644	624
	4 693	**4 837**	**4 693**	**4 571**	**4 631**	**4 571**
Positiv skillnad mellan bokförda värden och nominella belopp			192			292
Netto			**192**			**292**
Omsättningstillgångar						
Svenska staten	31 361	31 419	31 419	14 709	14 741	14 741
Svenska kommuner	180	180	180	447	486	486
Utländska stater	34 629	34 646	34 646	22 382	22 382	22 382
	66 170	**66 245**	**66 245**	**37 538**	**37 609**	**37 609**
Positiv skillnad mellan bokförda värden och nominella belopp			3 535			1 040
Negativ skillnad mellan bokförda värden och nominella belopp			-2 991			-308
Netto			**544**			**732**

	Koncernen		Moderbolaget	
c) Löptidsinformation	1998	1997	1998	1997
Förfallande				
- om högst ett år	56 796	19 276	56 212	18 777
- senare än ett år men om högst fem år	12 040	19 758	8 201	18 265
- senare än fem år men om högst tio år	7 080	3 500	6 374	3 417
- senare än om tio år		1 836	151	1 721
	75 916	**44 370**	**70 938**	**42 180**
Genomsnittlig återstående löptid (år)	1,25	1,35	1,11	1,35

21 Utlåning till kreditinstitut

Löptidsinformation	Koncernen 1998	Koncernen 1997	Moderbolaget 1998	Moderbolaget 1997
Fordran att erhålla				
- på anfordran	15 161	71 125	9 701	92 769
- om högst tre månader	70 034	10 086	97 086	8 808
- senare än om tre månader men om högst ett år	4 459	6 699	6 569	7 830
- senare än om ett år men om högst fem år	1 483	540	12 592	13 027
- senare än om fem år			4 735	1 753
Summa	**91 137**	**88 450**	**130 683**	**124 187**

I ovanstående tabell ingår reserv för befarade kreditförluster och länderrisker enligt följande:

Reserv för befarade förluster	7		7	
Länderriskreserv*	1 767	326	1 767	283
Summa	**1 774**	**326**	**1 774**	**283**
* Kreditvolym	2 201	1 440	2 201	1 248

22 Utlåning till allmänheten

Löptidsinformation	Koncernen 1998	Koncernen 1997	Moderbolaget 1998	Moderbolaget 1997
Fordran att erhålla				
- på anfordran	21 636	67 038	24 274	64 450
- om högst tre månader	66 854	44 551	57 571	40 540
- senare än tre månader men om högst ett år	67 308	72 183	52 808	52 888
- senare än ett år men om högst fem år	132 451	120 007	44 399	35 533
- senare än om fem år	36 193	22 213	20 071	11 426
Summa	**324 442**	**325 992**	**199 123**	**204 837**

I ovanstående tabell ingår reserv för befarade kreditförluster och länderrisker enligt följande:

Reserv för befarade förluster	3 870	3 827	3 476	3 495
Länderriskreserv*	97	226	97	189
Summa	**3 967**	**4 053**	**3 573**	**3 684**
* Kreditvolym	656	1 297	656	1 170

23 Obligationer och andra räntebärande värdepapper i bankrörelsen

Närmare upplysningar om de kriterier som använts för att klassificera dessa värdepapper lämnas under Redovisningsprinciper.

a) Typ av låntagare	Koncernen 1998	Koncernen 1997	Moderbolaget 1998	Moderbolaget 1997
Offentliga organ				
Andra låntagare	34 427	32 816	34 298	31 656
	34 427	**32 816**	**34 298**	**31 656**

b) Noterade / Onoterade	Koncernen 1998	Koncernen 1997	Moderbolaget 1998	Moderbolaget 1997
Noterade värdepapper	34 427	32 816	34 298	31 656
Onoterade värdepapper				
	34 427	**32 816**	**34 298**	**31 656**

c) Emittenter	Koncernen 1998 Anskaffningsvärde	Koncernen 1998 Verkligt värde	Koncernen 1998 Bokfört värde	Koncernen 1997 Anskaffningsvärde	Koncernen 1997 Verkligt värde	Koncernen 1997 Bokfört värde
Anläggningstillgångar						
Svenska bostadsinstitut	5 886	6 123	5 886	4 918	5 035	4 918
Övriga svenska emittenter;						
-icke finansiella företag	1 075	2 190	1 075	944	962	944
-övriga finansiella företag	1 998	1 033	1 998	1 014	1 076	1 014
Övriga utländska emittenter	912	912	912	702	702	702
	9 871	**10 258**	**9 871**	**7 578**	**7 775**	**7 578**
varav efterställt (förlagsbevis)	1 670	1 667	1 670	103	102	103
Positiv skillnad mellan bokförda värden och nominella belopp			231			188
Netto			**231**			**188**

Forts. not 23 Obligationer och andra räntebärande värdepapper i bankrörelsen

	Koncernen 1998			Koncernen 1997		
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Bokfört värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Bokfört värde
Omsättningstillgångar						
Svenska bostadsinstitut	3 138	3 149	3 149	6 341	6 343	6 343
Övriga svenska emittenter;						
-icke finansiella företag	790	783	783	1 389	1 389	1 389
-övriga finansiella företag	1 101	1 102	1 102	3 239	3 240	3 240
Övriga utländska emittenter	19 570	19 522	19 522	14 237	14 266	14 266
	24 599	**24 556**	**24 556**	**25 206**	**25 238**	**25 238**
varav efterställt (förlagsbevis)	139	139	139	221	221	221
Positiv skillnad mellan bokförda värden och nominella belopp			1 816			1 537
Negativ skillnad mellan bokförda värden och nominella belopp			-1 861			-1 281
Netto			**-45**			**256**

	Moderbolaget 1998			Moderbolaget 1997		
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Bokfört värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Bokfört värde
Anläggningstillgångar						
Svenska bostadsinstitut	5 391	5 597	5 391	4 227	4 290	4 227
Övriga svenska emittenter;						
-icke finansiella företag	1 075	2 190	1 075	944	962	944
-övriga finansiella företag	1 998	1 033	1 998	1 014	1 073	1 014
Övriga utländska emittenter	810	810	810	395	395	395
	9 274	**9 630**	**9 274**	**6 580**	**6 720**	**6 580**
varav efterställt (förlagsbevis)	1 670	1 667	1 670	103	102	103
Positiv skillnad mellan bokförda värden och nominella belopp			231			188
Netto			**231**			**188**
Omsättningstillgångar						
Svenska bostadsinstitut	3 991	4 003	4 003	6 430	6 430	6 430
Övriga svenska emittenter;						
-icke finansiella företag	790	783	783	1 389	1 389	1 389
-övriga finansiella företag	1 101	1 102	1 102	3 042	3 042	3 042
Övriga utländska emittenter	19 186	19 136	19 136	14 186	14 215	14 215
	25 068	**25 024**	**25 024**	**25 047**	**25 076**	**25 076**
varav efterställt (förlagsbevis)	139	139	139	221	221	221
Positiv skillnad mellan bokförda värden och nominella belopp			1 816			1 537
Negativ skillnad mellan bokförda värden och nominella belopp			-1 861			-1 281
Netto			**-45**			**256**

	Koncernen		Moderbolaget	
d) Löptidsinformation	1998	1997	1998	1997
Förfallande				
- om högst ett år	20 182	9 529	19 985	8 894
- senare än om ett år men om högst fem år	10 712	14 479	10 800	14 407
- senare än om fem år men om högst tio år	3 533	7 028	3 511	6 887
- senare än om tio år		1 780	2	1 468
	34 427	**32 816**	**34 298**	**31 656**
Genomsnittlig återstående löptid (år)	1,81	2,10	1,86	2,06

24 Obligationer och andra räntebärande värdepapper i försäkringsrörelsen

a) Typ av låntagare	Koncernen 1998	Koncernen 1997
Offentliga organ	12 799	5 232
Andra låntagare	8 040	5 610
	20 839	**10 842**

b) Noterade / Onoterade	Koncernen 1998	Koncernen 1997
Noterade värdepapper	20 839	10 842
Onoterade värdepapper		
	20 839	**10 842**

c) Emittenter	Koncernen 1998 Anskaffningsvärde	Koncernen 1998 Verkligt värde	Koncernen 1998 Bokfört värde	Koncernen 1997 Anskaffningsvärde	Koncernen 1997 Verkligt värde	Koncernen 1997 Bokfört värde
Svenska staten	11 792	11 826	11 826	5 031	5 232	5 232
Svenska bostadsinstitut	6 298	6 215	6 215	3 383	3 394	3 394
Övriga svenska emittenter;						
-icke finansiella företag	130	144	144			
-övriga finansiella företag	144	145	145	161	170	170
Utländska stater	984	1 213	1 213	1 105	1 121	1 121
Övriga utländska emittenter	1 296	1 296	1 296	916	925	925
	20 644	**20 839**	**20 839**	**10 596**	**10 842**	**10 842**

d) Löptidsinformation	Koncernen 1998	Koncernen 1997
Förfallande		
- om högst ett år	577	191
- senare än om ett år men om högst fem år	14 039	6 566
- senare än om fem år men om högst tio år	3 543	2 354
- senare än om tio år	2 680	1 731
	20 839	**10 842**
Genomsnittlig återstående löptid (år)	3,86	3,75

25 Aktier och andelar i bankrörelsen

Närmare upplysningar om de kriterier som använts för att klassificera dessa värdepapper lämnas under Redovisningsprinciper.

a) Noterade / Onoterade	Koncernen 1998	Koncernen 1997	Moderbolaget 1998	Moderbolaget 1997
Noterade värdepapper	2 049	2 372	1 905	2 217
Onoterade värdepapper	958	1 158	670	709
	3 007	**3 530**	**2 575**	**2 926**
Typ av innehav				
A. Positions-/placeringsaktier	1 470	2 344	1 459	2 217
B. Övertagna för skyddande av fordran	871	529	611	224
C. Övriga aktier och andelar	666	657	505	485
	3 007	**3 530**	**2 575**	**2 926**

		Nominellt belopp	Bokfört värde	Utdelning	Röstandel, %
A1. Positions-/placeringsaktier					
Positionsaktier i SEK			1 173,1	18,1	0
Positionsaktier i andra valutor			187,0	2,5	0
*Epigress AB, Lund	SEK	0,0	1,5	0,0	1
FR Fastighetsrenting AB, Stockholm	SEK	22,9	47,7	17,2	6
*Gordion AB, Halmstad	SEK	0,1	1,0	0,0	3
*Hassbjer Micro System AB, Halmstad	SEK	0,1	12,5	0,0	3
*Metget AB, Ronneby	SEK	0,5	4,3	0,0	5
*Procoat AB, Upplands Väsby	SEK	0,7	5,5	0,0	5
*Prodacapo AB, Örnsköldsvik	SEK	0,0	1,0	0,0	2

Forts. not 25 Aktier och andelar i bankrörelsen

		Nominellt belopp	Bokfört värde	Utdelning	Röstandel, %
Scandinavian EQT Partners Ltd, Guernsey (teckningsrätter)	NLG		0,0	0,0	0
Scandinavian EQT Partners Ltd, Guernsey	GBP		8,0	1,0	5
*Stöldskyddsregistret SR AB, Helsingborg	SEK	0,8	17,9	0,0	36
Moderbolagets innehav			**1 459,5**	**38,8**	
* Placeringsaktier			43,7		
A2. Positions-/placeringsaktier					
Positionsaktier i SEK			0	0	
Positionsaktier i andra valutor			10,2	3,1	
Dotterbolags innehav			**10,2**	**3,1**	
Koncernens innehav			**1 469,7**	**41,9**	

Moderbolagets tradingportfölj innehöll vid utgången av året SEB-aktier till ett marknadsvärde av 0 Mkr (36 Mkr). Dessa har i bokslutet enligt redovisningsreglerna värderats till 0 kronor.

B1. Övertagna för skyddande av fordran					
Activum Fastighetsutveckling AB, Södertälje	SEK	1,5	4,5	0,0	23[1)]
Birma Förvaltnings AB, Stockholm	SEK	0,1	0,0	0,0	100[1)]
Fastighetsaktiebolaget Bonifazius, Göteborg	SEK	3,4	1,0	0,0	2
FR FastighetsRenting AB, Stockholm	SEK	25,2	52,3	18,9	25[1)]
Gamlestaden Intressenter AB, Göteborg	SEK	0,0	0,0	0,0	17
IFA Ship AB, Stockholm	SEK	0,1	0,1	0,0	100[1)]
Coronado 2 Holding BV, Amsterdam	NLG	0,0	0,0	0,0	100[1)]
Promociones y Conciertos Immobilibarios S.A., Madrid (teckningsaktier)	ESP	483,6	355,6	0,0	0
Promociones y Conciertos Immobilibarios S.A., Madrid	ESP	123,1	184,0	0,0	3
Raffles Holding, Cayman Islands	GBP	1,0	13,6	0,0	0
Moderbolagets innehav			**611,1**	**18,9**	
B2. Övertagna för skyddande av fordran					
Evidentia Fastighets AB		139,1	132,2	0,0	44
Infra City AB		40,0	118,0	0,0	40
Wihlborgs Fastigheter AB		12,2	10,2	0,1	1
Dotterbolags innehav			**260,4**	**0,1**	
Koncernens innehav			**871,5**	**19,0**	

1) Innehavet i dessa bolag har redovisats som aktier och andelar övertagna för skyddande av fordran och inte som aktier och andelar i intressebolag trots att innehavet uppgår till minst 20 %. Övertagna panter värderas enligt lägsta värdets princip, vilket innebär att en konsolidering med kapitalandelsmetoden teoretiskt inte ger någon extra effekt på koncernens kapital så länge inga övervärden finns i innehaven.

C1. Övriga aktier och andelar					
Adacra AB, Stockholm (teckningsoptioner)	SEK	0,0	0,0	0,0	0
Adacra AB, Stockholm	SEK	0,1	5,1	0,0	10
Brf Centrum, Hofors	SEK	0,0	0,0	0,0	0
Brf Falken, Malmö	SEK	0,0	11,2	0,0	0
Brf Fältprästen 3, Stockholm	SEK	0,0	1,7	0,0	0
Brf Karl den XV:s Port, Stockholm	SEK	0,0	0,3	0,0	0
Brf Mellanheden, Malmö	SEK	0,0	0,1	0,0	0
Brf Munklägret, Stockholm	SEK	0,0	1,2	0,0	0
Brf Oxen Mindre, Stockholm	SEK	0,0	2,5	0,0	0
Brf Riksbyggen Götenehus Nr 1	SEK	0,0	0,2	0,0	0
Brf Rådjuret, Stockholm	SEK	0,0	3,8	0,0	0
Brf Räfsan 13, Stockholm	SEK	0,0	0,4	0,0	0
Brf Tellusborg, Stockholm	SEK	0,0	0,4	0,0	0
Brf Vedbäraren, 19, Stockholm	SEK	0,0	4,6	0,0	0
Brf Åkern, Norrköping	SEK	0,0	0,1	0,0	0
Fastighetsbolaget Inedal, Stockholm (HB)	SEK	0,0	1,4	0,0	0
KontoCentralen AB, Stockholm	SEK	0,0	0,0	0,0	17
OM Gruppen AB, Stockholm	SEK	3,8	4,6	9,1	2
Svensk Exportkredit AB, Stockholm	SEK	126,0	361,0	127,6	18
Värdepapperscentralen VPC AB, Stockholm	SEK	4,5	0,4	0,0	8

Forts. not 25 Aktier och andelar i bankrörelsen

		Nominellt Belopp	Bokfört värde	Utdelning	Röstandel %
Adela Investment Company S.A., Luxemburg	USD	2,8	0,0	0,0	3
Banco Finasa de Investimento, Sao Paulo	BRL	127,2	0,0	2,1	4
Chicago Metal Exchange	USD	0,0	35,3	0,0	0
CLS Services Limited, London	GBP	5,2	12,0	0,0	0
EAC Investco Ltd., Guernsey	GBP	0,0	39,8	0,2	0
EBA Clearing Company, Paris	XEU	0,0	0,0	0,0	0
Euroclear Clearance System Public Ltd Company, Zürich	USD	0,1	5,7	2,3	4
Euroclear Clearance System S.C., Bryssel	BEF	0,0	0,0	0,0	0
Helsingfors Fondbörs	FIM	0,6	1,0	0,0	1
Ind Credit & Investment Co of India (ICICI), Bombay	INR	0,6	0,0	0,1	0
International Petroleum Exchange	GBP	0,0	1,7	0,0	0
Köbenhavn Fondbörs	DKK	0,1	0,1	0,0	0
London Clearing House Ltd	GBP	0,2	4,0	0,0	0
London Interbank Financial Futures Exchange (LIFFE)	GBP	0,1	5,8	0,0	0
Norsk Tillitsmann AS, Oslo	NOK	0,5	0,6	0,0	5
S.W.I.F.T., Bryssel	BEF	3,5	0,0	0,0	1
SIFIDA, Luxemburg	USD	0,2	0,0	0,0	0
Moderbolagets innehav			**505,0**	**141,4**	
C2. Övriga aktier och andelar					
Skandinaviska Enskilda EBS Ltd	USD	17,0	137,7	0,0	6
Community Reinsurance Corporation Ltd.	GBP	0,0	4,0	0,0	15,6
EAC Fund II	XEU	0,4	3,4	0,0	0
Europay International S.A.	BEF	0,5	2,2	0,0	5
Consulting AB Lennemark & Anderson	SEK	0,0	2,0	0,0	15,6
European Acquisition Capital Ltd. Partnership 1	XEU	0,2	1,9	0,0	1,5
Export Leasing (CI) Company Ltd.	USD	0,3	1,7	0,2	0
Liquiditäts Konsortialbank	DEM	0,3	1,1	0,1	0
Övriga			6,5	12,6	
Dotterbolags innehav			**160,5**	**12,9**	
Koncernens innehav			**665,5**	**154,3**	

26 Aktier och andelar i försäkringsrörelsen

	Anskaffningsvärde 1998	Bokfört värde 1998	Anskaffningsvärde 1997	Bokfört värde 1997
Placeringsaktie				
Sverige		3 055		4 291
Danmark				11
Finland		443		1 147
Frankrike		103		177
Italien		69		99
Nederländerna		84		102
Norge				15
Schweiz		112		136
Spanien		33		54
Storbritannien		265		273
Tyskland		157		194
USA		937		1 058
Summa		**5 258**		**7 557**
Avgår orealiserat terminsresultat				-73
Summa placeringsaktier	**3 137**	**5 258**	**4 849**	**7 484**
Andelar aktiefonder	834	1 163	934	991
Summa placeringsaktier och andelar aktiefonder	**3 971**	**6 421**	**5 783**	**8 475**
Utdelning placeringsfonder och andelar aktiefonder		112,3		

Samtliga värdepapper är noterade.

27 Aktier och andelar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken

	Koncernen	
Typ av innehav	1998	1997
Andel i försäkringspremiefonder för försäkringstagares räkning	37 454	28 371
	37 454	**28 371**

28 Aktier och andelar i intresseföretag

Närmare upplysningar om de kriterier som använts för att klassificera dessa värdepapper lämnas under Redovisningsprinciper.

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Noterat/onoterat				
Noterade värdepapper	161		161	
Onoterade värdepapper	291	262	48	32
	452	**262**	**209**	**32**
varav innehav i kreditinstitut	190	29	190	29

Aktier och andelar i intresseföretag		Nominellt Belopp	Bokfört värde	Utdelning	Röstandel %
Bankgirocentralen BGC AB, Stockholm	SEK	16,7	3,7	3,3	33
Bankomatcentralen AB, Stockholm	SEK	0,1	0,2	0,0	22
Privatgirot AB, Stockholm	SEK	0,3	0,3	0,0	28
Svensk Bostadsfinansiering AB, BOFAB, Stockholm	SEK	25,0	29,3	0,0	50
Upplysningscentralen UC AB, Stockholm	SEK	0,3	0,3	0,0	27
Latvijas Unibanka, Riga	LVL	8,6	160,4	0,0	19
Scandinavian Banking Partners Holding A/S, Köpenhamn	DKK	0,1	0,1	0,0	25
Self Trade SA, Paris	FRF	2,2	14,4	0,0	34
Moderbolagets innehav			**208,7**	**3,3**	
BNT Ingenjörsbyrå AB	SEK	0,0	0,0		30
FB Inedal 8 HB	SEK	0,0	4,0		21
Garda Life SA	PLN	9,0	19,0		50
Industrial Reinsurance Management AB	SEK	0,0	0,0		50
Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv	SEK	25,0	25,0		100
Nykredit Forsikring A/S	DKK	10,0	24,0		40
Oranien Hotel Betriebs GmbH	DEM	0,5	2,4		100
Partner S.A.	PLN	11,0	44,0		68
Sjöassuradörernas Förlags AB	SEK	0,0	0,0		22
Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv	SEK	24,9	24,9		100
Nya Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv	SEK	100,0	100,0		100
Dotterbolagens innehav			**243,3**		
Koncernens innehav			**452,0**	**3,3**	

29 Aktier och andelar i koncernföretag

Närmare upplysningar om de kriterier som använts för att klassificera dessa värdepapper lämnas under Redovisningsprinciper.

	Moderbolaget	
	1998	1997
A. Svenska dotterbolag	18 258	18 823
B. Utländska dotterbolag	3 120	3 306
	21 378	**22 129**
varav innehav i kreditinstitut	6 764	6 887

		Nominellt Belopp	Bokfört värde	Utdelning	Röstandel %
A. Svenska dotterbolag					
ABB Allemansfond AB, Stockholm	SEK	1,0	2,2	0,0	100
ABB Investment Management AB, Stockholm	SEK	2,0	515,1	0,0	100
Aktiv Placering AB, Stockholm, (vilande)	SEK	0,1	0,1	0,0	100
Diners Club Nordic AB, Stockholm	SEK	5,7	205,9	280,0	100
Enskilda Securities Holding AB, Stockholm	SEK	50,0	250,0	0,0	100
Eurocard AB, Stockholm	SEK	5,0	8,4	0,0	100
Försäkringsaktiebolaget S E Captive, Stockholm	SEK	100,0	100,0	0,0	100
Invit Fonder AB, Stockholm	SEK	1,0	1,5	0,0	100

Forts. not 29 Aktier och andelar i koncernföretag

		Nominellt Belopp	Bokfört värde	Utdelning	Röstandel %
S-E-Banken Fonder AB, Stockholm	SEK	21,0	21,2	0,0	100
SEB AB, Stockholm	SEK	1 176,5	1 411,8	0,0	100
SEB BoLån AB, Stockholm (förlagslån)	SEK	2 175,0	2 175,0	0,0	100
SEB BoLån AB, Stockholm	SEK	200,0	1 933,9	0,0	100
SEB Fastigheter AB, Stockholm	SEK	130,0	142,6	508,0	100
SEB Finans AB, Stockholm	SEK	225,0	145,0	0,0	100
SEB Invest, Stockholm	SEK	5,0	5,0	0,0	100
Skandinaviska Kredit AB, Stockholm, (vilande)	SEK	0,1	0,1	0,0	100
Trygg Hansa AB[1], Stockholm	SEK	6 950,8	11 340,1	3 200,0	100
Summa			**18 257,9**	**3 988**	

1) Aktieinnehavet i Trygg-Hansa har skrivits ned med 2 076 Mkr. Det motsvarar en anteciperad utdelning från Trygg-Hansa på 3 200 Mkr.

B. Utländska dotterbolag					
ABB Fundusz TFI SA, Warszawa	PLN	8,0	9,3	0,0	100
ABB Investment Management A/S, Oslo	NOK	5,0	19,4	0,0	100
ABB Investment Management AG, Zürich	CHF	0,1	32,6	0,0	100
ABB Investment Management Inc, Stamford	USD	0,0	91,2	0,0	100
Ane Gyllenberg AB, Helsingfors	FIM	409,1	383,8	21,8	100
Enskilda España S. A., Madrid	ESP	15,0	0,0	0,0	100
Enskilda Securities Inc, New York	USD	0,0	21,4	0,0	100
Enskilda Securities S. A., Paris	FRF	26,9	42,5	0,0	100
FinansSkandic Leasing (SEA) Pte Ltd, Singapore	SGD	0,1	0,4	0,0	100
Interscan Servicos de Consultoria Ltda, São Paulo	BRL	2,3	0,0	0,0	100
Scandinavian Finance BV, Amsterdam	NLG	2,1	8,4	0,0	100
Skandinaviska Enskilda Banken AG, Frankfurt	DEM	81,3	579,6	0,0	100
Skandinaviska Enskilda Banken AG, Frankfurt (förlagslån)	DEM	50,0	232,2	0,0	100
Skandinaviska Enskilda Banken Corporation, New York	USD	20,0	248,9	473,1	100
Skandinaviska Enskilda Banken Funding Inc, Delaware	USD	0,0	0,1	0,0	100
Skandinaviska Enskilda Banken Luxemburg S.A.	LUF	1 460,0	369,5	0,0	100
Skandinaviska Enskilda Banken South East Asia, Singapore	SGD	40,0	191,3	142,4	100
Skandinaviska Enskilda Ltd, London	GBP	49,3	880,4	0,0	100
Skandinaviska Enskilda Reinsurance S.A., Luxemburg	LUF	50,0	8,2	0,0	100
Tove Tvedt Larsen AS, Bergen	NOK	0,1	0,3	0,0	100
Summa			**3 119,6**	**637,3**	
Moderbolagets innehav			**21 377,5**	**4 625,3**	

Uppgifter om dotterbolagens organisationsnummer tillhandahålls av banken på begäran.

30 Immateriella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Goodwill	10 075	10 001		
Andra immateriella anläggningstillgångar	309	378		
	10 384	**10 379**		

31 Materiella tillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Inventarier	1 314	1 135	499	317
Leasingobjekt			3 896	373
Placeringsfastigheter	193	287		
Fastigheter för egen verksamhet	275	2 973	4	15
Fastigheter övertagna för skydd av fordran	160	104	7	26
Summa	**1 942**	**4 499**	**4 406**	**731**

Leasingobjekt		
Ackumulerat anskaffningsvärde	4 040	466
Ackumulerade avskrivningar	-144	-93
Bokfört värde	**3 896**	**373**

Avskrivningar på leasingobjekt görs enligt annuitetsmodell och baseras på ett erfarenhetsmässigt beräknat restvärde vid avtalsperiodens slut. För leasingobjekt som inte kan omsättas på en fungerande marknad är det planenliga restvärdet noll vid avtalsperiodens slut. Överskott i samband med avyttring av leasingobjekt redovisas under övriga intäkter.

Forts. not 31 Materiella tillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Fastigheter för egen verksamhet				
Ackumulerat anskaffningsvärde	190	2 851	4	19
Ackumulerade uppskrivningar	140	860		
Ackumulerade avskrivningar	-55	-719		-1
Ackumulerade nedskrivningar		-19		-3
Summa	**275**	**2 973**	**4**	**15**
Taxeringsvärde fastigheter	294	2 609	3	11
Varav byggnad	228	2 032	3	8
Driftnetto för fastigheter som övertagits för skyddande av fordran				
Externa intäkter	5	6	2	3
Driftskostnader		-1		-1
Driftsnetto	**5**	**5**	**2**	**2**
Egendom som övertagits för skyddande av fordran				
Byggnader och mark	160	104	7	26
Aktier och andelar	871	529	611	224
Summa	**1 031**	**633**	**618**	**250**

32 Övriga tillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Skattefordran	599		506	
Fondlikvidfordringar	3 142	13 132	3 142	13 132
Marknadsvärde derivat	51 918	65 061	51 885	64 955
Övrigt	4 877	8 039	18 796	9 911
Summa	**60 536**	**86 232**	**74 329**	**87 998**

33 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Förutbetalda kostnader	3 463	1 302	2 367	540
Upplupna räntor	14 484	16 973	13 433	15 913
Summa	**17 947**	**18 275**	**15 800**	**16 453**

34 Skulder till kreditinstitut

	Koncernen		Moderbolaget	
Löptidsinformation	1998	1997	1998	1997
Skuld att återbetala				
- på anfordran	24 316	116 949	25 151	116 805
- om högst tre månader	76 887	10 687	76 417	14 209
- senare än om tre månader men om högst ett år	50 874	13 945	49 666	14 055
- senare än om ett år men om högst fem år	1 379	1 416	2 175	1 351
- senare än om fem år	368	1	467	74
Summa	**153 824**	**142 998**	**153 876**	**146 494**

35 In- och upplåning från allmänheten

	Koncernen		Moderbolaget	
Löptidsinformation – Inlåning	1998	1997	1998	1997
Skuld att återbetala				
- på anfordran	154 679	139 767	154 679	139 069
- om högst tre månader		57		
- senare än om tre månader men om högst ett år		104		
- senare än om ett år men om högst fem år		37		
- senare än om fem år				
Summa	**154 679**	**139 965**	**154 679**	**139 069**

Inlåning definieras som saldot på de konton som omfattas av insättningsgarantin. Beloppet avser hela behållningen på konton utan hänsyn till den beloppsbegränsning som gäller för insättningsgaranti och avgiftsunderlag.

Forts. not 35 In- och upplåning från allmänheten

	Koncernen		Moderbolaget	
Löptidsinformation – Upplåning	1998	1997	1998	1997
Skuld att återbetala				
- på anfordran	14 407	25 211	14 979	22 461
- om högst tre månader	13 603	9 494	11 125	7 446
- senare än om tre månader men om högst ett år	1 765	6 211	1 671	6 032
- senare än om ett år men om högst fem år	263	991	178	1 314
- senare än om fem år	3 184	499	3 173	399
Summa	**33 222**	**42 406**	**31 126**	**37 652**
Summa	**187 901**	**182 371**	**185 805**	**176 721**

36 Emitterade värdepapper m m

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Commercial paper	2 016	1 167	1 370	1 167
Certifikat	51 567	36 150	48 867	30 819
Obligationslån	79 469	75 488	17 410	14 481
Summa	**133 052**	**112 805**	**67 647**	**46 467**
Löptidsinformation – Obligationslån				
Förfallande				
- om högst ett år	13 398	17 944	2 390	2 336
- senare än om ett år men om högst fem år	58 372	49 435	12 869	10 571
- senare än om fem år men om högst tio år	7 111	7 429	1 563	894
- senare än tio år	588	680	588	680
Summa	**79 469**	**75 488**	**17 410**	**14 481**
Genomsnittlig återstående löptid	3,44	2,87	2,72	2,49
Löptidsinformation – Övriga emitterade skuldebrev				
Skuld att återbetala				
- på anfordran	841	395	841	395
- om högst tre månader	36 347	21 209	33 001	15 844
- senare än om tre månader men om högst ett år	15 670	14 222	15 670	14 256
- senare än om ett år men om högst fem år	402	1 304	402	1 304
- senare än om fem år	323	187	323	187
Summa	**53 583**	**37 317**	**50 237**	**31 986**
Summa	**133 052**	**112 805**	**67 647**	**46 467**

Moderbolaget, obligationslån		Ursprungligt nominellt belopp	Bokfört belopp	Räntesats, %
1991/01	DEM	30,0	127,9	0,000
1991/01	JPY	5 000,0	353,2	1)
1993/33	USD	300,0	588,2	8,110
1995/00	DEM	75,0	363,7	2)
1995/99	DEM	50,0	0,0	2)
1995/01	JPY	5 000,0	226,1	2)
1996/00	USD	10,0	81,0	2)
1996/00	USD	30,0	243,0	2)
1996/99	SEK	27,7	23,3	1)
1996/99	SEK	147,4	121,6	1)
1996/99	USD	11,0	89,1	2)
1996/99	SEK	34,4	32,9	1)
1996/99	JPY	2 000,0	141,3	2)
1996/00	GBP	25,0	338,4	2)
1996/00	DEM	100,0	484,9	4,980
1996/99	SEK	77,5	84,4	1)
1996/99	SEK	63,5	79,2	1)
1996/03	GBP	10,0	135,3	7,920
1997/99	USD	10,0	81,0	2)
1997/99	USD	10,0	81,0	2)
1997/02	SEK	100,0	100,0	2)
1997/01	JPY	3 000,0	211,9	1 ,380
1997/02	SEK	50,0	50,0	6,160
1997/99	DEM	50,0	242,4	2)
1997/99	JPY	1 300,0	91,8	0,450

Forts. not 36 Emitterade värdepapper m m

Moderbolaget, obligationslån		Ursprungligt nominellt belopp	Bokfört belopp	Räntesats, %
1997/01	NOK	58,5	62,5	1)
1997/02	SEK	200,0	200,0	2)
1997/99	GBP	10,0	135,3	2)
1997/00	SEK	186,0	179,4	1)
1997/04	USD	5,0	40,5	2)
1997/04	SEK	100,0	100,0	6,780
1997/99	USD	50,0	404,9	2)
1997/99	USD	20,0	162,0	2)
1997/99	USD	30,0	243,0	2)
1997/02	DEM	75,0	363,7	4,880
1997/00	SEK	213,5	188,3	1)
1997/99	USD	25,0	202,5	2)
1997/01	NOK	15,0	16,1	1)
1997/02	USD	20,0	162,0	2)
1997/00	USD	25,0	202,5	2)
1997/00	DEM	50,0	242,4	2)
1997/00	USD	25,0	81,2	2)
1997/02	DEM	50,0	242,4	2)
1997/00	USD	25,0	202,5	6,250
1997/99	GBP	6,5	88,0	2)
1997/99	USD	17,6	142,5	2)
1997/02	GBP	10,0	135,3	7,950
1997/02	DEM	120,0	581,8	2)
1997/02	GBP	10,0	135,3	8,000
1997/00	FIM	200,0	76,7	4,530
1997/04	DEM	100,0	484,9	2)
1997/02	USD	20,0	162,0	2)
1997/00	SEK	304,5	299,3	1)
1997/02	ITL	10 000,0	49,0	4)
1997/02	USD	25,0	202,5	2)
1997/02	NOK	575,0	614,5	2)
1997/99	JPY	1 170,0	82,7	2)
1997/01	JPY	2 000,0	141,3	2)
1997/02	ITL	10 000,0	49,0	4)
1997/02	DEM	50,0	242,4	5,370
1997/07	NOK	400,0	252,3	0,000
1997/02	SEK	50,0	50,0	1)
1997/04	USD	10,0	81,0	2)
1997/99	SEK	50,0	50,0	1)
1997/03	NOK	35,6	38,0	1)
1997/02	NOK	14,8	15,8	1)
1997/00	SEK	96,2	92,4	1)
1997/00	SEK	85,4	83,7	1)
1997/00	SEK	38,1	36,7	1)
1997/00	SEK	80,7	79,7	1)
1997/00	SEK	62,7	61,5	1)
1997/00	SEK	31,2	29,4	1)
1997/03	NOK	16,6	17,7	1)
1998/02	SEK	220,0	183,9	Fixed
1998/03	DEM	30,0	145,5	2)
1998/03	DEM	70,0	339,4	2)
1998/03	USD	7,0	56,7	2)
1998/00	USD	25,0	202,5	2)
1998/05	FIM	10,0	15,9	1)
1998/04	SEK	60,0	60,0	1)
1998/03	DEM	50,0	242,4	2)
1998/03	NOK	9,0	9,6	1)
1998/00	NOK	250,0	267,2	5,000
1998/04	GBP	15,0	203,0	2)
1998/01	ATS	80,0	55,1	4)
1998/04	DEM	20,0	97,0	2)
1998/03	SEK	300,0	300,0	2)
1998/03	NOK	39,9	42,6	1)
1998/03	ISK	250,0	29,1	1)
1998/00	USD	5,0	40,5	1)
1998/01	SEK	465,5	459,9	1)
1998/99	GBP	10,0	135,3	7,495
1998/06	FIM	100,0	159,5	1)
1998/06	FIM	32,0	51,0	1)

Forts. not 36 Emitterade värdepapper m m

Moderbolaget, obligationslån		Ursprungligt nominellt belopp	Bokfört belopp	Räntesats, %
1998/03	DEM	75,0	363,7	4,830
1998/03	GBP	20,0	270,7	2)
1998/02	DEM	30,0	145,5	2)
1998/03	GBP	20,0	270,7	7,680
1998/02	SEK	20,0	20,0	1)
1998/03	NOK	22,2	23,7	1)
1998/00	USD	13,5	109,3	1)
1998/05	FIM	11,0	17,5	0,000
1998/01	SEK	330,9	327,7	1)
1998/03	SEK	69,6	68,2	1)
1998/01	SEK	286,7	286,1	1)
1998/03	SEK	10,2	10,2	2)
1998/01	GBP	5,0	67,7	1)
1998/99	SEK	22,3	22,3	1)
1998/99	SEK	17,2	17,2	1)
1998/02	SEK	116,8	115,5	1)
			17 410,0	

1) Index
2) FRN, Floating Rate Note
3) VRN, Variable Rate Note
4) Formula

37 Övriga skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Skatteskuld	288	657		249
Fondlikvidskulder	11 296	19 376	11 194	19 374
Postväxlar	2 647	2 620	2 647	2 415
Marknadsvärde derivat	51 344	62 664	51 011	62 600
Övriga skulder	21 374	30 235	20 686	24 343
Summa	**86 949**	**115 552**	**85 538**	**108 981**

38 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Upplupna räntor	15 245	16 414	12 801	13 854
Förutbetalda intäkter	2 783	1 821	1 412	1 040
Summa	**18 028**	**18 235**	**14 213**	**14 894**

39 Försäkringstekniska avsättningar

	Koncernen	
	1998	1997
Försäkringstekniska avsättningar brutto	13 360	14 955
ÅF:s andel i försäkringstekniska avsättningar	-927	-1 719
Summa	**12 433**	**13 236**

40 Avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken

	Koncernen	
	1998	1997
Premiereserv för försäkringstagare	37 378	28 275
Summa	**37 378**	**28 275**

41 Övriga avsättningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Latent skatteskuld	4 201	3 671	403	364
Reserv för utombalansposter	210	191	210	180
Omstruktureringsreserv	1 201	2 255	656	1 018
Summa	**5 612**	**6 117**	**1 269**	**1 562**

42 Efterställda skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Förlagslån	6 393	8 306	5 631	7 534
Förlagslån, nollkupong	1 851	1 841	1 851	1 841
Förlagslån, eviga	15 766	11 360	15 576	11 110
Summa	**24 010**	**21 507**	**23 058**	**20 485**

Moderbolaget		Ursprungligt nominellt belopp	Bokfört belopp	Räntesats, %
Förlagslån				
1989/99	SEK	1 000,0	541,1	1)
1990/05	DKK	300,0	267,3	9,000
1990/05	DKK	25,0	31,8	9,000
1990/00	GBP	12,0	162,4	1)
1990/00	XEU	60,0	0,0	8,097
1990/00	CHF	100,0	302,2	7,125
1990/00	DEM	200,0	584,7	9,000
1990/00	AUD	150,0	0,0	6,000
1990/05	AUD	200,0	992,4	6,000
1990/05	AUD	100,0	0,0	7,500
1991/01	CHF	100,0	140,4	7,250
1992/02	USD	400,0	1 020,0	8,450
1994/09	USD	200,0	1 589,1	6,875
Summa			**5 631,4**	
Förlagslån, nollkupong				
1991/01	SEK	1 000,0	743,6	0,000
1991/01	JPY	8 902,6	445,0	0,000
1992/02	SEK	1 000,0	662,2	0,000
Summa			**1 850,8**	
Förlagslån, eviga				
1990	DEM	170,0	494,6	1)
1990	USD	100,0	485,9	1)
1991	DKK	350,0	356,4	2)
1995	JPY	10 000,0	706,5	4,400
1995	JPY	15 000,0	1 059,7	3,600
1996	JPY	5 000,0	347,9	1)
1996	USD	150,0	1 214,8	6,625
1996	USD	50,0	403,2	1)
1996	USD	50,0	399,8	1)
1996	USD	150,0	1 214,8	1)
1996	USD	150,0	1 214,8	8,125
1996	GBP	100,0	1 353,5	9,040
1997	USD	150,0	1 214,8	7,500
1997	JPY	15 000,0	1 059,7	5,000
1998	USD	500,0	4 049,4	6,500
Summa			**15 575,8**	
Förlagslån emitterade av moderbolaget			**23 058,0**	
Förlagslån emitterade av SEB BoLån AB			2 875,8	
Förlagslån emitterade av övriga dotterbolag			586,3	
Koncerninterna innehav			-2 510,1	
Förlagslån emitterade av koncernen			**24 010,0**	

1) FRN, Floating Rate Note
2) VRN, Variable Rate Note

43 Obeskattade reserver

	Moderbolaget 1998	1997
A. Skatteutjämningsreserv		
Saldo vid årets ingång	902	1 202
Upplösning i bokslutet	-300	-300
	602	**902**
B. Periodiseringsfond		
Saldo vid årets ingång	2 568	1 813
Avsättning i bokslutet	353	755
	2 921	**2 568**
C. Överavskrivning inventarier och leasingobjekt		
Saldo vid årets ingång	79	8
Avsättning/upplösning (-) i bokslutet	1 085	71
	1 164	**79**
D. Övriga obeskattade reserver		
Saldo vid årets ingång	17	16
Valutakursförändringar	1	1
Upplösning/avsättning i bokslutet	7	
	25	**17**
Summa obeskattade reserver	**4 712**	**3 566**

44 Eget kapital

	Koncernen		Moderbolaget	
Bundet eget kapital	1998	1997	1998	1997
Aktiekapital	5 882	5 882	5 882	5 882
562 553 128 A-aktier à nom 10 kr				
25 692 934 C-aktier à nom 10 kr				
Reservfond m m	17 274	16 316	9 183	9 183
Fond för orealiserade vinster*	1 114	1 009	1 008	940
Summa	**24 270**	**23 207**	**16 073**	**16 005**
Fritt eget capital				
Balanserad vinst	1 838	2 323	2 592	3 720
Koncernbidrag erhållna ./. lämnade			3 303	74
Skatt koncernbidrag netto			-925	-21
Årets resultat	4 326	2 437	1 001	652
Summa	**6 164**	**4 760**	**5 971**	**4 425**
Summa eget kapital	**30 434**	**27 967**	**22 044**	**20 430**
*Varav Aktier och andelar	11	2		2
Räntebärande värdepapper	56	64	55	64
Övrigt	1 047	943	953	874

	Koncernen		Moderbolaget	
Förändring av eget kapital	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital
Saldo vid årets ingång	23 207	4 760	16 005	4 425
Utdelning till aktieägarna		-1 765		-1 765
Förändring av omräknings-differens/koncernstruktur	-173	+79		
Omföring fritt/bundet kapital	+1 131	-1 131		
Koncernbidrag erhållna ./. lämnade				+3 303
Skatt koncernbidrag netto				-925
Årets resultat		+4 326		+1 001
Omföring netto till/från fond för orealiserade vinster	+105	-105	+68	-68
Saldo vid årets utgång	**24 270**	**6 164**	**16 073**	**5 971**

Den ackumulerade omräkningsdifferensen uppgår till 553 Mkr (647 Mkr)

45 För egna skulder ställda säkerheter

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Ställda panter				
Utlåning	1 288	1 466	1 288	1 457
Obligationer m m	44 386	34 313	40 855	32 014
Repor	53 996	45 134	47 776	41 372
Pantbrev	21	12		
Summa	**99 691**	**80 925**	**89 919**	**74 843**

Av posten utlåning i moderbolaget avser 911 Mkr (401 Mkr) pantförskrivning av lånereverser till förmån för AB Svensk Exportkredit.

46 Övriga ställda säkerheter

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Andelar i försäkringspremiefonder	29 027	20 597		
Värdepapperslån	6 627	5 054	6 316	4 845
Summa	**35 654**	**25 651**	**6 316**	**4 845**

47 Ansvarsförbindelser

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Garantier				
Garantiförbindelser-krediter	17 939	13 958	16 768	10 272
Garantiförbindelser-övriga	24 066	24 062	23 994	24 012
Egna accepter	1 319	2 750	1 309	2 722
Garantifondförbindelser	126	123	123	123
Summa	**43 450**	**40 893**	**42 194**	**37 129**
Beviljade, ej disponerade remburser	**5 602**	**6 608**	**5 384**	**6 509**
Summa	**49 052**	**47 501**	**47 578**	**43 638**

Övriga ansvarsförbindelser

Moderbolaget har gentemot Monetary Authority of Singapore utfäst sig att svara för att dotterbanken i Singapore kan fullgöra sina åtaganden.
Moderbolaget har utfäst sig att vid varje tidpunkt hålla aktiekapitalet i Diners Club Nordic AB intakt.

48 Åtaganden

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Åtaganden om framtida betalning				
Avtal om köp och försäljning av värdepapper på termin		44		
Avtal om att inom viss tid ställa deposition till annans förfogande	1 812	4 054	1 972	4 054
Andra åtaganden				
Garanterat belopp vid Likviditetsförvaltning	4 842	2 694	4 842	2 694
Beviljade men ej utbetalade Krediter	38 673	40 969	35 683	37 083
Outnyttjad del av beviljad Räkningskredit	29 158	35 461	28 888	33 838
Värdepapperslån	7 236	5 904	7 236	5 901
Summa	**81 721**	**89 126**	**78 621**	**83 570**

49 Problemkrediter och kreditförlustreserv

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Problemkrediter				
Osäkra fordringar	7 454	8 033	5 108	5 593
Räntenedsatta fordringar	1 195	1 756	877	1 643
Summa	**8 649**	**9 789**	**5 985**	**7 236**
Reserv för befarade kreditförluster	-3 877	-3 827	-3 483	-3 495
Netto	**4 772**	**5 962**	**2 502**	**3 741**
Oreglerade fordringar för vilka ränta intäktsförs	257	279		
Löpande avkastning på problemkrediter	227	191	205	191
Årlig procentuell löpande avkastning på problemkrediter	2,57	2,38	3,06	2,84
Årlig procentuell ränta på fordringar som inte utgör på problemkrediter	6,30	7,17	5,64	5,96

Forts. not 49 Problemkrediter och kreditförlustreserv

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Reserv för befarade kreditförluster				
Ingående balans	3 827	4 028	3 495	3 576
Under året konstaterade förluster mot reserv	-544	-506	-435	-344
Under året återförda reserveringar	-276	-269	-222	-180
Reservering för befarade förluster	937	570	714	450
Trygg Hansa		20		
Kursdifferens	-67	-16	-69	-7
Summa	**3 877**	**3 827**	**3 483**	**3 495**

50 Derivatinstrument

	Med positiva stängningsvärden eller värde noll			Med negativa stängningsvärden	
Koncernen, 1998	Nominellt belopp	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde
Ränterelaterade					
Optioner	55 133	170	170	2	2
Terminer	1 638 677	1 952	1 952	1 906	1 906
Swappar	889 299	23 371	23 371	22 278	22 278
	2 583 109	**25 493**	**25 493**	**24 186**	**24 186**
varav clearat	43 007	11	11	325	325
Valutarelaterade					
Optioner	90 425	1 591	1 591		
Terminer	1 451 218	21 553	21 553	22 941	22 941
Swappar	278 962	6 123	3 231	7 560	3 896
	1 820 605	**29 267**	**26 375**	**30 501**	**26 837**
Aktierelaterade					
Optioner	7 494	49	49	81	81
Terminer	1 029	1	1	240	240
	8 523	**50**	**50**	**321**	**321**
varav clearat	1 421	1	1	84	84
Summa	**4 412 237**	**54 810**	**51 918**	**55 008**	**51 344**
Koncernen, 1997					
Ränterelaterade					
Optioner	34 305	144	144	4	4
Terminer	2 097 800	3 890	3 890	3 972	3 972
Swappar	821 563	19 202	19 202	17 151	17 151
	2 953 668	**23 236**	**23 236**	**21 127**	**21 127**
varav clearat	17 174	1	1	1	1
Valutarelaterade					
Optioner	63 986	878	878		
Terminer	1 409 729	30 577	30 577	29 661	29 661
Swappar	380 096	11 673	10 292	13 006	11 845
	1 853 811	**43 128**	**41 747**	**42 667**	**41 506**
Aktierelaterade					
Optioner	7 556	76	76	31	31
Terminer	240	2	2		
Swappar					
	7 796	**78**	**78**	**31**	**31**
varav clearat	6 767	43	43	15	15
Summa	**4 815 275**	**66 442**	**65 061**	**63 825**	**62 664**
Moderbolaget, 1998					
Ränterelaterade					
Optioner	54 750	172	172	1	1
Terminer	1 638 391	1 943	1 943	1 904	1 904
Swappar	889 138	23 421	23 421	22 496	22 496
	2 582 279	**25 536**	**25 536**	**24 401**	**24 401**
varav clearat	18 237	9	9	1	1
Valutarelaterade					
Optioner	90 425	1 591	1 591		
Terminer	1 445 133	21 492	21 492	22 850	22 850
Swappar	278 962	6 109	3 217	7 323	3 659
	1 814 520	**29 192**	**26 300**	**30 173**	**26 509**

Forts. not 50 Derivatinstrument

	Med positiva stängningsvärden eller värde noll			Med negativa stängningsvärden	
Moderbolaget, 1998	Nominellt belopp	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde
Aktierelaterade					
Optioner	7 493	48	48	81	81
Terminer	1 029	1	1	20	20
	8 522	**49**	**49**	**101**	**101**
Summa	**4 405 321**	**54 777**	**51 885**	**54 675**	**51 011**

	Med positiva stängningsvärden eller värde noll			Med negativa stängningsvärden	
Moderbolaget, 1997	Nominellt belopp	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde
Ränterelaterade					
Optioner	33 849	144	144	1	1
Terminer	2 097 560	3 886	3 886	3 928	3 928
Swappar	820 092	19 175	19 175	17 150	17 150
	2 951 501	**23 205**	**23 205**	**21 079**	**21 079**
varav clearat	17 174	1	1	1	1
Valutarelaterade					
Optioner	63 929	873	873		
Terminer	1 406 941	30 507	30 507	29 646	29 646
Swappar	380 092	11 673	10 292	13 005	11 844
	1 850 962	**43 053**	**41 672**	**42 651**	**41 490**
Aktierelaterade					
Optioner	7 556	76	76	31	31
Terminer	240	2	2		
Swappar					
	7 796	**78**	**78**	**31**	**31**
Summa	**4 810 259**	**66 336**	**64 955**	**63 761**	**62 600**

51 Upplysningar om fair value

	Omsättningstillgångar		Anläggningstillgångar	
Koncernen, 1998	Bokfört värde	Fair value	Bokfört värde	Fair value
Tillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	1 482	1 482	3 271	3 271
Belåningsbara statsskuldsförbindelser m m	71 223	71 223	4 693	4 837
Utlåning till kreditinstitut			91 137	92 307
Utlåning till allmänheten			324 442	328 858
Obligationer och andra räntebärande värdepapper i bankrörelsen	24 556	24 556	9 871	10 258
Obligationer och andra räntebärande värdepapper i försäkringsrörelsen	20 839	20 839		
Aktier och andelar i bankrörelsen	3 007	3 007		
Aktier och andelar i försäkringsrörelsen	6 421	6 421		
Aktier och andelar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken			37 454	37 454
Aktier och andelar i intresseföretag			452	884
Immateriella anläggningstillgångar			10 384	10 384
Materiella tillgångar	353	353	1 589	2 007
Övriga tillgångar	60 536	63 428		
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17 947	17 947		
Summa	**206 364**	**209 256**	**483 293**	**490 260**
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	153 824	155 031		
In- och upplåning från allmänheten	187 901	188 101		
Emitterade värdepapper m m	133 052	136 904		
Övriga skulder	86 949	90 613		
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18 028	18 028		
Försäkringstekniska avsättningar	12 433	12 433		
Avsättningar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisker	37 378	37 378		
Övriga avsättningar	5 612	5 612		
Efterställda skulder	24 010	23 607		
Summa	**659 187**	**667 707**		

Forts. not 51 Upplysningar om fair value

Koncernen, 1997	Omsättningstillgångar Bokfört värde	Omsättningstillgångar Fair value	Anläggningstillgångar Bokfört värde	Anläggningstillgångar Fair value
Tillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	1 406	1 406	5 187	5 187
Belåningsbara statsskuldsförbindelser m m	39 799	39 799	4 571	4 816
Utlåning till kreditinstitut			98 876	99 385
Utlåning till allmänheten			315 566	318 742
Obligationer och andra räntebärande värdepapper i bankrörelsen	25 238	25 238	7 578	7 578
Obligationer och andra räntebärande värdepapper i försäkringsrörelsen	10 842	10 842		
Aktier och andelar i bankrörelsen	2 873	2 873	657	657
Aktier och andelar i försäkringsrörelsen	8 475	8 475		
Aktier och andelar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken			28 371	28 371
Aktier och andelar i intresseföretag			262	643
Immateriella anläggningstillgångar			10 379	10 379
Materiella tillgångar	391	391	4 108	6 237
Övriga tillgångar	86 232	86 268		
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	18 275	18 275		
Summa	**193 531**	**193 567**	**475 555**	**481 995**
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	142 998	143 527		
In- och upplåning från allmänheten	182 371	182 461		
Emitterade värdepapper m m	112 805	114 894		
Övriga skulder	115 552	116 643		
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18 235	18 235		
Försäkringstekniska avsättningar	13 236	13 236		
Avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken	28 275	28 275		
Övriga avsättningar	6 117	6 117		
Efterställda skulder	21 507	21 507		
Summa	**641 096**	**644 895**		

Beräkningen omfattar poster i balansräkningen med fastställd ränta under en fastställd period. Alltså har alla poster med rörlig ränta, d v s sådan in- och utlåning vars räntevillkor är relaterade till marknadsräntan inte omräknats utan det nominella beloppet anses motsvara ett fair value.

När fair value beräknas för fastränteutlåning diskonteras framtida ränteintäkter med en marknadsräntekurva, som justerats med den rådande nyutlåningsmarginalen. På motsvarande sätt diskonteras fastränterelaterad in-/upplåning med marknadsräntekurvan med justering för relevant marginal.

Utöver fast in- och utlåning har justeringar gjorts även för övervärden i fastigheter samt vissa aktieinnehav.

En effekt av denna beräkningsmodell är att i tider då nyutlåningsmarginalen är i sjunkande uppstår ett fair value som är högre än bokfört värde och tvärtom i stigande läge. Vidare kan noteras att beräkningen inte utgör en marknadsvärdering av banken som företag.

52 Upplysningar om fordringar och skulder mot intresse- och koncernföretag

Moderbolaget, 1998	Totalt	Koncernföretag	Intresseföretag	Övriga
Belåningsbara statsskuldsförbindelser m m	70 938			70 938
Utlåning till kreditinstitut	130 683	50 762	588	79 333
Utlåning till allmänheten	199 123	13 609		185 514
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	34 298	896	363	33 039
Summa	**435 042**	**65 267**	**951**	**368 824**
Skulder till kreditinstitut	153 876	9 406		144 470
In- och utlåning från allmänheten	185 805	6 376	81	179 348
Emitterade värdepapper m m	67 647	31		67 616
Efterställda skulder	23 058			23 058
Summa	**430 386**	**15 813**	**81**	**414 492**
Moderbolaget, 1997				
Belåningsbara statsskuldsförbindelser m m	42 180			42 180
Utlåning till kreditinstitut	124 187	39 544		84 643
Utlåning till allmänheten	204 837	8 063		196 774
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	31 656	404		31 252
Summa	**402 860**	**48 011**		**354 849**

Forts. not 52 Upplysningar om fordringar och skulder mot intresse- och koncernföretag

Moderbolaget, 1997	Totalt	Koncernföretag	Intresseföretag	Övriga
Skulder till kreditinstitut	146 494	9 148		137 346
In- och utlåning från allmänheten	176 721	3 669	40	173 012
Emitterade värdepapper m m	46 467	15		46 452
Efterställda skulder	20 485			20 485
Summa	**390 167**	**12 832**	**40**	**377 295**

53 Upplysning om kontrakterade lokalhyror

	Koncernen, 1998	Moderbolaget, 1998
Kontrakterade lokalhyror avseende		
År 1999	508	251
År 2000	501	251
År 2001	485	251
År 2002	380	242
År 2003	362	234
År 2004 och senare	1 675	1 411
Summa	**3 911**	**2 640**

54 Kapitaltäckningsanalys

	Finansiella företagsgruppen[1]		Moderbolaget	
Kapitalbas	1998	1997	1998	1997
Primärt kapital (netto)	25 113	24 914	21 810	20 983
Supplementärt kapital	20 539	18 041	20 207	17 659
Avräkning	-12 060	-13 824	-12 265	-14 148
Summa	**33 592**	**29 131**	**29 752**	**24 494**
Beräkning av kapitalkrav för kreditrisker				
Poster i balansräkningen				
Summa placeringar				
Grupp A (0 %)	153 208	244 020	213 468	216 647
Grupp B (20 %)	79 271	95 993	69 248	89 395
Grupp C (50 %)	97 918	91 205	14 542	10 821
Grupp D (100 %)	176 879	172 685	137 616	134 685
Summa	**507 276**	**603 903**	**434 874**	**451 548**
Riskvägt belopp				
Grupp A (0 %)				
Grupp B (20 %)	15 854	19 199	13 850	17 878
Grupp C (50 %)	48 959	45 603	7 271	5 410
Grupp D (100 %)	176 879	172 685	137 616	134 685
Summa	**241 692**	**237 487**	**158 737**	**157 973**
Poster utanför balansräkningen				
Nominellt belopp				
Grupp A (0 %)	161 619	197 548	153 882	187 801
Grupp B (20 %)	443 857	1 823 343	443 697	1 822 985
Grupp C (50 %)	51 680	424 401	46 104	418 436
Grupp D (100 %)	56 868	56 716	59 471	60 816
Summa	**714 024**	**2 502 008**	**703 154**	**2 490 038**
Omräknat belopp				
Grupp A (0 %)	8 555	13 384	14 530	12 055
Grupp B (20 %)	19 356	31 386	19 332	31 343
Grupp C (50 %)	2 716	14 319	4 409	13 480
Grupp D (100 %)	31 469	30 535	34 909	35 299
Summa	**62 096**	**89 624**	**73 180**	**92 177**
Riskvägt belopp				
Grupp A (0 %)				
Grupp B (20 %)	3 872	6 277	3 866	6 269
Grupp C (50 %)	1 358	7 159	2 204	6 740
Grupp D (100 %)	31 469	30 535	34 909	35 299
Summa	**36 699**	**43 971**	**40 979**	**48 308**
Summa riskvägt belopp för kreditrisker	**278 391**	**281 458**	**199 716**	**206 281**

Forts. not 54 Kapitaltäckningsanalys

	Finansiella företagsgruppen[1]		Moderbolaget	
Beräkning av kapitalkrav för marknadsrisker	1998	1997	1998	1997
Riskvägt belopp för ränterisker	14 048	8 826	13 781	8 869
varav för specifik risk	3 846	1 598	3 696	1 599
varav för generell risk	10 202	7 228	10 085	7 270
Riskvägt belopp för aktiekursrisker	389	318	388	314
varav för specifik risk	145	119	145	117
varav för generell risk	244	199	243	197
Riskvägt belopp för avvecklingsrisker	74	29	66	25
Riskvägt belopp för motpartsrisker och andra risker	14 284	8 156	14 270	8 156
Riskvägt belopp för valutakursrisker	2 283	4 309	2 378	4 401
Summa riskvägt belopp för marknadsrisker	**31 078**	**21 638**	**30 883**	**21 765**
Beräkning av total kapitaltäckningsgrad				
Total kapitalbas	33 592	29 131	29 752	24 494
Totalt riskvägt belopp för kreditrisker och marknadsrisker	309 469	303 096	230 599	228 046
Total kapitaltäckningsgrad	**10,85%**	**9,61%**	**12,90%**	**10,74%**

1) Enligt kapitaltäckningsreglerna skall kapitaltäckningsanalysen omfatta den finansiella företagsgruppen vilken även innefattar intressebolag som ej konsolideras i balansräkningen.

55 Geografisk fördelning av intäkterna

Koncernen, 1998	**Totalt**	Sverige	Övriga Norden	Övriga Europa	Övriga världen
Ränteintäkter	31 540	22 478	1 923	3 763	3 376
Erhållna utdelningar	331	307	12	12	
Provisionsintäkter	8 019	6 325	859	666	169
Försäkringsnetto	1 737	1 737			
Nettoresultat av finansiella transaktioner	3 467	3 047	240	95	85
Övriga rörelseintäkter	2 166	2 081	48	29	8
Summa	**47 260**	**35 975**	**3 082**	**4 565**	**3 638**
Koncernen, 1997					
Ränteintäkter	29 159	22 045	1 185	3 550	2 379
Erhållna utdelningar	180	178		2	
Provisionsintäkter	6 945	5 531	604	700	110
Nettoresultat av finansiella transaktioner	1 527	1 208	96	126	97
Övriga rörelseintäkter	430	334	15	77	4
Summa	**38 241**	**29 296**	**1 900**	**4 455**	**2 590**
Moderbolaget, 1998					
Ränteintäkter	24 839	16 419	1 869	3 284	3 267
Leasingintäkter	64	10		54	
Erhållna utdelningar	4 828	4 183	22	8	615
Provisionsintäkter	5 909	5 126	278	366	139
Nettoresultat av finansiella transaktioner	1 752	1 419	205	56	72
Övriga rörelseintäkter	363	285	9	29	40
Summa	**37 755**	**27 442**	**2 383**	**3 797**	**4 133**
Moderbolaget, 1997					
Ränteintäkter	21 618	14 929	1 107	3 243	2 339
Leasingintäkter	57	39		18	
Erhållna utdelningar	3 773	3 770			3
Provisionsintäkter	5 561	4 867	158	436	100
Nettoresultat av finansiella transaktioner	1 470	1 247	60	80	83
Övriga rörelseintäkter	189	138	1	11	39
Summa	**32 668**	**24 990**	**1 326**	**3 788**	**2 564**

56 Uppgift om väsentliga tillgångars och skulders uppdelning på väsentliga valutor

Koncernen, 1998	Totalt	SEK	USD	GBP	DEM	DKK/NOK/FIM	Övr valutor
Utlåning till kreditinstitut	91 137	36 873	33 758	895	1 270	13 437	4 904
Utlåning till allmänheten	324 442	228 822	42 569	4 530	8 557	27 516	12 448
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	131 182	60 131	15 306	997	6 198	12 507	36 043
Övriga tillgångar	142 896	78 114	32 941	12 810	819	12 878	5 334
Summa tillgångar	**689 657**	**403 940**	**124 574**	**19 232**	**16 844**	**66 338**	**58 729**
Skulder till kreditinstitut	153 824	36 190	52 659	10 444	19 932	14 773	19 826
In- och upplåning från allmänheten	187 901	128 778	23 796	4 065	4 508	15 509	11 245
Emitterade värdepapper m.m.	133 052	70 813	26 405	15 199	4 710	14 291	1 634
Övriga skulder	160 436	77 571	39 859	13 420	2 590	17 586	9 410
Efterställda skulder	24 010	2 845	12 806	1 516	1 114	675	5 054
Eget kapital	30 434	30 434					
Summa skulder och eget kapital	**689 657**	**346 631**	**155 525**	**44 644**	**32 854**	**62 834**	**47 169**
Koncernen, 1997							
Utlåning till kreditinstitut	88 450	31 807	40 380	1 931	1 248	7 697	5 387
Utlåning till allmänheten	325 992	229 950	41 183	8 055	7 665	18 286	20 853
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	87 782	39 978	12 118	735	4 050	12 607	18 294
Övriga tillgångar	166 862	79 018	39 770	17 749	869	21 779	7 677
Summa tillgångar	**669 086**	**380 753**	**133 451**	**28 470**	**13 832**	**60 369**	**52 211**
Skulder till kreditinstitut	142 998	55 385	47 498	6 083	12 484	9 128	12 420
In- och upplåning från allmänheten	182 371	126 244	24 840	4 660	4 592	7 335	14 700
Emitterade värdepapper m.m.	112 805	68 576	14 247	14 491	4 243	8 592	2 656
Övriga skulder	181 438	93 820	42 519	19 665	1 043	20 864	3 527
Efterställda skulder	21 507	2 692	8 702	1 466	1 375	596	6 676
Eget kapital	27 967	27 967					
Summa skulder och eget kapital	**669 086**	**374 684**	**137 806**	**46 365**	**23 737**	**46 515**	**39 979**
Moderbolaget, 1998							
Utlåning till kreditinstitut	130 683	70 306	37 023	678	4 418	13 364	4 894
Utlåning till allmänheten	199 123	114 324	37 122	6 215	5 443	24 929	11 090
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	105 236	39 818	15 244	690	1 324	12 165	35 995
Övriga tillgångar	123 120	64 832	33 123	5 049	1 417	12 898	5 801
Summa tillgångar	**558 162**	**289 280**	**122 512**	**12 632**	**12 602**	**63 356**	**57 780**
Skulder till kreditinstitut	153 876	34 282	56 315	10 426	16 865	14 770	21 218
In- och upplåning från allmänheten	185 805	131 012	22 616	4 879	2 887	14 507	9 904
Emitterade värdepapper m.m.	67 647	6 024	25 759	15 199	4 710	14 322	1 633
Övriga skulder	101 020	29 057	39 846	4 381	2 216	16 514	9 006
Efterställda skulder	23 058	1 947	12 807	1 516	1 079	656	5 053
Eget kapital och obeskattade reserver	26 756	26 756					
Summa skulder och eget kapital	**558 162**	**229 078**	**157 343**	**36 401**	**27 757**	**60 769**	**46 814**
Moderbolaget, 1997							
Utlåning till kreditinstitut	124 187	63 215	42 359	1 793	2 750	8 126	5 944
Utlåning till allmänheten	204 837	119 700	36 020	9 495	5 492	14 598	19 532
Obligationer och andra räntebärande Värdepapper	73 836	30 418	10 692	351	1 747	12 426	18 202
Övriga tillgångar	136 740	62 617	38 035	9 021	276	20 267	6 524
Summa tillgångar	**539 600**	**275 950**	**127 106**	**20 660**	**10 265**	**55 417**	**50 202**
Skulder till kreditinstitut	146 494	55 747	46 795	6 034	11 606	8 994	17 318
In- och upplåning från allmänheten	176 721	124 179	23 306	5 433	3 138	6 705	13 960
Emitterade värdepapper m.m.	46 467	2 223	14 247	14 491	4 243	8 606	2 657
Övriga skulder	125 437	51 449	40 319	10 289	767	19 731	2 882
Efterställda skulder	20 485	1 913	8 702	1 466	1 132	596	6 676
Eget kapital och obeskattade reserver	23 996	23 996					
Summa skulder och eget kapital	**539 600**	**259 507**	**133 369**	**37 713**	**20 886**	**44 632**	**43 493**

SEB-koncernen

Resultaträkningar

Mkr	1998	Proforma 1997	1996	1995		1994
Räntor netto	6 777	6 830	7 349	4 513	Räntenetto	8 357
Provisionsnetto	6 619	6 027	4 699	4 200	Provisioner, avgifter och agio	5 771
Nettoresultat finansiella transaktioner	3 467	3 675	3 601	3 979		
Övriga intäkter	4 234	4 112	691	3 033	Övriga intäkter	3 042
Summa rörelseintäkter	**21 097**	**20 644**	**16 340**	**15 725**	**Summa intäkter**	**17 170**
Allmänna administrationskostnader	11 605	11 695	7 854	7 047	Personalkostnader	4 535
Av- och nedskrivningar	1 080	1 089	497	455	Övriga kostnader	3 474
Övriga rörelsekostnader	1 360	1 495	816	712		
Omstruktureringskostnader		1 472			Avskrivningar	418
Summa kostnader före kreditförluster	**14 045**	**15 751**	**9 167**	**8 214**	**Summa kostnader före förluster**	**8 427**
Kreditförluster och värdeförändringar	2 247	680	1 303	4 025	Kreditförluster	9 444
Nedskrivningar	4	409				
Rörelseresultat	**4 801**	**3 804**	**5 870**	**3 486**	**Rörelseresultat**	**-701**
Bokslutsdispositioner	531	440	410	142	Bokslutsdispositioner	-488
Skatter	-1 000	-1 014	-1 584	-1 098	Skatt	1 411
Minoritetens andel	-6	3		1	Minoritetens andel	-11
Årets resultat	**4 326**	**3 233**	**4 696**	**2 531**	**Redovisat årsresultat**	**211**

Balansräkningar

Mkr	1998	1997	1996	1995		1994
Utlåning till kreditinstitut	91 137	88 450	98 271	58 185	Placerat hos banker	25 506
Utlåning till allmänheten	324 442	325 992	258 386	222 544	Utlåning	235 081
Räntebärande värdepapper	131 182	88 028	76 990	89 380	Räntebärande värdepapper	84 767
Aktier och andelar	47 334	40 638	20 148	16 285		
Övriga tillgångar	95 562	125 978	96 833	132 229	Övriga tillgångar	65 710
Summa tillgångar	**689 657**	**669 086**	**550 628**	**518 623**	**Summa tillgångar**	**411 064**
Skulder till kreditinstitut	153 824	142 998	123 585	99 165	Upplåning från banker	81 956
In- och upplåning från allmänheten	187 901	182 371	151 929	133 606	Inlåning	139 823
Emitterade värdepapper m m	133 052	112 805	106 866	106 669	Emitterade värdepapper m m	102 503
Försäkringstekniska avsättningar	12 433	13 236				
Avsättningar för försäkringstagares räkning	37 378	28 275	16 663	12 441		
Övriga skulder	110 625	139 927	111 320	126 153	Övriga skulder	45 040
Efterställda skulder	24 010	21 507	18 965	16 020	Förlagslån	18 239
Eget kapital och kapitalandel av obeskattade reserver	30 434	27 967	21 300	24 569	Eget kapital och kapitalandel av obeskattade reserver	23 503
Summa skulder och eget kapital	**689 657**	**669 086**	**550 628**	**518 623**	**Summa skulder och eget kapital**	**411 064**

Nyckeltal

	1998	1997	1996	1995	1994
Räntabilitet på eget kapital, %	14,8	11,0	22,7	10,7	-2,2
Räntabilitet inkl förändring övervärden, %	16,1	12,6			
Årets resultat per aktie, kr	7:35	4:14	8:91	4:80	-0:40
Vinst per aktie (förvaltningsresultat efter skatt), kr	8:27	6:04			
I/K-tal före förluster	1,50	1,34	1,78	1,91	2,04
I/K-tal efter förluster	1,29	1,27	1,56	1,28	0,96
Kreditförlustnivå, %	0,65	0,25	0,51	1,55	3,02
Andel osäkra fordringar, %	1,09	1,28	1,85	2,68	3,55
Kapitaltäckningsgrad, %	10,9	9,6	12,7	15,2	14,2
Primärkapitalrelation, %	8,1	8,2	6,9	9,6	8,8

Skandinaviska Enskilda Banken

Resultaträkningar

Mkr	1998	1997	1996	1995		1994
Räntor netto	6 894	5 831	5 788	5 540	Räntenetto	7 423
Provisionsnetto	4 847	4 579	3 207	2 814	Provisioner, avgifter och agio	4 279
Nettoresultat finansiella transaktioner	1 752	1 470	3 585	4 078		
Övriga intäkter	3 190	3 962	649	2 344	Övriga intäkter	2 010
Summa rörelseintäkter	**16 683**	**15 842**	**13 229**	**14 776**	**Summa intäkter**	**13 712**
Allmänna administrationskostnader	9 012	8 058	7 172	6 165	Personalkostnader	3 739
Av- och nedskrivningar	201	289	235	291	Övriga kostnader	3 254
Övriga rörelsekostnader	1 212	815	748	607		
Omstruktueringskostnader		1 018			Avskrivningar	253
Summa kostnader före kreditförluster	**10 425**	**10 180**	**8 155**	**7 063**	**Summa kostnader före förluster**	**7 246**
Kreditförluster och värdeförändringar	2 132	539	885	3 596	Kreditförluster	5 148
Nedskrivningar	3 330	3 558				
Rörelseresultat	**796**	**1 565**	**4 189**	**4 117**	**Rörelseresultat**	**1 318**
Bokslutsdispositioner	-614	-86	755	431	Bokslutsdispositioner	3 028
Skatter	819	-827	-1 200	-726	Skatt	-414
Årets resultat	**1 001**	**652**	**3 744**	**3 822**	**Redovisat årsresultat**	**3 932**

Balansräkningar

Mkr	1998	1997	1996	1995		1994
Utlåning till kreditinstitut	130 683	124 187	125 560	83 781	Placerat hos banker	38 206
Utlåning till allmänheten	199 123	204 837	156 010	153 384	Utlåning	179 737
Räntebärande värdepapper	105 236	73 836	77 417	90 290	Räntebärande värdepapper	84 791
Aktier och andelar	24 162	25 087	9 257	8 963		
Övriga tillgångar	98 958	111 653	93 505	109 282	Övriga tillgångar	38 388
Summa tillgångar	**558 162**	**539 600**	**461 749**	**445 700**	**Summa tillgångar**	**341 122**
Skulder till kreditinstitut	153 876	146 494	131 905	111 720	Upplåning från banker	93 740
In- och upplåning från allmänheten	185 805	176 721	148 350	130 600	Inlåning	138 333
Emitterade värdepapper m m	67 647	46 467	40 039	46 305	Emitterade värdepapper m m	40 675
Övriga skulder	101 020	125 437	104 496	119 818	Övriga skulder	32 478
Efterställda skulder	23 058	20 485	18 340	15 335	Förlagslån	17 479
Eget kapital och obeskattade reserver	26 756	23 996	18 619	21 922	Eget kapital och obeskattade reserver	18 417
Summa skulder och eget kapital	**558 162**	**539 600**	**461 749**	**445 700**	**Summa skulder och eget kapital**	**341 122**

Den nya redovisningslagstiftningen för kreditinstitut innebär dels en ny uppställning för resultat- och balansräkningar, dels införandet av nya värderingsregler. För en närmare beskrivning av dessa hänvisas till Redovisningsprinciper (sid 69).

De nya värderingsreglerna har införts fr o m 1996. I tabellen ovan har den nya redovisningsformen använts för resultat- och balansräkningen för åren 1995–1998 medan den gamla uppställningsformen bibehållits för 1994.

Förslag till vinstdisposition

SEB-koncernens fria medel uppgår till 6 164 Mkr. Till bolagsstämmans förfogande står enligt Skandinaviska Enskilda Bankens balansräkning.

	Mkr
Balanserad vinst	4 970
Årets resultat	1 001
Fritt eget kapital	**5 971**

Styrelsen föreslår att bolagsstämman med fastställande av Skandinaviska Enskilda Bankens balansräkning för verksamhetsåret 1998 beslutar att av ovannämnda disponibla medel.

	Mkr
till aktieägarna utdela	
per A-aktie 3:50 kr	1 969
per C-aktie 3:50 kr	90
samt till nästa år överföra	3 912

Stockholm den 15 februari 1999

Jacob Wallenberg
ordförande

Claes Dahlbäck

Gösta Wiking

Tore Daun

Urban Jansson

Ulf Jensen

Tuve Johannesson

Bengt Samuelsson

Marcus Wallenberg

Carl Johan Åberg

Lars H Thunell
Verkställande direktör

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) Organisationsnummer 502032-9081

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning för Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) för år 1998. Biträde har därvid lämnats av bankens interna revisionsavdelning. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot är ersättningsskyldig mot bolaget eller på annat sätt handlat i strid mot bankrörelselagen, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, bankaktiebolagslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, varför vi tillstyrker

att resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen fastställs och

att vinsten i moderbolaget disponeras enligt förslaget i förvaltningsberättelsen.

Styrelseledamöterna har inte vidtagit någon åtgärd eller gjort sig skyldiga till någon försummelse som enligt vår bedömning kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, varför vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 2 mars 1999

Clas Blix
Auktoriserad revisor
Ordförande

Göran Jacobsson
Auktoriserad revisor

Ulla Nordin Buisman
Auktoriserad revisor
Av Finansinspektionen förordnad revisor

Styrelse

Av bolagsstämman valda ledamöter

Jacob Wallenberg [3) 4)]
f 1956; 1997 (1996)
Ordförande
Vice verkställande direktör i Investor. Ledamot i Atlas Copco, Electrolux, Investor, WM-data samt Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse.
Aktieinnehav: 95 690 aktier av serie A och 4 478 aktier av serie C.

Claes Dahlbäck [2)]
f 1947; 1997
Vice ordförande
Verkställande direktör i Investor. Ordförande i Gambro, Stora Enso samt Vin & Sprit AB. Ledamot i Astra.
Aktieinnehav: 3 320 aktier av serie A.

Gösta Wiking [4)]
f 1937; 1997
Vice ordförande
Ordförande i Perstorp och Mölnlycke Health Care. Ledamot i Bong Ljungdahl, Bure, Karlshamns AB och Sveriges Industriförbund.
Aktieinnehav: 3 000 aktier av serie A.

Tore Daun [1)]
f 1929; 1989 (1979)
Direktör.
Ordförande i Meda. Ledamot i Elmo Calf och BASF Svenska.
Aktieinnehav: 2 718 aktier av serie A och 44 aktier av serie C.

Urban Jansson [3)]
f 1945; 1996
Ordförande i Dahl, Esselte, Mac Gregor, PriFast, Scandic, Intrum Justitia Group, Proffice m fl. Ledamot i Industri Kapital, Stockholms Handelskammare och Svensk Handel.
Aktieinnehav: 3 000 aktier av serie A.

Tuve Johannesson
f 1943; 1997
Verkställande direktör, Volvo Personvagnar. Ledamot i Cardo.
Aktieinnehav: 7 000 aktier av serie A.

Marcus Wallenberg
f 1956; 1995
Vice VD, Investor AB. Vice ordförande i Astra, Ericsson och Saab. Ledamot i Gambro, Investor, Scania, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse och SAS Sverige.
Aktieinnehav: 381 739 aktier av serie A och 20 158 aktier av serie C.

Carl Johan Åberg [3)]
f 1930; 1996
Docent.
Ordförande i Aktiefrämjandet och Direktionen för Handelshögskolan i Stockholm. Vice ordförande i Aktiemarknadsnämnden. Ledamot i Capona, Graninge, Preem Petroleum, Sardus och Swebus.
Aktieinnehav: 2 000 aktier av serie A.

Lars H Thunell [3) 4)]
f 1948; 1997
Fil dr.
Verkställande direktör och koncernchef.
Ordförande i Svenska Bankföreningen. Ledamot i Astra.
Aktieinnehav: 150 aktier av serie A samt 165 000 optioner.

Av bolagsstämman vald suppleant

Mats Larsson
f 1949; 1998
Vice VD och ställföreträdande koncernchef. Chef för SEB Merchant Banking.
Aktieinnehav: 13 400 optioner.

Av de anställda utsedda ledamöter

Ulf Jensen
f 1950; 1997 (1995)
Vice ordförande i Finansförbundets koncernklubb.
Aktieinnehav: 0

Bengt Samuelsson
f 1953; 1998
Ordförande i Finansförbundets koncernklubb.
Aktieinnehav: 369 aktier av serie A.

Av de anställda utsedda suppleanter

Henrik Nilsson
f 1968; 1997
Ordförande i Akademikerföreningen vid SEB.
Aktieinnehav: 105 aktier av serie A.

Inger Smedberg
f 1949; 1998
Vice ordförande i Finansförbundets koncernklubb.
Aktieinnehav: 0

---

1) Ordförande i styrelsens kreditutskott.
2) Ordförande i styrelsens revisionskommitté.
3) Ledamot i styrelsens kreditutskott.
4) Ledamot i styrelsens revisionskommitté.

Årtalen avser födelseår och invalsår i styrelsen: årtal inom parentes anger första invalsår som ledamot eller suppleant. Aktieinnehav inkluderar make/makas, omyndiga barns och närstående bolags innehav.

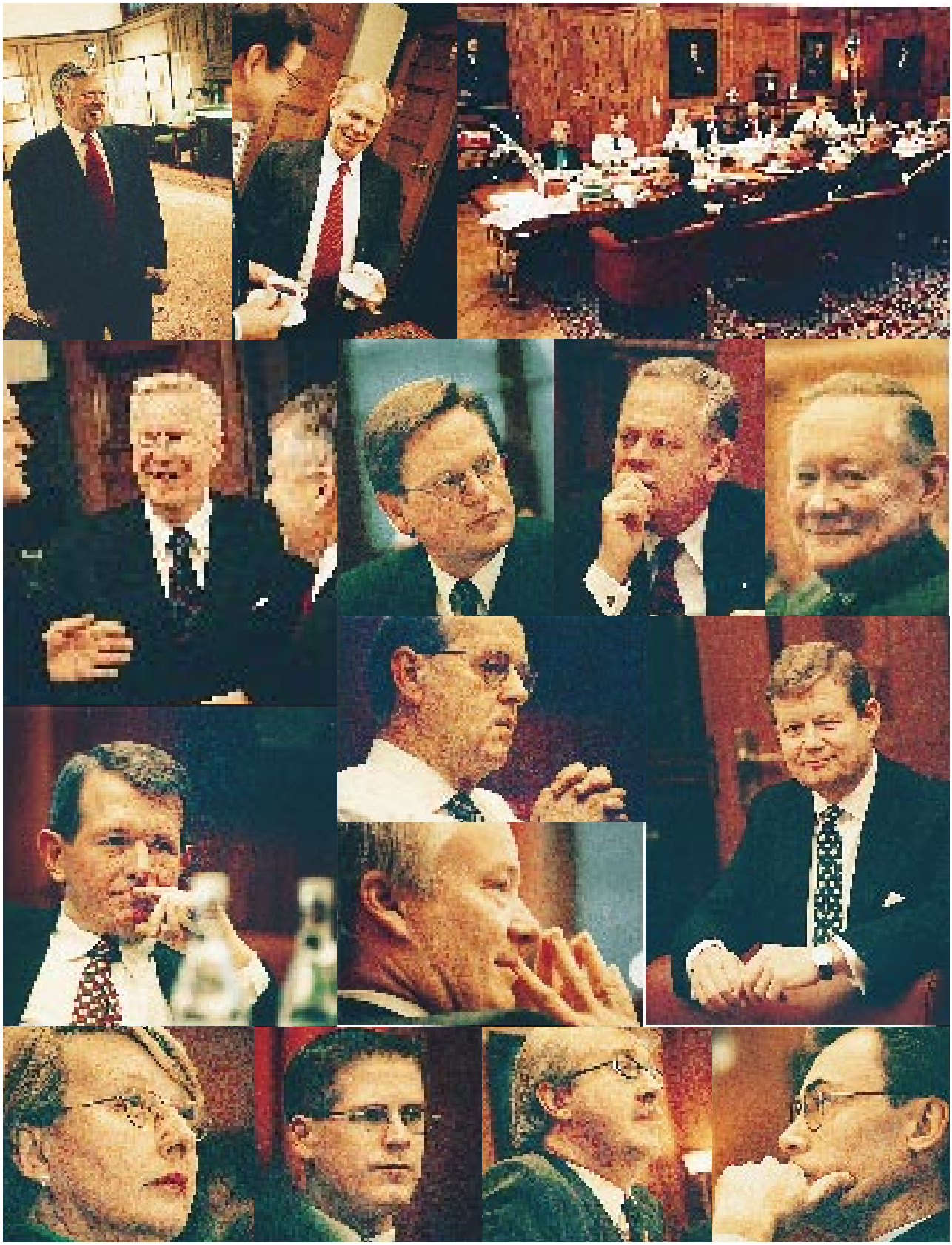

Tuve Johannesson
Tore Daun
Marcus Wallenberg
Inger Smedberg

Claes Dahlbäck

Henrik Nilsson

Mats Larsson
Urban Jansson
Lars H Thunell

Bengt Samuelsson

Gösta Wiking

Carl Johan Åberg
Jacob Wallenberg
Ulf Jensen

Koncernledning och revisorer

Lars H Thunell*
f 1948; 1997; Fil dr.
Verkställande direktör och koncernchef.
Ordförande i Svenska Bankföreningen.
Ledamot i Astra.
Aktieinnehav: 150 aktier av serie A samt 165 000 optioner.

Mats Larsson*
f 1949; 1983; Civilekonom.
Vice VD och ställföreträdande koncernchef samt chef för SEB Merchant Banking sedan 1998.
Aktieinnehav: 13 400 optioner.

Mariana Burenstam Linder
f 1957; 1997; Civilekonom.
Chef för SEB Kapitalförvaltning 1999.
Aktieinnehav: 1 430 aktier av serie A samt 10 300 optioner.

Monica Caneman*
f 1954; 1977; Civilekonom.
Vice VD och chef för affärsområde Finansiella Tjänster samt ansvarig för Strategisk planering, verksamheten i Baltikum och för samordningen av verksamheten i Norden sedan 1998. Ordförande i Bankgirot BGC. Ledamot i Scandic Hotels.
Aktieinnehav: 8 250 optioner.

Fleming Carlborg*
f 1956; 1974
Vice VD och chef för affärsområde Försäljning & Service sedan 1998.
Aktieinnehav: 241 aktier av serie A och 102 aktier av serie C samt 2 050 optioner.

Per-Erik Coos
f 1939; 1997; Jur. kand.
Vice VD och chef för affärsområde Trygg-Hansa sedan 1997.
Aktieinnehav: 8 250 optioner.

Lars Gustafsson*
f 1946; 1982
Vice VD och chef för SEB IT sedan 1999.
Ledamot i Stockholmsmässan.
Aktieinnehav: 302 aktier av serie A samt 8 250 optioner.

Lars Isacsson*
f 1944; 1972
Vice VD och finanschef sedan 1993.
Ledamot i BOFAB och Asticus.
Aktieinnehav: 7 740 aktier av serie A samt 4 130 optioner.

Lars Linder-Aronson
f 1953; 1979; Civilekonom.
Vice VD samt chef för Enskilda Securities sedan 1995. Ledamot av Stockholms Fondbörs AB och OM Stockholm AB.
Aktieinnehav: 19 036 aktier av serie A och 20 aktier av serie C samt 9 500 optioner.

Lars Lundquist*
f 1948; 1997; Civilekonom.
Vice VD och chef för Asset Management sedan 1997. Ordförande i Celtica. Ledamot i Hufvudstaden.
Aktieinnehav: 4 100 aktier av serie A samt 10 300 optioner.

Anders Mossberg*
f 1952; 1985
Vice VD och chef för SEB Trygg Liv sedan 1997.
Aktieinnehav: 2 640 aktier av serie A och 10 300 optioner.

Zaid Pedersen
f 1946; 1997; Fil kand och civilekonom.
Finanschef och ansvarig för det internationella nätverket inom SEB Merchant Banking 1999. VD i Trygg-Hansa AB.
Aktieinnehav: 7 000 aktier av serie A och 2 000 aktier av serie C samt 10 300 optioner.

Anders Rydin*
f 1945; 1997; Civilekonom.
Vice VD, controller och chef för bankens koncernstaber. Ordförande i Diligentia. Ledamot i Aktiefrämjandet och Cardo.
Aktieinnhav: 17 000 aktier av serie A samt 20 600 optioner.

Johan Wachtmeister
f 1959; 1989; Civilingenjör och civilekonom.
Vice VD samt chef för Financing inom SEB Merchant Banking. Ordförande i The Empire.
Aktieinnehav: 40 aktier och 20 600 optioner.

Ulf Thornander
f 1954; 1986; Jur kand.
Chefsjurist och sekreterare i styrelsen, koncernledningen och verkställande utskottet, VU.
Aktieinnehav: 404 aktier av serie A samt 2 050 optioner.

*) Ledamot av koncernens verkställande utskott, VU.

REVISORER

Av bolagsstämman valda revisorer

Clas Blix
Auktoriserad revisor
Ernst & Young
Ordförande

Göran Jacobsson
Auktoriserad revisor
Öhrlings Coopers & Lybrand

Av bolagsstämman valda suppleanter

Lars Bonnevier
Auktoriserad revisor
Ernst & Young

Peter Clemedtson
Auktoriserad revisor
Öhrlings Coopers & Lybrand

Av Finansinspektionen förordnad revisor

Ulla Nordin Buisman
Auktoriserad revisor
Pricewaterhouse Coopers

Per-Erik Coos
Anders Rydin
Lars Gustafsson
Monica Caneman
Mats Larsson
Lars Linder-Aronson
Lars Isacsson
Anders Mossberg
Fleming Carlborg
Mariana Burenstam Linder
Zaid Pedersen
Lars H Thunell
Johan Wachtmeister
Ulf Thornander och Lars Lundquist

Rådgivande regionalstyrelser

VÄSTRA SVERIGE

Eric Alfredson
Elga AB

Peter Augustsson
Saab Automobile

Sven Björkman
SEB

Tore Daun

Bengt O Eriksson

Gunnar Larsson
IFK Göteborg

Håkan Larsson
Bilspedition Transport
& Logistics AB, BTL

Mats Larsson
SEB

Anne Ludvigson
AB Ludvig Svensson

Mauritz Sahlin

Lars H Thunell
Ordförande
SEB

Jan-Erik Vahlne
Chalmers Tekniska Högskola

Johan Wachtmeister
SEB

SYDSVERIGE

Mikael Blomqvist
Roxtec AB

Rolf Hansson
SEB

Mikael Karlsson
Axis Communications AB

Charlotte Hagberg
SEB

Berthold Lindqvist

Inger Nilsson
Malmö Stad

Lennart Nilsson
AB Pethle

Thore Ohlsson
AB Aritmos

Thomas Oldér
Svedala Industri AB

Karl-Erik Sahlberg

Gunnar Skoog

Lars H Thunell
Ordförande
SEB

Adresser

HUVUDKONTOR

Koncernledning
Besöksadress:
Kungsträdgårdsgatan 8
Postadress: 106 40 Stockholm
Telefon: 08-763 80 00
08-22 19 00
(direktionsväxel)

AFFÄRSOMRÅDEN

SEB Merchant Banking
Besöksadress:
Kungsträdgårdsgatan 8
Postadress: 106 40 Stockholm
Telefon: 08-763 80 00; 08-506 23 000
08-22 19 00
(direktionsväxel)

Försäljning & Service,
Finansiella Tjänster,
SEB Asset Management
Besöksadress: Sergels Torg 2
Postadress: 106 40 Stockholm
Telefon: 08-763 50 00; 08-639 10 00
08-22 19 00
(direktionsväxel)

Enskilda Securities
Besöksadress: Nybrokajen 5
Postadress: 103 36 Stockholm
Telefon: 08-52 22 95 00
Telefax: 08-52 22 95 01

Trygg-Hansa,
SEB Trygg Liv
Besöksadress: Fleminggatan 18
Postadress: 106 26 Stockholm
Telefon: 08-693 10 00
Telefax: 08-693 17 89

Ordlista

Certifikat – kortfristiga skuldebrev som emitteras genom en eller flera banker upp till ett visst belopp.

Corporate finance – finansiell rådgivning till företag avseende emissioner, börsintroduktioner, förvärv, samgåenden o dyl.

Derivat – finansiella instrument härledda (deriverade) från det underliggande värdet på räntor, valutakurser och värdepapper.

Driftskostnadsprocent – (i skadeförsäkring), procenttal som anger förhållandet mellan driftskostnad och premieintäkter.

Futures – värdepapperskontrakt som handlas med likvid vid framtida tidpunkt.

Goodwill – skillnaden mellan förvärvat eget kapital beräknat enligt förvärvsmetoden och koncernens anskaffningsvärde på aktierna.

Hedging – olika sätt att gardera sig mot risker för kursförändringar vid värdepappersinnnehav med hjälp av optioner eller terminer.

Kapitaltäckningsgrad – beskattat eget kapital plus förlagslån m m (s k supplementärkapital) som godkänts av Finansinspektionen i relation till de riskvägda tillgångarna.

Market maker – en bank, fondkommissionär eller liknande som förbundit sig att hålla marknad genom att ställa köp- och säljkurser i ett visst värdepapper.

Motparts- eller kreditrisk – den fordran banken skulle ha på kunderna/motparterna om samtliga kontrakt, uttryckta som nuvärdet av framtida betalströmmar, stängdes per bokslutsdagen till rådande marknadsräntor, valutakurser och börsnoteringar.

Option – en rättighet, men inte en skyldighet, att köpa eller sälja ett visst underliggande instrument. Priset för en option kan därmed liknas vid en försäkringspremie.

Primärkapitalrelation – beskattat eget kapital, med avdrag för eventuell goodwill, i relation till riskvägd volym.

Premieintäkt – (i skadeförsäkring), den del av premieinkomsten som belöper på räkenskapsåret.

Remburs – åtagande av en bank att, på uppdrag av köpare vid export- och importaffär, mot angivna dokument betala säljaren. Ofta bemyndigas bankens korrespondentbank i säljarens land att utföra uppdraget.

Repa/repor – förkortning av repurchase agreement, d v s återköpsavtal som innebär att en låntagare säljer värdepapper och förbinder sig att återköpa dem vid en viss tidpunkt till sammma kurs plus ett överenskommet räntetillägg.

Riskvägda tillgångar – koncernens tillgångar (utlåning, andra fordringar och placeringar) i och utanför balansräkningen, riskviktade efter motparten i affären, enligt särskilda regler.

Skadekostnadsprocent – (i skadeförsäkring), anger förhållandet mellan försäkringsersättningar och premieintäkt.

Swap – byte av betalflöden, t ex i form av nettot på fasta ränteströmmar mot rörliga eller en valuta mot en annan.

Termin/terminskontrakt – avtal om köp eller försäljning av en tillgång, där leverans och pris sker vid ett bestämt datum i framtiden. I Sverige gäller terminshandeln främst valutor och räntor.

Totalkostnadsprocent – anger summan av försäkringsersättningar och driftskostnader i relation till premieintäkten.

Bolagsstämma

Ordinarie bolagsstämma hålles
torsdagen den 29 april 1999 klockan 16.30
på Stockholmsmässan, Älvsjö.

Anmälan m m

Aktieägare som vill deltaga i bolagsstämman skall
dels vara införd i den av Värdepapperscentralen VPC AB (VPC) förda aktieboken senast måndagen den 19 april 1999,
dels göra anmälan till banken – Koncernstab Juridik, Box 16067, 103 22 Stockholm, telefon 020-23 18 18 (inom Sverige) eller +46 771 23 18 18 (från utlandet) – senast fredagen den 23 april 1999 kl 13.00.

Aktieägare som har sina aktier förvaltarregistrerade genom banks notariatavdelning eller annan förvaltare måste för att äga rätt att deltaga i bolagsstämman begära att tillfälligt föras in i aktieboken hos VPC. Aktieägaren måste underrätta förvaltaren härom i god tid före måndagen den 19 april 1999.

Observera att förfarandet också gäller aktieägare som utnyttjar Skandinaviska Enskilda Bankens Aktieägardepå.

Utdelning

Styrelsen föreslår som avstämningsdag för utdelning tisdagen den 4 maj 1999. Beslutar bolagsstämman i enlighet med förslaget, beräknas utdelningen komma att utsändas av VPC tisdagen den 11 maj 1999.

SEB

Skandinaviska Enskilda Banken
Koncernstab Information
106 40 Stockholm

Produktion: SEB och Intellecta AB • Foto: Bruno Ehrs • Tryck: Sörmlands Grafiska AB. Denna broschyr är tryckt på miljögodkänt papper.

SEB

- Innehållsförteckning
- Presentation av företaget
- Sammanfattning av 1998
- Nyckeltal
- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Finansieringsanalys
- Noter
- Aktien

HUGIN
Investor Relations Made Easy

HUGIN 1999. All rights reserved